

PIELAVEDEN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2022

YT-toimielin 27.3.2023 § 27

Kunnanhallitus 31.3.2023 § 88

Kunnanvaltuusto 29.5.2023

Sisällys

1	TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1	Yleiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1	Kunnanjohtajan katsaus	4
1.1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.1.4	Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	14
1.1.5	Kunnan henkilöstö	18
1.1.6	Ympäristöasiat	21
1.1.7	Muut ei taloudelliset asiat	21
1.1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	21
1.1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	24
1.2	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	31
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	32
1.3.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	35
1.3.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	37
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	40
1.4.1	Tase ja sen tunnusluvut	40
1.5	Kunnan kokonaistulot ja kokonaismenot	42
1.5.1	Kunnan kokonaistulot	42
1.5.2	Kunnan kokonaismenot	43
1.6	Kuntastrategia – kunnan toiminnalliset tavoitteet	44
1.7	Kuntakonsernin toiminta ja talous	44
1.7.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	44
1.7.2	Konsernin toiminnan ohjaus	45
1.7.3	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat	45
1.7.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	45
1.7.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	46
1.7.6	Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	47
1.7.7	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	48
1.7.8	Konsernitase ja sen tunnusluvut	49
1.8	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
1.8.1	Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	51
1.8.2	Talouden tasapainottaminen	51
	KÄYTTÖTALOUS	58
2	STRATEGISET JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA MUUT PERUSTELUT	58
2.1	Keskusvaalilautakunta	58

2.1.1	Vaalit	58
2.2	Tarkastuslautakunta	59
2.2.1	Tarkastustoimi	59
2.3	Kunnanhallitus	62
2.3.1	Demokratiapalvelut	62
2.3.2	Yleisjohtaminen	64
2.3.3	Kehittämis- ja elinkeinotoimi	65
2.3.4	Hallinto- ja tukipalvelut	69
2.3.5	Työllistäminen	71
2.4	Perusturvalautakunta.....	73
2.4.1	Sosiaalityö	75
2.4.2	Ikääntyneiden palvelut ja erityispalvelut	78
2.5	Terveydenhuolto	85
2.5.1	Perusterveydenhuolto	85
2.5.2	Erikoissairaanhoido	86
2.5.3	Ympäristöterveydenhuolto	87
2.6	Sivistyslautakunta.....	94
2.6.1	Koulutoimi	94
2.6.2	Varhaiskasvatus	98
2.6.3	Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikatoimi.....	100
2.7	Kansalaisopiston johtokunta	106
2.7.1	Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto	106
2.8	Tekninen lautakunta.....	109
2.8.1	Ruoka- ja siivouspalvelut	109
2.8.2	Tila- ja vuokrauspalvelut	110
2.8.3	Vesihuoltolaitos	112
2.8.4	Kunnallistekniikka.....	115
2.8.5	Yhdyskuntasuunnittelu	117
2.8.6	Rakennusvalvonta.....	119
2.8.7	Ympäristönhuolto	120
2.8.8	Pelastustoimi.....	121
2.9	KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMA BRUTTOMENOT/TULOT 1.1. – 31.12.2022	122
2.10	Tuloslaskelmaosan toteutuminen 31.12.2022	124
2.11	Tuloslaskelmaosan toteutuminen 31.12.2022 (sisäiset erät mukana)	125
2.12	Investointien toteutuminen 31.12.2022	127
2.13	Rahoitusosan toteutuminen 31.12.2022	131
2.14	Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta 2022	132
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	138
3.1	Kunnan tuloslaskelma	138

3.2	Kunnan rahoituslaskelma	139
3.3	Kunnan tase	140
3.4	Konsernin tuloslaskelma	141
3.5	Konsernin rahoituslaskelma	142
3.6	Konsernitase.....	143
4	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	144
4.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	144
4.2	Konsernitiilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja esittämistapa	144
4.3	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	146
4.4	Tasetta koskevat liitetiedot	149
	4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	149
	4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	151
4.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	154
4.6	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	155
5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	157
5.1	Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus	157
5.2	Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	166
5.3	Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma.....	167
5.4	Vesihuoltolaitoksen tase	168
5.5	Talousarvion toteutumisvertailu.....	171
5.6	Investointien toteutumisvertailu	172
5.7	Vesi- ja viemärlaitoksen liitetiedot	172
5.8	Muut eriytetyt laskelmat	174
6	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	175
7	LIITTEET	178
7.1	Liite 1 Talouden kehitys 2021–2022 ja taloussuunnitelma 2023–2025	178
7.2	Liite 2 Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratilojen toimintakertomus	179
7.3	Liite 3 Pielaveden teollisuushallit Oy:n toimintakertomus	183
7.4	Liite 4 luottamushenkilöluettelo	186
7.5	Tilintarkastuskertomus.....	189
7.6	Arviointikertomus vuodelta 2022, tarkastuslautakunta	191

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Yleiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Tilikauden 2022 tulos on Pielavedellä erinomainen. Saamme pienennettyä kiinteistöjen tasearvoja poikkeuksellisen paljon, lähes miljoonalla eurolla, ja tästä huolimatta tulos on 1,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tämä antaa hyvän pohjan kohdata haasteelliset ajat. Kiinteistöjen kasvavat ylläpitokustannukset, pienentyvä oppilasmäärä sekä verotulojen ja valtionosuuksien lasku pakottavat meidät tekemään yhdessä vaikeita ratkaisuja, jotka onneksi ovat vielä omissa käsissämme.

Talouteemme vuonna 2022 vaikutti ja vaikuttaa edelleen keskeisesti työvoimapula. Kysteri joutui pienentämään vuodeosaston kapasiteettia henkilöstöpulan vuoksi, mikä näkyi kunnan puolella lisääntyneenä väliaikaisena hoitona Ilonakodissa sekä kasvaneina kotihoidon käyntimäärinä. Kunnan perusturvaosasto ylitti viimeisenä toimintavuotenaan ostopalvelunsa alun perin arvioidusta lähes 1,2 miljoonalla eurolla ja näin ollen myös toimintakulunsa noin miljoonalla eurolla.

Helmikuun lopusta alkaen koko maailmaa järkytti Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Pielaveden kunta sopi Kuopion vastaanottokeskuksen kanssa majoituspalveluiden ja ohjauksen tuottamisesta paikkakunnalla asuville ukrainalaisille. Ukrainan sota vaikutti myös energian ja muiden tuotantokustannusten hintojen nousuun sekä vaikeutti näin monen yrittäjän ja viljelijän toimeentuloa. Omavaraisuudesta, huoltovarmuudesta sekä kotimaisen ruuan ja viljelijän ammatin arvostamisesta virisi tärkeää keskustelua. Puheista pitää päästä myös konkreettisiin tekoihin tuottajahinnoissa sekä vähäliikenteisten teiden ylläpidossa.

Suomen Yrittäjien kuntabarometrissä Pielavesi sijoittui Pohjois-Savon kunnista viidenneksi. Olimme lähes kaikilla osa-alueilla koko maan ja maakunnan keskiarvoa parempia. Tulosten perusteella keskustan ilmettä suunnitellaan juhluvuoden kunniaksi entistä paremmaksi. Lisäksi pielavetisiä yrityksiä tuodaan tutuiksi nuorillemme eri tavoin, jotta he opiskelemaan lähtiessään tuntisivat oman paikkakunnan mahdollisuudet työn ja yrittämisen saralla. Hankinnoissa meillä on osaamista, joka täytyy saada leviämään ja näkyväksi. Kesäkuussa käynnistyneen brändityön tuloksena kunnalle syntyi tunnus, jossa korostuu vahva luontoyhteys sekä yrittäminen. ”Kuuseen kurkottamista jo vuodesta 1873” on herättänyt huomiota, keskustelua ja tunteita, kuten hyvän tunnuslauseen tuleekin.

Sote- ja pelastustoimen uudistuksen yhteydessä halusimme varmistaa ruoka- ja siivouspalveluiden työpaikat Pielavedellä. Liikkeenluovutus toteutettiin kuntaomisteiselle Servica Oy:lle 1.8.2022. Servica valmistaa nyt ruuat mm. päiväkodeille, kouluille, Pielakodille ja Ilonakodille uuden ja hyvän keskuskeittiömme tiloissa. Tilat mahdollistavat ruuan valmistamisen Pielaveden toimipisteitä laajemmallekin alueelle. Lisäksi Pohjois-Savon pelastuslaitokselle viestittiin vahvasti Pielaveden uuden pelastusaseman 24/7-toiminnan tärkeyden puolesta.

Syksyllä valmistauduimme yhdessä henkilökunnan kanssa uuteen kuntaan, jossa ei enää ole perusturvan eikä ruoka- ja siivouspalveluiden henkilöstöä. Henkilöstötapaamisten johtopäätöksenä alamme keskittyä entistä enemmän ennakoivaan toimintaan, aitoihin kohtaamisiin sekä osallistavaan johtamiseen. Kiitän henkilökuntaa, työkavereitani, oman osaamisen antamisesta tähän työhön sekä erinomaisen taloudellisen tuloksen aikaansaamisesta.

Kiitän myös luottamushenkilöitä ja luottamusmiehiä, erityisesti osallistumisesta hyvän käytöksen toimintamallin valmisteluun sekä sitoutumiseen sen toteuttamiseksi. Hyvä päätöksentekokulttuuri kantaa kauas ja on erityisen tärkeää osaavan henkilökunnan houkuttelemiseksi ja pysymiseksi Pielavedellä.

Pielavedellä 20.3.2023

Johanna Viita

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuusto:

Pielaveden valtuuston jäsenmäärä oli 21 valtuutettua valtuustokaudella 2021–2025.

Valtuuston **puheenjohtajana** toimii Harri-Pekka Luomi (kesk), **I varapuheenjohtajana** Aku Saastamoinen (kesk) ja **II varapuheenjohtajana** Risto Nousiainen (kesk).

Kertomusvuonna valtuusto kokoontui 7 kertaa varsinaiseen kokoukseen. Pöytäkirjaan kirjattiin 74 pykälää. Varsinaisten kokousten lisäksi valtuustolle pidettiin 7 erillistä seminaaria.

Kunnanhallitus:

Pielaveden kunnanhallituksen jäsenmäärä on 9. Puheenjohtajisto ja jäsenet valitaan vaalikaudeksi.

Kunnanhallitus 9.8.2021 alkaen:

Puheenjohtaja	Mia Simpanen (kesk.)
I varapuheenjohtaja	Pentti Virolainen (kesk.)
II varapuheenjohtaja	Mirka Parviainen (vas.)
Jäsen	Veli-Tuomas Hakulinen (kesk.)
Jäsen	Mika Hartikainen (kok.)
Jäsen	Elvi Kukkonen (kd.)
Jäsen	Eero Oravainen (ps.)
Jäsen	Juha Partanen (kesk.)
Jäsen	Mirja Pelkonen (kesk.)
Esittelijä	kunnanjohtaja Johanna Viita

Kertomusvuonna kunnanhallitus piti 15 kokousta ja pöytäkirjaan kirjoitettiin 274 pykälää. Kunnanhallitus kokousti pääsääntöisesti valtuustosalilla, mutta hybridikokouskin mahdollistettiin tarvittaessa.

Tilivelvolliset:

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat:

1. kunnan toimielimen jäsenet
2. asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

Tilivelvollisia ovat kaikki kuntalain 125 §:n 1. momentin mukaisten toimielinten jäsenet - lukuun ottamatta valtuutetut. Kuntalain 30 §:n mukaan kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot ja toimikunnat.

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat valtuuston päätöksen 28.2.2022 § 13 mukaan:

3. Kunnan hallinnosta ja taloudesta vastaavat keskushallinnon viranhaltijat:
 1. Kunnanjohtaja
 2. Taluspäällikkö
 3. Hallintopäällikkö
4. Osastopäälliköt siten kuin kunnanhallitus heidät nimeää hallintosäännön 17 §:n mukaisesti:
 1. perusturvajohtaja (perusturvaosasto)
 2. sivistysjohtaja (sivistysosasto)
 3. kunnaninsinööri (ympäristöosasto)

Esittelijät – tässä lueteltuina muut kuin esittelijänä toimivat keskushallinnon viranhaltijat tai osastopäälliköt:

1. kansalaisopiston rehtori (kansalaisopiston johtokunta)
2. rakennustarkastaja (rakennusvalvontajaosto)

Muu hallinto:

Toimielinten kokoonpano 2022 ilmenee toimintakertomuksen liitteestä nro 4.

Vaalikaudeksi 2021–2025 valittujen luottamushenkilöiden yhteystiedot ovat löydettävissä myös internetistä kunnan kotisivuilta osoitteesta www.pielavesi.fi.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiontaloudesta

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden ja julkisen talouden näkymät (VM, taloudellinen katsaus talvi 2022)

BKT:n arvioidaan supistuvan Suomessa 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, kun hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. BKT:n kasvu toipuu vuonna 2024 1,2 prosenttiin, kun inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu. Vuoden 2023 työllisyyden lievistä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin. Vuosina 2025–2027 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

Kuntahallinto

Paikallishallinnon alijäämän arvioidaan heikkenevän vuonna 2022 0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Verorahoitusta on kertynyt vuonna 2022 kunnille hyvin siitäkin huolimatta, että yhteisöveron jako-osuuden korotus ja covid-19-tukiin liittyvät valtionosuuslisäykset päättyivät. Paikallishallinnon menot ovat kuitenkin kasvaneet tuloja nopeammin. Kulutusmenojen kasvua ovat ylläpitäneet vuonna 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkamisen sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain. Lisämenoja on aiheutunut myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja mm. opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on totuttuun tapaan hieman pehmennetty, sillä pienissä kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset ja lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut viime vuosina kasvussa. Julkisen talouden niukat resurssit kuitenkin haastavat kuntia pohtimaan myös alueellisia ratkaisuja. Kaikkien palveluiden ei tarvitse olla oman kunnan alueella, mutta niiden tulee olla laadukkaita ja saavutettavissa.

Vuonna 2023 hallituskausi päättyi ja monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat. Kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Kuntahallinnon kulutusmenojen hinta jatkaa kuitenkin kasvuaan. Kulutuksen hintaan vaikuttaa etenkin kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin 5,1 prosenttia. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossakin sen suurimman kuluerän.

Kuntahallinnosta siirtyy hyvinvointialueiden mukana investointeja arviolta 1,2 mrd. euron edestä. Kuntahallinnon investointipaineet pysyvät mittavina jatkossakin muun muassa rakennuskannan iän, väestön muuttoliikkeen ja ilmastomuutoksen edellyttämän vihreän siirtymän vuoksi. On kuitenkin mahdollista, että talouden epävarmat näkymät sekä kasvavat korot ja kustannukset siirtävät investointeja tuleville vuosille. Kuntahallinnon alijäämän arvioidaan pysyvän n. 0,4 prosentissa suhteessa BKT:hen vuonna 2023.

Vaikka väestön ikääntymisestä aiheutuvat sosiaali- ja terveydenhuollon kasvavat menopaineet poistuvat kuntien vastuulta sote-uudistuksen myötä, jää kuntahallinnon tulojen ja menojen välille painelaskelmissa kasvavaa epätasapainoa. Kuntahallinnon alijäämä kasvaa 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2024–2025 ja 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen tarkastelujakson lopulla vuosina 2026–2027. Sote-uudistuksen seurauksena kuntataloudesta siirtyy n. 5,1 mrd. euroa velkaa hyvinvointialueille vuonna 2023.

Kuntahallintoon jää mittavat velat, jotka kasvavat alijäämien myötä. Alijäämän kasvun tasaantuminen näkyy kuitenkin velkasuhteen kasvun hidastumisena viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna.

Työvoima

Työllisyys on huippukorkealla. Työllisyys lisääntyy vuonna 2022 vielä viime vuottakin enemmän, 2,7 prosenttia. Erityisen ripeää työllisten määrän kasvu on ollut eläkeiän saavuttaneiden naisten ja nuorten miesten piirissä sekä liike-elämän palvelutoimialoilla. Kokoaikaisia palkansaajia on tänä vuonna työllistyneistä suurempi osa kuin viime vuonna, vaikka yhä myös osa-aikaisten määrä on lisääntynyt. Tehdyn työn eli työtuntien määrä lisääntyykin vain noin puolet työllisten määrästä eli 1,6 prosenttia. Työntuntien määrä ei ole Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vielä saavuttanut koronaa edeltävää tasoaan.

Työmarkkinat ovat muutoksen kynnyksellä. Yhtäältä työllisten määrä on yhä lisääntynyt ja avoimia työpaikkoja on ennätysellisen paljon - myös suhteessa työttömien työnhakijoiden määrään - mutta samalla työttömyyden lasku osoittaa pysähtymisen merkkejä. Työmarkkinoilla on siten runsaasti työvoimaa, kun työmarkkinoiden imu vetää uusia henkilöitä työelämään.

Työmarkkinoiden kohtaanto näyttää edelleen heikentyneen, ja osaamisen puutteet heikentävät talouden kasvuedellytyksiä. Avoimien työpaikkojen määrä on korkea samalla kun työttömien määrä kääntyy kasvuun. Elinkeinoelämän kyselyjen mukaan yritysten on haastavaa löytää tarvitsemiaan työntekijöitä erityisesti kokemuksen puutteen, erityisosaamisen ja koulutuksen riittämättömyyden vuoksi. Yritysten haasteet palkata ammattitaitoisia työvoimaa olivat elinkeinoelämän kyselyjen mukaan vuonna 2022 edellisvuotta suurempia.

Kokonaistuotannon ennakoitaan supistuvan niukasti vuonna 2023 ja työvoiman kysynnän vähentyvän, jolloin työllisten määrä supistuu n. ½ prosenttia. Etenkin kysyntä heikkenee rakennustoiminnassa, kiinteistöpalveluissa, kaupassa ja kemian teollisuudessa. Suuri osaavan työvoiman puute saa yritykset pitämään kiinni työntekijöistään, sillä taantumien arvioidaan jäävän lyhytaikaiseksi ja on todennäköistä, että lomautuksiin sekä muihin työvoimajoustoihin turvaututaan mieluummin kuin irtisanomisiin. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2024 ja 2025, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyysaste nousee yli 74 prosenttiin vuonna 2025, osin työikäisen väestön supistuessa.

Työllisyyden vahva kasvu johti vuonna 2022 työttömyyden selvään laskuun, joka kuitenkin oli vähäisempää kuin keskimäärin näin vahvan työllisyyden oloissa. Miesten työttömyys supistui lähes kaksi kertaa naisten työttömyyttä enemmän, erityisesti 15–34-vuotiaiden ikäryhmässä. Iäkkäämpien työttömyys lisääntyi kaksinumeroisesti.

Taantumien odotetaan lisäävän työttömyyttä vuoden 2023 aikana. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää jalostuksen toimialan työttömyyttä. Mikäli työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja työvoiman saatavuus alueittain tai ammattitaitain eivät muodostu työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi kuten ennusteissa

oletetaan, työttömyysaste laskee 6,7 prosenttiin vuonna 2025. Tämä on vielä noin puoli prosenttiyksikköä enemmän kuin EU:n yhteisellä menetelmällä arvioitu rakenteellisen työttömyyden taso Suomessa.

Työllisyys (TEM, joulukuun työllisyyskatsaus)

Työ- ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa oli joulukuun lopussa yhteensä 260 400 työtöntä työnhakijaa. Se on 14 900 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin, edelliskuuhun verrattuna määrä nousi 25 600:lla. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,9 prosenttia, eli 0,6 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten.

- **Kaikkien työnhakijoiden kokonaismäärä laski 87 200:lla**
- **Työttömiä työnhakijoita 14 900 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin**
- **Kokoaikaisesti lomautettuja 1 800 vähemmän**
- **Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa 3 000 enemmän kuin vuosi sitten**
- **Uusia avoimia työpaikkoja 17 900 vähemmän kuin edellisvuonna**

Verotus

Verotulot yhteensä kasvoivat 5,3 % eli noin 1 360 miljoonaa euroa vuonna 2022

Kunnallisverotulot nousivat 5,0 % (noin 1 035 milj. €)

- Työllisyys kasvoi selvästi ja palkkasumma kasvoi noin + 6,5 % vuodesta 2021.
- Tuloveroprosenttiaan vuodelle 2022 korotti 16 kuntaa ja laski 12 kuntaa. Veroprosenttimuutokset vähensivät kunnallisveron tuottoa noin -20 milj. euroa.
- Veroperustemuutokset noin -230 milj. euroa. •

Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 6,6 % (noin 190 milj. €)

- Kunnille kertyvän vuoden 2021 koronatuen (yhteisöveron jako-osuuden korotus) häntiä vielä vuonna 2022: noin +220 milj. euroa. Jos yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt korotettuna myös vuonna 2022 kuntien yhteisöverotulot olisivat kasvaneet noin 25 %.
- Yhteisövero lisäsi yhä 1.8.2021 päätetty varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi (kuntien yhteisöveron jako-osuus +1,25 %-yksikköä). Vaikutus vuodelle 2022 noin +90 miljoonaa euroa.

Kiinteistöverot kasvoivat 6,2 % (noin 120 milj. €)

- Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja. Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli hyvin pieni.

Valtionosuudet

Valtionosuudet kasvoivat 6,5 % vuonna 2022 eli noin 660 miljoonaa euroa

Sanna Marinin hallituksen valtionosuusleikkaus -564 milj. euroa (kustannustenjaon tarkistus leikattiin) ja erillinen +246 milj. euron korotus. Kiky-vähennys, -234 milj. euroa, muutettiin pysyväksi leikkaukseksi.

- Tehtävien laajennukset lisäsivät valtionosuutta +120 miljoonaa euroa.
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus +188 milj. euroa (+2,5 %) • OKM:n valtionosuuksien indeksitarkistus +18 milj. euroa, kustannustenjaon tarkistus +13 milj. euroa
- Verotulomenetysten kompensatio +300 milj. eurolla

Valtion velka ja talousarviotalouden tasapaino

Valtion velka oli vuoden 2022 lopussa n. 141,6 miljardia euroa. Valtion velka suhteessa bruttokansantuotteeseen oli n. 51,6 %. (Valtiokonttori/Tilastokeskus).

Korkotaso ja inflaatio

EKP:n ohjauuskorko oli vuoden 2022 lopussa 2,50 %.

Vuoden 2022 keskimääräinen inflaatio oli 7,1 prosenttia ja hintojen nousu korkeinta 40 vuoteen. Inflaatiota kiihdyttivät etenkin lainakorkojen nousu sekä energiatuotteiden ja elintarvikkeiden kallistuminen.

Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa 9,1 prosenttia.

(Lähteet: www.tilastokeskus.fi)

Kuntataloudesta (KL pääekonomisti 22.2.2023)

Kuntatalous oli vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Noin 300 miljoonan euron alijäämään asettunut toiminnan ja investointien rahavirta ja muut kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioiden tunnusluvut vuodelta 2022 julkistettiin helmikuun alussa. Tilinpäätösarvioihin vaikuttivat kuitenkin sekä miljarditasolle nousseet omaisuuden kirjanpidolliset myyntivoitot että myös HKL:n yhtiöittäminen. Ilman näitä kertaluonteisia erinä rahoitusjäämä olisi ollut tuntuvasti alijäämäinen. Tilikauden tulos ylsi 1,3 miljardiin eroon, mutta oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Tiedot ovat ennakkollisia ja ne tarkentuvat vielä.

Jo etukäteen tiedettiin, että verokehitys oli viime vuonna niin kunnissa kuin valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Jos kuntien yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt vuoden 2021 korotetulla tasolla niin yhteisövero olisi lisääntynyt kunnissa noin 25 prosenttia. Myös peruspalvelujen valtionosuudet kasvoivat sote-uudistuksen alla reilulla kuudella prosentilla.

Tilastotiedot kuntien vuoden 2022 kulukehityksestä ovat sen sijaan puhdasta jännitysnäytelmää paitsi kunnille niin myös vuoden 2023 alussa aloittaneille hyvinvointialueille. Kesän jälkeen lopullisesti selviävä sote-kulujen taso suhteessa ministeriön sote-siirtolaskelmiin vaikuttaa nimittäin sekä kuntien että hyvinvointialueiden rahavirtoihin tulevina vuosina.

Helmikuun tilinpäätösarvioissa menokehitys raportoidaan kululajeittain. Kulujen kasvu oli ripeää. Kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia. Erityisesti kuntayhtymien tilastotietoihin liittyy vielä paljon epävarmuutta keskeneräisten laskutusten ja raportointien vuoksi. Kuntayhtymien menot tulevatkin kasvamaan ennakkotiedoista vielä reippaasti. Menoja kasvattaa muu muassa sote-uudistuksen voimaannpanoon liittyvä velvollisuus kattaa kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen sen siirtymistä hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymään.

Palveluiden ostot lisääntyivät viime vuosien tapaan kuntataloudessa erittäin nopeasti: noin 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaimeaa: vain noin 2 prosenttia. Palkkojen kahden prosentin nousuvauhti on vain 0,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien palkkasopimusten vuosikeskiarvon muutos viime vuonna. Niukka kuntien palkkasumman kasvu saattaa olla merkki huomattavista vaikeuksista saada avoimiin työpaikkoihin ammattitaitoista työvoimaa. Työvoimaa on liukunut myös muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluun.

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut, muun muassa sähkö, kaasu ja lämmitys, nousivat viime vuonna ripeästi. Energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat kuntien korkosuojauskset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet.

Kuntien eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta pudotus oli isoissa kaupungeissa muita kuntakokoryhmiä vähäisempää. Suurin pudotus oli kuitenkin 40 000–100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntien talous eriytyi myös alueellisesti. Vahvimmat tilikauden tulokset tehtiin muutamassa kaupungissa, muu kuntakenttä oli nollan tuntumassa tai miinuksella esimerkiksi Kymenlaaksossa tai Pohjois-Karjalassa.

Kuntakenttä eriytyi myös investointien ja velkaantumisen suhteen. Investointimenot kasvoivat kuntayhtymissä erittäin voimakkaasti, mutta kunnissa maltillisemmin. Suurimpien kaupunkien investoinnit ja lainakanta pysyivät lähes aikaisempien vuosien tasolla, mutta lainakanta väheni viime vuonna 188 kunnassa. Kunnat ottivat viime vuonna syömävelkaa vain noin 12 miljoonaa euroa.

Viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminen. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt yhteiskunnastamme sen jälkeenkään. Kuntien sote-palvelut toimivat koronan ennaltaehkäisyssä, testaamisessa ja potilaiden hoidossa varsin ketterästi muun muassa valtion koronatuen avustamana.

Helmikuussa käynnistynyt sota Euroopassa aloitti puolestaan ennätysellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttivat kuitenkin poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Satunnaiserät väistyvät tulevina vuosina, mutta niiden mukana väistyvät myös kuntien, pl. Helsinki, sote-paineet. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden järjestäminen on ennustettavampaa.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakate heikkeni -7,4 prosenttia v. 2022

Toimintakulut kasvoivat 5,0 prosenttia vuonna 2022 (2 100 milj. euroa)

- Väestön ikärakenteen muutos lisäsi peruspalveluiden palvelutarvetta noin 0,3 %-yksikköä.
- Vuoden 2022 sopimuskorotukset +2,55 % (noin +450 milj. euroa)
- Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut -0,40 %-yksikköä (-70 milj. euroa)
- Sanna Marinin hallituksen tehtävien laajennukset +120 milj. euroa vuonna 2022. Yhteensä Sannan Marinin hallitus kasvatti kuntien menoja arviolta 1 300 milj. eurolla (tasomuutos vuoden 2022 loppuun mennessä).
- Kuntien työmarkkinatuen kustannukset -9,0 prosenttia (-53 milj. euroa)
- Koronapandemia vaikutti kuntien kustannuksiin alkuvuoden lukuisten rajoitustoimien, covid-19-pandemian ennaltaehkäisemisen, testauksen ja tautitapausten hoitokustannusten kautta.
- Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Toimintatuotot laskivat 1,9 % (noin 200 milj. €)

- Sote-valmisteluun ja muihin Sanna Marinin hallituksen kehityshankkeisiin kohdistettiin yhä merkittävä summa valtionavustuksia (1,3 mrd. euroa). Osa niiden rahoituksesta tuli mm. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä.
- Kunnat saivat koronataukea valtionavustuksina 540 milj. euroa. Summa pieneni edellisestä vuodesta -65 %.
- Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2021 pienensi maksutuottoja yhä vuonna 2022

(Lähde: Kuntaliitto, Valtiokonttori, valtiovarainministeriö 6.2.2023, kuntien tilinpäätösarvot 2022)

Valtion päätösvallassa olevia keskeisiä kuntiin vaikuttavia asioita ovat muun muassa erityislainsäädännön pohjalta annetut tehtävät ja veloitteet, tulojen veronalaisuutta ja verovähennyksiä koskeva sääntely, kuntien yhteisövero-osuus, kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajat, asiakasmaksulainsäädäntö, valtionavustukset valtionosuuksien taso ja jako (tasausjärjestelmä) sekä harkinnanvaraiset valtionosuudet. Kuntalaissa puolestaan säädetään kuntien hallinnosta ja taloudesta sekä muun muassa alijäämien kattamisesta ja erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä (ns. kriisikuntamenettely).

Kuntatalousohjelmaan sisältyvät keskeiset kuntataloutta koskevat linjaukset

Sanna Marinin hallituksen tavoitteena on pitää kuntatalous koko maan tasolla neutraalina suhteessa valtion päätösperäisiin toimiin. Kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet kompensoidaan kunnille täysimääräisesti. Lisäksi hallitus kompensoi kunnille veroperusteiden muutoksista kunnille aiheutuvat verotuottomenetykset.

Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille myös sekä koronaepidemiasta että Ukrainan sotaa pakenevien henkilöiden palveluista aiheutuvat lisäkulut.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on julkisen talouden suunnitelman mukaan lähellä neutraalia. Suhteessa edellisiin vuosiin tuore, vuoden 2023–2026 julkisen talouden suunnitelma sisältää vain vähän kuntiin kohdistuvia linjauksia.

Osana hallituksen jo vuoden 2021 kehysriihessä sopimaa 370 miljoonan euron säästöjen kokonaisuutta kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan vuonna 2023 kuitenkin uusi 43 miljoonan euron leikkaus. Vuodesta 2024 lähtien lakisääteisten peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään pysyvästi 33 miljoonalla eurolla.

Toisaalta valtionosuuksia lisätään noin 344 miljoonalla eurolla sote-siirtolaskelmaan liittyneen tasokorjauksen vuoksi. Uusi JTS-linjaus on myös ammatillisen koulutuksen rahoituspohjan paikkaaminen, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 37 miljoonaa euroa. Rahapelituotoilla rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen menot siirretään valtion budjettirahoituksen piiriin.

Kuntien omassa päätösvallassa ovat puolestaan kunnallisveroprosentti, kiinteistöveroprosentit ja asiakasmaksut asetettujen rajojen puitteissa, palvelujen järjestämisen ja tuottamisen tavat sekä niihin liittyvät strategiset valinnat, hankinnat, toimitilojen kestävä ja suunnitelmallinen ylläpito sekä tilatehokkuuden parantaminen, investointien ajoitus ja priorisointi sekä niiden suunnitelmallisuus ja laatu, investointien rahoitus (velkaantuminen vs. oma rahoitus), hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisevä työ, taloudenhoidon suunnitelmallisuus ja pitkäjännitteisyys sekä kuntien välinen yhteistyö ja kuntarakenteen muuttaminen.

Kunnat järjestävät asukkailleen palveluita, joista suurin osa on määritelty kuntien tehtäviksi laissa. Kunnalle voidaan antaa tehtäviä vain säätämällä siitä laissa.

Lakisääteisten tehtävien lisäksi kunnat voivat itse ottaa itselleen muita itsehallinnollisia tehtäviä. Nämä liittyvät yleensä talouteen, työllisyyteen ja asumiseen.

Lakisääteiset tehtävät liittyvät seuraaviin palveluihin:

- koulutus ja varhaiskasvatus
- kulttuuri-, nuoriso-, kirjasto- ja liikuntapalvelut
- kaupunkisuunnittelu, maankäyttö
- vesi- ja jätehuolto
- ympäristöpalvelut

Pohjois-Savon alue

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Pohjois-Savon väkiluku väheni 669 asukkaalla vuonna 2022. Vuonna 2021 väestömäärä kasvoi vielä 98 asukkaalla. On olemassa viitteitä, että koronapandemian puhkeaminen hillitsi mm. muuttoliikettä, sillä vuonna 2020 väestötappio oli 740 henkeä. Vuosina 2017–2019 väkiluku laski vielä 1 200–1 400 hengen vuosivauhtia.

Pohjois-Savon väestötappion taustalla on alhainen syntyvyys ja korkea kuolleisuus. Syntyneiden enemmitys vuonna 2022 oli -1 564. Vuotta aiemmin luku oli -1 179. Pohjois-Savo keräsi kuntien välistä muuttovoittoa 43

henkeä, kun vuotta aiemmin muuttovoitto 707. Vuosina 2021 muutos tapahtui etenkin siinä, että Pohjois-Savo keräsi runsaasti muuttovoittoa muista maakunnista.

Maakunnan kasvu nojaa pitkälti Kuopion runsaaseen muuttovoittoon. Kuopion ohella Tuusniemellä ja Rautavaaralla kuntien välinen nettomuutto oli positiivinen, kaikissa muissa negatiivinen.

Väestönmuutokset seuduittain

Kuopion seutukunnan väkiluku kasvoi 997 asukkaalla. Kuopion kaupungin väkiluku kasvoi 1 047 asukkaalla, vuonna 2021 kasvua oli 1 333. Vuonna 2022 väkilukua nosti muualta Suomesta saatu 769 hengen muuttovoitto (vuosi sitten 1 081). Lisäksi Kuopion väkilukua kasvatti ulkomailta saatu 557 hengen muuttovoitto (vuosi sitten 382). Syntyneitä oli 272 vähemmän kuin kuolleita. Siilinjärvellä väkiluku laski 50 kun vuonna 2021 kasvua oli 42 henkeä. Siilinjärven väkilukua laski kuntien välisen nettomuuton heikkeneminen sekä syntyvyyden aleneminen.

Ylä-Savon väkiluku laski 841 hengellä, mikä on 260 henkeä enemmän kuin vuosi sitten. Ylä-Savossa suurin syy väestötappiolle on korkeasta ikärakenteesta johtuva kuolleisuus. Luonnollinen väestökasvu oli – 587. Lisäksi kuntien välinen muuttotappio kaksinkertaistui vuodesta 2021. Nettomaahanmuutto sen sijaan liki kaksinkertaistui verrattuna edelliseen vuoteen. Kaikissa Ylä-Savon kunnissa luonnollinen väestökehitys ja kuntien välinen muuttoliike oli negatiivinen. **Pielavedellä** väestötappio oli 130 henkilöä, josta kuntien välinen nettomuutto -64 henkilöä, luonnollinen väestön vähennys -73 henkilöä ja nettomaahanmuutto +7 henkilöä.

Sisä-Savossa väestö väheni 280 asukkaalla (vuosi sitten -115). Kaikissa kunnissa kuntien välinen nettomuutto oli tappiollinen. Edellisvuonna seutu sai muuttovoittoa vielä 22 henkeä. Muuttoliikkeen ohella väestökatoa kiihdytti luonnollisen väestönkasvun heikkeneminen.

Koillis-Savon seutukunnan väkiluku laski 151 henkeä, mikä oli 60 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Väestötappiota nosti muuttotappion kasvu ja syntyneiden määrä suhteessa kuolleisiin.

Varkauden seudun väkiluku laski 394 hengellä (vuosi sitten 492). Vuosi 2020 oli Varkauden seudulla väestökehityksen näkökulmasta huomattavasti edellisvuosia parempi. Nyt väestönmuutokset näyttäisivät palanneet lähelle viime vuosien keskimääräistä tasoa. Luonnollinen väestönlisäys säilyi edellisvuoden tasolla. Varkauden kaupungin väkiluku laski viime vuonna 209 hengellä (vuosi sitten 305).

Koko maan väkiluku kasvoi 17 278 asukkaalla. Maakunnista väkiluku kasvoi Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla. Itä-Suomen maakuntien yhteenlaskettu väestötappio kaksinkertaistui vuoden takaisesta ja palasi aiempien vuosien tasolle. Syntyneitä oli kuolleita enemmän vain Uudenmaan maakunnassa.

Työllisyys (Pohjois-Savon työllisyyskatsaus, joulukuu)

- **Pohjois-Savossa työttömien osuus työvoimasta 10,4 %. Työttömien määrä alhaisempi kuin vuosi sitten, edelliseen kuukauteen kausivaihteluun liittyvää kasvua.**
- **Lomautettuja lähes 19 % enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan.**
- **Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita, 4 % vähemmän kuin vuosi sitten.**
- **Pitkäaikaistyöttömiä noin 16 % vähemmän kuin vuosi sitten.**
- **Uusien avoimien työpaikkojen määrä (2 487 työpaikkaa) yli neljännes viime vuotta vähemmän**

Pohjois-Savossa oli joulukuun lopussa 11 692 työtöntä työnhakijaa, mikä on 188 työtöntä vähemmän kuin vuosi sitten. Henkilökohtaisesti ilmoittautuneita lomautettuja oli 1 354, mikä on lähes 19 % enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan.

Työttömien määrä ilman lomautettuja oli joulukuun lopussa 10 338, eli 400 työtöntä vähemmän kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa oli joulukuussa 10,4 %, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä viime vuotta alhaisempi. Koko maan työttömien osuus työvoimasta oli 9,9 %.

Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli joulukuun lopussa 1 448, mikä on 4 % vähemmän kuin vuosi sitten.

Pitkäaikaistyöttömiä oli Pohjois-Savossa joulukuun lopussa 3 970 henkilöä, mikä on noin 16 % vuoden takaista vähemmän.

Seutukunnittain tarkasteltuna työttömien määrät laskivat Sisä-Savoa ja Koillis-Savoa lukuun ottamatta kaikilla muilla Pohjois-Savon seuduilla. Eniten työttömyys laski Ylä-Savon seudulla (-123 työtöntä) edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Sisä-Savossa työttömien määrä nousi edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 61 työttömällä ja Koillis-Savossa muutamalla.

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa on yhtä työllistä kohden, oli vuoden 2021 lopulla Pielavedellä 2,0. (Vuoden 2022 luku päivittyy huhtikuussa)

Eläkkeensaajia kaikkiaan koko väestöstä oli vuoden 2021 lopussa koko maassa 28,2 %, Pohjois-Savossa 33,5 % ja Pielavedellä 46,9 %.

Asuntoja Pielaveden kunnassa valmistui vuonna 2022 yhteensä 1 kpl.

Kesämökkejä Pielaveden kunnassa vuonna 2022 valmistui 9 kappaletta. Pohjois-Savon Liiton tilaston mukaan vuoden 2021 lopulla kesämökkejä oli yhteensä 1368 kappaletta.

Lähteet: Tilastokeskuksen tilastot www.stat.fi; Suomen Kuntaliitto www.kunnat.net; Pohjois-Savon Liiton tilastot; www.pohjois-savo.fi ja rakennusvalvonta.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Merkittävät muutokset taloudessa

Valtuusto hyväksyi syksyllä 2019 talouden tasapainotussuunnitelman vuosille 2020–2023. Vuoden 2022 aikana tehdyt toimenpiteet on kirjattu tasapainotussuunnitelmaan, joka alkaa sivulta 51. Vuoden aikana tehtiin käyttötalouden määrärahamuutoksia nettona yhteensä 296.835 euroa, joka vähensi toimintakatetta -35.254.345 euroon.

Suurimmat muutokset kaikkien hallintokuntien osalta aiheutuivat ruoka- ja siivouspalvelujen liiketoimintasiirrosta Servicalle 1.8.2022 alkaen. Siirto aiheutti määrärahojen siirrot ulkoisiin eriin, kun ne sisältyivät alkuperäisessä talousarviossa sisäisiin eriin. Ateriapalvelujen ulkoisten erien osuus oli n. 490.000 euroa (sisäiset n. 470.000) ja siivouspalvelujen ulkoisten erien osuus n. 230.000 euroa (sisäiset n. 170.000). Merkittävimmät muut muutokset, lukuun ottamatta Servican liiketoimintasiirron aiheuttamia muutoksia, tehtiin perusturvalautakunnan ja terveydenhuollon alaisiin toimintoihin. Perusturvalautakunnan toimintoihin nettolisäystä aiheutti lasten- ja vanhusten asiakaspalvelujen ostot, kunnallinen työmarkkinatuki ja työvoiman vuokraus. Terveydenhuollon palvelujen ostoihin tehtiin 0,7 M€:n vähennys.

Investointiosan muutoksiin sisältyivät Servica Oy:n osakkeiden osto ja kaluston myynti (apporttiluovutus), yhteensä 305.100 euroa. Muut muutokset olivat pienempiä ja aiheutuivat lähinnä investointien siirtymisestä toiselle vuodelle tai siirroista investointiprojektilta toiselle.

Rahoitustuottojen ja -kulojen talousarviomuutokset olivat tulojen lisäystä yhteensä 0,2 M€ (osinkotuotot).

Merkittävin tekijä vuoden 2022 hyvän tuloksen osalta oli verorahoituksen taso, joka oli yhteensä n. 38,1 M€.

Verotus

Verotulot toteutuivat vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna 0,4 M€ paremmin. Suurin kasvu oli kuntaverossa n. 0,5 M€. Yhteisövero sen sijaan oli edelliseen tilinpäätökseen 0,2 M€ vähemmän, joka johtuu lähinnä vuoden 2021 jako-osuuden korotuksesta 10 prosenttiyksiköllä. Kiinteistövero toteutui n. 0,1 M€ paremmin kuin edellisenä vuonna.

Pielaveden kunnan v. 2022 verotuloennustetta nostettiin talousarviomuutoksissa nettona n. 0,8 M€. Kunnan tuloveroa nostettiin talousarviomuutoksissa 0,15 M€ ja se toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti, ollen n. 11,3 M€, kiinteistöveroa nostettiin 0,03 M€, toteutuma oli vielä 0,05 M€ parempi ja oli 1,25 M€. Yhteisöveron osuutta korotettiin talousarviomuutoksissa n. 0,6 M€ ja se toteutui vielä 0,1 M€ paremmin ollen yhteensä n. 2,5 M€. Verotulojen euromääräinen taulukko on sivulla 126.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia Pielaveden kunnalle kertyi yhteensä 22,9 M€ milj. euroa, jossa lisäystä edelliseen vuoteen oli n. 1,5 M€. Opetus- ja kulttuuritoimen lopullinen valtionosuus oli 17.472 euroa. Kotikuntakorvaustulot olivat 272.832 euroa ja kotikuntakorvausmenot 73.884 euroa (sisältyvät koulutoimen tuloihin ja menoihin).

Valtionosuuksien euromääräinen taulukko on sivulla 126.

Kunnan sijoitusrahasto

Kunnan sijoitusrahasto oli vuoden 2022 lopussa n. 3,9 M€. Varainhoitajana toimi Seligson & Co, joka irtisanoi varainhoitosopimuksen päättymään 31.12.2022. Varainhoidon sopimuksen siirto LähiTapiola Varainhoito Oy:lle oli kunnanhallituksen päätettävänä 26.9.2022 § 191. Vuosi 2022 oli sijoitusmarkkinoilla hyvin vaihteleva.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvouden talousarvioon:

Euroa, ulkoiset ja sisäiset (yli 5000 euroa)	Tulojen alitukset	Menojen ylitykset
Käyttötalous:		
Demokratiapalvelut		40 586 <i>- henkilöstökulut, sisäiset palv. ostot</i>
Yleisjohtaminen		14 095 <i>- henkilöstökulut, budjetointivirhe</i>
Hallinto- ja tukipalvelut	18 053 <i>- sisäiset myyntituotot</i>	
Sosiaalityö		124 645 <i>- asiakaspalvelujen ostot</i>
Ikääntyvien palvelut ja erityispalvelut		111 028 <i>- asiakaspalvelujen ostot, vuokratyövoima</i>
Ympäristöterveydenhuolto		32 288 <i>- yhteistoimintaosuus</i>
Varhaiskasvatus	13 127 <i>- lasten hoitopäivämaksut</i>	
Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikatoimi	21 662 <i>- tuet ja avustukset, muut tuotot</i>	
Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto	27 500 <i>- kuntalaskutus, kurssimaksut</i>	
Ruoka- ja siivouspalvelut	20 256 <i>- liiketoimintasiirto 1.8.2022</i>	38 511 <i>- liiketoimintasiirto 1.8.2022</i>
Tila- ja vuokrauspalvelut		17 965 <i>- lämmitys. Rak.materiaalit</i>
Vesihuoltolaitos	42 867 <i>vesi- ja jätevesimaksut</i>	
Kunnallistekniikka	19 676 <i>- myyntituotot</i>	43 591 <i>- rakennusmateriaalit, kalusto, poltto- ja voiteluaineet</i>
Pelastustoimi		22 891 <i>- osuus maksetuista varallaolon palkkasaatavista ja lisämaksu yhteistoimintaosuuteen</i>
Poistot ja arvonalentumiset		
- poistot		974 978 <i>- lisäpoistot oppilasasuntola, Puustellin koulu, Puistotie 13-15, Säviän koulu, Pohjois-Pielaveden koulu ja liikuntahalli</i>
- arvonalentumiset		67 035 <i>Laurinpurontie 25</i>
Investoinnit		
Kiinteistöjen myynti	44 468	
Uusi päiväkotikiinteistö		7 449
Jätevedenpumppaamot		6 964
Muut osakkeet ja osuudet	70 000	

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Ruoka- ja siivouspalvelujen liiketoimintasiirto Servica Oy:lle 1.8.2022 alkaen.

Uusi päiväkotitoiminta otettiin käyttöön 1.8.2022.

Investointiosa

Investointiosan rakenne

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Investointimäärärahoihin otetaan vain 10.000 € ja sen ylittävät hankkeet. Alle 10.000 euron jäävät pienhankkeet käyttöajastaan riippumatta käsitellään käyttötalousohjelmassa. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille.

Investoinnit

Investointiohjelma on laadittu vuosille 2022–2024 ja se hyväksytään vuoden 2022 osalta sitovana ja taloussuunnitelmavuosien 2023–2024 osalta ohjeellisena. Koko suunnittelukauden investoinnit ovat yhteensä 9,7 milj. euroa (brutto). Vuosikohtainen investointien jakauma on seuraava: v. 2022 2,3 milj. euroa, v. 2023 3,9 milj. euroa ja v. 2024 3,5 milj. euroa.

Hyväksyttävään investointiohjelmaan otetaan uusia hankkeita talousarviomuutoksena silloin, kun kysymys on elinkeinojen kehittämiseen liittyvästä tai muusta välttämättömästä tarpeesta.

Investointiosan talousarviomuutoksiin sisältyivät Servica Oy:n osakkeiden osto ja kaluston myynti (apporttiluovutus), yhteensä 305.100 euroa. Muut muutokset olivat pienempiä ja aiheutuivat lähinnä investointien siirtymisestä toiselle vuodelle tai siirroista investointiprojektilta toiselle.

Tavoitteet vuonna 2022:

Aineettomaan käyttöomaisuuteen esitetään määrärahaa hallintoon sähköisten palvelujen edistämiseen (nettisivujen uudistaminen), yht. 0,03 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden myyntiin arvioidaan 0,05 milj. euroa.

Irtaimen omaisuuden hankintoja ovat sivistysosastolla kirjaston etätyöskentelytila, luokkatilojen kalustaminen ja Opinportin atk-luokan ja ent. pelastuslaitoksen tilan muutokset, yhteensä 0,06 milj. euroa.

Ympäristöosaston irtaimiston hankintaan esitetään 0,06 milj. euroa traktorin hankintaan.

Kaikki irtaimen omaisuuden hankinnat yhteensä 0,12 milj. euroa.

Talonrakennuksen keskeisin hanke on uuden päiväkodin rakentaminen. Hankkeessa rakennetaan uudet Päiväkodin tilat Karhunpesään ja laajennus tilaelementeillä. Suunnittelu ja kilpailutukset on toteutettu vuoden 2021 aikana. Hankkeen kokonaiskustannukset on arvioitu olevan 1,6 milj. euroa ja vuodelle 2022 on varattu 1,5 milj. euroa.

Kouluverkko-osaston edistämiseen on varattu vuodelle 2022 0,1 milj. euroa hankesuunnitelman laatimiseen ja suunnittelun aloittamiseen, sekä seuraaville vuosille toteutukseen alustavasti 6,5 milj. euroa. Kustannukset ovat hyvin karkea arvio ja ne tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

Kotiseutumuseolle esitetään 0,03 milj. euron määrärahaa aitan katon ja tuulimyllyn korjauksiin.

Ympäristötoimen kiinteistöihin esitetään määrärahaa Pikonniemen jätevedenpuhdistamon automaatiojärjestelmän seitsemän alakeskuksen uusimiseen 0,06 milj. euroa. Alakeskusten uusiminen on viivästynyt komponenttien saatavuusongelmien vuoksi, mutta toivottavasti ne saataisiin uusittua pikimmiten keskustien huonon kunnon vuoksi. Pohjavesilaitoksen alalaitteisto on tullut käyttöikänsä päähän ja sen uusiminen on ajankohtainen. Vaihtoehtoina on nykyisen järjestelmän uusiminen tai kokonaan erilaiseen järjestelmään siirtyminen. Selvitetään ensin vaihtoehdot ja suunnitellaan uusiminen ennen toteutusta. Tähän on varattu 0,03 milj. euroa.

Vesihuollossa jatkettaisiin edelleen vuotovesien vähentämiseen tähtäviä korjauksia ja viemärisaneerauksia yhteensä 0,105 milj. eurolla. Jätevesipumppaamoiden logiikoiden uusiminen on viivästynyt komponenttien

saatavuus ongelmien vuoksi, mutta se olisi tavoitteena saattaa loppuun vuonna 2022 ja siihen on varattu 0,02 milj. euroa.

Katujen ja liikenteen osalta esitetään päällystys ja päällystysvaurioiden, sekä tiemerkintöjen uusimiseen 0,1 milj. euroa, sekä sataman laiturialueiden uusimiseen vuodelle 2022 0,12 milj. euroa ja vuodelle 2023 0,06 milj. euroa.

Liikuntapaikkojen rakentamiseen esitetään 0,02 milj. euron määrärahaa Rannankylän koulun kentän laajentamiseen, sekä 0,025 euroa Savikon leikkikentän aitaukseen.

Investoinnit yhteensä vuodelle 2022 olisivat bruttona 2,260 milj. euroa ja nettona 2,210 milj. euroa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Aineettomaan käyttöomaisuuteen on toteutunut verkkosivujen uudistuksen aloitus, joka jatkuu v. 2023.

Kiinteän omaisuuden myynnissä toteutui 3 kpl tontin myyntejä, yhteensä 5.533 euroa.

Irtaimen omaisuuden hankintoja olivat sivistysosastolla luokkatilojen kalustaminen ja Opinportin tilojen muutokset ja kirjaston kalusto. Ympäristöosastolle hankittiin traktori.

Irtaimen omaisuuden myynnissä ovat Servica Oy:lle osakkeita vastaan luovutettu kalusto 305.100 euroa (apportti).

Osakkeet, Servica Oy 305.100 euroa (apportti) ja Metsäliitto 3.594 euroa.

Rakentaminen ja kunnossapito, sekä kunnallistekniikka:

Uuden päiväkodin rakentaminen saatiin käyntiin heti alkuvuodesta. Rakentaminen sujui ilman isompia ongelmia ja yllätyksiä. Viimeistelytöiden ja kalustamisen osalta piti loppuvaiheessa kiirettä. Samoin muuton tekeminen tehtiin kiireellä, kun päiväkoti siirtyi ilman toiminnan katkoja vanhoista tiloista uusiin. Kustannuksissa pysyttiin lähellä arvioitua. Urakoissa menttiin jopa alle arvioituista kustannuksissa, mutta, kalustohankinnoissa oli hintojen nousua huomattavasti viime vuonna tehtyihin arvioihin nähden. Rakentamisvaiheen kulut kokonaisuudessaan olivat 1,525 milj.€

Kouluverkkosuunnitelman hankesuunnitelman laatiminen käynnistettiin alkuvuodesta. Hankkeeseen on valittu suunnittelijat ja perustettu työryhmä, joka on kokoontunut säännöllisesti. Käyttäjille ja päättäjille on pidetty jo hankesuunnitelman varhaisessa vaiheessa esittely ja aktivointi tilaisuuksia. Tilaisuuksissa on pyritty osallistamaan ja ideoimaan hankkeen toteutusta, jotta saataisiin kokonaisuudesta paras mahdollinen Pielaveden kunnan, oppilaiden, opettajien ja muiden tilojen käyttäjien tarpeisiin. Loppuvuodesta pidetty lisää esittelytilaisuuksia käyttäjille, oppilaiden vanhemmille, päättäjille ja osallistettu päättäjiä seminaarin yhteydessä. Hanketyöryhmä kokoontunut loppuvuoden ajanakin säännöllisesti ja saanut hankesuunnitelman pääpiirteissään valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Suunnitelman viimeistely ja valmiin suunnitelman esittelyt alkuvuodesta -23, jonka jälkeen suunnitelma viedään päätöksen tekoon.

Pienempiä kiinteistöille tehtyjä investointeja tehtiin kirjastolle, jonne toteutettiin etätyöskentelytila ja Opinporttiin monistustilan ja neuvottelutilan muutos, sekä Rannankylälle hankittiin pienten pihalle leikkivälineitä ja pihakalusteita.

Kotiseutumuseon katon korjaus siirtyy ensivuodelle, koska avustuksen haku oli vasta lokakuussa ja päätöstä avustuksesta ei vielä tullut vuoden loppuun mennessä.

Pikonniemen jätevedenpuhdistamolla on jatkettu edelleen alakeskusten uusimisia. Tämän projektin aikataulu on venynyt komponenttien saatavuusongelmien vuoksi. Laitos on kuitenkin toiminut koko ajan, eikä puhdistusprosessissa ole ollut ongelmia. Loppuvuoden aikana projekti saatiin viimein päätökseen ja nyt laitoksen toimintaa ohjataan uudella automaatiolla.

Pohjavesilaitoksen alkalointilaitteiston uusimista on käyty läpi laitoksen hoitajan kanssa ja tehty vierailu Siilinjärvelle, mutta selvitys on vielä kesken.

Kunnallistekniikan saneerauksia tehtiin Laurinpurontie-Teollisuustie alueella, Virteläntiellä ja Kehätiellä, joissa uusittiin vanhoja betonisia viemärikaivoja, sekä Jussintiellä, jossa sujutettiin vanhaa betonista viemäriä. Pikonniemen öljylämmityksen muuttamista uusiutuvaan energiaan valmisteltiin ja suunniteltiin. Lopullinen toteutusratkaisu jäi vielä löytämättä. Keskusteluja on käyty kahden lämmitysratkaisuja toteuttavan yrityksen kanssa ja pyydetty tarjoukset toteutuksesta.

Katuhankkeita toteutettiin Puistotielle urapaikkauksia välillä Oikopolku-Kiuruvedentie, asfaltointia Laaksotien loppuosaan ja osalle Kisapolkua, sekä Kiukoistentielle Laaksotien ja Puistotien välille. Ajouratamaalauksia tehtiin Puistotielle ja Puustellintielle. Lisäksi tehtiin pienempiä asfaltointien paikkauksia ja korjauksia määrärahojen puitteissa.

Sataman laiturialueelle laadittiin suunnitelmat ja kilpailutettiin osaurakka, mutta tarjoukset hylättiin kohonneiden kustannusten vuoksi. Urakka siirretty toteutettavaksi vuodelle 2023.

Rannankylän koulun leikkikenttää laajennettiin lisäämällä leikkivälineitä ja Savikon leikkikentän ympärille rakennettiin aita.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Vuoden 2022 lopussa palveluksessa oli 274 henkilöä. Henkilöstöstä vakinaisia oli 210 henkilöä, määräaikaista/sijaisia 55 henkilöä ja oppisopimussuhteessa olevia 7 henkilöä. Palkkatuella palkattuja oli 2 henkilöä. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstön kokonaismäärä vähentyi 14 henkilöllä.

Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä väheni ympäristöosastolla (25 henkilöä) ja lisääntyi hallinto- ja tukipalveluissa (1 henkilö), perusturvaosastolla (3 henkilöä) ja sivistysoosastolla (7 henkilöä). Lisäksi 31.12.2022 palveluksessa oli 11 kansalaisopiston sivutoimista tuntiopettajaa. Ympäristöosaston henkilöstömäärän vähennys johtui ruoka- ja siivouspalvelujen henkilöstön siirrosta Servica Oy:n palvelukseen 1.8.2022 lukien.

Henkilöstön määrän kehityksessä on hyvä huomioida, että Pielavesi toimii hallinnoijana hyvinvointivalmisteluun liittyvässä hankkeessa ja kunnalla on oma työllisyysuhanke, jotka lisäävät määräaikaisten työntekijöiden tarvetta.

Henkilöstön määrä 31.12.2022										
	Vakinaiset		Sijaiset ja määräaikaikaiset *)		Palkkatuella palkatut		Yhteensä		Yhteensä ilman palkkatuella palkattuja	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
Hallinto- ja tukipalvelut	11		2	1			13	1	13	1
Perusturvaosasto	89	3	31	5	1	1	121	9	120	8
Sivistysoosasto	74	12	18	4			92	16	92	16
Ympäristöosasto	3	18	-	1			3	19	3	19
Yhteensä	177	33	51	11	1	1	229	45	228	44
Naiset ja miehet yhteensä	210		62		2		274		272	

ei sisällä tuntipalkkaisia kansalaisopiston opettajia

*) sisältää myös avoimen viran/toimen väliaikaiset hoitajat sekä oppisopimussuhteiset

Yhä enemmän henkilöstövahvuutta kuvataan henkilötyövuosina. Henkilötyövuosi kuvaa kokoaikaiseksi muutetun henkilön työpanosta. Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa

ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tietynä päivänä 31.12. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttää työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta. Henkilötyövuosien määrä väheni 4 henkilötyövuotta vuoden 2022 aikana käytettäessä vanhaa laskukaavaa. Kts. taulukon selitys osio.

Henkilötyövuosina mitattuna Pielaveden kunnan henkilöstövahvuus vuonna 2022 oli 268,4 henkilötyövuotta.

Jakauma osastoittain vuosina 2018–2022 oli seuraava:

Henkilötyövuodet 2018 - 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Hallinto- ja tukipalvelut	29,6	32,2	13,2	15,08	15,89
Perusturvaosasto	121,9	130,8	123,4	120,11	112,23
Sivistysosasto	111,4	105,6	103,3	102,93	103,25
Ympäristöosasto	32,6	30,5	51,3	50,08	37,05
Yhteensä	295,5	299,1	291,2	288,2	268,4

Vuosina 2017–2021 Laskukaavana on käytetty palveluksessa olopäivien lukumäärää kalenteripäivinä /365 *(osa-aikaprosentti/100)

KT:n suosituksen mukaisesti vuoden 2022 henkilötyövuoden laskukaavana on käytetty palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100). Huomioitavaa on, että vuoden 2022 luvussa raportoidaan palkallinen työpanos aikaisemmasta poiketen, joten luku ei ole suoraan verrannollinen edellisiin vuosiin.

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2022 oli 48 v 7 kk. Keski-ikä on noussut edellisestä vuodenvaihteesta 8 kuukaudella. Naisten keski-ikä oli 48 v 7 kk ja miesten myös 48 v 7 kk. Ikärakenne ilmenee seuraavasta taulukosta.

Ikärakenne 31.12.2022				
Ikä vuosina	Naiset	Miehet	Yhteensä	%-osuus
- 29	18	4	22	8,0
30 – 34	16	5	21	7,7
35 – 39	25	4	29	10,6
40 – 44	19	4	23	8,4
45 – 49	24	2	26	9,5
50 – 54	38	5	43	15,7
55 – 59	44	5	49	17,9
60 – 64	40	14	54	19,7
65 -	5	2	7	2,5
Yhteensä	229	45	274	100
Keski-ikä	48 v 7 kk	48 v 7 kk	48 v 7 kk	

Henkilöstön keski-ikä on kunta-alalla korkeampi kuin muilla työmarkkinasektoreilla. Kunta-alan henkilöstön keski-ikä oli 45,5 vuonna 2021 (tilastotietoa vuodelta 2022 ei ole vielä saatavissa). Kunta-alan henkilöstön keski-ikä on valtakunnallisesti laskenut edellisestä vuodesta, kun taas Pielaveden kunnan henkilöstö keski-ikä on puolestaan noussut.

Sairauspoissaolopäivät

Sairauspoissaoloja vuonna 2022 oli yhteensä 4420 kalenteripäivää, josta työtapaturmien osuus oli 91 kalenteripäivää. Edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot lisääntyivät 15,8 %.

Sairauspoissaoloprosentti oli 5,86 % (v.2021 5,26 %).

Sairauspoissaolojen palkkauskustannukset henkilösivukuluineen olivat vuonna 2022 n. 0,5 milj. euroa. Kelan ja vakuutusyhtiön korvausten jälkeen niiden nettokustannuksiksi jäi n. 0,4 milj. euroa. Sairauspoissaolojen palkkakustannukset henkilösivukuluineen kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 0,08 milj. euroa. Kelan ja vakuutusyhtiön korvausten jälkeen nettokustannuksiksi jäivät kulut lisääntyivät 0,07 milj. euroa.

Poissaoloja määräaikaisen kuntoutustuen vuoksi vuonna 2022 oli yhteensä 942 kalenteripäivää (vuonna 2021 yhteensä 1095 kalenteripäivää).

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelujen tuottajana toimi Pihlajalinna Terveys Oy. Työterveyshuollon sopimus jouduttiin irtisanomaan hyvinvointialueuudistuksen takia ja sopimus neuvoteltiin uudelleen vuoden 2023 alusta toteutettavien palvelujen osalta. Työterveyshuolto sisältää työpaikkaselvitysten laadintaan liittyvät työpaikkakäynnit, terveystarkastukset, niihin liittyvät tutkimukset, työkykyä ylläpitävän toiminnan ja osallistumisen tarvittaessa työpaikan ensiapuvalmiuden suunnitteluun ja toteutukseen. Työterveyshuollon ennaltaehkäisevistä kustannuksista Kela korvaa 60 %.

Vuonna 2022 toimintasuunnitelmaan sisältyi mahdollisuus käyttää työterveyshuollon sairaanhoitopalveluita. Näistä kustannuksista Kela korvaa 50 %.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot olivat vuonna 2022 yhteensä 14,5 milj. euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli n. 0,3 M€. Henkilöstömenot kasvoivat, vaikka henkilöstön määrä väheni vuoden aikana. Henkilöstömenojen nousu aiheutui palkankorotuksista 1.6 yleiskorotus ja 1.10 keskitetty järjestelyerä, sekä sote henkilöstölle maksettavista kertaeristä.

Laajemmin kunnan henkilöstöasioita esitellään erillisessä henkilöstökertomuksessa vuodelta 2022.

1.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoidosta vastasi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä. Toimintamenot säilyivät lähes samalla tasolla kuin vuonna 2021. Isompia ympäristövahinkoja ei vuonna 2022 tapahtunut. Vuonna 2022 ei tehty ympäristönsuojeluun liittyviä investointeja.

Vuonna 2022 kunnassa toteutettiin opinnäytetyö, jossa tehtiin Pielaveden kunnalle kehittämissuunnitelma päästöjen vähentämiseksi ja hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Opinnäytetyön mukaan Pielaveden kunnan suurimmat päästölähteet ovat maa- ja metsätalous sekä liikenne. Opinnäytetyössä esitettiin eri kehitys- ja toimenpide-esityksiä päästöjen vähentämiseksi.

Pielaveden kunta on mukana Pohjois-Savon ilmastotiekartassa sekä Ylä-Savon seudullisessa ilmasto-ohjelmassa. Kunnan tavoitteena on saavuttaa Ylä-Savon kuntien yhteinen tavoite, jossa jokainen kunta vähentää kasvihuonekaasupäästöjään 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2035 mennessä.

Vesihuoltolaitoksen toimintaan kuuluu Pielavesijärven vesistötarkkailu. Vuonna 2022 Pielavesijärven vesistötarkkailujen tuloksissa ei ole ollut poikkeamia normaaleista raja-arvoista. Vesihuoltolaitoksen ympäristöasiat on kerrottu tarkemmin vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa.

Tekninen lautakunta teki vuonna 2022 päätöksen, jonka mukaisesti Pielaveden kunta osallistuu Koivujärven osakaskunnan hakemaan Koivujärven kunnostushankkeeseen, jonka tarkoituksena on Koivujärven ja Kolunjärven alivedenpintojen noston suunnittelu.

Uusiutuvien energiamuotojen toteutumista pyrittiin mahdollistamaan uuden tuulivoimaosayleiskaavan käynnistämällä ja jo vireillä olevan tuulivoimaosayleiskaavan kaavoitusprosessia edistämällä. Vuonna 2022 Pielaveden kunnassa oli kaksi vireillä olevaa tuulivoimaosayleiskaavaa. Molemmista tuulivoima hankkeista laaditaan kattava YVA-selostus, jossa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutuksia mm. ympäristöön ja luontoon.

Tulevien vuosien suuria ympäristöhaasteita ovat kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastomuutokseen varautumis- ja sopeutumistoimet.

1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Kuntastrategiaan 2021–2025 valitut painopisteet ovat 1. **Elinvoimaa ihmisistä ja yhteistyöstä**, sekä

2. **Sujuvaa arkea ja hyvinvoinnin edistämistä**. Arvot joihin kunnan toiminta perustuu, ovat rohkeus, oikeudenmukaisuus, yrittäjämyönteisyys, positiivisuus ja yhteisöllisyys

Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset edustamisesta (mm. muistamissäntö) ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja kunnan hankintaohjetta. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Toiminnassa ei ole tunnistettu korruption tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pielaveden kunnan kehitykseen vaikuttaa eniten kuntatalous. Vuoden 2022 tilinpäätöksen tulos on poikkeuksellisen hyvä verrattuna tuleviin vuosiin. Vuoden 2023 tulos on talousarvion mukaan 129 550 euroa ylijäämäinen.

Nyt maaliskuussa 2023 tiedetään jo, että

- verotuloennuste on arvioidun ylijäämän verran pienempi vuonna 2023 (ja peräti 300 000 euroa pienempi vuonna 2024, kuin mitä taloussuunnitelmassa).
- työehtosopimusneuvottelujen tulos 467 euron kertakorvauksesta koko henkilökunnalle lisää kustannuksia yhteensä 70 000 eurolla
- pelastustoimen varallaolojen oikeudenkäyntien välituomioita koskevat vaatimukset ovat Pielaveden osalta noin 155 000 euroa (Pohjois-Savon osalta yhteensä 5,8 miljoonaa euroa)
- Vaalijalan kuntayhtymän ylijäämän palautuspäätöksestä on valitettu ja näin ollen ennakoituja tuloja saattaa jäädä saamatta noin 200 000 euroa.

Epävarmuutta lisää myös vuokrasopimusneuvottelujen ja allekirjoituksen viivästyminen hyvinvointialueen kanssa.

Taloussuunnitelmavuoden 2024 tulos on alijäämäinen noin 40 000 euroa ja vuoden 2025 tulos noin 300 000 euroa. Suunnitelmavuosiin ei ole laskettu mukaan Säviän koulun toimintaa, joka jatkuessaan kasvattaisi alijäämiä useilla sadoilla tuhansilla. Kouluverkon muutoksista Säviän osalta on oma erillinen selvitys käynnissä ja valtuusto tekee siitä päätökset vuoden 2023 aikana. Opetuksen siirtoa on tarkasteltava lähivuosina myös Pohjois-Pielaveden koulun osalta, sillä oppilasmäärä laskee kahdenkymmenen tuntumaan jo kolmen vuoden kuluessa.

Opinportin eli lukion saneerauksen ja laajennuksen hankesuunnitelma on valmistunut alkuvuodesta 2023. Kunnanhallitus esittää valtuustolle (17.4.2023) vaihtoehtoa, jossa Opinporttiin siirtyy Puustellin koulu (6.-9. luokat), kirjasto sekä liikuntahalli kuntosaleineen. Kansalaisopisto siirtyy nykyiseen kirjastoon, jonne jää jo siellä nykyisinkin olevat nuorisotilat. Opetus alakoulusta alkaen on mahdollista siirtää laajennettuun Opinporttiin myöhemmin oppilasmäärän pienentyessä. Investointi on kunnalle mittava. Hankesuunnitelma kuitenkin osoittaa, että nykyisen vanhan kiinteistökannan ylläpito- ja muut kustannukset kasvavat yhtä paljon kuin uuden investoinnin tulosvaikutteiset erät yhteensä.

Kunnan omaa toimintaa on lähdetty kehittämään yhdessä henkilöstön kanssa. Toiminnallisena muutoksena on panostaminen ennaltaehkäisevään toimintaan, kohtaamisiin sekä osallistavaan johtamiseen. Rakenteellisista muutoksista suurin tässä vaiheessa on vapaa-ajan palveluiden siirtäminen sivistyslautakunnan alaisuudesta kunnanhallituksen alaisuuteen. Hallinto- ja tukipalveluissa valmistaudutaan tuleviin eläköitymisiin sijais- ja tiimijärjestelyin siten, että eläköityvien tilalle ei pääsääntöisesti rekrytoida seuraajia. Ympäristöosaston suurimmat rakenteelliset, yhtiöittämisvelvoitetta koskevat muutokset selvitetään myöhemmin.

Työllisyydenhoitoa ja elinkeinoelämän kehittämistä tehdään aktiivisesti elinkeinoelämän, yhdistysten ja naapurikuntien kanssa. Yhtenä suurimpana varjona on työvoimapula, joka näkyy julkisella puolella erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa pienillä paikkakunnilla mm. lääkärivastaanottojen vähentymisenä lääkäripulan vuoksi. Hyvinvointialue on nostanut työvoimapulan keskeiseksi uhaksi riskiarvioinnissaan.

Tuulivoimapuistoja eli uusia tulonlähteitä on Pielavedellä suunnitteilla kolmelle alueelle. Munterinkankaan tuulivoimapuiston (enintään 17 voimalaa) ympäristövaikutusten arvioinnit valmistunevat loppuvuodesta 2023 ja kaavoitus valmistunee vuoden 2024 alkuvuodesta. Vornankorven (enintään 13 voimalaa) ja Katajamäen (enintään 15 voimalaa) tuulivoimapuistoista on jätetty kaavoitusaloitteet. Kunnan talouden näkökulmasta tuulivoimapuistot ovat tervetulleita, sillä yhden voimalan arvioitu kiinteistövero tuotto on noin 30 000 euroa vuodessa. Ympäristövaikutukset on kuitenkin arvioitava tarkasti ennen päätöksentekoa.

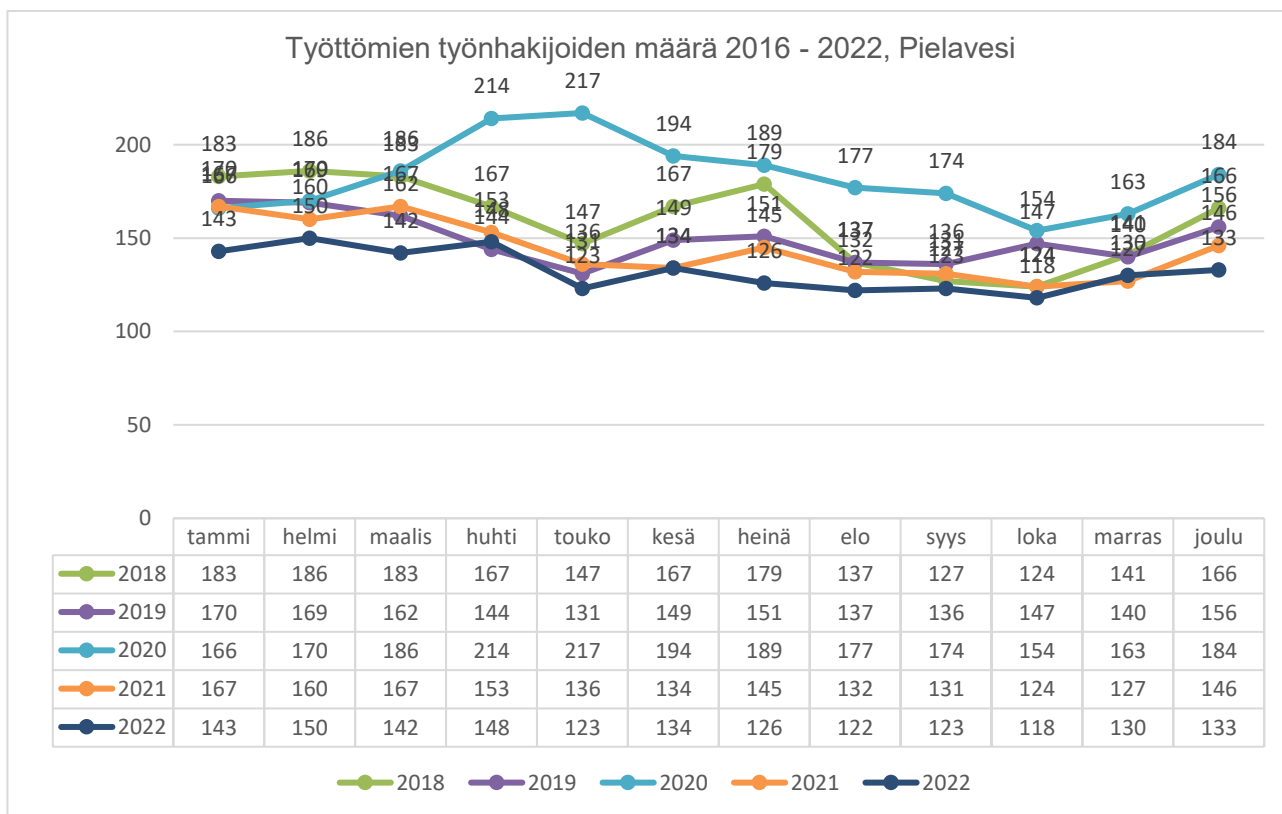
Pielavedellä on näin ollen onneksi vielä muutoksen ja vaikuttamisen mahdollisuudet talouteensa omissa käsissään sekä menojen että tulojen osalta. Kunnallisveroprosentti on kuitenkin tällä hetkellä 1,74 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kunnilla keskimäärin. Yhden kriisikuntakriteerin raja on 2% yli keskiarvon.

Väestön määrän ja työllisyyden kehitys

Pielaveden kunnan väkiluku oli 31.12.2022 yhteensä 4140 henkilöä. Kaiken kaikkiaan väkiluku laski 129 hengellä. Edellisenä vuonna vähenemää oli 52. Kunnassa syntyi 21 lasta, mikä oli kolme enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuolleita oli 94. Luku edellisenä vuonna oli 77. Muuttoliikkeen johdosta kunnan väkiluku laski 57 hengellä.

Koko Pohjois-Savon väkiluku väheni 669 hengellä. Edellisenä vuonna kasvua oli 131 asukasta. Kuopion ja Siilinjärven yhteensä 1375 hengen kasvu ei riittänyt kompensoimaan muiden kuntien väestötappiota. Kuntien välistä nettomuuttovoittoa saivat Kuopion lisäksi vain Tuusniemi ja Rautavaara. Kun maahanmuutto otetaan huomioon, muuttovoittoa sai myös Iisalmi.

Työttömien työnhakijoiden määrä laski Pielavedellä edelleen. Joulukuusta 2021 joulukuuhun 2022 laskua oli 13 henkeä ollen nyt yhteensä 133 henkeä. Lomautettuja oli 12. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 8,4%.

Pitkäaikaistyöttömien eli yli vuoden työttöminä olleiden määrä oli 39. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 19 eli nousua oli edellisvuoteen 2–6 hlöä (tilastollisesti tarkkaa lukua ei ole saatavilla). Nuorisotyöttömien osuus työvoimasta oli Pielavedellä 14,3 % Pohjois-Savossa keskimäärin 14,8 % ja koko maassa 14,0 %.

Kaiken kaikkiaan työttömyysaste Pielavedellä vuoden 2022 joulukuussa oli 8,4%, kun se edellisenä vuonna oli 9,3 % ja sitä edellisenä vuonna 11,4 %. Pielaveden luku oli koko maakunnan neljänneksi pienin. Keskimäärin työttömien osuus työvoimasta oli Pohjois-Savossa 10,4 % ja koko maassa 9,9 %.

Työttömyyden tunnuslukujen parantumiseen on vaikuttanut EU-rahoitteinen Uusi suunta -hanke, joka käynnistyi vuoden 2020 lopulla. Työttömyysprosentti on laskenut vuoden 2020 joulukuun luvusta (11,57%) yli kolme prosenttiyksikköä.

Hankkeessa perustettiin Pielaveden työllisyshoidon lähipalvelupiste Duunikulma ja luotiin kokonaisvaltainen asiakasohjauksen toimintamalli. Mallin myötä asiakas saa tukea työllistymisen edistämiseen, alan vaihtoon, yrittäjyyteen, osaamisen lisäämiseen, eläkeasioihin sekä työkyvyn ja hyvinvoinnin paranemiseen. Palvelut ovat joustavia ja elävät asiakkaan tarpeiden ja elämäntilanteen mukaan.

Hankkeessa on ollut noin sata sopimusasiakasta ja 80 asiakasta on palveltu ilman sopimusta. Yrityskäyntejä tai yhteydenottoja on tehty yli 90 yritykseen yli 230 kertaa. Yhteensä 78 henkilöä on saanut hankkeen kautta työpaikan ja työnantaja työntekijän.

Uusi suunta -hankkeessa luotu toimintamalli on lähtökohtana, kun valmistaudutaan valtion TE-palveluiden siirtymiseen kuntien ja kuntaryhmien vastuulle vuoden 2025 alusta. Pohjois-Savoon syntyy mitä todennäköisimmin kolme työllisyshoidon yhteistoiminta-aluetta. Pielavesi neuvottelee yhteistyöstä lisälmen ja muiden Ylä-Savon kuntien kanssa. Toinen vaihtoehto on koko maakunnan kattava työllisyshoitoalue. Lisäksi Ylä-Savon kuntien kanssa on haettu rahoitusta seuraavalle työllisyshankkeelle, joka rahoitusta saadessaan käynnistyisi syksyllä 2023.

Vuoden 2022 aikana uusia avoimia työpaikkoja Pielavedellä oli 174. Vuonna 2021 määrä oli 279 ja vuonna 2020 yhteensä 374.

Lainakanta

Lainakannan tulisi pysyä valtakunnallisessa keskitasossa tai mieluummin sen alapuolella.

Kunnan lainakanta vuoden 2022 lopussa oli 10,8 milj. euroa, joka oli 2618 euroa/as ja konsernin 5545 euroa/as. Vuonna 2022 (alustava tieto) kuntien keskimääräinen lainakanta oli 3363 euroa/asukas ja konsernien 7457 euroa/asukas. Vuonna 2022 lainan lyhennykset olivat n. 0,7 M€. Tilinpäätöksen tekohetkellä ei vielä ole käytössä vuoden 2022 lopullisia valtakunnallisia lukuja. Kunnan lainakanta on käytännössä sote -kiinteistöjen investointivelkaa ja ns. ”syömävelkaa” ei ole. Kunnan kassatilanne on edelleen hyvä.

Lainakannasta n. 46 % on sidottu pitkäaikaiseen 10 v viitekorkoon ja n. 54 % vaihtuviin korkoihin. Keskikorko vuonna 2022 oli n. 0,8 %.

Investointiohjelma vuosina 2023–2025 on n. 10,5 milj. euroa ja ko. vuosille hyväksytyn taloussuunnitelman vuoden 2023 vuosikate kattaisi poistot niukasti, mutta vuosina 2024–2025 tilikauden tulos olisi jo miinusmerkkinen. Vuosina 2023–2025 suurimpana investointina on Opinportin saneeraus ja laajennus n. 8,6 M€.

Kunnan sijoitusvarallisuutta lisättiin vuonna 2021 (kv 15.3.2021 § 18) 2,4 M€ ja tällä varauduttiin tuleviin investointeihin.

Tällä hetkellä veroprosentin (kuntavero) tuotosta 6,6 % menee lainanhoitomeneihin. Lainojen suhde verotuloihin (kaikki verotulot) on 71,7 %.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka tavoitteena on saada varmuus kunnan tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Kunnassa on päivitetty vuoden 2017 aikana konserniohje sekä sisäisen valvonnan yleisohje. Molemmissa asiakirjoissa ohjeistetaan toimintaa riskienhallinnan osalta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka tavoitteena on saada varmuus kunnan tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Kunnassa on päivitetty sisäisen valvonnan yleisohje (kh 1.6.2020 § 133) ja konserniohje vuonna 2017. Molemmissa asiakirjoissa ohjeistetaan toimintaa riskienhallinnan osalta.

Taloudelliset riskit

Taloudeltaan kestävä kunta järjestää lakisääteiset palvelut kustannusvaikuttavasti nykyisille asukkailleen ja varautuu järkevästi sellaiseen tulevaisuuteen, jonka pohjana on realistinen näkymä väestörakenteesta ja sen palvelutarpeesta

Kaikkien palvelujen ei tarvitse olla itse tuotettuja tai löytyä oman kunnan rajojen sisäpuolelta, mutta niiden tulee olla laadukkaita ja kuntalaisten saavutettavissa. Tämä voi näyttäytyä esimerkiksi perusopetuksen ja lukiokoulutuksen verkostomaisena järjestämisenä.

Kestävän talouden kunnassa investoinnit ja päätökset palveluverkosta mitoitetaan suhteessa realistiseen tulevaisuudenkuvaan – oli suuntana sitten vahva kasvu tai hallittu supistuminen. Kestävän talouden kunnassa rahaa jää myös kunnan ja alueen kehittämiseen.

Yksittäisen kunnan talouden kestävyys on tulevaisuudessa korostetun riippuvainen paitsi ulkoisista muutosvoimista myös yhteistyön onnistumisesta alueen muiden toimijoiden kanssa. Kestävää kuntataloutta ei voi olla ilman aktiivista yhteistyötä sekä naapurikuntien kesken että kunnan ja uuden hyvinvointialueen välillä.

Jo etukäteen tiedettiin, että verokehitys oli viime vuonna niin kunnissa kuin valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Jos kuntien yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt vuoden 2021 korotetulla tasolla niin yhteisövero olisi lisääntynyt kunnissa noin 25 prosenttia. Myös peruspalvelujen valtionosuudet kasvoivat sote-uudistuksen alla reilulla kuudella prosentilla.

Tilastotiedot kuntien vuoden 2022 kulukehityksestä ovat sen sijaan puhdasta jännitysnäytelmää paitsi kunnille niin myös vuoden 2023 alussa aloittaneille hyvinvointialueille. Kesän jälkeen lopullisesti selviävä sote-kulujen taso suhteessa ministeriön sote-siirtolaskelmiin vaikuttaa nimittäin sekä kuntien että hyvinvointialueiden rahavirtoihin tulevina vuosina.

Helmikuun tilinpäätösarvioissa menokehitys raportoidaan kululajeittain. Kulujen kasvu oli ripeää. Kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia. Erityisesti kuntayhtymien tilastotietoihin liittyy vielä paljon epävarmuutta keskeneräisten laskutusten ja raportointien vuoksi. Kuntayhtymien menot tulevatkin kasvamaan ennakkotiedoista vielä reippaasti. Menoja kasvattaa muu muassa sote-uudistuksen voimaannpanoon liittyvä velvollisuus kattaa kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen sen siirtymistä hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymään.

Palveluiden ostot lisääntyivät viime vuosien tapaan kuntataloudessa erittäin nopeasti: noin 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaimeaa: vain noin 2 prosenttia. Palkkojen kahden prosentin nousuvauhti on vain 0,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien palkkasopimusten vuosikeskiarvon muutos viime vuonna. Niukka kuntien palkkasumman kasvu saattaa olla merkki huomattavista vaikeuksista saada avoimiin työpaikkoihin ammattitaitoista työvoimaa. Työvoimaa on liukunut myös muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluun.

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut, muun muassa sähkö, kaasu ja lämmitys, nousivat viime vuonna ripeästi. Energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat kuntien korkosuojauskset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet.

Kuntien eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta pudotus oli isoissa kaupungeissa muita kuntakokoryhmiä vähäisempää. Suurin pudotus oli kuitenkin 40 000–100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntien talous eriytyi myös alueellisesti. Vahvimmat tilikauden tulokset tehtiin muutamassa kaupungissa, muu kuntakenttä oli nollan tuntumassa tai miinuksella esimerkiksi Kymenlaaksossa tai Pohjois-Karjalassa.

Kuntakenttä eriytyi myös investointien ja velkaantumisen suhteen. Investointimenot kasvoivat kuntayhtymissä erittäin voimakkaasti, mutta kunnissa maltillisemmin. Suurimpien kaupunkien investoinnit ja lainakanta pysyivät lähes aikaisempien vuosien tasolla, mutta lainakanta väheni viime vuonna 188 kunnassa. Kunnat ottivat viime vuonna syömävelkaa vain noin 12 miljoonaa euroa.

Viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminen. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt yhteiskunnastamme sen jälkeenkään. Kuntien sote-palvelut toimivat koronan ennaltaehkäisyssä, testaamisessa ja potilaiden hoidossa varsin ketterästi muun muassa valtion koronatuen avustamana.

Helmikuussa käynnistynyt sota Euroopassa aloitti puolestaan ennätyskellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttivat kuitenkin poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Satunnaiserät väistyvät tulevina vuosina, mutta niiden mukana väistyvät myös kuntien, pl. Helsinki, sote-paineet. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden järjestäminen on ennustettavampaa. (KL 22.2.2023)

Pielavedellä taloussuunnitelman mukaan tulorahoitus riittäisi vain talousarviovuonna 2023 suunnittelukauden menoihin ja poistoihin. Riskejä sisältyy ennen kaikkea verorahoituksen määrään vuodesta 2024 eteenpäin, nyt on jo ennakoitu, että valtionosuudet tulevat laskemaan vuoden 2023 tasosta ja verotulot

kääntyvät laskuun, kun entisen veroprosentin mukaiset verotulojen tilitykset päättyvät. Myös ikääntyvä ja vähenevä väestö aiheuttaa riskin verorahoituksen riittävyyteen. Vuoden 2023 alussa sote -toiminnot siirtyivät hyvinvointialueelle.

Vuonna 2023, kun kuntien TP22 valmiina:

- lopullinen kunnilta hyvinvointialueille siirtyvä rahoitus varmistuu silloin
- mahdollinen puuttuva rahoitus leikkaa kuntien valtionosuuksia ja jos kävisikin päinvastoin, kuntien valtionosuuksia lisättäisiin
- vaikutus kuntien valtionosuuksiin vuodesta 2024 alkaen.

Nähtäväksi siis jää, mikä on rahoituksen taso kunnille jatkossa. Joka tapauksessa hyvinvointialueet vievät suuremman osan yhteisesti jaettavasta määrästä.

Taloussuunnitelmassa on merkittäviä investointeja vuosille 2024–2025. Näihin varauduttiin jo vuoden 2021 aikana lisäämällä sijoituksen varoja ja lyhentämällä lainoja enemmän, kuin normaalit vuosilyhennykset ovat, jotta lainakanta saadaan pysymään kohtuullisena. Sijoituksen varoja voidaan purkaa tarvittaessa investointien edetessä.

Kunnan n. 10,8 miljoonan euron lainakannasta n. 46 % on sidottu kiinteään korkoon ja 54 % vaihtuviin korkoihin. Korot ovat lähteneet ripeään nousuun ja vaikutus on nähtävissä jo vuoden 2023 korkomenoissa. Mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellun suuruisina tai suurempina, sisältyy lainarahoitukseen korkojen noustessa isompi riski.

Kunnan ja sen tytäryhtiöiden kiinteistöjen korjausvelka on suuri ja tästä voi aiheutua jatkossa merkittäviä arvonalennuskirjauksia. Tätä ennakoiden ylimääräisiä poistoja ja arvonalentumiskirjauksia tehtiin n. 1 M€ vuodelle 2022 kunnan kiinteistöistä, joissa korjausvelka on suurin. Kiinteistöjen määrää on edelleen voitava vähentää, jotta uusinvestoinnit ovat mahdollisia.

Lisäksi taloudellista riskiä aiheuttaa Venäjän hyökkäyssota Ukrainaun ja siitä aiheutuva kustannusten nousu energiassa ja tarvikkeissa. Sota horjuttaa myös sijoitusmarkkinoita ja sitä kautta voi aiheuttaa kunnan sijoitusvarallisuuden arvonalentumista. Globaalisti toimivilla arvopaperimarkkinoilla valtava määrä erilaisia asioita vaikuttaa sijoittajien ajatuksiin tulevaisuudesta ja tietenkin epävarmuus heijastuu myös hintoihin, kun sijoittajat yrittävät arvioida kuinka jatkuvat muutokset voivat vaikuttaa yksittäisiin sijoituskohteisiin.

Käytännössä riskienhallintaa tehdään jokapäiväisessä työssä. Talouspäällikkö seuraa päivittäin esim. maksuun siirtyviä laskuja ja niiden tietoja. Talouteen liittyviä ohjeistuksia lähetetään vuoden varrella henkilöstölle. Talouden eri tapahtumaketjut ovat myös eriytetty.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen. Vahinkoriskejä ovat esimerkiksi organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen ja häviäminen esimerkiksi rikoksen tai tulipalon seurauksena.

Vahinkoriskeiksi on arvioitu henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet sekä muut työturvallisuuspoikkeamat, toimitilojen turvallisuuteen, terveellisyteen ja käytettävyyteen liittyvät riskit (sisäilmaongelmat ja kosteusvahingot), kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat rikolliset teot, kuten varkaudet ja vahingonteot sekä muut vahingot, onnettomuudet, luonnonilmiöt ja tekniset viat sekä kybertoimintaympäristöön sekä tiedonhallintaan liittyvät riskit.

Kunnan henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti. Julkisyhteisövakuutuksen omaisuuden ja toiminnan omavastuuosuudet ovat omaisuusriskiturvassa 4.000 euroa (rakennukset ja irtaimisto) ja lisäkuluvakuutuksessa (esim. toiminnan siirto toiseen paikkaan) 4000 euroa vahingon määrästä. Metsävakuutuksessa omavastuu on 2000 euroa. Vastuuvakuutuksen omavastuu on 2.000 euroa ja oikeusturvavakuutuksen omavastuu 600 euroa. Vakuutukset kilpailutettiin vuoden 2022 aikana ja vakuutusyhtiö vaihtuu vuodelle 2023.

Tietojärjestelmien riskit

Hallinnon verkon ja hallinnon työasemien osalta ylläpito hoidetaan Savon ICT Oy:n toimesta. Savon ICT Oy:n tehtävänä on huolehtia myös käyttöjärjestelmä-, tietosuoja- ja tietoturvapäivityksien ajantasaisuudesta. Perusturvaosasto nojautuu asiakasohjelmissaan Istecki Oy:n palveluihin. Pääasiassa kaikki kunnan työasemat ovat olleet Windows 10 -käyttöjärjestelmällä varustettuja. Hallinnon verkossa olevilla koneilla on käyttäjillä rajatut perusoikeudet, joten esim. ohjelmien omatoiminen asennus ei ole mahdollista. Kunnan mobiililaitteet siirtyivät myös Savon ICT Oy:n etähallintaan vuoden 2022 aikana.

Koulupuolella työasemat ovat pääasiassa Windows10 -käyttöjärjestelmällä varustettuja ja niiden ylläpidosta ja päivityksistä huolehtii Tietolatva Oy. Oppilaskoneet on suojattu niin, että oppilaat eivät voi muuttaa koneiden asetuksia. Kaikilla kouluilla on käytössä langaton verkko, jonka ylläpidosta ja tietoturvasta vastaa Tietolatva Oy.

Valtuuskauden alusta otettiin käyttöön sähköisen kokouksen ja tulevaisuudessa sähköisen kokousmenettelyn mahdollistavat laitteet kunnan luottamushenkilöille. Hankitut laitteet ovat Savon ICT Oy:n etähallinnassa.

Tietoturvariskit

EU:n tietosuoja-asetuksen ja tiedonhallintalain velvoitteet on huomioitava sellaisenaan kunnan toiminnassa. EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tiedonhallintalaki edellyttävät, että kuntien vastuulla olevat tiedot ovat suojattu ja että niihin pääsyä rajataan työtehtävien mukaisesti. Pielaveden kunnan tietoturvapoliittikka päivitettiin vuoden 2020 aikana. Tietoturvapoliitikassa määritellään tietoturvatyön tavoitteet, vastuut ja organisointi ja toteutuskeinot.

Kunnan näkökulmasta ICT:n käyttäjät muodostavat merkittävän tietoturvariskin. Käyttäjät ovat keskeisessä asemassa arkipäivän tietoturvallisuuden toteutumisessa. Annettavalla ohjeistuksella ja henkilökunnan koulutuksella voidaan tietoturvallisuutta parantaa merkittävästi. Tietoturvallisuuden laiminlyönnit voivat aiheuttaa merkittävää haittaa kunnan eri toiminnoille. Esimerkkeinä voidaan mainita ulkoisten muistivälineiden käyttö (tietoa katoaa tai joutuu väärin käsiin) ja verkkoselailu. Käyttäjien osalta riskien pienentämiseksi kunnassa on olemassa henkilöstön tietoturvaohjeet sekä vuonna 2020 laadittiin ja hyväksyttiin kunnan pilvipalveluohje. Mahdollisissa ongelmatilanteissa henkilöstön on otettava yhteyttä välittömästi tietohallintovastaavaan.

ICT- ja tietoturvariskit on ymmärrettävä aikaisempaa laajemmin, sillä Internet-yhteydellä varustettujen mobiililaitteiden käytön määrä on lisääntynyt niin kunnan henkilöstön kuin luottamustehtävissäkin toimivien keskuudessa. Matkapuhelinten ja tablettien suojaukseen tulee kiinnittää enenevässä määrin huomiota sekä näiden käytössä on noudatettava huolellisuutta. Ict-toimijan vaihtumisen myötä sähköpostien tietoturvallisuutta on kasvatettu.

Uusien työntekijöiden ja viranhaltijoiden perehdytysoppaassa ohjeistetaan henkilöstöä tutustumaan kunnan tietoturvapoliittikkaan, tietoturvaoppaaseen, pilvipalveluohjeeseen ja someohjeeseen sekä suorittamaan Tietoturvan perusteet koulutus.

Tietohallinnon valmiussuunnitelma päivitettiin vuoden 2022 aikana.

Kunta osallistui myös valtakunnalliseen Taisto-harjoitukseen, jonka yleisenä tavoitteena on kehittää digitaalisten häiriötilanteiden hallintaa, johtamista ja viestintää, kehittää toiminnan jatkuvuuteen ja varautumiseen liittyviä toimintamalleja, prosesseja ja ohjeita.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöriskien hallinta tulee nähdä kunnan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan osana. Henkilöstöriskeissä on tunnistettavissa terveyden ja hyvinvointiin, työympäristöön, työyhteisöön, osaamiseen ja työsuhteisiin liittyvät riskit sekä vahingonteot, työväkivalta ja liikenteeseen liittyvät riskit. Terveyden ja hyvinvointiin liittyvistä riskeistä on tarkempi kuvaus erikseen laaditussa henkilöstöraportissa.

Suhteellisen pieni henkilöstömäärä ja tähän liittyvät avainhenkilöriskit on tunnistettu ja tulleet tutuiksi Pielaveden kunnassa. On enemmänkin kuin tyypillistä, että työntekijä on hoitamiensa asioiden ainoa osaaja kunnassa. Uusia työntekijöitä rekrytoidaan harvoin ja pitkäaikaisille työntekijöille on kertynyt laaja tietopääoma sekä hiljainen tieto. Tietopääoma ja hiljaisen tiedon osaaminen voidaan menettää avainhenkilön menettämisen kautta. Riskit ilmenevät yleensä eläkkeelle siirtymisen tai virasta/työtehtävästä pois lähdön

yhteydessä. Toimistohenkilöstön kanssa on työstetty hallinto- ja tukipalvelujen uudelleen organisointia, jossa yhtenä lähtökohtana on henkilöriskien hallinta.

Tietopääomaa eikä hiljaista tietoa pystytään siirtämään seuraajalle, koska tehtävien täyttöprosessi kestää useita kuukausia. Varahenkilöjärjestelmän luominen on haasteellista niukoilla henkilöresursseilla ja osittain jopa mahdotontakin. Taloudelliset resurssit asettavat omat rajoitteensa tietopääomasiirrolle. Varahenkilöjärjestelmässä pyritään kehittämään ja hyödyntämään osastojen välistä yhteistyötä.

Hallinnon riskit

Hallinnon osalta merkittävimmät riskit muodostuvat jo edellä mainituista ICT-, tietoturva- ja henkilöstöriskeistä.

Hallintopäällikkö tarkistaa laadittujen työsopimusten oikeellisuutta, työvuorosuunnittelua ja toteutuneita työtuntikirjanpitoja satunnaisotannalla. Lisäksi sisäistä tarkistusta tehdään kunnan hallintomenettelyyn liittyen tarkistaen esityslistoja ja pöytäkirjoja eri toimielimien osalta sekä viranhaltijoiden tekemiä päätöksiä. Näiden lisäksi vuonna 2022 on kiinnitetty huomiota kunnan tietosuojaselosteiden ajantasaisuuteen.

Perusturvaosaston riskit

Eduskunta hyväksyi sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti Niinistö vahvisti ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.7.2021. Osa säännöksistä tuli voimaan 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa. Pohjois-Savon aluevaltuustossa on 69 valtuutettua. Pielavedeltä aluevaltuustossa on kaksi edustajaa. Aluevaltuustot vastaavat hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttävät hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon, opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut sekä pelastustoimen järjestämismvastuu siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Sosiaalipalveluihin liittyvien riskitekijöiden ennakoiminen ja tunnistaminen korostuvat hyvinvointialueelle siirryttäessä. Tunnistettavat riskitekijät voidaan ryhmitellä:

- Talouteen
- Operatiivisiin
- Palvelun toteuttamiseen
- Tietosuojaan liittyviin riskeihin

Talouteen liittyvät riskit

Perusturvan talouden suurimmat epävarmuustekijät ovat liittyneet terveydenhuoltomenojen toteutumisen vaihteluun, lastensuojelun yllättäviin menoihin sekä vanhuspalveluiden tarpeen jatkuvaan kasvuun. Vaihtelut terveydenhuollon menoissa ovat suuria ja menojen lopullista määrää on ollut vaikea ennakoida.

Lastensuojelun kustannukset voivat kasvaa äkillisesti vaativissa sijoitustarpeissa.

Vanhuspalveluiden tarve kytkeytyy pitkälti ikäihmisten toimintakykyyn. Pielavedellä vanhuksille sopivien asuntojen ja välimuotoisten asumisratkaisujen puute ohjaa vanhuksia hakeutumaan liian varhaisessa vaiheessa tehostettuun palveluasumiseen, mikä on kallein ratkaisu. Mikäli vanhustenhuollon erilaisilla vaihtoehtoisilla asumisratkaisulla, joihin liittyy vahva kotiin annettava palvelu ja varhainen tuki, ei saavuteta toivottua vaikuttavuutta, jatkuu ympärivuorokautisen hoidon tarpeen lisääntyminen ja taloudellinen riski kasvaa.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön.

Uudistuksen seurauksena kunnan kustannuksista siirtyy pois noin puolet. Oleellisin kuntavaikutus on se, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta. Kustannusten pois siirtymisen myötä kustannuksia korvaavat kuntien tulot siirtyvät valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen taloustilanne näyttäyty hyvin tiukkana. Hyvinvointialueen kokonaiskustannuksista pyritään säästämään vuositasolla vähintään kolme prosenttia eli arviolta noin 40,5 miljoonaa euroa. Jos investointitaso nousee tai käyttötalouden kustannukset nousevat, on säästötaivoite

vieläkin suurempi. Säästöjä haetaan muun muassa digitalisaation ja sähköisten palvelujen kehittämisen avulla, uudistuvalla työkykyjohtamisella ja työkyvyn parantamisella sekä työjaon uudistamisella.

Hyvinvointialueen tiukka taloustilanne voi heikentää kunnan nykyistä palvelutasoa varsinkin tilanteissa, joissa pienten kuntien erityispiirteet palvelutarpeessa ja järjestämistavassa jäävät tunnistamatta.

Operatiiviset riskit

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoiminen on viime vuosina vaikeutunut ja työhön sitoutuminen on heikentynyt. Työntekijöiden jatkuva vaihtuvuus aiheuttaa palvelun tehokkaalle tuottamiselle ja henkilöstön jaksamiselle huomattavan riskin. Vahvasta rekrytointiin panostamisesta huolimatta rekrytointitilanne ei ole helpottanut eikä hyvinvointialueelle siirtyminen vuoden vaihteessa ja siellä alkanut keskitetty sijaishankinta ole tuonut helpotusta tilanteeseen. Vaikea rekrytointitilanne on johtanut siihen, että kunta on joutunut ostamaan työntekijöitä henkilöstövuokrausfirmoilta, mikä on lisännyt kunnan kustannuksia.

Palvelun toteuttamiseen liittyvät riskit

Palvelun järjestämisvastuun ja päätöksenteon siirtyminen hyvinvointialueelle heikentää kuntien vaikuttamismahdollisuutta ja pienten kuntien erityispiirteiden huomioimista palvelujen järjestämisessä. Kunnan ollessa palvelujen järjestäjä viranhaltijoiden ja työntekijöiden paikallistuntemuksen avulla pystyttiin palveluntarpeisiin vastaamaan joustavasti ja asiakaslähtöisesti ja paikalliset erityispiirteet huomioiden.

Hyvinvointialueelle siirryttäessä esille on noussut aikaisempaa vahvemmin muun muassa seuraavat asiakkaita koskevat riskit:

- palvelujen järjestäjien yhteystietojen/-henkilöiden löytäminen
- sähköisten palvelujen käyttämisen vaikeus
- asiakkuuksien jatkumisen varmistaminen
- hyvä palvelu, kohtelu ja asioiden käsittely lain määräaikojen puitteissa
- asiakkaiden mielipiteen selvittäminen ja huomioiminen sekä itsemääräämisoikeuden toteutuminen
- asiakkaan oikeusturva

Tietosuojaan liittyvät riskit

Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät riskit ovat lisääntyneet asioiden käsittelyn digitalisoitumisen myötä. Riskien hallinta edellyttää yhä enemmän henkilöstön koulutusta, tiedon lisäämistä ja varautumista näissä asioissa. Riskien tunnistamisen lisäksi riskitilanteiden hallinta edellyttää käytännön harjoittelua eri yhteistyötahojen kanssa sekä uhka- ja vaaratilanteiden johtamisosaamista.

Tietoturvaan ja -suojaan liittyvien riskien tunnistaminen on korostunut hyvinvointialueelle siirryttäessä. Vuoden vaihteen jälkeen sosiaalihuollon tiedon rekisterinpitäjänä aloitti hyvinvointialue ja kunta jäi rekisterinpitäjänä pois. Työntekijöiden ja viranhaltijoiden tuli perehtyä siirtymävaiheessa hyvinvointialueen tietoturvallisuuden hallintapolitiikkaan, tietosuojaselosteisiin ja -ohjeisiin. Salassa pidettävän tiedon sekä arkistoidun, vanhentuneen tiedon hävittämisestä tuli huolehtia. Tiedon turvallinen siirtäminen hyvinvointialueelle on ollut haasteellista tietojärjestelmien yhteentoimivuusongelmien vuoksi. Siirtymävaiheeseen liittyen on odotettavissa enenevässä määrin lokitietojen tarkistuspyyntöjä.

Sivistysosaston riskit

Sivistysosaston riskit voidaan jakaa kahteen pääryhmään: henkilöriskit ja kiinteistöriskit.

Henkilöriskit jakautuvat työntekijöihin sekä asiakkaisiin. Vuonna 2022 koronapandemia vaikutti edelleen toimintaan, vaikka mitään erityisiä rajoittamistoimia ei enää tehty. Korona levisi henkilökunnankin keskuudessa, välillä vähäisempänä, välillä laajempaan epidemiana. Tämä lisäsi sijaisten tarvetta ja kuormitti töissä olevia. Myös taudin tarkkailu aiheutti kuormitusta ja työssäjaksamisen vaikeutta. Syksypuolella alkoivat levitä myös muut infektioaudit mikä lisäsi kuormitusta, sairaspöissaoloja ja sijaistarvetta.

Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa korona ja muut infektiot näkyivät myös asiakkaisissa. Tämä kaikki lisäsi työn kuormaa henkilökunnassa.

Kesällä ja syksyllä sivistysosastolla vaihtui suuri määrä johtavia työntekijöitä (sivistysjohtaja, lukion rehtori, alakoulujen rehtori ja vastaava kirjastonhoitaja). Uusien työntekijöiden saaminen, työtehtävien muotoutuminen ja tehtäviin perehtyminen on varmasti vaikuttanut myös arjen toimintoihin.

Vuoden 2022 aikana ympäröivässä yhteiskunnassa on tapahtunut suuria mullistuksia. Ukrainan sota, hintojen kova nousu (energia, ruoka) ja puheet sähkön riittävyydestä ovat vaikuttaneet sekä työntekijöihin että asiakkaisiin. Vuoden aikana on myös parannettu valmiutta ja varautumista kohdata tällaisia häiriöitä. Henkisen jaksamisen tukeminen on ollut ja tulee olemaan vielä jatkossakin tärkeässä roolissa, jotta näistä jo pitkään vaikuttaneista kriiseistä selvitään.

Henkilöstön työssäjaksamista ja työhyvinvointia on hyvä edelleen seurata myös säännöllisillä työhyvinvointikyselyillä, kuten kunnassa on tehtykin. Hyvinvointi työssä lisää työntekijän työmotivaatiota, sitoutumista, luovuutta, tehokkuutta ja tuottavuutta. Se myös ennaltaehkäisee ja vähentää sairauspöissaoloja. Työhyvinvointi tukee yksilön elämänhallintaa ja edesauttaa pitämään itsestä hyvää huolta myös vapaa-ajalla.

Henkilöriskien yksi alamuoto on tietoturva ja sen riskit. Ympäröivän yhteiskunnan muutokset ovat korostaneet myös tietoturvan ajantasaisuuden tärkeyttä. Maailmalla tapahtuu paljon erilaista urkintaa, disinformaation levittämistä, tietojen kalastelua ja rikollista toimintaa, kuten vääriä laskuja, tietokoneiden ja -verkkojen saastuttamista, haltuunottoa ja kiristämistä. Hyvään tietoturvaan kuuluu työntekijöiden koulutus ja tietoisuus uhkista, järkevä toiminta ja turvallisuuteen liittyvät ohjeet, määräykset ja rutiinit sekä myös riittävällä tasolla oleva infrastruktuuri eli koneet, tietoturvaohjelmat, palomuurit ym ovat kunnossa.

Kiinteistöriskiin kuuluvat kaikki kiinteistöt, joissa sivistysosaston toimintaa on. Kiinteistöt ovat joko vanhoja tai vielä vanhempia, osa on tulossa peruskorjaukseen ja osassa peruskorjaus olisi pitänyt tehdä jo ajat sitten. Kouluhanke on osaltaan vastaamassa tähän riskiin. Edellisen vuoden aikana tehtiin jo päätös, että Puustellin koulu siirtyy Opinportin yhteyteen. Kouluhankkeessa jatkettiin koko vuoden ajan tämän päätöksen mukaista suunnittelua. Toinen suuririskinen kiinteistö Puustellin lisäksi on Säviän koulu. Säviän koulun jatko nousi keskustelujen ja selvittelyjen kohteeksi syksyn aikana, ja näitä selvittelyjä jatketaan kuluvanakin vuotena. Kirjastorakennus ja liikuntahalli, niiden kunto ja korjaussuunnitelmat, liittyvät myös kouluhankeselvitykseen.

Sisäinen valvonta:

Sivistysosaston sisäinen valvonta toteutuu osastopäällikön satunnaisotannalla tekemillä tarkistuksilla ja yleisellä maksuliikenteen valvonnalla. Sisäisellä valvonnalla ennaltaehkäistään riskejä ja vahvistetaan niiden hallintaa. Sisäistä valvontaa suoritetaan päätöksien ja talouteen liittyvien hankintojen oikeellisuuden sekä lainsäädännön ja kunnan ohjeiden ja sääntöjen noudattamiseen. Tavoitteena on varmistaa kunnan tavoitteiden toteutuminen ja mahdollisten riskien välttäminen.

Talousvastuulliset yksiköiden esimiehet ja muut talousvastuulliset henkilöt seuraavat oman vastuunsa alaista toimintaa samoilla periaatteilla kuin osastopäällikkö.

Ympäristöosaston riskit

Kiinteistöjen ja kunnallistekniikan ikääntyminen lisää toiminnallisia riskejä ja aiheuttaa korjausvelan kasvua. Investointipaineita on nyt tällä hetkellä ja tulevaisuudessa näköpiirissä, jotta toimintaa saadaan pidettyä yllä ja isoilta ongelmilta vältyttäisiin. Toimintojen muuttuessa investointien suunnittelu on entistä tärkeämpää ja olisi pystyttävä ennakoimaan muuttuvia tilanteita pitkälle tulevaisuuteen. Rakennusinvestoinneissa olisi

kyettävä näkemään toimintojen kehittyminen kymmeniä vuosia eteenpäin. Tähän on esimerkiksi pyritty useita vuosia kestäneellä kouluverkkosuunnittelulla.

Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen osalta tullaan tekemään 3+1 vuoden vuokrasopimukset, jonka jälkeen jatkosta neuvotellaan erikseen jokaisen kiinteistön osalta. Tämä aiheuttaa merkittävää kiinteistöriskiä, mikäli vuokrasopimuksia ei tulla jatkamaan ja kiinteistöjä uhkaa jäädä tyhjiilleen. Näihin kiinteistöihin tehtävien investointien ja toimenpiteiden toteutus on tehtävä erityisen huolella ja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Rakennuskannan määrää olisi pystyttävä sopeuttamaan muuttuviin tilanteisiin, jottei tiloja olisi vajaa käytöllä tai pahimmillaan tyhjiillään. Ylläpitokulut ovat nousseet jyrkästi ja uhkaavat jatkossa nousta edelleen, mikä aiheuttaa taloudellisia paineita ja ohjaa rakennuskannan mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön.

Muun rakennetun infran, tiet, liikunta- ja leikkipaikat, vesilaitos, yms. osalta haasteena on myös ikääntyminen ja korjaustarpeen kasvaminen. Pienillä vuosittaisilla investoineilla pystytään pitämään toiminnot käytössä, mutta korjausvelan kasvua ei niillä pystytä estämään. Myös rakennetun infran lisääntyminen lisää kunnossapitokuluja, mikä aiheuttaa taloudellisia paineita. Rakennetun infran määrän sopeuttaminen muuttuvissa tilanteissa tai tarpeen vähentyessä ei ole käytännössä mahdollista, vaan ne on pidettävä joka tapauksessa kunnossa kaikissa tilanteissa. Hyvänä esimerkkinä on vesilaitos, jonka tulojen väheneminen johtuu suurelta osin laitoksen palveluita käyttävien asiakkaiden vähentymisellä, mutta siitä huolimatta kaikki olemassa oleva ja rakennettu infra on pidettävä toimintakunnossa.

Henkilöstöpuolella eläköitymisten tai muiden poistumisten johdosta, tiedon ja osaamisen siirto, sekä osaavan henkilökunnan saaminen on haasteena ja riskinä. Lisäksi ohuen organisaation ja tieto/taidon keskittyminen yhden henkilön varaan aiheuttaa riskin toiminnan ylläpitämisessä poikkeustilanteissa. Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja oikea aikaiset rekrytoinnit, sekä henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen ovat tärkeitä riskin hallinnassa.

Sisäinen valvonta:

Sisäistä valvontaa suoritetaan jatkuvana päivittäisenä toimintana, sekä päätösten pistokoeluonteisina tarkistuksina. Valvonta toteutetaan satunnaisotannalla tekemillä tarkistuksilla ja yleisellä maksuliikenteen valvonnalla.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallitus on 1.6.2020 hyväksynyt Pielaveden kunnan sisäisen valvonnan ohjeet, joiden mukaan kunnanhallituksen, lautakuntien ja osastopäälliköiden sekä esimiesten tulee valvontaa suorittaa. Tämän lisäksi kunta voi ostaa tilintarkastajalta /tilintarkastusyhteisöltä sisäiseen valvontaan liittyviä tarkastuksia.

Sisäinen valvonta on osa kunnan jokapäiväistä johtamisjärjestelmää. Sillä parannetaan päämäärien ja tavoitteiden saavuttamista ja pyritään varmistamaan toimintojen tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus, taloudellisen raportoinnin luotettavuus ja lakien ja säädösten noudattaminen.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä sekä sisäisen valvonnan ohjeessa hallitukselle, esimiehille ja henkilöstölle.

Sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti vastuualueiden ydin- ja tukitoimintojen toimintaprosessit on suunniteltu ja ohjeistettu niin, että sisäinen valvonta toteutuu pääsääntöisesti niissä käytänteissä, joilla johdetaan, suunnitellaan ja ohjataan Pielaveden kunnan toimintaa. Näin on perustasolla varmistettu toiminnan taloudellisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä siitä, että kunta toimii voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti. Konkreettisina esimerkkeinä laskujen käsittely ja hyväksyntä, kuntalain mukaisen otto-oikeuden käyttämismahdollisuus jne.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osaltaan kunnanhallitus.

Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta voi tuottaa kuitenkin vain kohtuullisen varmuuden yllä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta. Kunnanhallitus on nimennyt keskuudestaan kaksi sisäistä tarkastajaa. Vuoden 2022 aikana ei tehty sisäisiä tarkastuksia.

Talouden osalta henkilöstöä on ohjeistettu talouden seurannan ja toteutumisen osalta vuoden aikana useaan otteeseen. Valtiokonttorille raportoidaan talouden toteutuma kunnan osalta neljännesvuosittain ja kuntakonsernista viimeisen neljänneksen yhteydessä, sekä toukokuussa koko edellinen vuosi palveluluokittain. Lisäksi raportoidaan erikseen talousarviosta ja annetaan kaksi ennustetta tilinpäätöksestä (elokuussa ja tammikuussa). Raportointi on lisännyt hallinnollista työtä ja on aikataulullisesti sitovaa. Tavoitteena on, että raportoitu taloustieto on avointa, ajantasaista ja vertailukelpoista.

Sisäisen valvonnan arviointi

Arviointi kohdistui olennaisiin riskeihin, niiden hallinnan menettelyihin ja toiminnan kehittämismahdollisuuksiin.

Kunnanhallitus esittää omana arvionaan seuraavat kehittämisalueet ja toimenpiteet:

Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisalueet

Hallintokunnat tunnistavat riskejä, joita on kuvattu edellä kohdassa 1.1.8. Riskien systemaattisessa arvioinnissa, raportoinnissa ja dokumentoinnissa on edelleen kehitettävää. Dokumentointia tehdään mm. sisäisten tarkastajien raporteissa, henkilöstöpalaverista, työtyytyväisyyskyselyistä, johtoryhmän muistioissa. Myös talouteen liittyvät seurannat, henkilöstöhallintoon liittyvät tilastot, kiinteistöjen tarkastusraportit jne. on dokumentoitu. Dokumentoinnin merkitys korostuu etenkin henkilöstömuutoksissa ja perehdytyksessä. Lähivuosina huomioitavaa on erityisesti myös ns. hiljaisen tiedon siirtymisessä. Riskien systemaattisen arvioinnin ja raportoinnin kehittäminen vaatii sisäisen valvonnan jalkauttamista strategisen johdon tasolta aina työntekijätasolle asti. Uuden asianhallintajärjestelmän myötä dokumentointi ja seuraaminen edelleen tehostuu ja helpottuu.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin riittävän varmuuden toiminnasta. Lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kante tai oikeusseuraamus, ei ole tapahtunut.

Vuoden 2022 aikana sivistysosastolle osoitettiin yksi (1) oikaisupyyntö ja yksi (1) selvityspyyntö. Perusturvaosastolle oikaisuvaatimuksia seitsemän (3) kappaletta ja lausuntopyyntöjä yksi (1) kappale. Hallinnon osalta yksi henkilö on tehnyt apulaisoikeuskanslerille kolme kantelua, jotka koskevat samaa asiaa.

Talousarvion toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista tai niistä poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä on kerrottu toimintakertomuksessa.

Sisäisen valvonnan tulee edelleen pyrkiä systemaattiseen riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan. Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta niiden tulee olla vielä systemaattisempia ja proaktiivisempia. Sisäisen valvonnan tulee jalkautua esimiesten kautta myös työntekijätasolle osaksi palveluprosessien hallintaa. Jalkauttamisesta vastaa johtoryhmä.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia palvelutuotantoon ja talouteen liittyviä riskejä. Talouden raportointijärjestelmä on kaikkien saatavilla ja seuranta toimii pääpiirteissään. Talouden seurannan aktiivisuus on parantunut ja taloustietous myös henkilöstön tasolla lisääntynyt. Talousarvion laadintaprosessin jalkauttaminen koko henkilöstön tasolle on koettu tarpeelliseksi ja hyväksi tavaksi ja sitä tullaan edelleen jatkamaan eri muodoissa, esimerkiksi osastokokouksissa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Pielaveden kunnan kokonaismenot olivat n. 43 milj. euroa, jossa lisäystä edelliseen vuoteen oli n. 2,3 milj. euroa. Kokonaistulot olivat n. 45 milj. euroa, joka on 2,5 M€ enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tilikauden tulokseen vaikutti erityisesti verorahoitus, jonka tuotto oli kokonaisuutena 1,9 M€ parempi kuin edellisenä vuonna, sekä paremmin toteutuneet osinkotuotot.

Terveystenhoito-osaston osalta menokehitys oli maltillinen ja lisäystä tuli n. 0,2 M€ edelliseen vuoteen verrattuna, joka käytännössä on sairaanhoitopiirin laskuttama Pielaveden kunnan alijäämän osuus. Perusterveydenhoito

Kysteri n. 0,03 M€ ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin palvelujen osuus n. 0,07 M€ lisäystä, avustukset 0,2 M€ lisäystä (alijäämä), Ylä-Savon Sote 0,1 M€ vähennystä ja ympäristöterveydenhuolto lisäystä 0,01 M€.

Osaltaan terveydenhuollon tulokseen vaikutti se, että jonoja ei päästy vielä vuonna 2022 purkamaan osittain koronatilanteen ja osittain resurssipulan takia. P-Savon sairaanhoitopiiri sai valtiolta koronakorvauksia n. 4,1 M€, josta perusterveydenhoito Kysterin osuus oli n. 2,7 M€ (Pielaveden osuus 409.731 e). Terveydenhuollon menokehitys heijastuu myös perusturvaosaston menoihin.

Muita koronakustannuksia (suojavarusteet) kunnassa on kirjattu yhteensä n. 0,06 M€. Valtionavustusta muihin koronakustannuksiin haettiin ja saatiin n. 0,05 M€ (12 eur/as.).

Talousarviomuutoksia tehtiin käyttötalouteen yhteensä 0,3 M€ (toimintakatteen vähennys). Verorahoituksen ja rahoitustuottojen muutosten (1,1 M€) jälkeen vuosikate kasvoi alkuperäisen talousarvion 1,8 M€:sta 3,2 M€:oon.

Toimintatuotot (ulkoiset) kasvoivat edelliseen vuoteen verraten n. 0,2 M€. Eniten kasvua oli myyntituotoissa (kotikuntakorvaukset) ja muissa toimintatuotoissa (pääomavuokrat, pela ja myyntivoitot, Servica).

Toimintakulut (ulkoiset) yhteensä kasvoivat 2,7 M€. Merkittävimmät erät henkilöstökulut 0,3 M€ (sopimuskorotukset n. 0,2 M€ ja hoitajien kertakorvaus 0,05 M€) ja palvelujen ostot 2,1 M€.

Henkilöstökulut kasvoivat n. 0,3 M€. Kun huomioidaan ruoka- ja siivouspalvelujen n. 0,4 M€:n vähennys, on todellinen kasvu edelliseen tilikauteen n. 0,7 M€. Tästä sopimuskorotukset ovat n. 0,2 M€.

Palvelujen ostot (ulkoiset) kasvoivat vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna 2,1 M€. Merkittävin kasvu oli asiakaspalvelujen ostoissa n. 0,7 M€, työvoiman vuokrauksessa 0,3 M€, siivouspalveluissa n. 0,2 M€ (siirto sisäisistä eristä), kuljetuspalveluissa n. 0,15 M€ ja ateriapalveluissa n. 0,5 M € (siirtyivät sisäisistä eristä). Toimielimittäin palvelujen ostot kasvoivat kunnanhallituksen osalta 0,05 M€, perusturvalautakunnan osalta 1,5 M€ ja sivistyslautakunnan, sekä kansalaisopiston johtokunnan osalta 0,6 M€. Terveydenhuollon palvelujen ostot olivat lähes samalla tasolla kuin edellisellä tilikaudella ja teknisen lautakunnan osalta vähennystä oli n. 0,06 M€.

Kunnan sote -menot (toimintakate; perusturva, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito) olivat n. 0,5 M€ pienemmät, kuin alkuperäisessä talousarviossa. Kuntien vuoden 2023 valtionosuudet ovat määräytyneet sote -menojen tilinpäätöksen 2021 ja alkuperäisen talousarvion 2022 keskiarvon perusteella.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat edelliseen tilikauteen verrattuna 0,13 M€ vähemmän (elintarvikkeet, ruoka- ja siivouspalvelujen siirto).

Avustukset kasvoivat 0,2 M€ johtuen suurimmaksi osaksi sairaanhoitopiirin edellisen vuoden alijäämämaksuista, sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta.

Muut toimintakulut kasvoivat 0,2 M€ (pelastusaseman leasingvuokrat ja uuden päiväkodin vuokrat).

Toimintakate oli n. 34,7 milj. euroa, joka on 2,5 M€ enemmän, kuin edellisenä tilikautena.

Verorahoitus kokonaisuutena toteutui 1,9 M€ paremmin kuin edellisenä vuonna.

Verotulojen osuus oli yhteensä 15,1 M€. Verotulot toteutuivat 0,4 M€ paremmin kuin edellisenä vuonna, josta kuntaveron osuus oli 0,5 M€ ja kiinteistöveron n. 0,05 M€. Yhteisöveron osuus sen sijaan laski -0,2 M€.

Valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 1,5 M€ ja olivat yhteensä 22,9 M€.

Yhteisöveron kuntien jako-osuuden korotus 10 % -yksikköä (koronatuki) oli vielä voimassa vuonna 2021, joka selittää yhteisöveron pienemmän kertymän v. 2022.

Verorahoituksen osuus on tarkemmin kohdassa 2.11.

Rahoitustuotot ja -kulut nettona olivat n. + 0,6 M€ ja kasvua edelliseen vuoteen oli 0,2 M€ (osinkotuotot). Vaalijalan kuntayhtymän yhtymäkokous on tehnyt päätökset 14.12.2022 kertyneen ylijäämän palauttamisesta omistajakunnille. Vuoden 2021 lopussa kertyneestä ylijäämästä palautettaisiin puolet (§ 38) ja vuoden 2022 (§ 39) ylijäämä palautettaisiin kokonaan. Päätöksistä on valitettu, joten asia on keskeneräinen ja sitä ei ole voitu tuloksi kirjata. Pielaveden kunnan osuus molemmista yhteensä olisi n. 0,2 M€ (peruspääoman osuus 1,75 %).

Vuosikate oli n. 4 milj. euroa positiivinen, eli n. 0,8 milj. euroa muutetussa talousarviossa arvioitua (3,2 milj. euroa) parempi.

Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä n. 2,5 M€. Suunnitelman mukaiset poistot olivat n. 1,4 M€, Lisäpoistoja kirjattiin kiinteistöistä n. 1 milj. euroa (Opiskelija-asuntola 137.000 e, Puustellin koulu n. 213.000 e, Säviän koulu n. 105.000 e, Puistotie 13–15 n. 47.000 e, P-Pielaveden koulu 300.000 e ja liikuntahalli n. 195.000 e). Arvonalentumisia kirjattiin n. 67.035 euroa (Laurinpurontie 25).

Investointien bruttomenot olivat n. 2,3 M€. Kasvua edellisen vuoden tilinpäätökseen oli n. 1,5 M€ (uusi päiväkot).)

Lainoja lyhennettiin yhteensä 0,7 M€ ja korkokulut lainoista olivat yhteensä 0,09 M€. Vierasta pääomaa ei nostettu vuonna 2022. Kunnan maksuvalmius oli koko tilivuoden hyvä.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on 1,5 M€ ylijäämäinen, mikä on talousarviossa arvioitua 0,2 milj. euroa vähemmän (lisäpoistot).

Luottotappiot

Luottotappioita tilinpäätöksessä poistettiin 44.724,57 euroa (netto).

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisia tuottoja ja kuluja ei ollut.

Taloudellinen asema

Taloudellinen asema mitattuna omavaraisuusasteella parani hieman edelliseen vuoteen verrattuna ollen 64 % (63 %). Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 72 päivää (59 pv). Rahavarat tilinpäätöksessä olivat yhteensä 8,6 M€. Lyhytaikaista luottoa ei käytetty koko vuonna.

1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA

	2022	2021
Ulkoiset (1000 €)		
Toimintatuotot	5 702	5 527
Valmistus omaan käyttöön	2	5
Toimintakulut	-40 388	-37 728
Toimintakate	-34 684	-32 196
Verotulot	15 114	14 709
Valtionosuudet	22 938	21 431
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	13	9
Muut rahoitustuotot	712	537
Korkokulut	-86	-90
Muut rahoituskulut	-6	-6
Vuosikate	4 001	4 394
Poistot ja arvonalentumiset	-2 501	-1 865
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	1 500	2 529
Poistoeron lisäys (-), vähennys(+)		
Varausten lisäys(-), vähennys(+)		
Rahastojen lisäys(-), vähennys(+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 500	2 529

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,1	14,7
Vuosikate/Poistot, %	160	236
Vuosikate, euroa/asukas	966	1 029
Asukasmäärä	4140	4269

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

$=100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta, vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menoeroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menoeroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siinä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menoero on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista:

$=100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo- ja menoeroa olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulo- ja menoero on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja menoero heikko.

Vuosikate euroa/asukas:

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja menoeroa riittävyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo- ja menoero voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo- ja menoeroa riittävyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 001	4 394
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-82	-224
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 327	-793
Rahoitusosuudet investointeihin	0	35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	311	18
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 903	3 430
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-19	0
Antolainasaamisten vähennykset	20	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-665	-2 394
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	689	-1 038
Rahoituksen rahavirta	24	-3 432
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 927	-2
Rahavarat 31.12., 1000 €	8 588	6 661
Rahavarat 1.1., 1000 €	6 661	6 663

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	10 808	10 685
Investointien tulorahoitus, %	171,9	579,4
Laskennallinen lainanhoitokate	2,8	2,9
Lainanhoitokate	5,4	5,1
Kassan riittävyys, pv	72,0	59,0
Asukasmäärä	4140	4269
Lainakanta	10 837	11 502
Lainat €/asukas	2 618	2 694

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Tunnusluvun positiivinen (ylijäämäinen) määrä (tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä) ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %:

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin

luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

1.4.1 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2 022 1 000 €	2 021 1 000 €	VASTATTAVAA	2 022 1 000 €	2 021 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	31 624	32 027	A OMA PÄÄOMA	26 836	25 336
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	19 314	19 314
1. Aineettomat oikeudet	20	40	II Arvonkorotusrahasto	2 613	2 613
3. Muut pitkävaikutteiset menot	13	25	III Muut omat rahastot		
	32	65	IV Edell.tilikausien ylij.-/alij.	3 410	881
II Aineelliset hyödykkeet	23 333	24 011	V Tilikauden yli-/alijäämä	1 500	2 529
1. Maa- ja vesialueet	3 602	3 607	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	14 501	14 913	1. Poistoero	0	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 900	5 043	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
4. Koneet ja kalusto	232	243	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
5. Muut aineelliset hyödykkeet	46	46	1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	52	159	2. Muut pakolliset varaukset	0	0
III Sijoitukset	8 259	7 951	3. KOM-arvonkorotukset	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	7 964	7 655	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	58	110
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			1. Valtion toimeksiannot		
3. Muut lainasaamiset	274	285	2. Lahjoitusrahastojen pääoma	41	57
4. Muut saamiset	21	10	3. Muut toimeksiantojen pääom	17	53
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	39	55	E VIERAS PÄÄOMA	15 064	14 944
1. Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	10 375	10 879
2. Lahjoitusrahast. erit.katteet	39	55	1. Joukkovelkakirjalainat		
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0	2. Lainat rahoitus- ja vak.laitok	10 333	10 837
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 295	8 307	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	5. Saadut ennakot		
2. Keskeneräiset tuotteet			6. Ostovelat		
3. Valmiit tuotteet			7. Muut velat	1	1
4. Muu vaihto-omaisuus			8. Siirtovelat	41	41
5. Ennakkomaksut			II Lyhytaikainen	4 690	4 064
II Saamiset	1 707	1 647	1. Joukkovelkakirjalainat		
Pitkäaikaiset saamiset	143	156	2. Lainat rahoitus- ja vak.laitok	504	665
1. Myyntisaamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lainasaamiset	0	5	4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Muut saamiset	143	151	5. Saadut ennakot	271	183
4. Siirtosaamiset			6. Ostovelat	1 437	976
Lyhytaikaiset saamiset	1 564	1 490	7. Muut velat	311	348
1. Myyntisaamiset	386	478	8. Siirtovelat	2 166	1 892
2. Lainasaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	41 958	40 390
3. Muut saamiset	1 168	991	TASEEN TUNNUSLUVUT		
4. Siirtosaamiset	11	21	Omavaraisuusaste, %	64,4	63,0
III Rahoitusarvopaperit	3 791	3 790	Suhteellinen velkaantuneisuus %	33,8	35,4
1. Osakkeet ja osuudet			Kertynyt yli-/alijäämä 1000€	4 910	3 410
2. Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	3 791	3 790	Kertynyt yli-/alijäämä,€/as.	1 186	799
3. Joukkovelkakirjasaamiset			Lainakanta 31.12., 1000 €	10 837	11 502
4. Muut arvopaperit			Lainat €/asukas	2 618	2 694
Rahat ja pankkisaamiset	4 797	2 871	Lainat ja vuokravastuut	14 175	14 531
VASTAAVAA YHTEENSÄ	41 958	40 390	Lainat ja vuokravastuut eur/as.	3 425	3 404
			Lainasaamiset 31.12., 1000 €	274	285
			Asukasmäärä	4 140	4 269

Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Toimintakertomuksessa on oikean ja riittävän kuvan niin vaatiessa esimerkiksi kuvattava kertyneen ylijäämän tai alijäämän määrään myös aikaisemmillä tilikausilla vaikuttaneita tekijöitä.

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainamäärä kunnan tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

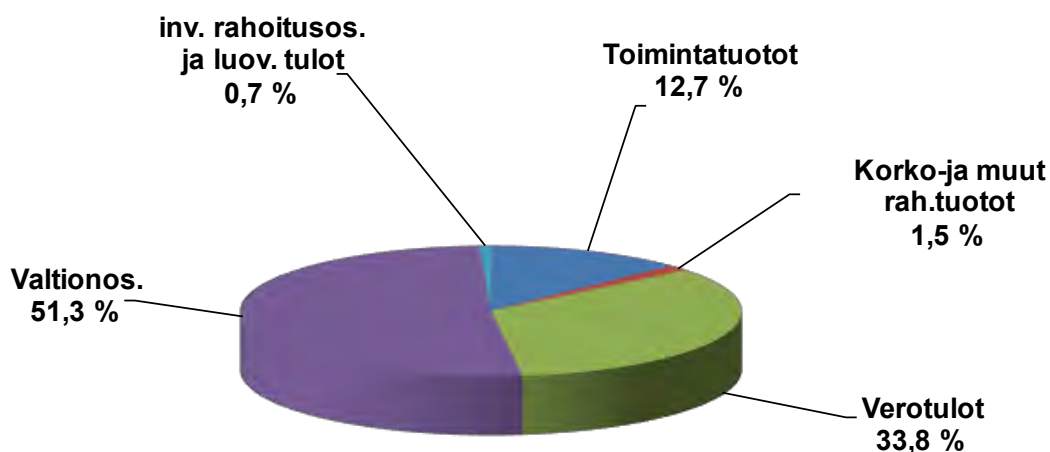
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Kunnan kokonaistulot ja kokonaismenot

1.5.1 Kunnan kokonaistulot

	2022		2021		Ero
	milj.€	%	milj.€	%	2022/2021 milj.€
TULOT					
Toiminta					
Toimintatuotot	5,70	12,7	5,53	13,1	0,2
Verotulot	15,11	33,8	14,71	34,8	0,4
Valtionosuudet	22,94	51,3	21,43	50,7	1,5
Korkotuotot	0,01	0,0	0,01	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,71	1,6	0,54	1,3	0,2
Satunnaiset tuotot	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset					
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-0,08	-0,2	0,00	0,0	-0,1
Investoinnit					
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,0	0,04	0,1	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,31	0,7	0,02	0,0	0,3
Rahoitustoiminta					
Antolainasaamisten vähennykset	0,02	0,0	0,00	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	44,73	100,0	42,27	100,0	2,5

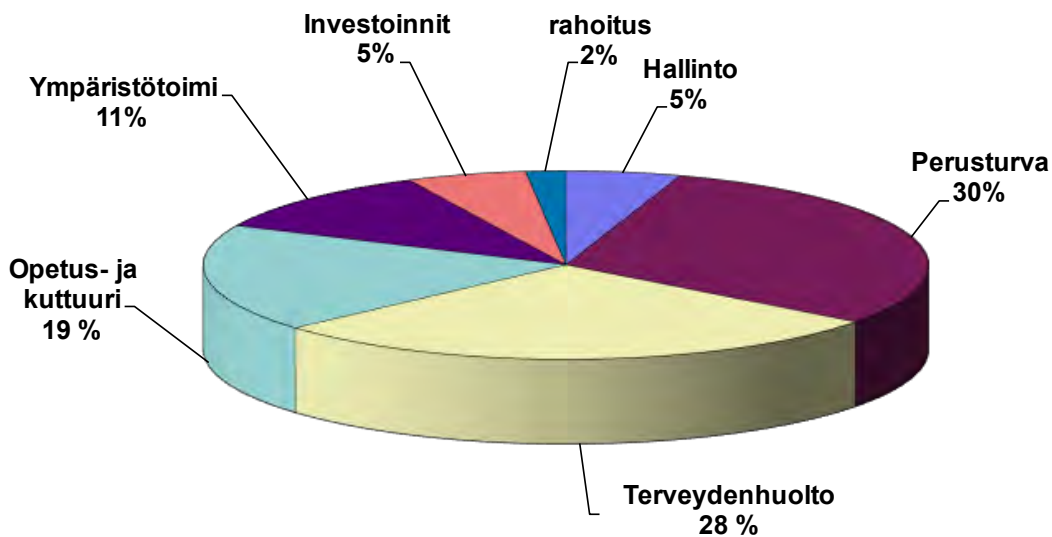
KOKONAISTULOT TILINPÄÄTÖS 2022

1.5.2 Kunnan kokonaismenot

MENOT	2022		2021	Ero
	milj.€	%	milj.€	2022/2021 milj.€
Toiminta				
Toimintakulut	40,39	92,9	37,73	2,7
- Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,0	0,00	0,0
Korkokulut	0,09	0,2	0,09	0,0
Muut rahoituskulut	0,01	0,0	0,00	0,0
Satunnaiset kulut	0,00	0,0	0,00	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
+/-Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten muutos	0,00	0,0	0,22	-0,2
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,00	0,0		0,0
Investoinnit				
Investointimenot	2,33	5,4	0,79	1,5
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,02	0,0		0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,67	1,5	2,39	-1,7
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,0		0,0
Oman pääoman vähennykset	0,00	0,0		0,0
Kokonaismenot yhteensä	43,49	100,00	41,23	2,3

KOKONAISMENOT TILINPÄÄTÖS 2022

1.6 Kuntastrategia – kunnan toiminnalliset tavoitteet

ARVOT, JOIHIN KUNNAN TOIMINTA PERUSTUU

ROHKEUS

Kannustamme kokeiluihin ja ennakkoluulottomiin ratkaisuihin
Uskomme onnistumiseen, mutta emme myöskään pelkää epäonnistua

OIKEUDENMUKAISUUS

Olemme avoimia ja tasapuolisia kaikkia kohtaan
Luottamus on kaiken perusta

YRITTÄJÄMYÖNTEISYYS

Luomme yrittämiselle edellytyksiä
Arvostamme yrittäjyyttä ja myös yritteliäisyyttä

POSITIIVISUUS

Uskomme tulevaisuuteen
Lupsakkuus ja ystävällisyys ovat käyntikorttejamme

YHTEISÖLLISYYS

Huolehdimme ja välitämme toisistamme
Keskuudessamme vallitsee vahva me-henki

KUNNAN OLEMASSAOLON TARKOITUS (MISSIO)

Kunta on olemassa kuntalaisia varten mahdollistaen ympärivuotisen turvallisen asumisen ja elämisen ympäristön sekä sujuvan arjen. Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kaikki ikäryhmät ja elämäntilanteet huomioiden.

TAVOITETILA VUODELLE 2030 (VISIO)

Muutoksista mahdollisuudet löytänyt yhteistyökykyinen, rohkea ja aktiivinen ihmisten yhteisö.

STRATEGIAAN VALITUT PAINOPISTEET

ELINVOIMAA IHMISSISTÄ JA YHTEISTYÖSTÄ

Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö
Vetovoimainen ja tukeva työyhteisö
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
Yrittäjämönteisyys ja yritteliäisyys

SUJUVAA ARKEA JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
Työpaikkatarjonta ja opiskelumahdollisuudet
Tarpeeseen vastaava asuntotarjonta
Viihtyisä, siisti ja turvallinen ympäristö
Ajasta ja paikasta riippumattomat asiointimahdollisuudet

1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeet 10.9.2007/63 § ja ne on päivitetty 11.9.2017 § 78.

1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Pielaveden kunnan konsernirakenteeseen kuuluu 100 %:sti kunnan omistamat tytäryhtiöt, Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot ja Pielaveden Teollisuushallit Oy. Muut konsernitilinpäätökseen kuuluvat yhteisöt ovat kuntayhtymiä, jotka on lueteltu alla. Konsernivastuiden yhdistäminen taseeseen nostaa kuitenkin kunnan viime kädessä vastattavan lainamäärän n. 23 milj. euroon. Konsernin lainat ja vuokravastuut ovat yhteensä n. 27 milj. euroa.

Pielaveden kunnan konsernirakenne, joka on yhdistelty konsernitaseeseen, on seuraava:

1. Tytäryhtiöt	<u>Omistusosuus:</u>
- Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot	100 %
- Pielaveden Teollisuushallit Oy	100 %
2. Kuntayhtymät	
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	2,27 %
- Vaalijalan kuntayhtymä	1,75 %
- Savon koulutuskuntayhtymä	0,30 %
- Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	7,47 %
- Pohjois-Savon liitto	1,3 %
3. Muut omistusyhteisyydet	
- SavoGrow Oy	Ei yhdistelty

1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.9.2017 § 78 Pielaveden kunnan päivitetyn konserniohjeen, joiden mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia ja muuta verkostotoimintaa ja nimittää kunnan edustajat konserniyhteisöjen yhtiökokouksiin, sekä vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin ja muun yhteistoiminnan toiminnasta. Kunnanhallitus antaa myös kuntalain 23 §:n perusteella tarvittaessa konserniyhteisöjä velvoittavia ohjeita, nimeää kunnan edustajat ja ehdokkaat yhteisöjen hallintoelimiin ja tilintarkastajaksi ja antaa tarvittaessa ohjeita kunnan edustajille kuntayhtymien yhtymäkokouksissa sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjen, sekä tarvittaessa myös muiden verkostoyhteistyöelimien kokouksissa käsiteltävinä oleviin asioihin. Kunnanhallitus seuraa konserniyhteisöjen ja muun verkostotoiminnan toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia.

Kunnanhallituksen alaisena toimi omistajaohjausjaos, johon kuuluu kolme (3) jäsentä. Vuosien 2020-2022 aikana omistajaohjausjaos ei kokoontunut, koska kunnanhallitus päätti, ettei omistajaohjausjaoksen toiminnalle ole tarvetta. Omistajaohjauksen asiat käsiteltiin kunnanhallituksessa pykälässä ”Kuntakonsernin ajankohtaiset asiat”.

1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2021:

Pielaveden kunnan konserniohjeen mukaan kunnan tytäryhtiöille vahvistetaan toiminnalle tavoitteet.

Tytäryhtiöt ovat:

<u>Tytäryhtiö</u>	<u>Kunnan omistusosuus:</u>
- Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot	100 %
- Pielaveden Teollisuushallit Oy	100 %

Yhtiöiden toimitusjohtajana on toiminut Juha Vainikainen 1.3.2020 alkaen 31.12.2022 saakka.

Olennaiset tapahtumat on esitetty Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot ja Pielaveden Teollisuushallit Oy:n toimintakertomuksissa alkaen sivulta 179 (liitteenä 2 ja 3).

1.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntakonsernitasolla Pielaveden velkataso oli vuonna 2021 alempi muihin Pohjois-Savon kuntiin verrattuna, 5135 e/asukas. Pohjois-Savon kuntakonsernien keskimääräinen lainakanta vuonna 2021 oli 8115 e/asukas. Manner-Suomen kuntakonsernien keskimääräinen lainakanta vuonna 2021 oli 7681 euroa/asukas, joka oli hieman edellisvuotta korkeampi. Pielaveden kuntakonsernin velka vuonna 2022 oli 5545 e/asukas. Vuoden 2022 vertailutietoja ei tilinpäätöstä laatiessa ollut vielä saatavilla

Pielaveden Teollisuushallit Oy on vuonna 2002 perustettu ja täysin kunnan omistama yhtiö, jonka hankkii, omistaa ja vuokraa teollisuushalleja Pielaveden kunnan alueella erilaisten yritysten käyttöön. Tarkoituksena on auttaa yrityksiä alkuun vuokratiloissa ja mahdollisesti myydä kiinteistöjä yrityksille. Yhtiö omistaa kaksi hallikiinteistöä, joiden rakennukset ovat valmistuneet vuosina 1982-1991.

Pajateillä sijaitsevan hallin pitkäaikainen vuokralainen, Monitaitoiset ry, lopetti toimintansa keväällä 2022, jonka jälkeen iso osa tiloista jäi ensin tyhjilleen. Teollisuushallin tiloja on saatu vuokrattua vähitellen, mutta toimistorakennus oli vuoden lopussa edelleen tyhjänä. Puustellintien halli on ollut vuokrattuna 100 % käyttöasteella.

Yhtiön taloudellinen tilanne on huono eikä se mahdollista kaikkien tarvittavien huoltojen ja korjauksien tekoa. Vuokratuotot eivät riitä kattamaan ylläpitokustannuksia. Lisäksi yhtiön osakepääoma, noin 700 000 euroa, on liian suuri verrattuna kiinteistöjen arvoon. Ympäristöosaston tulevien yhtiöittämisselvitysten yhteydessä on otettava huomioon halliyhtiön alasajo tai fuusio mahdollisesti perustettavaan uuteen kiinteistöyhtiöön.

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot on kokonaan Pielaveden kunnan omistama, vuonna 1991 perustettu vuokrataloyhtiö. Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa ja vuokrata asuntoja Pielaveden kunnan alueella. Rakennukset ovat valmistuneet vv. 1976–1993 ja asuntoja on yhteensä noin 150. Tavoitteena on tarjota terveellisiä ja turvallisia koteja hyvin hoidetussa ympäristössä.

Asuntojen käyttöaste pieneni edellisvuodesta ja jäi hieman alle 95 % asunnonhakijoiden vähentyessä (edellisenä vuonna 97%). Hakijoita oli koko vuoden aikana vain 21. Asuntoja oli keskimäärin tyhjiillään yhdeksän. Hakijamäärien vähentymiseen vaikutti eniten kunnan väkimäärän voimakas väheneminen.

Huoneistojen ja rakennusten korjauksia tehtiin runsaasti, yleensä asukkaan vaihtumisen yhteydessä. Remonteissa parannettiin mm. huoneistojen kuntoa ja asumisviihtyvyyttä, korjattiin IV-järjestelmiä ja remontoitiin sauna- ja pesulaosastoja. Kiinteistöjen ikä huomioiden korjauksia on tulossa jatkossakin.

Yhtiön talous on tasapainossa, mutta asuntojen käyttöastetta on syytä seurata. Investointeja on harkittava tarkasti, vaikka pitkäaikaisen lainan vähentyminen lisääkin yhtiön taloudellista liikkumavaraa. Haasteena isoissa investoinneissa on vuokratason nousu, joka on jo nyt kohtalaisen korkea.

Pielaveden kuntakonsernin kehitykseen vaikuttaa merkittävästi sote-kiinteistöjen vuokraaminen hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Maaliskuussa 2023 hyvinvointialue ei edelleenkään ole allekirjoittanut vuokrasopimuksia. Hyvinvointialue vuokraa kiinteistöt kunnilta 3 + 1 vuotta, mutta vuoteen 2026 mennessä vuokrattavat kiinteistöt on yhtiötettävä. Tässä yhteydessä Pielavedellä on pohdittava kaikkien kunnan kiinteistöjen yhtiöittämistä samaan yhtiöön. Yhtiöittämisen valmistelu aloitettiin selvityshenkilön rekrytoinnin käynnistämällä syksyllä 2022, mutta sopivaa henkilöä ei löydetty.

1.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Pielaveden kunnan konsernivalvonta perustuu Pielaveden kunnanvaltuuston 11.9.2017 § 78 hyväksymään konserniohjeeseen. Ohjeen mukaan tytäryhtiöt raportoivat taloudestaan vähintään kaksi kertaa vuodessa kunnan talousjohtoon ohjeiden mukaisesti. Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus voi harkintansa mukaan pyytää selvityksiä yhteisön toiminnasta ja taloudesta. Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, jonka tulee perustua riittävään riskien kartoitukseen.

Kuntakonsernia ja muuta verkostoyhteistoimintaa johtaa kunnanhallitus. Se vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin ja muun yhteistoiminnan toiminnasta. Kunnanhallitus antaa kuntalain perusteella tarvittaessa konserniyhteisöjä velvoittavia ohjeita sekä seuraa konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistoiminnan toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia. Kunnanjohtaja vastaa konsernin ja muun verkostoyhteistoiminnan operatiivisesta johtamisesta.

Konserniohjeen mukaan kunnanjohtaja raportoi kunnanhallitukselle konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistyön toiminnasta tai tarvittavista uusista ohjeista tarpeenmukaisin väliajoin. Jokaisessa kunnanhallituksen kokouksessa käsitellään kuntakonsernin ajankohtaiset asiat. Samassa yhteydessä eväestetään tytäryhteisöjen edustajia sekä asetetaan konsernitavoitteita, joiden toteutumista seurataan. Tilinpäätösvouden aikana kunnanhallitus sekä tarkastuslautakunta on kuullut tytäryhtiöiden toimitusjohtajaa.

1.7.6 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	22 203	21 650
Toimintakulut	-57 212	-53 928
Osuus osak.yht.voitosta/tapp.	45	35
Toimintakate	-34 965	-32 243
Verotulot	15 087	14 682
Valtionosuudet	24 500	22 926
Rahoitustuotot ja -kulut	527	326
Korkotuotot	14	12
Muut rahoitustuotot	715	504
Korkokulut	-182	-181
Muut rahoituskulut	-20	-9
Vuosikate	5 150	5 691
Poistot ja arvonalentumiset	-3 671	-2 981
Suunnitelman muk.poistot	-3 586	-2 860
Omistuksen eliminointiero		
Arvonalentumiset	-85	-121
Satunnaiset erät	-6	180
Tilikauden tulos	1 473	2 891
Tilinpäätössiirrot	2	4
Tilikauden verot	-2	-2
Laskennalliset verot	-26	-18
Vähemmistöosuudet	-2	-9
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	1 445	2 867

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	38,8	40,1
Vuosikate/Poistot, %	140	191
Vuosikate, euroa/asukas	1 244	1 333
Asukasmäärä	4 140	4 269

1.7.7 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1.2022 - 31.12.2022	1.1.2021 - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 150	5 961
Satunnaiset erät	6	180
Tilikauden verot	-2	-2
Tulorahoituksen korjauserät	-254	-74
	4 888	5 796
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 235	-2 367
Rahoitusosuudet investointimen	8	71
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	343	137
	-3 884	-2 159
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 004	3 637
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-20	-1
Antolainasaamisten vähennykset	21	
	1	-1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 433	866
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 303	-3 074
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-100	24
	1 030	-2 184
Oman pääoman muutokset	2	11
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant.varojen ja pääom.m.	-39	-3
Vaihto-omaisuuden muutos	7	11
Saamisten muutos	-539	-737
Korottomien velkojen muutos	1138	27
	568	-702
Rahoituksen rahavirta	1 600	-2 876
Rahavarojen muutos	2 605	761
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 789	10 185
Rahavarat 1.1.	10 185	9 424
	2 605	761
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, eur.	10 912	8 285
Investointien tulorahoitus, %	121,8	247,8
Lainanhoitokate	3,6	3,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,7	2,1
Kassan riittävyys	74,3	62,4

1.7.8 Konsernitase ja sen tunnusluvut

YHDISTELMA	Pielaveden kunnan tase	Pielaveden kunnan konsernitase
VASTAAVAA	31.12.2022 milj.eur	31.12.2022 milj.eur
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	23,36	39,12
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sij. Arvostuserät	8,26	4,20
Toimeksiantojen varat	0,04	0,21
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	10,3	16,38
Vastaavaa yhteensä	41,96	59,91
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	26,84	28,53
Vähemmistöosuus		0,13
Pakolliset varaukset		0,46
Toimeksiantojen pääomat	0,06	0,24
Pitkäaikainen vieras pääoma	10,37	21,55
Lyhytaikainen vieras pääoma	4,69	9
Vastattavaa yhteensä	41,96	59,91

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	43 328	42 999	OMA PÄÄOMA	28 533	27 117
Aineettomat hyödykkeet	317	374	Peruspääoma	19 314	19 314
Aineettomat oikeudet	279	329	Yhdistysten ja säätiöiden po:t	1	1
Muut pitkävaikutteiset menot	33	45	Arvonkorotusrahasto	2 638	2 643
Ennakkomaksut	5	0	Muut omat rahastot	65	67
			Edell. tilikausien yli-alijäämä	5 070	2 226
Aineelliset hyödykkeet	38 812	38 858	Tilikauden yli-/alijäämä	1 445	2 866
Maa- ja vesialueet	4 025	4 029	VÄHEMMISTÖOSUUDET	133	132
Rakennukset	25 760	26 170	PAKOLLISET VARAUKSET	463	571
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 186	5 294	Eläkevaraukset		
Koneet ja kalusto	1 308	1 297	Muut pakolliset varaukset	463	571
Muut aineelliset hyödykkeet	134	118	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	238	271
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2 398	1 951	Valtion toimeksiannot	79	78
Sijoitukset	4 200	3 767	Lahjoitusrahastojen pääomat	126	122
Osakkuusyhteisöosuudet	531	464	Muut toimeksiantojen pääomat	33	71
Muut osakkeet ja osuudet	3 606	3 239	VIERAS PÄÄOMA	30 545	28 351
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	1	Pitkäaikainen	21 550	20 209
Muut lainasaamiset	9	20	Lainat kotim.tall.pankeilta		
Muut saamiset	55	44	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	21 453	20 160
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	208	204	Lainat julkisyhteisöiltä	47	
Valtion toimeksiannot	76	76	Lainat muilta luotonantajilta		
Lahjoitusrahastojen erit.katteet	122	117	Saadut ennakot		
Sijoitusrah.erit.katteet			Ostovelat		
Muut toimeksiantojen varat	10	11	Muut velat	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 377	13 239	Siirtovelat	48	48
Vaihto-omaisuus	201	209	Lyhytaikainen	8 996	8 141
Aineet ja tarvikkeet	138	130	Joukkovelkakirjalainat	9	36
Keskeneräiset tuotteet			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 440	1 724
Valmiit tuotteet/tavarat			Lainat julkisyhteisöiltä		
Muu vaihto-omaisuus	63	79	Lainat muilta luotonantajilta		
Ennakkomaksut			Saadut ennakot	444	365
Saamiset	3 385	2 846	Ostovelat	2 741	1 856
Pitkäaikaiset saamiset	143	157	Muut velat	406	448
Myyntisaamiset			Siirtovelat	3 873	3 655
Lainasaamiset		5	Laskennallinen verovelka	83	57
Muut saamiset	143	151	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	59 913	56 442
Siirtosaamiset			KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	3 242	2 689	Omavaraisuusaste	48,2	48,6
Myyntisaamiset	1 117	1 105	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	48,7	47,2
Lainasaamiset	25	109	Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12	27 395	25 987
Muut saamiset	1 553	1 199	1000 euroa		
Siirtosaamiset	547	276	Konsernin lainat ja vuokravastuut,	6 617	6 087
Rahoitusarvopaperit	3 983	4 358	euroa/asukas		
Osakkeet ja osuudet			Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000 e	6 515	5 093
Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	3 791	3 790	Kertynyt ylijäämä(alijäämä), e/asukas	1 574	1 193
Joukkovelkakirjasaamiset			Konsernin lainat,e/asukas	5 543	5 135
Muut arvopaperit	192	568	Konsernin lainakanta 31.12. 1000 e	22 950	21 920
Rahat ja pankkisaamiset	8 806	5 826	Konsernin lainasaamiset 31.12.1000e	9	21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	59 913	56 442	Kunnan asukasmäärä	4 140	4 269

1.8 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.8.1 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden tulos on 1.500.000,00 euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämä merkitään vuoden 2023 tilinavauksessa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille, jonka saldo on 3.409.636,66 euroa. Kertynyttä ylijäämää taseeseen jää yhteensä 4.909.636,66 euroa.

Poistot ja arvonalentumiset ovat yhteensä 2.501.113 euroa. Satunnaisia tuottoja, eikä kuluja ei ollut.

1.8.2 Talouden tasapainottaminen

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Pielaveden kunnan avaavassa taseessa 1.1.2022 oli ylijäämää n. 3,4 milj.€. Aiempien vuosien alijäämä saatiin katettua v. 2020. Vuoden 2019 syksyllä valtuusto hyväksyi talouden tasapainotussuunnitelman vuosille 2020–2023.

Vuosina 2018–2022 vierasta pääomaa ei ole nostettu. Valtuusto päätti 15.3.2021 kassavarojen sijoittamisen yhteydessä ylimääräisestä 1,6 M€:n lisälyhennyksestä, joka toteutettiin kevään 2021 aikana.

Taloussuunnitelmassa vuonna 2023 vuosikate kattaa poistot, mutta vuosina 2024–2025 alijäämää arvioidaan muodostuvan n. 0,3 M€.

Talouden tasapainotussuunnitelmaa noudatetaan edelleen ja toimintojen järjestämisessä pyritään kustannustehokkuuteen, jotta talous saadaan kestäväälle pohjalle sote -uudistustakin ennakoiden.

Pielaveden kunnanvaltuusto on kokouksessaan 30.9.2019 § 58 hyväksynyt talouden tasapainotussuunnitelman vuosille 2020–2023.

Suunnittelukaudelle 2020–2023 tasapainottamistoimenpiteiksi esitetään seuraavaa:

Talouden tasapainotussuunnitelma vuosille 2020–2023 (hyväksytty valtuustossa 30.9.2019)

1. Tulopohjan vahvistaminen 2020–2023

- 1.1. Pielaveden kunnassa toteutetaan kiinteistöselvitys vuosien 2019–2020 aikana. Selvityksen myötä arvioidaan lisääntyvän kiinteistöverotulojen lisäys 50.000 euroa.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Kiinteistöselvitys tehty keskeneräisten rakennusten osalta ja luvattomien osalta tarkastelu alkamassa yhdessä ohjelmistotoimittajan kanssa.

V. 2021: Aloitettu luvattomien osalta tarkastelu laserkeilausaineiston laatimisella 2021

- 1.2. Kunnan tulopohjaa vahvistetaan lisäämällä toimintatuottoja. Kunnan palveluista perittäviä maksuja tarkistetaan vuosittain.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Metsäkauppoja lisättiin, tuloja lisää 100 000 €

V.2021: Metsänhoitosuunnitelman mukaisesti

1.3. Kunnan tonttimyyntiä tehostetaan markkinoinnin ja mainonnan avulla. Tavoitteena on vähintään kahden omakotitalotontin myynti vuosittain. Tontin myyntitulot noin 70.000 euroa/vuosi.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- tonttien markkinointia tehostettu Kohoniemen osalta ja muiden tonttien osalta työn alla, riippuu osin ohjelmatoimittajasta. → ei vielä tuottovaikutuksia.

V. 2021: Tonttipörssi valmistunut 2021, jossa kaikki kunnan tontit esillä

- 1.4. Käytöstä poistettujen kiinteistöjen myynti sekä tilojen käytön tiivistäminen. Kunnassa on käynnissä mm. kouluverkkoselvitys, jossa tarkastellaan kirkonkylän koulukiinteistöjen käyttöä ja korjaustarvetta. Kiinteistöjen myynnistä ja tilojen käytön tehostamisesta arvioidut lisätulot ovat noin 60.000 euroa.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- 1 hallintorakennus on myyty. Tuotto n. 20.000 euroa.
Kouluverkkoselvitys valmis, toimenpiteitä ei vielä ole tehty. → Korona siirsi valtuuston iltakoulua asiasta ja linjaamista.
- Joulukuussa järjestettiin yleisötilaisuus hybridimallilla kuntalaisille ja luottamushenkilöille.

Tehdyt toimenpiteet v. 2022:

- Päätetty myydä yksi asunto-osake
- 1.5. Valtion lisätalousarvioissa vuonna 2020 Pielaveden kunnalle on myönnetty laskelmien mukaan verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatiota n. 0,3 M€, joka kuitenkin peritään v. 2021 valtionosuuksista takaisin korkoineen. Peruspalvelujen valtionosuuden korotusta n. 0,6 M€, sekä yhteisöveron jako-osuuden korotusta n. 0,4 M€.
- Pielaveden kunnan saamat koronatuot valtionosuuksissa olivat n. 1 M€ ja yhteisöveron jako-osuuden 10 % -yksikön korotus n. 0,4 M€. Verotulojen maksun lykkäysmenettely oli muutetun päätöksen mukaisesti vain n. 0,07M€.
Tulopohjaa vahvistavien veronkorotusten ja toimintatuottojen lisäyksen tavoitteena vuosina 2020–2023 ovat noin 180.000 lisätulot.
- Selvitystyö kiinteistöverojen osalta on aloitettu vuonna 2020 ja sen osalta vaikutukset tulevat vuodesta 2022 alkaen.

3. Vanhuspalveluiden muutos 2020–2023

Vanhusten hoiva- ja hoitopalveluihin liittyvät seuraavat periaatepäätökset:

- a. Tavoitteeksi asetetaan vanhusten ympärivuorokautisen hoivan eli tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon peittävyden saattaminen laatusuosituksen mukaiselle 8–9 % tasolle 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä ja selvitetään erilaiset vaihtoehdot lisätä vanhusten kevyempää palveluasumista. Kevyemmän palveluasumisen järjestämisen ensisijaisena vaihtoehtona on yksityinen palveluntuotanto. Myös kumppanuusmalleja selvitetään. (160.000 €)

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Kunnanhallitus perusti vanhuspalveluiden kehittämistyöryhmän 28.10.2019 § 271
- Markkinavuoropuhelujen käynnistäminen
-> infotilaisuus rakentajille ja palveluasumisen tuottajille 13.11.2019
-> palveluntuottajien kanssa käydyt keskustelut 19.12.2019
- Kunnan tarjouspyyntö Inspira Oy:ltä (Kuntarahoitus Oyj:n tytäryhtiö) tarjouksen 45-paikkaisen (30 palveluasumisen paikka ja 15 intervallihoidon paikkaa) palvelutalohankkeen toteuttamis- ja rahoitusmalleista.
 - ➔ Inspira Oy toimitti kunnalle tarjouksen ja ehdotetun työsuunnitelman 19.2.2020.
 - ➔ Khall. hyväksyi tarjouksen 9.3.2020 § 55
 - ➔ Inspiran selvitykset esitetty Inspiran toimesta ”laajennetulle” vanhuspalveluiden kehittämistyöryhmälle 2.4. ja 15.5.2020
 - ➔ vaihtoehtojen vertailu
 - ➔ vanhustenhuollon kokonaisuuden ja siihen liittyvien eri ratkaisumallien selvittäminen talouden näkökulmasta (perusturvajohtaja/vanhuspalvelujen päällikkö)

V. 2021: Kevyemmän palveluasumisen järjestelyt jatkuvat.

- b. Organisoidaan kotihoidon nykyiset, epätaloudelliseksi osoittautuneet järjestelyt uudelleen: Säännöllisen kotihoidon palveluihin tulo arvioidaan kuukauden kestäväällä palvelutarpeen arviointijaksolla.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Arviointijakso otettu käyttöön vuoden 2020 alusta alkaen

V. 2021: Arviointijakso toteutetaan kaikille uusille asiakkaille.

- Kotihoidon säännöllisten asiakkaiden määrä on vähentynyt ja kunnassa on päästy lähemmäksi valtakunnallista suositusta

V. 2021: Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä on pysynyt lähes ennallaan (31.3.2021 asiakkaita 100, 11.8.2021 asiakkaita 105).

Vuoden 2021 TP-tietojen mukaan säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä on vähentynyt, mutta asiakaskohtaiset käyntimäärät ovat lisääntyneet. Asiakasmäärän väheneminen selittyy ainakin osittain arviointijakson käyttöön ottamisella, käyntimäärien lisääntyminen puolestaan asiakkaiden hoidon tarpeen kasvusta.

Tilapäiset kotihoidon käynnit ovat lisääntyneet koronasta johtavista syistä.

- Hakala, Repomäki, kotihoidon kenttä, -> yöhoidon uudelleen organisointi.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Repomäen "alas ajaminen" aloitettu → Repomäkeen ei osoiteta uusia asiakkaita tavoitteena lopettaa Repomäen toiminta 31.8.2020 mennessä.
- Repomäen toiminta lopetettiin syyskuun 2020 loppuun mennessä.

V. 2021: Repomäen lopettamisen myötä kotihoidosta vähennettiin yksi yöhoitaja

Otetaan enenevässä määrin käyttöön lääkeautomaatteja ja muita digitaalisia laitteita ja jalkautetaan kotihoidon etäyhteyksien käyttö syksyllä 2019 alkavan kokeilun jälkeen.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Etähoito käynnistetty → kotihoidossa käytössä 7 tablettia (+ yksi fysioterapeutilla) ja 10 lääkeautomaattia.

V. 2021: Tällä hetkellä käytössä 8 lääkeautomaattia

Seurataan kotihoidon välittömään asiakastyöhön käytetyn ajan tavoitetta (60 % työajasta) säännöllisesti.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Seuranta ei ole saatu vielä luotettavasti käyttöön -> käyttöönottoa selvitetään -> seuranta pystytään ottamaan tällä hetkellä viikon periodeilta->

V. 2021: välittömän työajan käyttöä seurataan säännöllisesti viikon periodeilla. Töitä jaettaessa välittömän työajan prosentti on keskimäärin noin 60 %, vaihteluväli 58–64 %. Aamu- ja iltavuoron välittömän työn toteumaprosentit vaihtelevat käynteihin liittyvien matkojen pituuden ja erilaisten päivien vuoksi välillä 35–57 %.

- "työn alla" kotihoidon optimoinnin käyttöön ottaminen -> selvitykset ja järjestelmään tutustuminen meneillään -> optimoinnin käyttöön ottamisen valmistelua jatketaan v. 2021->

V. 2021: nykyisellä asiakasmäärällä optimoinnin hyödyt eivät tulisi olemaan merkittäviä, joten optimointia ei ole otettu käyttöön

Kotihoidon optimointi otetaan käyttöön hyvinvointialueella vuonna 2023.

- kotihoidon asiakkaita on paljon haja-asutusalueella ja kirkonkylän asiakaspaikat laajalla alueella (Savikon talojen käytöstä poistumisen seurauksena) → työaikaa menee paljon matkoihin → tavoitteena saada sellainen järjestelmä, josta saadaan helposti poimittua välitön asiakastyöhön käytetty aika ja matka-aika erikseen. -> Hiikka-järjestelmään lisätyn ominaisuuden avulla pystytään seuraamaan välitöntä asiakastyöhön käytettyä aikaa ja matka-aikaa.

V. 2021: Työajan käyttöä seurataan työnjaossa.

Välitöntä asiakastyöhön käytettyä työaika seurataan säännöllisesti työnjaossa. Välittömän työajan käyttöprosentin vertailu muiden kuntien kanssa ei anna vertailukelpoista tietoa johtuen siitä, että pitkät välimatkat kotihoidon kenttätyössä tuovat omanlaisensa haasteen kotihoidon työajassa.

Lasketaan ja määritellään kotihoidon kannattavuusraja asiakkaiden tarkoituksenmukaisimpiin palveluihin ohjautumiseksi.
(130.000 €)

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

Kannattavuusrajaa ei ole vielä tehty, mutta olemassa olevan tiedon perusteella jo nyt voidaan arvioida, että osa kotihoidon asiakkaista tulisi hoidetuksi edullisemmin ryhmäkoti/palveluasumisessa, mutta tällä hetkellä Pielavedeltä ei ole osoittaa sellaista paikkaa. "Virallista kannattavuusrajaa" ei ole laskettu. Kannattavuutta on arvioitu niin, että kirkonkylällä kotihoito on kannattavampaa palveluasumiseen verrattuna 4+1 (yökäynti) käyntikerralla, haja-asutusalueella 1-2 käynnillä (päiväkäyntejä). On huomioitava, että Pielavedellä ei ole tavallista palveluasumista, eikä sellaista ikääntyneiden välimuotoista asumista Hakalan ryhmäkodin lisäksi, johon paljon kotihoidon palveluja tarvitsevat voisivat muuttaa.

- c. Intervallihoidon uudelleenjärjestely, jolloin pystytään luopumaan Ilona-kodista ja vähentämään yöhoidajien tarvetta. (100.000 e)

Tehdyt toimenpiteet:

Liittyy vanhustenhuollon kokonaisselvitykseen

V. 2021: Ilona-kodista luopuminen edellyttäisi kevyemmän palveluasumisen yksikköä ja kevyen palveluasumisen ja intervallihoidon integroimista.

- d. Lisätään Kysterin ja kunnan välillä henkilöstön yhteiskäyttöä ja rekrytointien sujuvuutta sekä henkilöstön siirtymistä Kysterin ja kunnan välillä. (50.000 e)

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Asiaa selvitetty ja kokeiltu pienimuotoisesti → haasteena asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet + hinta → tuntiveloitus + siihen lisätty hälytysraha nostaa henkilöstön yhteiskäytön hinnan kohtuuttomaksi. Lisäksi työvoiman saaminen kunnan puolelle mahdollistuu vain silloin, kun aikaa vapautuu Kysteriltä → ei välttämättä ajankohtaiseen tarpeeseen.
V. 2021: Eri rekisterinpitäjä asiakastietojärjestelmien käytössä estää työvoiman yhteiskäytön. Vanhusten hoiva- ja hoitopalveluiden kehittämisen tavoitteena ovat noin 440.000 säästöt.

3. Muut rakennemuutokset

- 3.1. Kunnan hallinto- ja tukipalveluiden yhdistäminen yhdeksi yksiköksi eläköitymistä ennakoiden. (80.000 e)

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

Toimistopalvelujen uudelleen organisointi -projekti on käynnissä. Tuloksia tämän osalta ei ole vielä käytettävissä. Toimenpiteitä jatketaan suunnitelmavuosien aikana.

- 3.2. Henkilöstö- ja taloushallinnon järjestämistavan selvittäminen. (30.000 e)

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

Palkkahallinnon osalta toimintojen järjestäminen selvitetty ostopalveluna (ulkoistettu Monetra). Ulkoistettuna palkkahallinnon palvelujen tuottaminen olisi noin 50.000 kalliimpaa kuin omana tuotantona.

- 3.3. Ostopalveluita tarkastellaan kriittisesti ja vertaillaan kunnan oman vastaavan toiminnan kustannuksiin. Merkittävimmät ostokokonaisuudet kilpailutetaan kustannussäästöjen saavuttamiseksi. Kunta pyrkii hyödyntämään yksityisiä palvelutuottajia siten, että kunnan omana toimintana järjestetyt palvelut voidaan tuottaa mahdollisimman tuloksellisesti.

Tehdyt toimenpiteet v. 2022:

Hallinto- ja tukipalvelujen uudelleen organisointia on työstetty yhdessä henkilöstön kanssa syksyn 2022 aikana. Perusturvan palvelujen siirtyminen hyvinvointialueen hoidettavaksi tuo muutoksia myös hallinto- ja tukipalveluihin. Uudelleen organisoinnissa tavoitellaan henkilöstön eläköitymisen hyödyntämistä henkilöstömenojen pienentämiseksi.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Ympäristöosastolla on ostopalveluita tarkasteltu ja tehty mm. Pikonniemen vedenpuhdistamon saneerausta omana työnä kalliiden tarjousten takia. Säästö investoinneissa 30.000 e.
 - Teiden suolauksiin tehtiin oma levityslaitte ja levitettiin suolat itse kohonneiden hintojen takia. Säästö 3.000 e.
 - Perusturvassa meneillään kustannusten vertailu ostopalvelujen ja kunnan oman tuotannon kesken (perhetyö)
 - Kunta osallistuu lastensuojelun ympärivuorokautisten ostopalvelujen maakunnalliseen kilpailutukseen
- 3.4. ICT-palveluiden uudelleenjärjestäminen. (80.000 e)

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

Päätökset ICT-palvelujen tuottajan osalta on tehty ja toimija vaihtuu. Ratkaisulla on haettua kustannussäästöä ja säästö on otettu huomioon jo budjetissa 2020 (puoli vuotta). Vuonna 2019 ICT-palvelujen kokonaiskustannus oli 351.000 euroa ja tälle vuodelle budjetoitu määräraha on 287.000 euroa. Vuositasolla kokonaiskustannuksen tulisi tehdyllä ratkaisulla edelleen pienentyä. ICT-palvelujen tuottajavaihdos on toteutunut suunnitellusti 1.7.2020. Toimintaympäristön muutos aiheutti ennakoimattomia ja merkittäviä kustannuksia aikaisemman ICT-palvelun tuottajan toimesta. Tästä syystä säästö ei ole toimintavuoden osalta ennakoitun suuruinen vaan ennakoitu säästö näyttäisi sulavan ja vuoden 2020 kokonaiskustannukset ovat vuoden 2019 tasoa. Tulevina vuosina kustannussäästöä kuitenkin syntyy. ICT:n kokonaiskustannukset vuonna 2019 olivat 561.500 euroa ja vuoden 2020 toteutuma on 624.000 euroa. Tulee kuitenkin huomioida, että kunnassa otetaan käyttöön uusia ict-järjestelmiä jatkuvasti ja kustannukset nousevat tästä syystä.

V. 2021: Toteutetun ICT-palvelujen uudelleen organisoinnin voineen todeta tuoneen niin euromääräistä kustannussäästöä kuin palvelun jouhevuuden mukanaan tuomaa säästöä, jota on vaikea euromääräisesti mitata. Vuodelle 2020 kirjautui ennakoimattomia ylimääräisiä kustannuksia toimintaympäristön muutokseen liittyen, niin tämä huomioiden ICT-kustannukset näyttäisivät pienentyneen tammi-kesäkuussa n. 45.000 euroa. Euromääräisen panostuksen pieneminen ei ole vaikuttanut ICT-käyttöympäristön kehittämiseen, vaan ympäristöä on kehitetty ja uudistettu tästä huolimatta. Yhteensä noin 190.000 e.

4. Henkilöstömenojen tason alentaminen

Tavoitteena on löytää ratkaisut suuruusluokaltaan 190.000 euron palkkamenojen pysyväksi vähentämiseksi vuoden 2019 tasoon verrattuna.

Tavoitteen toteuttamiseksi tehdään tiivistä yhteistoimintaa henkilöstön kanssa henkilöstökuluja pienentävien ratkaisujen löytämiseksi. Käytettävät keinot ovat:

- eläköitymisten hyödyntäminen henkilöstön kokonaismäärän tarkastelussa
- tehtävien organisointi uudelleen ja kunnan tuottamien palveluiden sekä henkilöstön suorittamien tehtävien priorisointi ja karsinta
- määräaikaisten tehtävien ja sijaisuuksien tarkastelut
- osa-aikaistamiset
- paikalliset joustot
- irtisanomisia harkitaan vasta viimeisenä keinona, jos muita ratkaisuja ei saavuteta

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Ympäristöosasto tuottaa toimitusjohtaja- ja kiinteistöhoitoon palvelut yhtiöille. Tuotto 32 930€.

- Alkuvuodesta ympäristöosastolla ollut henkilöstöä vähemmän pois lähtemisten vuoksi (kiinteistöhoitaja 4 kk, toimistosihteeri 3 kk, siivoustyönohjaaja 12 kk). Säästö 55.500 e.
- Kaikkia avoimia paikkoja ei ole täytetty ruoka- ja siivouspalveluissa, sijaisuuksissa ollut työllistämistuella henkilöitä. Varahenkilöstöä ei ole ollut ja vuosilomansijaisia tarvitaan vähemmän. Säästö 47.530 e.
- Toimistopalvelujen uudelleenorganisointi-projekti on käynnissä
- Hallinto- ja tukipalveluissa ei ole käytetty lyhyissä poissaoloissa sijaisia. Samoin eläköitymisten hyödyntäminen toteutuu suunnitelmavuosina.
- Perusturvaosastolla pienryhmäkoti Repomäen palvelutoiminnan päättäminen (31.8.2020) taloudellisesti kannattamattomana yksikkönä vähentää loppuvuoden aikana henkilöstömenoja n. 100.000 euroa ja vaikuttaa vähentävästi myös kotihoidon sijaiskuluihin n. 47.000 euroa.
- Tuntikehyksen supistaminen ja ryhmäkokojen suurentaminen → säästövaikutus 88490 €
- Sivistysosastolla opettajan vakanssia ja kahta ohjaajaa ei ole täytetty → säästövaikutus 25770 € + 13300 € = 39 000€
- Kunnan henkilöstö oli vuoden 2020 aikana terveempää ja sairauspoissaolojen kasvu saatiin taitumaan. Sairauspoissaolot pienenevät merkittävästi, peräti 1204 päivällä ja tällä on myös henkilöstömenoihin merkittävä vaikutus
- Talouden tasapainotusohjelman/säästötoimenpiteiden johdosta tehdyt henkilöstömenojen vähennykset olivat talousarviomuutoksissa 387.963 euroa ja lopullisessa tilinpäätöksessä henkilöstökulujen alitus verrattuna alkuperäiseen talousarvioon oli 1.067.790 euroa.
- **V. 2021:** Varhaiskasvatuksessa vuorohoito keskitetään Tarulinnan päiväkotiin, joka vähentää henkilöstöresursseja.
- Henkilöstömenojen kehitys on ollut maltillista vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna. Henkilöstökulut ovat nousseet vain 50.000 euroa vaikka työehtosopimuksissa oli sovittuna 1.4.2021 lukien 1 % yleiskorotus. Lisäksi henkilöstökulut sisältävät vuodelta 2020 maksetun korona-kompensaation henkilöstölle, jonka osuus henkilöstömenoista on noin 52.000 €.

V.2022:

- Päätös ruoka- ja siivouspalvelujen siirtämisestä ostopalveluna tuotettavaksi toteutui toukokuussa 2022. Henkilöstö siirtyy Servica Oy:n palvelukseen 1.8.2022. Siirtyvän henkilöstön määrä on 23 henkilöä. Tämä tuottaa merkittävän säästön henkilöstökuluihin, mutta kokonaisuudessa on kuitenkin huomioitava ostopalvelun kasvu.
- Perusturvaosastolla henkilöstömitoitusta ikääntyneiden asumispalveluissa (talousarvio) on nostettu lain vaatimalle tasolle, mutta henkilöstön saatavuus ei ole ollut helppoa ja vuokratyövoiman käyttö on lisääntynyt voimakkaasti.
- Henkilöstömenot kasvoivat vuonna 2022. Nousu aiheutui palkankorotuksista 1.6 yleiskorotus ja 1.10 keskitetty järjestelyerä sekä sote henkilöstölle maksettavista kertaeristä.

5. Investoinnit

Suunnittelukauden investoinneista päättää valtuusto.

Investoinnit suunnittelukaudella vuoden 2020 loppuun mennessä ovat keskimäärin vuosittain poistoja vastaavan summan mukaiset pois lukien viime vuosien suuret investoinnit.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

Investointiohjelmaa on karsittu vuoden 2020 osalta yli 800.000 euroa.

- Investointiohjelman nettoalitus alkuperäiseen talousarvioon verrattuna oli 0,85 M€

6. Tytäryhteisöt

Merkittävimmät tytäryhteisöt ovat

- Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot (100 % kunnan omistusosuus)
- Pielaveden Teollisuushallit Oy (100 % kunnan omistusosuus)

Tytäryhteisöjen tavoitteet vuodelle 2020

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalojen tavoitteet:

- Rakennuskantaan tehdään PTS-ehdotuksen mukaisia kunnostuksia.
- Huoneistojen peruskuntoa pintojen osalta kohennetaan vuokralaisten vaihtumisen yhteydessä.

Pielaveden Teollisuushallit Oy tavoitteet:

- Rakennuskantaan tehdään PTS-ehdotuksen mukaisia kunnostuksia.
- Kiinteistöjen vähentäminen

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- Myyty Hangaskujan rivitalo, myyntihinta n. 42.000 euroa (alaskirjaus n. 90.000 euroa)
- Tehty huoneistoremontteja kolmeen huoneistoon asukasvaihdon yhteydessä sekä pieniä korjauksia tarpeen mukaan
- Uutta toimitusjohtajaa ei ole entisen irtisanouduttua rekrytoitu. Ympäristöosasto tuottaa toimitusjohtaja- ja kiinteistöhoitojen palvelut yhtiöille.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.9.2017/78 § Pielaveden kunnan konserniohjeet.

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty Pielaveden kunnan hallintosäännössä. Konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Valtuuston hyväksymässä konserniohjeessa on määritelty toimivallan jako valtuuston, kunnanhallituksen, kunnanhallituksen alaisen omistajaohjausjaksen sekä kunnanjohtajan kesken.

Talousarvio- ja suunnitelma 2021-2024 valmistelu aloitetaan syyskuun alussa henkilöstökierroksilla ja käsitellään sen jälkeen valmisteluvaliokunnassa ja valtuustoseminaarissa. Talousarvio ja – suunnitelma työstetään jo valmisteluvaiheessa positiiviseksi, ettei uutta alijäämää synny ns. normaalista kunnan toiminnasta.

7. Muut toimenpiteet (kunnanhallitus 1.6.2020 § 131 ja 22.6.2020 § 153, kv 31.8.2020)

Tilintarkastuspöytäkirja vuodelta 2019 ja talouden sopeuttaminen

Tilintarkastaja on kiinnittänyt huomiota erityisesti kunnan kattamattoman alijäämän suuruuteen. Kuntalain 110.3 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa määräajassa, jolloin alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Tästä johtuen kunnan johtoryhmä on esittänyt lisätoimia talouden tervehtyttämiseen. Kunnanhallitus on käsitellyt talouden sopeutusohjelmaa 1.6.2020 ja 22.6.2020. Talousarviomuutokset ovat kunnanhallituksen käsittelyssä 24.8.2020 ja valtuuston käsiteltävänä 31.8.2020.

Tehdyt toimenpiteet v. 2020:

- talousarviomuutokset käyttötalouden osalta olivat yhteensä 0,6 M€ ja ne toteutuivat vielä 0,6 M€ paremmin. Toimintakate toteutui 1,2 M€ alkuperäistä talousarviota paremmin.

Tehdyt toimenpiteet v. 2022:

- Kunnan ja tytäryhtiöiden vakuutukset on kilpailutettu. Vakuutusturva saadaan aikaisempaa edullisemmin.

KÄYTTÖTALOUS

2 STRATEGISET JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA MUUT PERUSTELUT

2.1 Keskusvaalilautakunta

2.1.1 Vaalit

Kustannuspaikat: 1801

Tilivelvollinen: Keskusvaalilautakunta

Tulosalueen kuvaus:

Keskusvaalilautakunnan tulosalue käsittää valtiollisten ja kunnallisten vaalien toimittamisen. Pielaveden kunta on jaettu kolmeen äänestysalueeseen: Pohjoinen alue, Kirkonkylä ja Säviä. Yleisenä ennakoöäänestyspaikkana toimii kirjasto. Valtio huolehtii kaikissa vaaleissa materiaali- ja tietojärjestelmäkustannuksista ja kunta vastaa vaalien muista kustannuksista. Valtio suorittaa valtiollisissa vaaleissa kunnalle korvauksen, jolla katetaan kunnalle aiheutuvia kustannuksia.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Talousarviovuonna järjestetään historian ensimmäiset aluevaalit tammikuussa. Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, jonka jäsenet ja varajäsenet valitaan aluevaaleilla. Vaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset ja vaaleissa on yhtäläinen äänioikeus. Valtuuston toimikausi on neljä vuotta. Aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa vuodesta 2025 lukien.

Ensimmäisissä aluevaaleissa, jotka toimitetaan erillisinä vaaleinaan, oikeusministeriö suorittaa kunnalle vaalilain 188 §:n mukaisena kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta aluevaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus suoritetaan kunnille kevään 2022 aikana. Korvauksen määrä vahvistetaan myöhemmin.

Eduskuntavaalit järjestetään huhtikuussa 2023. Presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit järjestetään vuonna 2024

TOTEUTUMINEN:

Pielavedellä aluevaaleissa äänestettiin muuta maata vilkkaammin. Äänestysprosentti Pielavedellä oli 48 %, Pohjois-Savon hyvinvointialueella 45,9 % ja koko maassa 47,5 %. Äänioikeutettuja Pielavedellä oli 3595 henkilöä ja äänestysalueista vilkkaammin äänesti Pohjoinen alue 53,3 äänestysprosentilla. Kirkonkylän alueen äänestysprosentin ollessa 48,1 ja Säviän alueen 44,5. Pielavedeltä aluevaltuustoon valittiin kaksi valtuutettua.

Oikeusministeriö on suorittanut vaalimenoista kertakorvausta siten, että sitä saatiin 2,70 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET SUUNNITELMAKAUDELLA 2022-2024:

Sähköisen äänestysluettelon käyttöönotto Pohjoisen ja Säviän äänestysalueilla.

181 Vaalit	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	5 019	0	9 707	9 707	9 706	0	100
Kulut	-27 293	-14 808	0	-14 808	-18 280	3 472	123,4
Netto	-22 274	-14 808	9 707	-5 101	-8 573	3 472	168,1
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-5	-3	2	-1	-2		
Kustannuslaskennalliset erät	0	-235	0	-235	-469	-234	

2.2 Tarkastuslautakunta

2.2.1 Tarkastustoimi

Kustannuspaikat: 1802

Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunta

Tulosalueen kuvaus:

Tarkastuslautakunnan toiminta. Vastaa kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta kunnassa ja kuntakonsernissa. Seuraa tilintarkastuksen sekä sisäisen valvonnan asianmukaista toteuttamista. Arvioi kunnan talouden kehitystä ja tasapainoa tilikaudella sekä alijäämän kattamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden riittävyttä.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Sujuva kokouskäytäntö	Työsuunnitelman ja -ohjelman noudattaminen ja v. 2022 painopisteiden sovittaminen tilintarkastajan työsuunnitelman ja -ohjelman kanssa	Tarkastustoimintaa suoritetaan laaditun työsuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti - toteutunut Vastuunalaisen tilintarkastajan vaihtuminen 27.9.2022 alkaen: tilintarkastajan työohjelman hyväksyminen tilintarkastusvuodelta 2022 arviointisuunnitelman mukaisesti	Tarkastuslautakunta Tilintarkastaja
Kuntalain 84 §:n mukaisesti ajantasainen sidonnaisuusrekisteri	Uusien ja muuttuneiden sidonnaisuusilmoitusten tarkastaminen, valvominen ja saattaminen valtuuston tiedoksi vuosittain	Silmu-ohjelman käyttö: muistutukset, rekisterin listaukset - 24.10.2022 uusien viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset sekä luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset tarkastettu ja saatettu valtuustolle tiedoksi	Tarkastuslautakunta/ sihteeri
Kunnan ja kuntakonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	Arviointikertomuksen kokoaminen kattavasti	Arviointikertomus - arviointikertomus v. 2021 tilinpäätöksestä valtuustolle toteutunut	Tarkastuslautakunta
	Toteutumisraporttien seuranta kvartaaleittain	- taluspäällikön kuuleminen talousarvion toteutumisraportista 1.1.-31.6.2022	

		<p>-toteutunut</p> <p>1.1. – 31.8.2022 talousarvion toteutumisraportista kuultu talouspäällikköä tilivelvollisena viranhaltijana 24.10.2022</p> <p>Kuultu 21.11.2022 tilivelvollisia viranhaltijoita hallintopäällikkö, perusturvajohtajaa jv vs. sivistysjohtajaa</p> <p>Kuultu 12.12.2022 tilivelvollisia viranhaltijoita kunnanjohtajaa ja kunnaninsinööriä sekä tytäryhtiöiden toimitusjohtajaa</p>	
	Kuulemiset tilinpäätöksen 2021 toteutumisesta	<p>Tulosalueiden osastopäälliköiden kuuleminen väh. kerran vuodessa</p> <p>Toteutuneet: - talouspäällikön, hallintopäällikön, sivistysjohtajan, perusturvajohtajan ja kunnaninsinöörin kuulemiset tilinpäätöksestä 2021 toteutuneet</p> <p>-ammattijärjestöjen edustajien kuuleminen tilinpäätöksen 2021 toteumasta toteutunut</p>	
	Kunnanjohtajan ajankohtauskatsaus	<p>Toteutunut:</p> <p>Kunnanjohtajan raportointi ajankohtaisista asioista</p>	
	Taluspäällikön raportointi	<p>Toteutunut:</p> <p>Taluspäällikön raportointi kunnan taloudesta</p>	

	Tytäryhtiöiden toiminnan raportointi	Toteutunut: Toimitusjohtajan/kunnaninsinöörin kuuleminen Vuokratalot Oy:n ja Teollisuushallit Oy:n toiminnasta	
Arvioinnin kehittäminen	Lausunto kunnanvaltuustolle kesäkuun lopun talousarvion toteutumasta	-lausunto valtuustolle 1.1. – 30.6.2022 talousarvion toteutumisarvion toteutunut 12.9.2022	Tarkastuslautakunta
	Tarkastuslautakunnalle suunnattuihin koulutuksiin osallistuminen ja jäsenten osaamisen kehittäminen	Koulutusten/osallistujien määrä - Ei ole osallistuttu koulutuksiin	
	Työsuunnitelman mukaisesti painopisteenä tutustumiskäynneillä vuonna 2022 on perusturvaosaston vastuualueet	Tutustumiskohteissa käynti ja saadun informaation käsittely; -toteutunut: Tehostetun palveluasumisen yksikkö Pielakoti, lyhytaikaisyksikkö Ilonakoti, Päiväkeskus Ikälä sekä pienryhmäkoti Hakala Vanhuspalvelujen päällikkö raportoi 24.10.2022 tarkastuslautakunnalle kotihoidon nykytilasta, toiminasta ja tunnusluvuista 24.10.2022 tutustumiskäynnin kohteena Vasala, tuetun asumisen yksikkö: vs. erityispalveluiden esimies ja ohjaajat esittelivät yksikön toimintaa 12.12.2022 tutustumiskäynnin kohteena Tarulinnan päiväkot:	

		varhaiskasvatusjohtaja esitteli uutta päiväkotia ja raportoi Tarulinnan tilanteesta ja tunnusluvuista	
--	--	---	--

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Taloudellinen ja tasapainoinen kunnan toiminta	Toimenpide: Kaikkien osastopäälliköiden kuuleminen vähintään kerran vuodessa ja lisäksi tilinpäätöksen yhteydessä
Riittävä ja luotettava tieto päätösten perusteena lain säännösten, viranomaisohjeiden ja toimielinten päätösten mukaisesti	Valvotaan, että säännöksiä, viranomaisohjeita ja päätöksiä noudatetaan
Turvattu sopimushallinta	Ostopalveluiden osalta sopimusten seuranta sekä mahdollisesti ostopalveluyksiköissä vierailu/tutustuminen informaation saamiseksi

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2022–2024:

Tarkastustoimintaa suoritetaan laaditun työsuunnitelman ja työohjelman mukaisesti.
--

182 Tarkastustoimi	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-15 395	-33 369	0	-33 369	-26 732	-6 637	80,1
Netto	-15 395	-33 369	0	-33 369	-26 732	-6 637	80,1
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-4	-8	0	-8	-6		
Kustannuslaskennalliset erät	-238	-531	0	-531	-396	135	

2.3 Kunnanhallitus

2.3.1 Demokratiapalvelut

Kustannuspaikat: 1804

Tilivelvollinen: Kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja hallintopäällikkö

Tulosalueen kuvaus:

Valtuuston ja kunnanhallituksen toiminta. Hoitaa kunnan itsehallinnon nojalle itselleen ottamat tehtävät ja sille laissa määrätyt tehtävät.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Tasapainoinen kuntatalous ja talouden tasapainotussuunnitelman toteuttaminen	Talousarvion noudattaminen ja tasapainotussuunnitelman pohjalta tehtyjen	Toimintakate alittaa kokonaisuutena talousarvion, mutta on kuitenkin kunnan omien	Kunnanhallitus

	toimenpiteiden vuosittainen seuranta	toimintojen osalta suurempi kuin edellisenä vuonna. Verorahoituksen kasvu edellisestä vuodesta mahdollistaa vuosikatteen hyvän kehityksen. Tasapainotussuunnitelma on raportoitu omana kokonaisuutenaan sivulta 9 alkaen.	
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Päätöksenteossa otetaan huomioon päätösten arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin	Päätöksenteossa vaikutusten arviointia ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen toteutetaan osittain. Hyvinvointikertomusta ei ole laadittu.	Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatiot
Toimiva kuntaorganisaatio hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen 1.1.2023	Luottamushenkilö- ja hallinto-organisaation uudelleen järjestelyn linjaukset	Toimiva organisaatio sote uudistuksen jälkeen Uusi kunta valmistelu on aloitettu. Asiaa on valmisteltu johtoryhmätasolla ja kunnanhallitus on valmisteluun liittyen käynnistänyt positiiviset yt:t, jotka koskevat koko kuntaorganisaatiota.	Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien luottamushenkilöt sekä viranhaltijat

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Viranhaltijoiden päätökset ovat lakien, sääntöjen ja ohjeiden mukaisia.	Toteutuminen: Kunnanhallitus valvoo edellä mainittua asiaa kunnanhallituksen kokouksissa §:ssä pöytäkirjat ja viranhaltijoiden tekemät päätökset kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden osalta.
--	--

183 Demokratiapalvelut	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-151 515	-126 738	-49 699	-176 437	-217 023	40 586	123
Netto	-151 515	-126 738	-49 699	-176 437	-217 023	40 586	123
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-35	-29	-12	-41	-52		
Poistot ja arvonalentumiset	-4 112	-4 112	0	-4 112	-4 112	0	
Kustannuslaskennalliset erät	-2 026	-2 375	0	-2 375	-3 676	-1 301	

2.3.2 Yleisjohtaminen

Kustannuspaikat: 1806

Tilivelvollinen: Kunnanhallitus, Kunnanjohtaja

Tulosalueen kuvaus:

Tulosalue sisältää kunnanjohtajan tehtävälle asetetut tavoitteet ja tehtävän hoidosta aiheutuvat kulut.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Uusi kuntastrategia jalkautuu organisaation eri tasoille ja se näkyy palvelutuotannossa	Täytäntöönpanon johtaminen, Kuntastrategiasta viestiminen organisaation eri tahoille ja sidosryhmille, Kuntastrategian tavoitteiden pilkkominen toiminnallisiksi tavoitteiksi	Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta tilinpäätöksessä ja toteumaraporteissa -Seurattu	Kunnanjohtaja Johtoryhmä Laajennettu johtoryhmä
Sote-uudistuksen sujuva läpivieminen Pielaveden kunnassa	Sosiaalipalvelujen henkilöstön siirtoon liittyvät toimenpiteet, Kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu, Tukipalveluiden järjestäminen uudistuksen edellyttämällä tavalla	Henkilöstön siirron sopimukset ja yt-prosessit, Kiinteistöjen yhtiöittämisen selvitys -Ruoka- ja siivouspalvelut siirretty Servicalle 1.8.alkaen. -Perusturvan ja varsinaisen sote-uudistuksen osalta yt-prosesseja johdettu hyvinvointialueelta. - Käynnistetty Uusi kunta yhteistoimintamenettely, joka jatkuu vuoden 2023 puolelle	Kunnanjohtaja Johtoryhmä
Pielaveden kuntakeskuksen ilmeen kohentuminen	Neuvottelut tyhjiä ja rapistuneiden kiinteistöjen (virastotalo ja vanha linja-autoasema) omistajien kanssa ja jatkosuunnitelmien laatiminen;	Neuvottelut Tarjoukset Määräraha -Ei ole toteutunut.	Kunnanjohtaja

	Purkukustannuksiin varautuminen		
	Viheralueiden hoitoon ympäristöosasto laatii työsuunnitelman.	Viheralueiden hoidon työsuunnitelma	Kunnaninsinööri Kuntatekniikan insinööri
		Saatu palaute	

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Sisäisen valvonnan johtaminen etenkin talouden tasapainotussuunnitelman toteutumisen osalta.	Toteutuminen: Seuranta säännöllisesti johtoryhmätasolla sekä talouden toteutumisen yhteydessä.
---	--

186 Yleisjohtaminen	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	730	-730	*****
Kulut	-202 342	-162 234	18 267	-143 967	-158 062	14 095	109,8
Netto	-202 342	-162 234	18 267	-143 967	-157 332	13 365	109,3
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-47	-38	4	-33	-38		
Poistot ja arvonalentumiset	0	-152	0	-152	-152	0	
Kustannuslaskennalliset erät	-5 174	-4 941	0	-4 941	-4 318	623	

2.3.3 Kehittämisen- ja elinkeinotoimi

Kustannuspaikat: 1808–1828

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Tulosalueen kuvaus:

Kunnan kehittämistoimet, yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä elinkeinotoimi. Tulosalueelle varataan rahaa niiden seudullisten kehittämishankkeiden toteuttamiseen, joihin kunta osallistuu.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite: Tiivis yhteistyö kunnan, yritysten, MTKn ja kolmannen sektorin kesken	Toimenpiteet: Kunnan ja yrittäjien säännölliset tapaamiset Oppilaitosyhteistyön tehostaminen sekä opiskelijaharjoittelijoiden saaminen yrityksiin	Toteutuminen/mittarit: Elinkeinojaos kokoontunut kahdeksan kertaa ja tehnyt neljä yritysvierailua. Kunnanjohtajan iltakahvit yrittäjille 16.3 ja 20.9 Yleinen hankintainfo pidetty yrittäjille 8.2. Kunnanjohtajan ja MTKn tapaaminen 31.3. Oppilaitosyhteistyötä tehostettu. Uusi suunta - hankkeen oppilaitospäivä 1.6. Osallistuttu	Vastuutaho: Johtoryhmä ja elinkeinoasiamies
--	--	---	---

		yrittäjänpäivän 5.9. tapahtuman järjestämiseen: oppilaat tutustuivat Amazing race -tyyliin pielavetisiin yrityksiin.	
Elinvoimaisuuden lisääminen markkinoinnin keinoin sekä vapaa-ajan asumisen keston pidentäminen.	Uuden ilmeen ja brändin luominen. Etätyömahdollisuuksien parantaminen ja markkinointi.	Brändityötä toteutettu yhteistyökumppanin (Staart Oy) kanssa ja kuntalaisia osallistaen. Uudistunut brändi julkaistu vuodenvaihteessa. Brändin jalkautus jatkuu vuonna 2023. Facebook-sivutykkäykset 31.12.2022: 2444 (31.12.2021 2234) Instagram-seuraajat 31.12.2022: 802 (31.12.2021 746) Facebook-sivun ja Instagramin kattavuus laskenut vuoteen 2021 verrattuna (Facebook - 26,3%, Instagram -19,4%) Kirjaston etätyötilan käyttö ollut 1.1.–31.12. yhteensä 348 tuntia.	Markkinointitiimi Johtoryhmä
Paikallisten yritysten tukeminen ja uusien yritysten neuvonta.	Omistajavaihdosten onnistuminen.	Viisi toteutunutta omistajavaihdosta. Uusia yrityksiä 23, lakkautettu 9, lisäys 14 yritystä.	Elinkeinoasiamies

Lomituspalvelut:**Tulosalueen kuvaus:**

Maatalousyrittäjien lomituspalvelujen tarkoituksena on turvata maatalousyrittäjille mahdollisuus pitää vuosilomaa 26 pv vuodessa sekä saada sijaisapua siksi ajaksi, jona hän on sijaisavuntarpeessa sairauden, tapaturman tai muun tilapäisen syyn johdosta. Lomatoimen hoitaa Kuopion kaupunki, mutta Pielaveden kunnalle aiheutuu kustannuksia mm. Pielaveden kunnan palveluksesta eläkkeelle jääneestä hallinto henkilöstöstä. Maatalouslomittajista aiheutuneet kustannukset voidaan laskuttaa Kuopion kaupungilta.

Alkutuotanto:**Tulosalueen kuvaus:**

Pielaveden kunta on päättänyt järjestää maaseudun kehittämiseen liittyvät palvelut itse. Alkutuotannon kehittäminen ja aktivointi osana kunnan elinkeinotoiminnan kehittämistä.

Maaseututoimi:**Tulosalueen kuvaus:**

Keiteleen ja Pielaveden kunnat sekä Kiuruveden kaupunki ovat muodostaneet 1.1.2012 alkaen maaseutuhallinnon yhteistoiminta- alueen, jossa järjestäjäkuntana toimii Kiuruveden kaupunki. Maaseudun tukihallintoyksikkö tuottaa ja turvaa toimintaedellytykset lähipalveluina maataloustukijärjestelmän kuntakohtaiseen hoitamiseen, maaseutuväestön tarvitsemiin hallinnonalaan liittyviin palveluihin, sekä maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluviin muihin viranomaistehtäviin yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa.

Tukihallintoyksikkö huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittamisestä tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Toimintakautena 2022-2023 tukihallintoyksikön jaettavat kustannukset jaetaan yhteistoiminta-alueen kuntien kesken 1.7. mennessä tukea hakeneiden tilojen suhteessa.

Tukea hakeneita tiloja on vuonna 2022 Kiuruvedellä 369, Pielavedellä 173 ja Keiteleellä 66 kappaletta.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
EU- ja kansallisten maataloustukien käsittely valtakunnallisessa aikataulussa tavoitteena oikein myönnetyt ja maksetut tuet. Turvataan Pielaveden kunnassa oma toimipiste. Vaalitaan saumatonta yhteistyötä eri tahojen kanssa.	Maaseutuhallinto pysyy tavoitteessaan myöntää ja maksaa EU:n ja kansalliset maataloustuet oikein. Kesäkuussa maksetaan viimeiset tuet vuoden 2021 osalta. Parannetaan ja lisätään yhteistyötä eri tahojen kanssa verkostoitumalla ja osallistumalla aktiivisesti yhteisiin tapahtumiin ja kokoontumisiin.	Vuoden 2022 tukihakemusten käsittely on edellisten vuosien tapaan sujunut niin, että tukimaksut ovat alkaneet valtakunnallisen aikataulun mukaisesti. Luoteis-Savon maaseutupalvelut on alkuvuoden aikana osallistunut hankkeisiin ja tapahtumiin sekä osallistujan, että järjestäjän roolissa tärkeimpien yhteistyötahojemme: ELY-keskuksen, naapuriyhteistoiminta-alueiden, tuottajajärjestön sekä neuvontaorganisaatioiden kanssa. Lisäksi Luoteis-Savon maaseutupalvelut toimi vuonna 2022 järjestäjänä Pohjois-Savon alueella sijaitsevien maaseudun yhteistoiminta-alueiden (Ylä-Savon maaseutupalvelut ja Sydän-Savon maaseutupalvelu) vuotuisessa tapaamisessa, joka järjestettiin syyskuun alussa.	Tukihallintoyksikkö
Maaseutuhallinnossa työskentelee ammattitaitoinen ja	Tuetaan henkilöstön työssä jaksamista yhteistyössä työterveyshuollon	Vuosi 2022 oli maataloushallinnon henkilöstölle haastava henkilömuutoksista ja -	Tukihallintoyksikkö

helposti lähestyttävä henkilöstö.	kanssa, koulutuksen ja esimiestyön kautta sekä muita työhyvinvoinnin edistämisen keinoja käyttäen. Huomioidaan työpisteiden ergonomia, sekä jaetaan ja tasataan työtehtäviä eri toimipisteiden välillä. Kannustetaan henkilöstöä oman kunnon ylläpitoon.	vajauksesta johtuen ja työssä ollut henkilöstö joutui venymään, jotta tilanne saatiin kompensoitua. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että tiiviin yhteistyön, työsuunnittelun ja työtehtävien uudelleen jakamisen ansiosta työt saatiin hoidettua asiallisesti ja ajallaan sekä pidettyä vuosilomat ja työajantasausvapaat toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Vuoden loppupuoliskon aikana tiiviin yhteydenpidon ja töiden yhteisen suunnittelun positiivinen merkitys korostui.	
Tasapainoinen budjetti ja annetun talousraamin noudattaminen.	Talousseuranta	Maaseututoimen kustannukset ovat pysyneet talousraamissa.	Tukihallintoyksikkö

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Maksajavirastosopimukseen perustuvien vaatimusten toteutuminen	Toteutuminen: Maksajavirastosopimuksen mukaiset toimenpiteet on suoritettu aikataulun mukaisesti.
---	---

TUNNUSLUVUT

	TP2021	TA2022	TOT 31.12.
Tuen hakijoita Pielavedellä	182	180	173
Tuet milj. euroa yhteensä	7	6,5	7,6

188 Kehittämis ja elinkeinotoimi	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	38 861	37 700	0	37 700	38 653	-953	102,5
Kulut	-323 238	-404 849	345	-404 504	-351 511	-52 993	86,9
Netto	-284 377	-367 149	345	-366 804	-312 858	-53 946	85,3
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-67	-85	0	-85	-76		
Kustannuslaskennalliset erät	-2 710	-6 433	0	-6 433	-7 225	-792	

2.3.4 Hallinto- ja tukipalvelut

Kustannuspaikat: 1870 – 1890

Tilivelvollinen: Kunnanhallitus, Hallintopäällikkö

Tulosalueen kuvaus:

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat kunnan hallinnon, lct:n, talouden ja henkilöstöhallinnon tukipalveluista kunnan eri toimialoille. Näiden lisäksi hallinto- ja tukipalvelut huolehtivat kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta sekä asianhallinnasta ja arkistotoimesta. Hallinto- ja tukipalvelut palvelevat kuntalaisia, luottamushenkilöitä ja kunnan omaa henkilöstöä.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Hyvinvoiva henkilöstö ja vetovoimainen työnantajakuva	Henkilöstösuunnitelman päivittäminen	<p>Henkilöstösuunnitelma vuosille 2022–2025 on valmistunut</p> <p>Valtuusto on hyväksynyt kunnan</p> <p>Henkilöstöohjelman vuosille 2022–2025 toukokuussa.</p> <p>Henkilöstöohjelmaa valmisteltiin yhdessä henkilöstön kanssa.</p> <p>Työhyvinvointikysely:</p> <p>Esihenkilökysely toteutettiin toukokuussa 2022. Kyselyn aihealueina olivat: esihenkilötyöntuki, johtaminen ja viestintä organisaatiossa, työkyvyn tukikeinot, oma osaaminen ja kehittyminen, oma hyvinvointi ja käsitys työnantajasta. Kyselyn tuloksia hyödynnetään laajennetun johtoryhmän työskentelyn kehittämisessä.</p>	<p>Hallintopäällikkö</p> <p>Johtoryhmä</p>
Hyvinvointialueen muodostumisesta johtuvien muutosten hallittu toimeenpano	Hyvinvointialueen valmisteluun osallistuminen	<p>Työhyvinvointikysely toteutettiin sähköisenä kyselynä 31.10.2022 - 13.11.2022, vastausprosentti oli 34,7 %.</p> <p>Huomioitavaa: yleispätevää linjausta tuloksista ei voi tehdä,</p>	Johtoryhmä

		koska osallistumis-% vaihteli rajusti työyksiköittäin. Muutos/työpaikat Muutos/henkilöstö Ruoka- ja siivouspalvelut siirtyivät 1.8.2022 Servica Oy:n hoidettavaksi. Henkilöstöä siirtyi uudelle työnantajalle liikkeenluovutuksen periaattein 24 vakituista työntekijää ja 1 määräaikainen työntekijä.	
Sähköinen päätöksentekomenettely	Sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttöönotto	Otettu käyttöön	Hallintopäällikkö

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Kokousmenettelyn ja siihen liittyvien asiakirjojen oikeellisuus Päivittäisten toimintojen satunnainen tarkastelu (työsopimukset, työaikakorvausten oikeellisuus, laskut, talous)	Toteutuminen: Dokumentointi tarkastuksista
--	--

189 Hallinto ja tukipalvelut	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	488 484	506 961	-42 970	463 991	445 938	18 053	96,1
Kulut	-1 365 581	-1 428 799	733	-1 428 066	-1 385 580	-42 486	97
Netto	-877 097	-921 838	-42 237	-964 075	-939 642	-24 433	97,5
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-205	-213	-10	-223	-227		
Poistot ja arvonalentumiset	-42 630	-28 694	0	-28 694	-26 042	2 652	
Kustannuslaskennalliset erät	713 659	670 227	0	670 227	787 202	116 975	

2.3.5 Työllistäminen

Kustannuspaikat: 1900 – 1920

Tilivelvollinen: Kunnanhallitus ja hallintopäällikkö

Tulosalueen kuvaus:

Kunnan työllistämistoimet ja niiden kehittäminen
--

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Työllistämisen kokonaiskustannusten selkeyttäminen sekä lisääntynyt työllisyys, monialaiset asiakasohjauspalvelut työllisyyden, osaamisen ja kohtaannon edistämiseen sekä helposti saavutettavat ja monipuolistuneet työllistämispalvelut	Uusi Suunta -hanke	Toteutumista tarkastellaan vuositasolla Pielaveden työllisyydenhoidon kokonaissuunnitelman mukaisilla mittareilla. Tavoitteiden toteutumisesta on laadittu erillinen raportti, joka käsitellään työllisyystiimissä ja Uusi Suunta -hankkeen ohjausryhmässä.	Työllisyystiimi Hanketyöntekijät
Osaava työvoima ja työvoiman saannin turvaaminen	Ennakoiva rekrytointi: tarjotaan harjoittelupaikkoja pielavetisille opiskelijoille organisaatiossa Oppisopimusmahdollisuuden tarjoaminen	Harjoittelijoiden määrä on ollut n. 10. Oppisopimusopiskelijoita on alkuvuoden aikana ollut kaiken kaikkiaan 11. Näistä uusia on ollut 6. Pääasiassa oppisopimusopiskelijoita on ollut perusturvan puolella.	Osastojen esimiehet
Kesätyömahdollisuudet ja työkokemuksen karttuminen pielavetisille nuorille	Kesätyöllistämistuki	Kunta on tarjonnut kesätyötä yhteensä 61 nuorelle. 51 nuorta on ollut kesätyöllistämisen piirissä ja 10 nuorta pidemmässä kesätyösuhteessa. Kesätyösetelillä yritysten palkkaamia nuoria on ollut työssä 8 ja 5 nuorta on työllistänyt itsensä	Osastojen esimiehet

		<p>yrittäjänä kesätyösetelin turvin.</p> <p>Vuoden 2023 kesätöiden haku ja koordinointi käynnistetty syksyllä 2022 yhdessä yritysten ja yhdistysten kanssa.</p>	
--	--	---	--

SISÄINEN VALVONTA

<p>Tavoite:</p> <p>Uusi Suunta -hanke toteutuu hankkeelle myönnetyn ESR-rahoituksen mukaisesti</p>	<p>Toteutuminen:</p> <p>Hankkeen toteutumista arvioi hankkeen ohjausryhmä ja rahoituksen käyttöä arvioidaan 2 vuodessa tehtävän maksatushakemuksen yhteydessä. Hankkeen rahoitus on toteutunut hakemuksen mukaisesti.</p>
---	--

190 Työllistäminen	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	96 258	161 780	-34 800	126 980	124 655	2 325	98,2
Kulut	-164 999	-358 340	130 530	-227 810	-212 127	-15 683	93,1
Netto	-68 742	-196 560	95 730	-100 830	-87 472	-13 358	86,8
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-16	-45	22	-23	-21		
Kustannuslaskennalliset erät	0	-7 443	0	-7 443	-7 352	91	

2.4 Perusturvalautakunta

PERUSTURVAOSASTON VUODEN 2022 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TAUSTAA

Palvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen

Eduskunta hyväksyi sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti vahvisti ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Osa säännöksistä tuli voimaan 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen aloitettua toimintansa. Uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Varsinaisten sote-palvelujen ja pelastustoimen lisäksi hyvinvointialueelle siirtyivät myös opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut.

1.1.2023 alkaen sote- ja pelastustoimen palveluista vastaa 21 hyvinvointialuetta sekä lisäksi Helsinki omana alueenaan ja HUS-yhtymä. Hyvinvointialueeseen kuuluvat kaikki sen alueella sijaitsevat kunnat. Pielavesi kuuluu Pohjois-Savon hyvinvointialueeseen, joka muodostuu 19 pohjoissavolaisesta kunnasta. Pohjois-Savon hyvinvointialueen asukasluku on 247 820 henkilöä.

Pohjois-Savon maakuntahallitus asetti 5.7.2021 Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen, jonka tehtäviin kuuluivat Pohjois-Savon hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen liittyvät tehtävät ja selvitystyö. Väliaikainen valmistelutoimielin toimi uusien aluevaltuustojen käynnistymiseen eli maaliskuun 2022 alkuun asti. Aluevaltuusto päättää muun muassa hyvinvointialueen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta, pelastustoimen palvelutasosta, hyvinvointialueen taloudesta ja jäsenten valitsemisesta toimielimiin. Ensimmäisen aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022 ja päättyy 31.5.2025. Jatkossa aluevaltuuston toimikausi on neljä vuotta. Pielavedeltä valittiin Pohjois-Savon hyvinvointialueen valtuustoon kaksi edustajaa.

Aluevaltuusto asettaa aluehallituksen ja hyvinvointialueen muut toimielimet sekä valitsee hyvinvointialuejohtajan.

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen toiminta jakautuu viiteen eri palvelualueeseen: pohjoiseen, koilliseen, keskiseen, läntiseen ja eteläiseen alueeseen. Palvelualueet tuottavat palveluja omalle palvelualueelleen sekä tarpeen mukaisesti muille palvelualueille tai läpileikkaavasti kaikille palvelualueille kuten esimerkiksi kliiniset tukipalvelut tai monet erikoissairaanhoidon palvelut. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelualueita johtavat palvelualuejohtajat. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelualueet voivat jakautua edelleen palveluyksiköihin ja palveluyksikö edelleen toimintayksikköihin.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelualueet

Aluehallitus asettaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuuston tai vastaavan nuorten vaikuttajaryhmän, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvoston sekä

vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvoston. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vaikuttamistoimielimet ovat lakisääteisiä, mutta niillä ei ole päätösvaltaa. Pielavedeltä on edustus kaikissa edellä mainituissa vaikuttamistoimielimissä.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön.

Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta. Kustannusten pois siirtymisen myötä kustannuksia korvaavat kuntien tulot siirtyvät valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.

Hyvinvointialue vuokraa kunnilta niiden omistukseen jäävät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat siirtymäajaksi. Siirtymäkauden vuokrasopimus on voimassa vähintään kolme vuotta ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella. Kunta ja hyvinvointialue voivat sopia vuokraamisesta tai vuokra-ajasta toisin, mutta siirtymäajan vuokran tulee olla säädetyn mukainen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimintaan liittyvä kunnan omistama irtaimisto eli koneet kalusteet, laitteet, materiaalit sekä immateriaaliset oikeudet ja muut luvat siirtyvät hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle siirtyvät myös sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset, elleivät kunta ja hyvinvointialue ole sopineet toisin.

Sairaanhoitopiirien kuntayhtymät ja erityishuoltopiirit siirtyvät hyvinvointialueille suoraan lain nojalla eli niiden omaisuus, vastuut ja velvoitteet siirtyvät yleisseuraantona hyvinvointialueille.

Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö siirtyi hyvinvointialueille suoraan liikkeenluovutuksella vanhoina työntekijöinä. Samoin siirtyivät pelastustoimen henkilöstö ja opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit. Tukipalvelujen osalta henkilöstö, joiden tehtävistä vähintään puolet kohdistuu siirtyviin tehtäviin, siirtyvät hyvinvointialueille. Hyvinvointialueille siirtyy myös niille siirtyvään henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka. Pielavedellä sosiaalipalveluissa olevan siirtyneen henkilöstön määrä on reilu 100 työntekijää.

Hyvinvointialueelle siirtymistä valmisteltiin STM:n kehittämishankkeiden, sote-rakennemuutostus ja tulevaisuuden sotekeskus-ohjelman avulla. Ne muodostivat hallinnollisen kokonaisuuden, POSOTE20-hankkeen, joka koordinoi kehittämishankkeita sekä sote-uudistuksen vapaaehtoista alueellista valmistelua.

Kehittämishankkeet toteutettiin yhteistyössä Pohjois-Savon kuntien, kuntayhtymien sekä sairaanhoitopiirin kanssa.

Pielaveden perusturvan edustus on ollut mukana mahdollisuuksiensa mukaan hankkeiden kehittämistyöryhmissä. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyminen on työllistänyt Pielaveden talous- ja palkkahallintoa sekä teknistä- ja sivistystoimea.

2.4.1 Sosiaalityö

Kustannuspaikat: 2500–2580

Tilivelvollinen: perusturvajohtaja, perusturvalautakunta

Tulosalueen kuvaus:

Sosiaalityö- ja toimeentuloturvan tulosalueen toiminta-ajatuksena on asiakkaiden hyvinvoinnin edistäminen, henkisen ja taloudellisen tuen antaminen, asiakkaiden itsenäisen toiminnan tukeminen, lasten ja nuorten oikeuksien turvaaminen sekä sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisy ja niiden poistaminen.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Kattavat lapsiperheiden varhaisen tuen palvelut	Perhekeskustoimintamallin juurruttaminen Pielavedelle. Perhekeskusmenetelmien ja toimintamallien käyttöön ottaminen Yhteisten toimintaohjeiden käyttöön ottaminen perhekeskusverkostossa	Lapetyöryhmä kokoontui vuoden aikana 5 kertaa ja peke-jory 2 kertaa. Päätäjille ja jory:lle järjestettiin lasten ja nuorten hyvinvointi-iltapäivä. Menetelmien käytön tilastot: menetelmien käyttöön ottamisesta luovuttiin kiireellisten työtehtävien vuoksi. Tilastoinnin kehittäminen jatkuu HVA:en ja kunnan yhdyspintatyön kehittämisenä.	johtava sosiaalityöntekijä
Laadukas ja tehokas lastensuojelutyö	Lastensuojelun systemisen toimintamallin juurruttaminen Pielaveden sosiaalitoimiston lastensuojelutyöhön sekä lastensuojelun verkostoyhteistyöhön. Systemiseen työskentelyyn sitoutuminen. Riittävän sosiaalityöntekijäresurssin turvaaminen systemisen mallin mukaiseen työskentelyyn (20–25 asiakasta/työntekijä)	Toteutuneiden systemisen mallin mukaisten kokousten määrä/vuosi: Systemisen toimintamallin kokouksia järjestettiin alkuvuodesta 3. Syyskaudella ei käytetty systemistä toimintamallia johtuen palvelujen piirissä olevien lasten suuresta määrästä/vastuusosiaalityöntekijä. Ls-sostt:n asiakasmäärä saa olla 35 asiakasta vuoden 2024 loppuun asti, jatkossa 30. Asiakasmäärät ylittyivät. Lastensuojelun lisääntyneet asiakasmäärät ja henkilöstön vaihtuvuus loivat haasteita lastensuojelutyöhön.	johtava sosiaalityöntekijä, perusturvajohtaja

<p>Kuntouttavalla työotteella toteutettava aikuissosiaalityö</p>	<p>Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin sekä palveluprosessin selkiyttäminen aikuissosiaalityössä.</p> <p>Vahvistetaan aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijäresurssia.</p>	<p>Kirjallisen sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin ja prosessin laatiminen: toimintatapoja on selkiytetty ja kykyviisari-mittaristo otettiin kattavammin käyttöön.</p> <p>Uusi sos.tt:n virka (aikuissosiaalityö + jälkihuolto- ja vammaispalvelujen erityisen tuen asiakkaat) perustettiin.</p> <p>Asiakaspalautekyselyä ei tehty HVA:lle siirtymisestä johtuvien työkiireiden vuoksi.</p>	<p>johtava sosiaalityöntekijä, perusturvajohtaja</p>
<p>Johtamista ja päätöksentekoa tukeva sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon tuottaminen</p>	<p>Rakenteellinen sosiaalityö tiedon tuottamisen välineenä</p> <p>Sosiaalityön asiakastyöstä ja asiantuntemuksesta nousevan tiedon aktiivinen esille tuominen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle</p>	<p>Perusturvan edustaja on ollut rakenteellisen sosiaalityön maakunnallisessa työryhmässä.</p> <p>Säännöllinen raportointi johtoryhmälle ja päättäjille sosiaalityön tulosalueelta nousseesta tiedosta:</p> <p>Lasten ja nuorten hyvinvointi-ilta- ja jory-iltapäivä päättäjille ja jory-ille</p> <p>Henkilöstö on osallistunut resurssien puitteissa HVA:en runsaaseen tietojärjestelmäkoulutustarjontaan. Koulutuksiin osallistumista on haitannut toistuvat henkilöstömuutokset ja iso siirtymävaiheen työmäärä.</p>	<p>johtava sosiaalityöntekijä, perusturvajohtaja</p>
<p>Henkilöstön hyvinvoinnin huomioiva hallittu siirtyminen kunnallisista maakunnallisiin sosiaalipalveluihin</p>	<p>Kansallisesta ja maakunnallisesta valmistelusta esiin nouseviin ohjeisiin ja tehtävänantoihin reagoiminen ajantasaisesti hallinnon, talouden, tukipalveluiden, johtamisen, osaamisen, palveluiden järjestämisen, ICT:n sekä yhdyspintatyön osaluilla.</p>	<p>Henkilöstön osallistaminen ja kuulluksi tuleminen varmistaminen: henkilöstöä on osallistettu ja kuultu sekä jaettu ajantasaisesti uudistukseen liittyvää tietoa toimistokokouksissa.</p> <p>Henkilöstön palautteen vastaanottaminen muutoksen toteuttamistavasta: toteutettu toimistopa-lavereissa.</p> <p>HVA:en tehtävänantoihin vastaaminen määräajassa: tehtävänantoihin on pystytty vastaamaan määräajassa.</p>	<p>johtava sosiaalityöntekijä, perusturvajohtaja</p>

Lastensuojelu

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Asiakasmäärä avohuolto	42	50	41	45
Asiakasmäärä sijaishuolto	10	7	9	16
Asiakasmäärä jälkihuolto	9	11	12	9
Vuoden aikana tulleet lastensuojeluilmoitukset (ilmoitusten lukumäärä) LsL 25 §	96	62	125	102
Niiden lasten lukumäärä, joita koskien on vuoden aikana tehty lastensuojeluilmoitus LsL 25 §	59	36	71	68
Palvelutarpeen arvioita tehty (kpl)	50	50	30	24
Asiakassuunnitelmia tehty avo- ja jälkihuollon asiakkaille (kpl)	50	60	53	48
Alkaneet lastensuojelun asiakkuudet	13	20	11	31
Asiakasmäärä lastensuojelun perhetyö (perheitä)	28	13	14	4

Muut lapsiperheiden palvelut (SHL)

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Asiakasmäärät (perheittäin)	42	23	56	32
Palvelutarpeen arvioita/asiakassuunnitelmia tehty (perheittäin)	50	45	62	13
Lapsiperheiden kotipalvelu (perheittäin)	13	27	15	12

Aikuissosiaalityö ja toimeentuloturva

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Toimeentulotukihakemuksien määrä	300	300	230	209
Palvelutarpeen arvioinnit ja asiakas-, aktivointi- ja monialaiset työllisyysuunnitelmat	160	160	ei tietoa	205
Asiakasmäärä (SHL/palveluohjaus/toimeentulotuki/työllisyyspalvelut)	236	310	290	197
SHL:n mukaiset päätökset	43	100	244	191

250 Sosiaalityö	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	316 719	392 692	163 500	556 192	604 769	-48 577	108,7
Kulut	-2 467 307	-2 826 341	-290 118	-3 116 459	-3 241 104	124 645	104
Netto	-2 150 588	-2 433 649	-126 618	-2 560 267	-2 636 335	76 068	103
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-504	-563	-29	-593	-637		
Poistot ja arvonalentumiset	-6 871	-4 399	0	-4 399	-4 399	0	
Kustannuslaskennalliset erät	-51 395	-65 602	0	-65 602	-63 142	2 460	

2.4.2 Ikääntyneiden palvelut ja erityispalvelut

Tulosalue: Ikääntyneiden palvelut

Kustannuspaikat: 2600–2630

Tilivelvollinen: perusturvajohtaja, perusturvalautakunta

Tulosalueen kuvaus:

Vanhuspalveluilla pyritään edistämään ikääntyvien ihmisten hyvinvointia ja elämänlaatua. Vanhuspalveluihin kuuluvat kotihoito, erilaiset tukipalvelut sekä asumispalvelut.

Kotihoidon toiminta-ajatuksena on yhdessä asiakkaan, omaisten ja yhteistyötahojen kanssa tukea palvelunsaajan kotona selviytymistä sekä fyysistä, sosiaalista ja henkistä toimintakykyä.

Tukipalvelut ovat usein ensimmäisiä palveluita, joita asiakas tarvitsee itsenäisen asumisen tueksi. Tukipalveluihin kuuluvat mm. ateria-, kylvytys-, asiointi-, kuljetus-, saattaja-, yöpartio- ja turvapalvelut.

Asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisen järjestämisessä. Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja ovat tuettu asuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen. Asumispalvelua järjestetään lyhyt- ja pitkäaikaisena asumispalveluna.

Lyhytaikainen asumispalvelu on tarkoitettu tilapäistä hoitoa tarvitseville henkilöille esimerkiksi omaishoitajan vapaapäivien tai muun lyhytaikaisen hoidon ajaksi. Lyhytaikaishoito vastaa myös akuuttiosastolta ja sairaalasta pois pääsevien henkilöiden hoitoon ennen kotiutumista.

Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Tehostetun palveluasumisen yksikössä henkilöstöä on paikalla ja palveluja järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti.

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Asiakkaan yksilöityjä tarpeita vastaavat palvelut	Asiantunteva asiakasohjaus ja toimintakyvyn mittaaminen (mittarit) Arvi-jaksojen (kotihoidon uusien asiakkaiden kuntouttava arviointi) systemaattinen toteuttaminen Palvelujen myöntämiskriteerien tarkistaminen	Asiakasohjauksen asiakasmäärää ei ole tilastoitu Arvi-jaksojen lukumäärä: Vuoden aikana toteutui 14 arvi-jaksoa Myönnettyt uudet asumispalvelupaikat: 31.12.2022 mennessä tehtiin Pielakotiin 30 ja ostopalveluihin 9 tehostetun asumispalvelun päätöstä. 31.12.2022 jonotustilanne on ollut hyvä. Tehostetun palve-	Vanhuspalvelujen päällikkö Lähiesimiehet

		luasumisen kesto (asumisaikojen pituudet) ovat lyhentyneet, mikä on tavoitteen mukaista.	
Hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö	Aktiivinen, monikanavainen henkilöstön rekrytointi Savogrow-alueen kehittämissyhteistyöhön osallistuminen: oppisopimuskoulutus/ lähihoitajakoulutus Henkilöstömitoituksen asteittainen nostaminen	Rekrytointien määrän seuraaminen Rekrytoinnin haasteellisuus on jatkunut koko vuoden, vuoden lopussa Pielakodissa avoinna 7 lh:n ja 1 sh:n toimi Oppisopimuskoulutus on herättänyt aktiivista kiinnostusta, vuoden vaihteessa oppisopimuskoulutuksessa oli yhteensä 6 henkilöä. Henkilöstömitoituksen toteuman seuranta: mitoitus vuoden vaihteessa 0,65 (huhtikuun alussa oltava 0,65) haasteena on ollut lääkeluvallisten työntekijöiden saaminen	Vanhuspalvelujen päällikkö Lähiesimiehet
Sujuva siirtyminen hyvinvointialueelle	Ajantasainen asiakkaiden, kuntalaisten ja henkilöstön tiedottaminen. Henkilöstön osallistaminen uudistuksen suunnittelutyöhön. Palveluihin liittyvien sopimusten tarkastaminen	Henkilökunnalle on välitetty HVA:en henkilöstöinfot. Osastopalaverissa on käsitelty HVA:en ajankohtaiset asiat. Kuntalaisten informointi on toiminut pääasiassa kunnan nettisivujen kautta. HVA:lle siirtyvät sopimukset on tarkastettu ja päivitetty.	Vanhuspalvelujen päällikkö Lähiesimiehet
Tarpeita vastaavan palvelutason säilyminen fysioterapiapalvelussa	Henkilöstön ergonomiakorttikoulutusten jatkaminen	Koulutusten määrä: ergonomiakorttikoulutuksia ei ole toteutettu henkilöstövaihdosten vuoksi, useisiin täydennyskoulutuksiin (saattohoito, muistihoitaja, vanhustyön erikoisammattitutkinto, lähihoitajien täydennyskoulutus) on	Vanhuspalvelujen päällikkö

	Osallistuminen voimaa vanhuuteen –hankkeeseen (Ikäihmisten terveysliikunnan kehittäminen)	<p>järjestetty osallistumismahdollisuus</p> <p>Voimaa vanhuuteen -hankkeeseen osallistuminen on toteutunut</p> <p>Asiakaspalaute: vuonna 2022 tehtiin THL:n asiakastytyväisyys / omaistyytyväisyyskysely. Kyselyn tulokset käytiin läpi henkilökunnan kanssa.</p>	
--	---	---	--

Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	<p>Hankitaan omaishoitajille virtuaalietäälaitteet yhteydenpitoa ja vertaistukea varten.</p> <p>Omaishoidon vapaiden vaihtoehtojen järjestämistapojen kokeilun aloittaminen.</p>	<p>Omaishoitajien virtuaaliyhteydenpidon määrän seuranta (laitteet, kontaktit).</p> <p>Virtuaalinen yhteydenpito ei ole edennyt.</p> <p>Etäkuntoutus on ollut kokeilussa yhdellä omaishoitajalla. On käytettävissä tarvittaessa</p> <p>Ei toteutunut, mutta siirtyy HVA:en toteutettavaksi</p> <p>Omaishoitajien palautekysely toteutetaan loppuvuoden aikana.</p> <p>Omaishoitajille on tehty palautekysely, mutta sitä ei ole ehditty käydä läpi.</p> <p>Kaikille omaishoitajille on soitettu kuulumisten puitteissa alkuvuoden aikana. Suurin osa on ollut sitä mieltä, että puhelinsoitto puolivuositain on riittävä, muutaman toive 3 kk:n välein. Ottavat itse yhteyttä tarvittaessa.</p>	Vanhuspalvelujen päällikkö
-------------------------------------	--	---	----------------------------

Kotihoito

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden määrä	131	171	146	156
Säännöllisen kotihoidon käynnit	44980	48737	50378	46493
Keskimääräinen käynnin pituus, min.	18,35	18,24	28	18,32 (31.8.)
Tilapäisen kotihoidon asiakkaiden määrä	71	243	84	246
Tilapäisen kotihoidon käynnit	381	1962	577	1672
Ryhmäkotien asukaspaiikkojen määrä Hakalan ryhmäkoti	11	11	11	11
Kotipalvelun välitön asiakasaika (tavoitetaso 60 % työajasta)	ei tilastoa	32-52 %	42-45 %	tieto puuttuu
Kotihoidon peittävyys (%), säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet, lukumäärä/prosenttiosuus vastaavan ikäisistä (suositus 13-14%)	143/19,9 %	147/19,9 %	143/19,1 %	110/15 %
Lääkerobottien määrä		11	5	13
Virtuaalihoiva-asiakkaita (vain virtuaalihoiva-palvelu, ei muuta kotihoidon palvelua) Virtuaalilaitteiden käyttäjät, lkm.		6	2	0 3
Arvi-asiakkaita (koko vuosi)		16	21	14

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP2022
Pitkäaikainen asuminen:				
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen asiakkaat 31.12.2022 (määrä laskentapäivänä)	73	74	72	79
Tehostetun palveluasumisen hoitopäivät	23019	23604	26179	28364
Tehostetun palveluasumisen asiakkaat vuoden aikana	108	108	171	117
Tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon peittävyys (% 75 vuotta täyttäneistä)	8,9	9,1	9,1	9,0

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Lyhytaikainen asuminen:				
Lyhytaikaishoidon hoitopäivät	3671	3528	3597	3080

OMAISHOITO

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Omaishoitajien määrä (kaikki omaishoitajat) vuoden aikana	69	63	56	79
Omaishoidontuen asiakkaat	70	64	70	79
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, lukumäärä ja prosenttiosuus vast. ik. väestöstä (suositus 5-6 %)	45 / 6,3 %	43 / 5,8 %	45 / 6 %	64 / 4,81 %
Omaishoidon alle 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, kunnan kustantamat palvelut	6	6	12	15

Tulosalue: Ikääntyneiden palvelut ja erityispalvelut, Erityispalvelut**Kustannuspaikat:** 2645–2680**Tilivelvollinen:** Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja**Tulosalueen kuvaus:**

Erityispalvelujen tarkoituksena on järjestää palveluja sellaisille vammaisille henkilöille, jotka tarvitsevat pitkäaikaisen vamman tai sairauden aiheuttaman toimintarajoitteen johdosta apua ja tukea suoriutuakseen yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä tavanomaisessa elämässä, eikä henkilö saa yksilöllisen tarpeensa ja etunsa mukaisia palveluja muun lain nojalla.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Hyvinvointikertomuksen mukaiset asiakaslähtöiset ja monipuolisesti arjen toimintoja tukevat palvelut	Päiväkeskuksen ja asumisyksikön toimintojen sisällön kehittäminen ja uudistusten/muutosten asiakaslähtöinen käytäntöön vieminen yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa	Asiakaspalaute: asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti tapaamisten yhteydessä Asiakastyytyväisyyskyselyt: asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2022 - palvelujen sisältö ja asiakasprosessit ovat valmiit ja kirjallisesti kuvattu	Erityispalvelujen esimies
Yhteisöllisyyttä, asiakaslähtöisyyttä ja työhyvinvointia viestivä työyhteisö. Työntekijöiden monipuolisen osaamisen ja yksilöllisten taitojen keinoin tuotettu asiakkaita innostava erityispalvelujen kokonaisuus	Säännölliset kehittämisiltapäivät ja henkilöstöpalaverit Koulutukset Avoin keskustelu Tarvittaessa työnohjaus Työntekijöiden vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen ohjaustyössä. Ohjaajien työpanoksen kohdentaminen asiakkaiden eri toimintaympäristöihin.	Työntekijäpalaute (kehittäminen, koulutukset, työnohjaus): - koulutussuunnitelma on laadittu ja käytössä - toiminnan suunnittelussa on huomioitu erityisosaaminen - säännölliset henkilöstöpalaverit - kehittämispalaverit toteutettu 3 krt/vuosi - työparityöskentelyä on vahvistettu asiakasasioissa Työntekijöiden itsearviointi 2 krt./vuosi: ei ole toteutettu tehtävien priorisoinnin vuoksi vuonna 2022	Erityispalvelujen esimies

Sujuva hyvinvointialueelle siirtyminen	Ajantasainen asiakkaiden, kuntalaisten ja henkilöstön tiedottaminen Henkilöstön osallistaminen suunnittelutyöhön Palveluihin liittyvien sopimusten tarkistaminen	Erityispalveluista tiedottaminen on osa työtä (some, avoimet ovet, yhteistyö sosiaalipalvelujen kanssa) - toiminnan suunnittelu yhteistyössä henkilöstön yhteistyönä toteutettu Kyselyt: -asiakaspalautekysely on toteutettu -sopimukset tarkistettu 2021–2022 vuosien aikana	Erityispalvelujen esimies
--	--	---	---------------------------

Erityispalvelut

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Kuljetuspalveluita saaneiden määrä (kaikki ikäluokat)	95	119	122	128
Henkilökohtaisen avun saajien määrä (kaikki ikäluokat)	43	45	43	45
Palveluasumisessa olevien määrä (VPL:n mukainen palveluasuminen)	2	2	2	4
Muita VPL:n mukaisia palveluita saavien määrä	13	10	12	18
Työ-/päivätoiminnassa olevien asiakkaiden määrä	12	50	10	22
Avotyössä/työpaikoilla olevien asiakkaiden määrä	14	10	10	10
Päivätoiminta (keva), ostopalvelu	13	13	13	13
Asumispalveluiden asiakkaat, ostopalvelut (sis. palvelukodit, Vaalijala ja perhehoito)	25	25	24	24
Asumispalveluiden asiakkaat (Vasala)	4	4	3	3
Avohuollon ja asumisenohjauksen asiakasmäärä	18	20	14	14

PERUSTURVAOSASTON SISÄINEN VALVONTA

<p>Tavoite:</p> <p>Toiminnan ja talouden suunnitelman mukainen toteutuminen</p>	<p>Toteutuminen:</p> <p>Ajantasainen tiedottaminen henkilöstölle toiminnan ja talouden tavoitteista ja tilanteesta. Perusturvalautakunnan, perusturvajohtajan, vastuualueiden esimiesten ja lähiesimiesten kuukausittainen talousarvion toteutuman seuranta. Taloustilanteen raportointi kunnanhallitukselle neljännesvuosittain sekä toiminnallisten tavoitteiden raportointi perusturvalautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle 31.8. ja 31.12. tilanteesta.</p>
--	--

<p>Tietohallinnon sisäisen valvontaprosessin tehostaminen</p> <p>Sopimusten valvontaan panostaminen</p> <p>Haipro (potilas- ja asiakasturvallisuuden raportointi)</p>	<p>Perusturvan tietosuojavastaava (osastosihteeri) laatii tietosuojan vuosikellon, jossa kalenteroidaan säännönmukaiset tietosuojaan liittyvät toimenpiteet. Tietoturvaohjeiden läpi käyminen työntekijöiden kanssa ja tarkistaminen tarvittaessa.</p> <p>Sopimusten tarkistaminen ja ylläpidosta huolehtiminen (delegoitu toimistosihteerille), vastuu tuloalueiden esimiehillä ja perusturvajohtajalla.</p> <p>HVA:lle siirtyvät sopimukset tarkistettiin vuoden 2022 loppuun mennessä.</p> <p>Perusturvan työturvallisuutta ja potilas- ja asiakasturvallisuutta raportoitiin vuoden aikana Haipro-järjestelmällä. Haipro-ilmoituksia tuli vain ikääntyneiden palveluista:</p> <p>Työturvallisuusilmoitukset yhteensä 27 ja potilasturvallisuusilmoitukset 214.</p>
---	--

260 Ikäänt.palvelut ja erityispalv.	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	2 016 945	1 712 150	112 980	1 825 130	1 887 738	-62 608	103,4
Kulut	-9 929 514	-10 189 952	-499 547	-10 689 499	-10 800 527	111 028	101
Netto	-7 912 569	-8 477 802	-386 567	-8 864 369	-8 912 789	48 420	100,5
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-1 853	-1962	-89	-2051	-2153		
Poistot ja arvonalentumiset	-5 597	-5 497	0	-5 497	-5 495	2	
Kustannuslaskennalliset erät	-264 645	-249 321	0	-249 321	-255 379	-6 058	

2.5 Terveysthuolto

2.5.1 Perusterveydenhuolto

Tulosalueen kuvaus:

Perusterveydenhuollon Liikelaitos Kysterin Nilakan palveluysikön tehtävänä on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia tuottamalla peruskuntien (Keitele, Pielavesi, Tervo, Vesanto) väestölle tilaajatoimikunnan päätösten mukaiset, kilpailukykyiset ja oikein kohdenetut palvelut. Palveluysikön periaatteena on matala ja itseohjautuva organisaatio. Olennaista on hyvä työskentelyilmapiiri ja riittävä määrä vapautta toimia, mutta samalla vastuuta tehdä yhdessä palveluysiköltä vaadittava tulos.

Liikelaitos Kysterin tilinpäätöksestä tammi-joulukuu 2022 osittain poimittua tietoa:

Koronapandemia jatkui edelleen vuonna 2022. Valtakunnallisten linjausten mukaisesti valta-osasta jäljitystoimenpiteitä ja eristyspäätöksiä luovuttiin sekä testauskäytäntöjä kevennettiin keväällä 2022. Tämä vähensi tartuntatautilääkäreiden ja -hoitajien työtaakkaa. Työpanosta ohjautui kuitenkin edelleen infektiovastaanotoille, rokotuksiin (19 839 kpl) ja testauksiin (5898 kpl). Koronapotilaiden hoitopäiviä kertyi osastoille vuoden mittaan yhteensä 2197 kpl.

Ahovoidon käyntimäärät vähenivät vuoteen 2021 verrattuna 20 %. Lasku selittyy pääasiassa koronarokotus ja –testaus käyntimäärien vähenemisellä. Muut edellä mainittujen koronatoimenpiteiden ulkopuoliset käyntimäärät ovat kääntyneet pieneen nousuun (3 %). Jos verrataan tilannetta vuoteen 2019, joka oli toiminnan kannalta edellinen normaali vuosi, lääkärivastaanottoja oli 10 % ja hoitajavastaanottoja oli 44 % vähemmän vuonna 2022. Myös erikoissairaanhoidon tehtyjen läheteiden määrä on laskenut vuoteen 2019 verrattuna. Käynti- ja lähetemäärien muutokset viittaavat kehittyneeseen hoitovelkaan.

Kysterille ohjautui keväällä 2022 valtionavustusta 1 054 966 € koskien testauksen, jäljittämisen, rokottamisen ja perusterveydenhuollossa tapahtuneen covid-potilaiden hoidon aiheuttamia kustannuksia 9-12/2021 aikavälillä. Vuodelta 2022 valtionavustusta saatiin testaukseen, rokottamiseen ja perusterveydenhuollossa tapahtuneeseen covid-potilaiden hoitoon liittyneistä kustannuksista 1 672 574 €. Valtioneuvoston päätöksen mukaisia avustuksia kohdistui näin ollen vuodelle 2022 yhteensä 2 727 540 €.

Nilakassa on ollut toistuvasti vajausta etenkin Keiteleen ja Vesannon lääkäriresurssissa. Lääkärinvastaanottomäärät laskivat 12 % ja yksittäiset hoitotakuun ylitykset sijoittuivat Nilkaan. Hoitajien sijaisuuksien täyttämässä kaikkiin Nilakan toimipisteisiin oli vaikeuksia. Hoitohenkilökunnan liikkuvuudella toimipisteestä toiseen on ollut ajoittain ratkaiseva merkitys toimintojen turvaamiseksi. Nilakassa toimii iltavastaanotto kello 8-18 ja viikonloppuvastaanotto kello 8-16. Ilta- ja viikonlopputoiminta on keskitetty Pielavedelle lukuun ottamatta Keiteleen terveysaseman lauantaivastaanottoa.

Nilakassa Pielaveden osaston 20 paikkaa ovat ongelmitta riittäneet vastaamaan alueen väestön tarpeisiin. Hoitajasijaisten saamisessa oli edelleen vaikeuksia koko vuoden ajan ja joulukuussa väliaikaiseksi suunnitellulla 20 paikalla päädyttiin jatkamaan toistaiseksi.

Nilakassa Keiteleellä ja Vesannolla hammaslääkäreiden rekrytointivaikeudet jatkuivat eikä ostohammaslääkäreitäkään saatu kuin jaksottain. Suuhygienistien sijaistuksien täyttämässä oli vaikeuksia Keiteleellä ja Pielavedellä.

Kysterin jäsenkunnilleen myymät palvelut toteutuivat talousarvioon verraten 90,1 %. Jäsenkuntamyynti oli yhteensä 23 500 467,49 M€. Ulkokuntamyynti oli 1,27 miljoonaa euroa (65 % yli arvioidun). Valtaosan ylityksestä selittää kuopiolaisten potilaiden hoito Kysterin osastoilla.

Muu ulkoinen myynti ylittyi 46 % talousarvioon verrattuna, koska valtionrahoitusta opiskelijaohjaukseen liittyen oli tullut arvioitua enemmän.

Asiakasmaksut vähenivät 318 802 € vuoteen 2021 verrattuna, mitä selittää vuodeosastohoitopäivien (hoitopäivämaksujen) määrän sekä suunterveyden huollon suoritteiden väheneminen. Lisäksi Covid-19 -potilaiden hoito osastoilla oli tartuntatautilain mukaisesti maksutonta.

Kysterin henkilöstökulut toteutuivat talousarvioon verrattuna 90 %, josta palkat toteutuivat 89,5 %. Materiaalien ja palveluiden ostoissa aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät talousarvion 23 %. Palveluiden ostot ylittivät talousarvion 25,5 %.

Kuntien lopullinen maksuosuus määräytyy palveluiden käytön mukaisesti. Näistä palvelusopimukseen verrattuna kaikkien seitsemän kunnan jäsenkuntaosuus alittui.

Kunta	Ennakko	Lopullinen	Lisäkanto +	Palautus -	
Kaavi	3 668 136,00 €		3 149 468,39 €		518 667,61 €
Keitele	2 560 656,00 €		2 168 744,06 €		391 911,94 €
Leppävirta	8 662 152,00 €		8 466 189,61 €		195 962,39 €
Pielavesi	5 279 328,00 €		4 642 510,16 €		636 817,84 €
Rautavaara	1 925 592,00 €		1 623 766,59 €		301 825,41 €
Tervo	1 552 584,00 €		1 449 857,58 €		102 726,42 €
Vesanto	2 436 960,00 €		1 999 931,10 €		437 028,90 €
Yhteensä	26 085 408,00 €		23 500 467,49 €		2 584 940,51 €
Ylijäämä				2 584 940,51 €	

Kysteri liikelaitoksen tilikauden tulos on nolla euroa. Kysterin toiminta lakkaa 31.12.2022 ja vastuu palveluiden tuotannosta siirtyy Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Tavoitteiden toteutuminen:

270 Perusterveydenhoito	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-4 842 581	-5 495 211	300 000	-5 195 211	-4 873 825	-321 386	93,8
Netto	-4 842 581	-5 495 211	300 000	-5 195 211	-4 873 825	-321 386	93,8
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-1 134	-1272	69	-1202	-1177		

2.5.2 Erikoissairaanhoito

Tulosalueen kuvaus:

Tulosalue sisältää kunnan ostamat erikoissairaanhoidon palvelut.

Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä, jotka pääasiallisesti tuottaa Kuopion yliopistollinen sairaala. Lisäksi kunta ostaa palveluja Ylä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä erikoissairaanhoidon, päihdehuollon ja perusterveydenhuollon päivystyksen tarpeisiin.

Tavoitteiden toteutuminen:

271 Erikoissairaanhoito	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-6 851 491	-7 541 368	400 000	-7 141 368	-6 996 776	-144 592	98
Netto	-6 851 491	-7 541 368	400 000	-7 141 368	-6 996 776	-144 592	98
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-1 605	-1745	93	-1653	-1690		
<i>Josta:</i>							
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	-6 512 882	-7 211 368	400 000	-6 811 368	-6 767 179	44 189	99,4
<i>eläkevastuut</i>	-64 306	-59 368	0	-59 368	-61 174	-1 806	103
<i>palvelujen ostot</i>	-6 443 927	-7 152 000	400 000	-6 752 000	-6 512 562	239 438	96,5
<i>avustukset (alijäämän osuus)</i>	-4 649	0	0	0	-193 443	-193 443	
<i>Ylä-Savon Sote</i>	-338 610	-330 000	0	-330 000	-229 597	100 403	69,6

2.5.3 Ympäristöterveydenhuolto

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on kunnallinen elintarvike-, tupakka- ja terveydensuojeluvalvonta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, zoonosien ja eläintautien ennaltaehkäisy sekä eläinlääkäripalvelut ja talteen otettujen seuraeläinten hoidon järjestäminen. Tehtävät ovat lakisääteisiä ja merkittävä osa tehtävistä on viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluu kansanterveyslaissa määriteltyjen lakien (terveydensuojelulaki, elintarvikelaki sekä tupakkalaki) mukainen kunnille kuuluva valvonta. Lisäksi valvotaan lääkelain mukaista nikotiinikorvausvalmisteiden myyntiä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviä ovat mm. toiminnanharjoittajien ja kuntalaisten neuvonta ja ohjaus, valvontakohteiden toimintaa koskevien ilmoitusten tai hakemusten käsittely ja niistä annettavat todistukset tai tehtävät päätökset (ennakkovalvonta), luvanvaraisen toiminnan päättyessä perumispäätösten teko ja lopetusilmoitusten käsittelystä annettavat todistukset, valvontakohteisiin suoritettavat säännölliset, suunnitelman mukaiset tarkastukset sekä mahdollinen jälkivalvonta, näytteenotto tarvittaessa, lainsäädännön noudattamatta jättämisestä tai ilmeistä terveyshaittaa aiheuttavasta toiminnasta johtuvien määräysten ja kieltojen antaminen, lausuntojen antaminen esimerkiksi kaavaehdotuksista, ympäristö- ja rakennusluvista sekä niihin läheisesti liittyvät selvitykset sekä varautuminen häiriötilanteisiin.

Eläinlääkintähuollon tehtävänä on eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnan tehtävien hoitaminen ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoitaminen. Tehtävä kattaa peruseläinlääkäripalvelut, kiireellisen eläinlääkäriavun sekä eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellisen valvonnan, lausuntojen antamisen eläintenpitopaikkojen ja ympäristölupaprosessissa, eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan, eläintenpidon terveydellisen valvonnan, eläintautien vastustamisen ja ennaltaehkäisemisen sekä eläinsuojelun. Peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkäriavun saaminen toteutetaan ympärivuorokautisena koko alueella siten, että alue on jaettu kahteen päivystyspiiriin: Sisä-Savon alue (Rautalampi, Suonenjoki, Vesanto, Tervo ja ostopalveluna Kuopiolle Karttulan alueen suurelänpäivystys) sekä Keitele ja Pielaveden alue.

Tulosalueen lähivuosien palvelutarpeiden ja -rakenteiden muutokset

Yhteiset:

Yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa v. 2012 alusta. Palvelutuotantoa on uudelleenorganisoitu ja priorisoitu tarpeen mukaan sekä toimintaa pyritty kehittämään ja tehostamaan toteumien perusteella. Keiteleen ja Pielaveden alueella on edelleen resurssipula eläinlääkinnän puolella.

Vuoden 2022 yleisenä tavoitteena on edelleen toimintavalmiuden ylläpitäminen sekä parantaminen. Samalla kun valmistaudumme lisääntyvään yhteistyöhön alueellisten toimijoiden kanssa.

Henkilöstölle varataan riittävästi tilaisuuksia osallistua mahdollisesti suurempien palveluyksiköiden suunnitteluun, valmisteluun ja täytäntöönpanoon, samalla toimintavalmius ja -kyky pyritään säilyttämään riittävän hyvällä tasolla.

Mahdolliseen valmisteluun osallistuu koko henkilöstö mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan. Tämä edellyttää jatkossa myös mahdollisesti vapautuvien virkojen täyttämistä ja resurssien turvaamista.

Muilta osin tilannetta seurataan ja ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin palvelutarpeiden ja -rakenteiden uudelleenorganisoimiseksi.

Hyödynnetään ICT-ratkaisuja palveluiden tuottamisessa.

Pielaveden valtuusto päätti joulukuussa irtisanoa yhteistyösopimuksen Tervon yhteistoiminta-alueen kanssa. Neuvottelut uudesta yhteistoiminta-alueesta käynnistetään Ylä-Savon suuntaan.

Ympäristöterveysvalvonta:

Erityislainsäädännön ympäristöterveydenhuollon 2020-2024 valtakunnallisen valvontaohjelman pohjalta tehtävät valvontasuunnitelmat, joihin riskiperusteisesti toiminnalliset ja valvontakohdekohtaiset valvontasuunnitelmat perustuvat, hyväksytetään ympäristöterveyslautakunnassa. Mikäli monivuotisen suunnitelman muutokset eivät ole merkittäviä, riittää suunnitelman vieminen vuosittain tiedoksi toimielimelle.

Suunnitelmallisen valvonnan tavoitteet tarkentuvat valvontasuunnitelman perusteella. Tavoitteena on korkealaatuinen suunnitelmallinen ja oikein kohdennettu valvonta, jota tehdään riittävin voimavaroin. Valvonnan tulee olla tehokasta sekä eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Suunnitelmallista valvontaa priorisoidaan tehtävien kiireellisyysjärjestyksessä. Valvontatyön suunnitteleman osuus mm. asumisterveys- ja sisäilma-asiat yksityisissä ja julkisissa kiinteistöissä, erilaiset erityistilanteet ja asiakasyhteydenotot ja lausuntopyyntö vaativat usein kiireellisiä toimenpiteitä. Valvontasuunnitelmaa ei ole valtakunnallisten valvontaohjelmien puutteen vuoksi voitu valmistella ennen talousarviota.

Ympäristöterveydenhuollon voimassa oleva maksutaksa on päivitetty ja hyväksytty 3.9.2019. Uusi elintarvikelaki velvoittaa maksutaksan päivityksen ja voimaan tulon 1.1.2022 alkaen. Elintarvike- ja kontaktimateriaalitoimijoille tulee vuosittainen perusmaksu, lisäksi mahdollisesti TSL lakimuutoksen jälkeen tulee terveydensuojelulain mukaisiin kohteisiin vastaava perusmaksu. Tulkinnat keskusvirastoilta näiden lakien maksuperusteisiin on vielä käsittelyssä, ja toteutuksen ohjeistus vielä kesken, tämän talousarvion valmistelun aikana, joten TA2022 on arvioitu ainoastaan 297/2021 EtL:n mukaiset perusmaksut. Resursseja tulee varata aiempaa enemmän alkutuotannon valvontaan. Alkutuotantokohteiden siirtyminen aktiivisen valvonnan piiriin on lisännyt valvontatyön vaatimaa resurssia n. 0,5 htv/v.

Ympäristöterveydenhuollon valvontatehtävien resurssien varmistamiseksi tulisi entistä tehokkaammin kohdistaa valvonnasta saadut tulot yhteistoimintasopimuksen mukaisesti lisätyövoiman palkkaamiseen ja valvonnan kehittämiseen. Vuosilomien sijaisuuksiin sekä suunnitelmalliselle valvonnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan jatkossakin lisätyövoimaa. Nykyisten tehtävien hoitamiseksi arvioidaan lisätyövoiman tarpeen olevan vähintään 0,5 htv. Resurssit pyritään turvaamaan vähintään nykyisellä tasolla. Avoimiin virkoihin haetaan täyttöluvat.

Yhteistyötä jäsenkuntien sekä niiden eri viranomaisten kanssa pyritään tiivistämään ja tehostamaan.

Eläinlääkintähuolto:

Valvontaa jatketaan alueellisen eläinlääkintähuoltosuunnitelman mukaisesti. Priorisointia joudutaan tekemään edelleen valvontatarpeen määrittelyssä, etenkin suunnittelemttomien eläinsuojelutehtävien osuuden ollessa suunniteltua suurempi. Valvontaeläinlääkärin resurssia on lisätty yhteisellä valvontaeläinlääkäriavustuksella (40% Tervo/60% Siilinjärvi) Siilinjärven kanssa, tämä sopimus on purettu vuoden vaihteessa Siilinjärven toimesta.

Tilayksiköiden kasvun myötä eläinlääkintähuollossa on edelleen aiempaa enemmän tarvetta suunnitelmalliselle ja ajanvarausperusteiselle palvelulle. Tilakäyntejä on tilojen vähenemisen myötä määrällisesti vähemmän, mutta ne vievät tilakoon kasvaessa enemmän aikaa. Työjärjestelyissä on edelleen otettava huomioon myös mahdollisuus jakaa viranhoito kahdelle eri henkilölle, minkä ei kuitenkaan oleteta aiheuttavan korotuksia palkkamenoihin. Lisäksi tällä pyritään parantamaan henkilöstön työssä jaksamista, ennakoitavuutta sekä toiminnan suunniteltavuutta.

Jatkossa tulee ottaa huomioon eläinlääkärisopimuksessa oleva pakollinen viikoittainen lepopäivä, tämä vaikuttaa päivystys- ja läsnäololistojen laatimiseen ja siksi on ehdottoman tärkeää, että henkilöstömäärä on riittävä koko alueella.

Aiemmin toteutettua päivystysjärjestelmän uudelleenorganisointia jatketaan, sillä sen on havaittu parantavan tarjottavan palvelun laatua, henkilöstön työssä jaksamista, työn ennakoitavuutta sekä toiminnan suunniteltavuutta.

Eläinlääkintähuollon sähköisen ja reaaliaikaisen ajanvarausjärjestelmän käyttöä laajennetaan. Sähköisen, julkisen ja reaaliaikaisen ajanvarausjärjestelmän käytettävyyttä kehitetään.

Eläinlääkintähuollossa eläintenhoitajantoimen perustamista ja täyttölupaa on haettu, Pielaveden yhteisvastaanotolle. Talousarviossa tähän ei ole varattu erikseen määrärahaa. Toimen toteutuessa haetaan tarvittaessa lisämäärärahaa. Tässä tilanteessa tulee huomioida Sisä-Savon alueelle vastaavalle toimelle rahoitus, siten että eläinlääkäriä kohden hänen työpanoksensa olisi 34 h/kk. Eläintenhoitajan antama toiminnallinen apu kohdistui toimenpiteiden avustamiseen, välinehuoltoon, lääkevaraston ajan tasalla pitämiseen, toimistotyöhön ja yms. oheistoimintoihin. Eläintenhoitajan työpanoksen katsottiin edes auttavan työssäjaksamista ja lisäävän vastaanoton tehokkuutta ja toimintavarmuutta.

Tulosyksiköiden tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Suunnitellut toimenpiteet	Toteutuma 1.1.–31.12.2022
Ympäristöterveysvalvonta		
Väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa Valvonnan vaikuttavuuden edistäminen.	Riskiperusteisen kohde kohtaisen valvontasuunnitelman laatiminen ja suunnitelman mukaiset valvontatoimet.	Valvontasuunnitelma vuodelle 2022 hyväksyttiin ympäristöterveyslautakunnassa 16.12.2021. Sisäisistä sijaistusjärjestelyistä johtuen valvontaresurssia on suunniteltua vähemmän käytössä valvontasuunnitelman toteuttamiseen. Valvontasuunnitelmaa on toteutettu resurssien puitteissa, riskiperusteisuutta korostaen.
	Toiminnanharjoittajien neuvonta ja ohjaus.	Annettu elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain mukaista neuvontaa ja ohjausta toimijoille.
	Suunnitelmallinen ja monipuolinen viestintä monikanavaisuutta hyödyntäen. Tiedotuksen ja yhteydenpidon parantaminen alueen väestöön.	Ajankohtaisista asioista on tiedotettu kunnan verkkosivuilla ja kuntatiedotteissa. Verkkosivujen sisältöä on päivitetty.
	Viranomaisyhteistyö	Eri viranomaistahojen esittämiin lausuntopyyntöihin on vastattu ja neuvottelutilaisuuksiin osallistuttu. Ely -keskuksen kanssa yhteisvalvontakäynnit talousveden valvontakohteisiin.
Alan muuttuvan lainsäädännön vaatimusten huomioiminen valvonnassa.	Valtakunnallisen tiedonhallinta-järjestelmän (VATI) käyttö.	Vati-järjestelmän tietoja päivitetty runsaasti.
	Henkilöstön osaamisen ylläpito ja asiantuntijuuden lisääminen.	Henkilöstö on osallistunut aktiivisesti aluehallintoviraston, Ruokaviraston ja Valviran järjestämiin koulutustilaisuuksiin pääsääntöisesti etäyhteyksien kautta.
Valvonnan tasapuolisuus.	Valvontakohdetietojärjestelmän tietojen päivittäminen.	Valvontakohdetietoja on ylläpidetty, etenkin alkutuotannon valvonnan osalta paljon lopettaneita/toimijan vaihdoksia.

	Riskiperusteisen valvonnan korostaminen.	Riskiperusteisuus on huomioitu valvonnan sisäisessä organisoinnissa ja toteutuksessa. Kohdekohtaisia riskinarviointeja päivitetään tarpeen mukaan valtakunnallisen ohjeistuksen ja kohteiden tuntemuksen mukaisesti.
Toimiva työyhteisö.	Resurssien turvaaminen sijaisjärjestelyin ja lisätyövoiman tarpeen huomioon ottaminen.	Ympäristöterveysjohtaja on ollut virkavapaalla ja sijaistus on hoidettu olemassa olevalla henkilöstöllä. Ympäristöterveystarkastajajarjoittelijat tekivät rekisteröityjen elintarvikehuoneistojen ja alkutuotannon kohteiden tarkastuksia.
	Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen mahdollisesti tulevien palveluyksiköiden muodostumisen suunnitteluun.	Henkilöstö pidetään ajan tasalla ja heille annetaan mahdollisuus vaikuttaa tuleviin suunnitelmiin.
	Vähintäänkin nykyisten resurssien turvaaminen mahdollisesti tulevien palveluyksiköiden muodostumisen yhteydessä.	Huolehditaan avoimien virkojen täytöstä ja sijaisten hankinnasta.

Eläinlääkintähuolto		
Alueen eläinlääkintähuollon, eläin- suojeluvalvonnan, zoonoosien, eläintautien vastustamisen, ja ennaltaehkäisemisen sekä alkutuotannon terveydellisen ja elintarviketurvallisuuden valvonnan toteuttaminen.	Eläinlääkintähuoltosuunnitelman toteuttaminen.	Valvontasuunnitelma vuodelle 2022 hyväksyttiin ympäristöterveyslautakunnassa 16.12.2021. Suunnitelmaa on toteutettu olemassa olevien resurssien puitteissa
	Ennaltaehkäisevä terveyden- huolto.	Toteutettu olemassa olevien resurssien puitteissa.
Palveluiden parantaminen, työhyvinvoinnin edistäminen, henkilöresurssien ja ajankäytön tehostaminen.	Sähköisen ajanvarausjärjestelmän hyödyntäminen.	Sähköinen ajanvarausjärjestelmä on käytössä.
	Julkisen ajanvarausjärjestelmän kehittäminen.	Julkinen ajanvaraus ei ole aktiivisessa käytössä.
	Valvontaeläinlääkäriyhteistyön kehittäminen ja jatkaminen Siilin- järven kanssa.	Toteutettu resurssien puitteissa.
Toimiva työyhteisö	Resurssien turvaaminen sijaisjärjestelyin tarpeen mukaan. Myös valvonnan resurssit täytyy turvata.	Toiminnassa on ollut resurssipulaa. Ympäristöterveysjohtaja on ollut virkavapaalla ja sijaistus on hoidettu olemassa olevalla henkilöstöllä. VELL palannut virkavapaalta 1.6.2022 60% työajalle
	Jatketaan selviytymistä päivystysresurssivajeen kanssa Pielavesi-Keitele päivystysalueella.	Ajoittain saatu rekrytoitua riittävästi ulkopuolisia sijaisia.

	Vaikutusmahdollisuuksien varaa- minen mahdollisesti tulevien palveluysiköiden muodostumisen suunnitteluun.	Osallistuttu aktiivisesti keskusteluihin.
	Vähintäänkin nykyisten resurssien turvaaminen mahdollisesti tulevien palveluysiköiden muodostumisen yhteydessä.	Osallistuttu aktiivisesti keskusteluihin.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA 1.1.-30.12.2022

Ympäristöterveysvalvonta	TP 2021	TA 2022(*)	TOTEUMA 1.1.-31.12.2022
Valvontasuunnitelman mukaiset ETL:n tarkastukset	58	160	96
Suunnitelman ulkopuoliset ETL:n tarkastukset	1	20	4
Muu ETL:n toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.)**	400	120	400
Valvontasuunnitelman mukaiset EtL:n maitohygieniatarkastukset	1	20	4
Valvontasuunnitelman mukaiset TsL:n tarkastukset	38	70	34
Suunnitelman ulkopuoliset TsL:n tarkastukset	11	50	3
Muu TsL:n toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.)**	500	200	500
Valvontasuunnitelman mukaiset TupakkaL:n tarkastukset	10	20	17
Suunnitelman ulkopuoliset TupakkaL:n tarkastukset	1	20	1
Muu TupakkaL:n toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.)**	12	30	10
Eläinlääkintähuolto			
Hyötyeläinkäynnit virka-aikana	1673	2300	1549
Ei-hyötyeläinkäynnit virka-aikana	4149	4300	4589
Hyötyeläinkäynnit päivystysaikana	377	700	375
Ei-hyötyeläinkäynnit päivystysaikana	638	550	507
Eläintautivalvonta suoritteet	15	15	8
Eläinsuojeluvalvonta/ suunniteltu valvonta ilmoituksen varaisissa kohteissa	1	ELHS:n mukaan 39	0
Eläinsuojeluvalvonta/ suunnitelman ulkopuoliset tarkastukset (eläinsuojeluilmoitukset)	16	50	39
Vapaaehtoiseen terveydenhuolto-ohjelmiin (naseva, sikava) liittyvien pyydettyjen käyntien toteutuminen. (%)	100	100	n. 95% Jonkin verran viivettä käyntien toteutumisessa resurssipulasta johtuen. Osa terveydenhuollon tilannekatsauksista jäänyt toteutumatta.

Eläinlääkintähuollon hyötyeläin- sekä ei-hyötyeläinkäyntimäärät sekä arviot sisältävät myös Kuopion kaupungille Karttulassa tehdyt arki- ja päivystyskäynnit.

* Valvontasuunnitelmaa toimintavuodelle 2022 ei ole laadittu / hyväksytty talousarvion laatimiseen mennessä. Luvut perustuvat edellisen vuoden valvontasuunnitelmaan.

** Toimijoiden ohjaus ja neuvonta (Muu etl-, tsl- ja tupakkalaki toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.) on arvioita, sillä kaikkea ohjausta ja neuvontaa ei kirjata Vati-tietojärjestelmään.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Analyysi toimintaympäristön muutoksista Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit

a) toiminnalliset riskit

- Talousarvio vaikuttaa muutosten jälkeenkin realistiselta, edellyttää entistä tiukempaa talouskuria ja seurantaa
- Osittainen resurssivaje terveysvalvonnassa sekä suuri resurssivaje eläinlääkinnässä
- Pätevien sijaisten saatavuus
- Toiminnan tulosten seuranta osittain mahdollista reaaliaikaisesti kohdetietojärjestelmän kautta, vaikuttavuuden arviointi hankalampaa. Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä (VATI) ei tue tällä hetkellä valvontatyön suoritteiden seurantaa.
- Tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin tilanteen ja talouden vakauttamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi edelleen.
- Osaavan ja vastuullisen henkilöstön rekrytointiongelmat
- Elintarvike- ja kontaktimateriaalikohteiden perusmaksun laskutuksen aiheuttamat lisätyöt
- Terveysturvallisuuden muutokset ja perusmaksujen aiheuttamat lisätyöt

b) johtamisjärjestelmän riskit

- Perekäyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja sisäisen valvonnan ohjeet saatetaan henkilöstön tietoon
- Päätöksenteko, dokumentointi sekä arkistointi järjestetään lainsäädännön mukaisella ja asiaan kuuluvalla tavalla
- Delegointi pyritti järjestämään tarpeen mukaan, riskit huomioiden
- Valmistelu ja esittely pyritään järjestämään mahdollisimman tehokkaasti, perusteellisesti ja laadukkaasti.
- Erilaisten valitus- ja oikeuskäsittelyjen lisääntyminen aiheuttaa ylimääräistä työtä.

c) tukitoimintojen riskit

- Sopimukset tehdään kirjallisina, pyritään hyvään dokumentointiin
- Lautakunta määritellyt tilivelvollisen viranhaltijan hankintarajan, muilta osin käsittely tarvittaessa lauta- kunnassa ja kunnanhallituksessa ja tarvittaessa pyydetty lausunto/kannanotto palveluyhteistyöjäsenkunnilta.
- ICT-järjestelmän haavoittuvuus ja inhimilliset virhetoiminnot.

d) taloudelliset riskit

- Palveluiden ostojen osalta mahdoll. epidemioista ja erityistilanteista sekä niiden selvittämisestä syntyvät kustannukset, ei voida varautua / ei varsinaista puskuria / ei "korvamerkittyä" määrärahaa.

e) omaisuusriskit

- Irtaimiston luettelointia suoritettu
- Vakuutukset tarkastettu ohjatusti
- Ei lukitus- ja hälytysjärjestelmiä vuokrakiinteistöissä
- Henkilöstö käyttää omia ajoneuvoja virkamatkoihin ja -tehtäviin
- ATK-järjestelmien tietoturva ohjeistuksen mukaisesti

f) toimintaympäristön muutoksista johtuvat riskit/mahdollisuudet

- Sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto tehostaa ja parantaa palveluita, edistää työhyvinvointia sekä tehostaa henkilöresurssien ja ajan käyttöä.
- Eläinlääkinnän päivystysjärjestelyjen muutosten laajentaminen koko yhteistoiminta-alueelle.

g) henkilöriskit

- Henkilöresurssien riittävyys - osaavan, vastuuntuntoisen ja ammattitaitoisen työvoiman saanti on osoittautunut hankalaksi.
- Johtamisen järjestelmää edelleen kehitetään. Tavoitteena on toiminnan resurssien hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.
- Tehtäväkuvaukset päivitetään tarvittaessa, kehityskeskustelut pidetään vuosittain.

- Työhyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetty huomiota (eläinlääkintä), työnkuvia selkiytetty eläinlääkinnässä.
- Mahdollistetaan kouluttautuminen ja osaamisen ylläpito koulutusmäärärahojen puitteissa.
- Pyritään tiivistämään ja tehostamaan toimiala- ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä.

h) palveluiden tuottamisen riskit häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

- Normaaliolojen erityistilannesuunnitelma laadittu, päivitetään, hyväksytetään lautakunnassa ja toimitetaan asianmukaisesti eri viranomaisille ja yhteistyötahoille tiedoksi.

Riskien vaikutusten arviointi ja suunnitelma riskien hallitsemiseksi on ennakoiva asenne riskiarvioinnissa ja toiminnassamme (erityistilannesuunnitelma).

Tavoitteiden toteutuminen:

272 Ympäristöterveydenhuolto	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-303 205	-282 898	0	-282 898	-315 186	32 288	111,4
Netto	-303 205	-282 898	0	-282 898	-315 186	32 288	111,4
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-71	-65	0	-65	-76		

2.6 Sivistyslautakunta

2.6.1 Koulutoimi

Kustannuspaikat: 3600–3630

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Tulosalueen kuvaus:

Koulutoimi järjestää perus- ja lukio-opetusta Pielaveden kunnassa. Perusopetuksessa järjestetään aamu- ja iltapäivähoitoa sekä monipuolista kerhotoimintaa. Lukiossa tarjotaan opiskelijoille monipuolisia kurssimahdollisuuksia yhteistyössä muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen ja hyvinvointi.	Nuorten osallisuuden vahvistaminen. Oppilashuollon kehittäminen ja TEHO-hankkeen hyödyntäminen. Moniammatillinen yhteistyö. Vertaissovittelun aloittaminen. Harrastamisen Suomen malli.	Aktiivisuus vaaleissa ja toiminnassa sekä tapahtumissa. Toimiva oppilashuoltotyö. Valppaan seuraaminen. Verson koulutus ja aloitus. Harrastamisen Suomen malli käytössä. Harrastamisen Suomen malliin osallistui peruskoululaisia n. 56%. Verso koulutukset käytiin ja toimintaa koko lukuvuoden.	Rehtorit, oppilashuoltoryhmä ja sivistysjohtaja
Toiminnan jatkuva kehittäminen.	Ajanmukainen laitteisto ja kouluttautuminen. Digitaalisen sisällön käytön lisääminen. Aktiivinen hankkeilla kehittäminen. Johtamisjärjestelmän kehittämisen jatkaminen.	Tavoitteena 1 laite/2 oppilasta vuonna 2022. Toteutuneet hankkeet. Johtamisjärjestelmä käytössä 1.8.2022 Laitteita hankittiin kouluille. Kahdella ikäluokalla (7-8lk) omat kannettavat tietokoneet. Kaikki hankkeet eivät ole toteutuneet. Johtamisjärjestelmää suunnitellaan/kehitetään syksyn 2022 aikana.	Hankkeiden vastuuhenkilöt, sivistysjohtaja, rehtorit

Yhteistyön lisääminen koulujen ulkopuolisten tahojen kanssa.	Etäopetuksen kehittäminen. Yliopistoyhteistyö lukiossa. Yhteistyön lisääminen koulujen toiminnassa.	Toteutuneet koulutukset ja laajentunut yhteistyö Etäopetusta kehitetty. Yliopistoyhteistyö toimii, kursseja yliopistoon tehdään lukiossa.	Rehtorit
Kaikkien yhteinen kassa -ajattelu	Kaikki mukana talousarviotyössä. Jatkuva talouden seuranta.	TA2022 valmistelun toteutus ja toteumien seuranta. Yksiköt ovat seuranneet toteumaa.	Sivistysjohtaja
Alueensa vetovoimisin työnantaja ja hyvät työyhteisötaidot	Hyvien työskentelymahdollisuuksien tarjoaminen. Kouluttautumismahdollisuudet. Yhteiset pelisäännöt ja niiden noudattaminen. Aktiivinen puuttuminen	Pätevä ja kouluttautunut henkilöstö. Palautteet ja positiivinen ilmapiiri Henkilöstö on pätevää. Henkilöstölle tehty kysely.	Sivistysjohtaja
Joukkoliikenne: Sujuva ja asiakaslähtöinen liikkuminen	Joukkoliikenne: Yhteistyö sidosryhmien kanssa. Kyselyt ja toiminnan kehittäminen. Tiedotus kotisivuilla ja muilla kanavilla. Taloudellinen toteutus.	Kuljetusten sovittaminen koulujen työaikoihin. Tilinpäätös. Ely:n joukkoliikenne ja siihen sovitettuna koulukuljetukset.	Osastosihteeri

SISÄINEN VALVONTA

<p>Tavoite:</p> <p>Tiedon luotettavuus ja täydellisyys</p> <p>Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö</p> <p>Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen.</p>	<p>Toteutuminen:</p> <p>Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuullaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.</p>
---	--

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TP2022
Perusopetuksen oppilaat 20.9.	432	409	408
Esioppilaat 20.9.	37	34	35
Opetustunnit	39452	39452	39452
Kuljetusoppilaat	238	244	244
Lukion opiskelijoiden lkm 20.9.	69	71	71

Oppilasennuste 2013–2029

(20.9.)

POHJOIS-PIELAVEDEN KOULU

	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029
0	9	10	9	5	10	8	3	4	3	3	1	7	0	3	2	1
1	1	9	11	9	6	9	8	3	4	6	3	1	7	0	3	2
2	7	2	8	11	9	6	9	8	3	5	6	3	1	7	0	3
3	7	7	4	8	12	8	6	9	8	3	5	6	3	1	7	0
4	5	10	7	4	7	12	8	6	9	8	3	5	6	3	1	7
5	5	5	10	7	3	6	12	8	6	9	8	3	5	6	3	1
6	10	6	5	10	8	2	6	12	8	5	9	8	3	5	6	3
yht.	44	49	54	54	55	51	52	50	41	39	35	33	25	25	22	17

PIELAVEDEN YHTENÄISKOULU 0 - 6

	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029
0	37	28	33	28	29	31	23	27	27	14	26	21	21	18	15	20
1	39	37	35	33	33	35	31	23	27	27	14	26	21	21	18	15
2	38	38	35	35	35	28	35	31	23	24	27	14	26	21	21	18
3	34	37	39	35	31	36	28	35	31	16	24	27	14	26	21	21
4	37	34	37	39	34	29	36	28	35	27	16	24	27	14	26	21
5	36	35	35	37	39	36	29	36	28	28	27	16	24	27	14	26
6	24	36	35	35	39	40	36	29	36	33	28	27	16	24	27	14
yht.	245	245	249	242	240	235	218	209	207	169	162	155	149	151	142	135

SÄVIÄN KOULU

	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029
0	6	9	11	8	10	4	7	6	3	7	6	6	5	6	3	0
1	16	7	9	11	7	8	4	7	6	4	7	6	6	5	6	3
2	7	17	8	9	11	7	8	4	7	6	4	7	6	6	5	6
3	11	6	17	8	9	11	7	8	4	6	6	4	7	6	6	5
4	13	12	7	17	9	9	11	7	8	5	6	6	4	7	6	6
5	11	13	12	7	18	9	9	11	7	9	5	6	6	4	7	6
6	7	11	13	12	8	18	9	9	11	7	9	5	6	6	4	4
yht.	71	75	77	72	72	66	55	52	46	44	43	40	40	40	37	30

ALAKOULUT YHTEENSÄ

	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029
0	52	47	53	41	49	43	33	37	33	24	33	34	26	27	20	21
1	56	53	55	53	46	52	43	33	37	37	24	33	34	26	27	20
2	52	57	51	55	55	41	52	43	33	35	37	24	33	34	26	27
3	52	50	60	51	52	53	41	52	43	25	35	37	24	33	34	26
4	55	56	51	60	50	55	53	41	52	40	25	35	37	24	33	34
5	52	53	57	51	60	51	55	53	41	46	40	25	35	37	24	33
6	41	53	53	57	55	60	51	55	53	45	46	40	25	35	37	24
yht.	360	369	380	368	367	352	328	314	292	252	240	228	214	216	201	185

PIELAVEDEN YHTENÄISKOULU 7 - 9

	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029
7	46	46	51	53	57	54	60	51	55	53	45	46	40	25	35	37
8	54	51	49	51	63	57	54	60	51	44	53	45	46	40	25	35
9	59	55	50	49	52	60	57	54	60	59	44	53	45	46	40	25
10																
yht.	159	152	150	153	172	171	171	165	166	156	142	144	131	111	100	97

KAIKKI YHTEENSÄ

2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029
519	521	530	521	539	523	499	479	458	408	382	372	345	327	301	282

Lukion opiskelijaennuste

2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2024 2025	2025 2026	2026 2027	2027 2028
71	68	71	70	77	71	68	69	63

Koulutoimi: Hanketaulukko

Hankkeen nimi	Hankkeen kesto/aikataulu	Vastuuhenkilö	TP2020	TP2021	TP2022
Kielten tutoropettajatoiminnan kehittäminen 2020	1.1– 31.7.2022	Jani Alakangas	Tulot 0,00 Menot 0,00 Netto 0,00	Tulot - Menot - Netto -	Tulot 3 000,00 Menot 3 000,00 Netto 0,00
Kavereiden kanssa kivaa -kerhotoiminta 2021 -2022	1.1– 31.12.2022	Jani Alakangas			Tulot 9 000,00 Menot 18 161,00 Netto 9 161,00
Valtion erityisavusta lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria vahvistaviin toimiin 2021-2022 lk 7-9	1.8.2021 - 31.12.2022	Jani Alakangas		Tulot 5 300,00 Menot 6 690,00 Netto 1 390,00	Tulot 15 650,00 Menot 21 803,00 Netto 6 153,00
Pielaveden harrastusmalli	1.8.2021 – 30.6.2022	Mika Aikkila ja Soile Leskinen		Tulot 14 800,00 Menot 11 840,00 Netto 2 960,00	Tulot 22 200,00 Menot 17 760,00 Netto 4 440,00
Pielaveden lukion koronatuki	1.10.2021 – 31.7.2023	Miika Kräkin			Tulot 6 372,00 Menot 6 053,00
Erasmus+ lukio	1.9.2018 – 31.8.2021 jatkoaika 31.8.2022	Jani Alakangas	Tulot 13 241,00 Menot 13 283,00 Netto 42,00	Tulot 4 486,00 Menot 6 495,00 Netto 2 009,00	Tulot 6 509,00 Menot 258,00 Netto 6 247,00
Erasmus+ Yhtenäiskoulu	1.9.2019 – 31.8.2021	Jani Alakangas	Tulot 4 700,00 Menot 4 771,00 Netto 71,00	Tulot 12 783,00 Menot 5 227,00 Netto 8 933,00	Tulot 1 108,00 Menot - Netto 1 108,00
Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi 2021-2022	6.9.2021 – 31.12.2022	Jani Alakangas		Tulot 10 200,00 Menot 10 775,00 Netto 575,00	Tulot 41 000,00 Menot 47 280,00 Netto 5 400,00
Erytisavustus oppila- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin 2021 - 2022	7.10.2021 – 31.12.2022	Jani Alakangas			Tulot 25 000,00 Menot - Netto 25 000,00
Tsemppiä me!	1.1. – 31.12.2023	Mika Aikkila			
Pielaveden harrastemalli	1.8.2022 – 31.7.2023	Mika Aikkila			Tulot 5 131,00 Menot 5 795,00 Netto 664,00
Erytisavustus varhaiskasvatus-lain mukaisen tuen uudistamiseen 2022 - 2023	10.5.2022 – 31.12.2023	Jani Alakangas			Tulot 19 500,00 Menot 24 388,00 Netto 4 888,00
Erytisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvo edistäviiin toimienpiteisiin ja laadun kehittämiseen 2022-2023	2022 – 31.12.2023	Jani Alakangas			Tulot - Menot - Netto -
Erytisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi 2022 - 2024	26.10.2022 – 31.7.2024	Mika Aikkila			Tulot - Menot - Netto -
Erasmus+	3.11.2022 – 31.12.2023	Mika Aikkila			Tulot - Menot - Netto

360 Koulutoimi	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	451 067	472 300	0	472 300	473 911	-1 611	100,3
Kulut	-6 357 461	-6 734 431	-44 570	-6 779 001	-6 584 552	-194 449	97,1
Netto	-5 906 394	-6 262 131	-44 570	-6 306 701	-6 110 641	-196 060	96,9
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-1 384	-1449	-10	-1460	-1476		
Poistot ja arvonalentumiset	-20 241	-21 910	0	-21 910	-23 260	-1 350	
Kustannuslaskennalliset erät	-171 931	-156 326	0	-156 326	-254 005	-97 679	

2.6.2 Varhaiskasvatus

Kustannuspaikat: 3640–3650

Tilivelvollinen: Sivistyslautakunta, sivistysjohtaja

Tulosalueen kuvaus:

Varhaiskasvatuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Tulosalue sisältää päiväkodit (Tarulinna ja Vekaravaara), ryhmäperhepäivähoidon (Satupirtti ja Muksula), aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä palvelusetelin ja lasten kotihoidon tuen.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Viranhaltijavaihdoksen vuoksi ei ole tiedossa tunnuslukuja.

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Yhteistyö hallintokuntien välillä sekä paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa.	Poikkihallinnollisen yhteistyön lisääminen. Vierailut ja tutustumiset.	Tapahtumien ja palaverien lukumäärä.	Varhaiskasvatusjohtaja, tiimivastaavat ja sivistysjohtaja
Hyvinvoiva ja luontoa kunnioittava lapsi.	Lasten liikunnallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa.	Liikkuva varhaiskasvatusohjelman osallistumisen tulokset.	Varhaiskasvatusjohtaja, tiimivastaavat
	Ruokakasvatuksen vahvistaminen.	Ruokahävikin vähentäminen sekä ruoantähteiden hyödyntäminen. Kohdennetaan lasten läsnäolot ruokailausmäärään.	
	Kestävän kehityksen periaatteiden mukaiseen toimintaan tutustuminen ja sen vahvistaminen.		
	Luontokasvatus.	Luonnossa liikkuminen lisääntyy. Lasten kanssa tehty luontoretki päivät kerran viikossa. Pohjois-Savon liikunnan kanssa aloitettu yhteistyö lasten liikunnan lisäämiseen.	
Lasten ja huoltajien osallisuuden ja yhteistyön vahvistaminen	Lapsivaalit. Lasten mielenkiintokohteiden ja vahvuuksien huomioiminen.	Huoltajien ja lasten palaute. Vanhempainillassa saatu palautetta.	Varhaiskasvatusjohtaja, tiimivastaavat
Hyvät työyhteisötaidot.	Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen.	Kysely henkilöstölle.	Varhaiskasvatusjohtaja

	Tiimipalaverit. Tiedottamisen käytäntöihin panostaminen. Yhteiset sovitut toimintatavat. Avoimuus, positiivisuus ja ratkaisukeskeisyys työyhteisössä.	Tehty, jonka pohjalta keväälle 2023 järjestetään koulutuksia.	
Toimintakulttuurin kehittäminen	Arjen toiminnan suunnittelu. Tiimityön kehittäminen	Henkilöstön palaute/kysely Tiimin järjestelmä käytössä 2022. Tiimit toimivat.	Varhaiskasvatusjohtaja, tiimivastaavat, sivistysjohtaja
Lasten digitaalisten taitojen vahvistaminen	Digitaalisen oppimisympäristöjen kehittäminen. Henkilöstön kouluttautuminen. Henkilöstön aktiivinen tutustuminen aiheeseen. Välineiden hankkiminen sekä henkilökunnan että lasten käyttöön.	Koulutusten seuranta. Edelleen etsitään sopivaa koulutusta.	Varhaiskasvatusjohtaja, tiimivastaavat
Suunnitelmallinen talouden suunnittelu ja ajantasainen talouden seuranta.	Yksikkökohtainen talousarvion valmistelu.	Tilinpäätös	Varhaiskasvatusjohtaja
Pielavesi alueensa vetovoimainen työnantaja.	Koulutettu ja osaava henkilöstö.	Koulutuspäivien määrä.	Varhaiskasvatusjohtaja
Positiivisen näkyvyyden lisääminen.	Sosiaalisen median monipuolinen ja rohkea käyttäminen.	Somenäkyvyyden kasvu.	Mediatiimi

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Tiedon luotettavuus ja täydellisyys. Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö. Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen.	Toteutuminen: Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.
--	---

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TP2022
Päiväkotijärjestelyjen osallistujien lkm	78	78	95
Ryhmäperhepäivähoito: osallistujien lkm	12	13	0
Yksityiset palveluntuottajat	3	3	3
Yksityinen varhaiskasvatus: osallistujien lkm	20	21	18
Muilla kunnilla ostetut varhaiskasvatuspaikat	5	7	6
Muilla kunnilla myydyt varhaiskasvatuspaikat	1	0	0
Aamu- ja iltapäivätoiminta, 1-2 lk: osallistujien lkm	23	25	31
Aamu- ja iltapäivätoiminta, 1-2 lk tunnit	2805	2805	2850

364 Varhaiskasvatus	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	188 982	125 702	0	125 702	112 575	13 127	89,6
Kulut	-1 640 914	-1 936 890	-13 627	-1 950 517	-1 797 648	-152 869	92,2
Netto	-1 451 932	-1 811 188	-13 627	-1 824 815	-1 685 073	-139 742	92,3
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-340	-419	-3	-422	-407		
Poistot ja arvonalentumiset	-7	0	0	0	-2 165	-2 165	
Kustannuslaskennalliset erät	-50 634	-49 521	0	-49 521	-51 176	-1 655	

2.6.3 Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikatoimi

Kustannuspaikat: 3660–3680

Tilivelvollinen: Sivistyslautakunta, sivistysjohtaja

Tulosalue: Kulttuuripalvelut

Tulosalueen kuvaus:

Kulttuuritoimessa järjestetään kuntalaisille monipuolisia tapahtumia yhdessä kunnan muiden toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Yhteistyötä yli kuntarajojen.	Kulttuurifoorumit	Kokoontumiskerrat ja lukumäärä seuranta: Järjestöiltoja ei ole vielä pidetty, koronan jälkeinen paluu vielä hidasta.	Kulttuurisuunnittelija, kansalaisopiston rehtori, sivistysjohtaja
Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden edistäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kaiken ikäisille kuntalaisille.	Monipuolisen ja kiinnostava tarjonta (kaikki ikäryhmät huomioiden). Museotoiminnan kehittäminen.	Kävijämäärä Yhteisten tapahtumien järjestäminen yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Monipuolisesti tapahtumia järjestetty. Kävijämäärä ja yhteistyö ollut hieman vaihtelevaa. Museotoiminta toteutui entiseen malliin.	Liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja, kansalaisopiston rehtori, sivistysjohtaja
Taloudellisuus ja suunnitelmalliset hankinnat.	Suunnitelmallisuus, taloudenseuranta.	Tilinpäätös ja toteumavertailu Tapahtumien monipuolisuus pyritty perustamaan tarpeisiin, toiveisiin ja talousarvioon.	Kansalaisopiston rehtori, sivistysjohtaja

Ammattitaidon ja osaamisen kehittäminen. Positiivinen asenne.	Säännöllinen kouluttautuminen. Yhteiset kokoontumiset.	Kunnan hyvinvointikysely. Kehityskeskustelut. Säännöllinen kouluttautuminen jäänyt vähemmälle koronan vuoksi. Hyvinvointikysely käyty yhdessä läpi. Kehityskeskustelut osittain pidetty.	Kansalaisopiston rehtori, sivistysjohtaja
Monipuolinen näkyvyys ja tiedottaminen. Tehokas markkinointi ja mainostaminen.	Kuvien, tapahtumien ja kertomusten lisääminen somessa ja lehdissä.	Somen käyttö. Tapahtumista tiedotettu monipuolisesti mediassa. Lehdistöä kutsuttu tapahtumiin.	Kulttuurisuunnittelija, kansalaisopiston rehtori, sivistysjohtaja

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Tiedon luotettavuus ja täydellisyys Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen.	Toteutuminen: Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuullaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.
--	---

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Tapahtumat / vuosi	1	3	8	9
Kansainvälisyys; osallistujien lkm /v	69	2	20	0
Matkojen määrä /v	1	0	4	0

Tulosalue: Nuorisotyö

Tulosalueen kuvaus:

Pielaveden kunnan nuorisotyössä tuetaan ja annetaan mahdollisuus nuorten omaehtoiselle toiminnalle ja pyritään tarjoamaan mielekästä tekemistä vapaa-ajan toimintaan heidän toiveidensa mukaan erilaiset nuoret huomioiden.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Mahdollistaa ja tarjota nuorille omaehtoista ja mielekkäitä vapaa-ajan toimintoja	Suunnitella ja rakentaa uudenlaisia toimintoja ja laajentaa toimintaympäristöä	Tapahtumat, retket, osallistujat, nuorisotilojen aukioloajat Nuorisotoimen järjestämiin tapahtumiin osallistunut n. 350. Punainen liitutapahtuma ja MKKV, mukana yläkoulu.	Sivistysjohtaja, nuorisotyöntekijä

Nuorten osallisuuden lisääminen nuorisotoiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa	nuorten toiveet ja nuorisovaltuusto mukaan nuorisotoimen tapahtumien ja toimintojen suunnitteluun	Kyselyt nuorille, nuorten kuulemistilaisuudet, Nuorisovaltuuston aloitteet/kokoukset MV-ilta tapahtumassa osallistujia n. 30. Tapahtumassa 13–29 vuotiaat toivat esille kokemuksia ja näkemyksiä siitä, miten kunnassa palvelut toimivat ja mikä arjessa mättää. Nuva kokoontunut 8 kertaa. Uusi vaaleilla valittu Nuva aloitti toimintansa 1.10.2022.	Nuorisotyöntekijä
Poikkihallinnollinen ja moniammatillinen yhteistyö eri verkostojen ja toimijoiden välillä	Tiivis yhteistyö mm. koulut, sos.toimi, MT-palvelut, EPT	Teemaviikot moniammatillisesti, oppitunnit verkostojen kanssa yhteistyössä (kiusaaminen, ept-viikko, syrjäytyminen jne) MKKV-vierailu kiusaamisen vastainen tapahtuma. Ept-ryhmällä ”Selvinpään kesään”-kampanja. Maailman tupakaton päivä.	Nuorisotyöntekijä

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen.	Toteutuminen: Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.
---	---

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TP2022
Nuorisotilat auki/vko	5	5	4-5
Nuorisotilojen kävijämäärä/ilta	10-20	10-20	10-20
Nuoriso ja liikuntatoimen tapahtumat/vuosi	8	0	7
Nuorten kesätyöllistäminen			75
Yökahvila (perjantaisin)			40-50
Etsivänuorisotyössä tavoitetut nuoret			45
Etsivänuorisotyössä nuorille asetetut tavoitteet			29

Tulosalue: Vapaa-aikatoimi**Tulosalueen kuvaus:**

Liikuntatoimi tarjoaa kuntalaisille kattavat ja monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Liikuntapalveluiden tarjontaan sisältyvät monipuoliset tapahtumat yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Liikuntastrategian 2019–2022 ohjaa toimintaa. Liikkumisen avulla luodaan hyvinvoinnin edellytyksiä kaiken ikäisille kuntalaisille.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Yhteistyön tehostaminen eri liikuntatoimijoiden välillä ja tiedottamisen kehittäminen.	Seurafoorumi kokoontuu 2-3/vuodessa. Sidosryhmiä pyydetään yhteistyökumppaneiksi tapahtumiin ja teemapäiviin.	Seurafoorumi ei ole kokoontunut.	Liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja
Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden edistäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kaiken ikäisille kuntalaisille.	Perheliikunnan kehittäminen. Ennaltaehkäisevä liikuntaneuvontapalvelu. Painonhallintaryhmät. Omaehtoisen liikkumisen tukeminen ympärivuoden. Erityisliikunnan jatkaminen.	Kuntalaiskysely ja hyvinvointikysely. Ohjaustuntien määrä: 158. Liikunta- ja vapaa-aikakysely toteutettiin toukokuussa.	Liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja
Taloudellisuus ja suunnitelmalliset hankinnat.	Ennakointi, suunnitelmallisuus mahdolliset yhteiset hankinnat.	Tilinpäätös ja toteumavertailu	Liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja
Ammattitaidon ylläpitäminen. Monipuoliset ja kiinnostavat työtehtävät. Uudistumiskykyinen työote.	Ajantasainen kouluttautuminen ja osaamisen kehittäminen.	Työhyvinvointikysely. Kehityskeskustelut. Koulutusten määrä.	Liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja
Liikuntaolosuhteiden kehittäminen eri kohderyhmät huomioiden.	Liikuntapaikkojen kunnossapito ja käyttöasteiden tilastointi. Urkin polun elävöittäminen ja kuntosalilaitteiden päivityksessä huomioidaan eri-ikäiset käyttäjät.	Kuntalaiskysely Liikuntapaikkojen käyttömäärät ja -asteet.	Liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Tiedon luotettavuus ja täydellisyys Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen.	Toteutuminen: Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinosta.
---	--

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TP2022
Liikuntahallin käyttötunnit/vko	66	76	75
Liikuntahallin salin vuokraajat	17	20	20
Liikuntakerhot/osallistujat	181	180	200

Tulosalue: Kirjasto**Tulosalueen kuvaus:**

Kirjasto tarjoaa laadukkaita ja monipuolisia kirjastopalveluita kirjastolain asettamien vaatimusten puitteissa. Kirjastossa on hyvä aineistokokoelma ja esimerkiksi erilaisia e-aineistoja kattavasti saatavilla. Pielaveden kirjasto on osa Ylä-Savon kirjastoverkko Rutakkoa. Kirjastossa on käytössä omatoimikirjasto, sekä Kelan etäyhteyksiä sekä etätyöpisteitä. Kirjastosta voi ostaa myös kuntosalikortteja ja lainata mm. liikuntavälineitä.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Tarjota yhdenmukaisia ja laadukkaita palveluita eri asiakasryhmät huomioiden.	Yhteistyön jatkuva kehittäminen eri toimijoiden kanssa. Asiakkaiden osallistaminen. Tapahtumien järjestäminen. Monitoimitilan kehittäminen etätyöskentelyyn sopivaksi.	Asiakaskysely. Järjestettyjen tapahtumien määrä. -alla tunnusluvuissa Tilavarausten määrä -ei tunnuslukua	Vastaava kirjastovirkailija
Kuntalaisia laadukkaasti palveleva kirjasto.	Kirjaston palveluiden riittävä tavoitettavuus asiakkaille. Kirjastopalveluiden kehittäminen.	Kirjaston asiakaspalvelun riittävät aukioloajat. Kirjastopalveluiden jatkuva kehittäminen.	Vastaava kirjastovirkailija, sivistysjohtaja
Monipuoliset työtehtävät, tiimityö mahdollisuuksien mukaan, hyvä työilmapiiri ja ammattitaidon ylläpitäminen.	Kirjasto: Tiimipalaverit, riittävä kouluttautuminen	Kirjasto: Kirjaston kehityskeskustelut Kunnan hyvinvointikysely	Vastaava kirjastovirkailija

SISÄINEN VALVONTA

<p>Tavoite:</p> <p>Tiedon luotettavuus ja täydellisyys</p> <p>Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö</p> <p>Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen</p>	<p>Toteutuminen:</p> <p>Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuullaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta</p>
--	---

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	
Lainajien määrä	1180	955	1500	1182	
Kirjastossa fyysiset käynnit	28636	28861	53000	47620	
Verkkokäynnit	12566	7432	15000	16830	
Lainjaajia/as.luku	27,3	22,1	32	28,6	
Lainoja / as.	12,4	8,2	16,5	13,9	
Tapahtumien määrä kirjastossa	15	10	30	41	
Kela; aukiolotuntien määrä	581	489	581	630	
Kela; palvelutikettien määrä	566	448	566	513	

366 Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikatoimi	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	55 876	60 995	43 815	104 810	83 148	21 662	79,3
Kulut	-806 442	-924 849	-38 942	-963 791	-893 701	-70 090	92,7
Netto	-750 566	-863 854	4 873	-858 981	-810 554	-48 427	94,4
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-176	-200	1	-199	-196		
Poistot ja arvonalentumiset	-5 757	-11 755	0	-11 755	-11 044	711	
Kustannuslaskennalliset erät	-27 783	-20 833	0	-20 833	-26 183	-5 350	

2.7 Kansalaisopiston johtokunta

2.7.1 Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto

Kustannuspaikat: 3700

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Tulosalueen kuvaus:

Palvelun tuottajana on kansalaisopisto, joka on yhteinen Keiteleen kanssa. Kansalaisopisto järjestää yleissivistävää ja ammatteja tukevaa aikuiskoulutusta, lasten ja nuorten musiikin opetusta sekä taiteen perusopetusta kuvataiteessa. Opetuksen painopistealueina ovat keskeiset taideaineet, käden taidot, terveyttä edistävät aineet ja kielet.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Mahdollisimman monipuolinen kurssitarjonta koko kunnan alueella	Kuntalaisten kurssitoiveet. Yhteistyö järjestöjen kanssa kurssien järjestelyissä.	Opetustuntien määrä. Toteutuneiden kurssien määrä. Kurssitoivekyselyt Kurssipalautteet -Kurssien ja opetustuntien määrä ei toteutunut suunnitellusti, edelleen varovaisuutta ilmoittautua kursseille (korona) -kurssitoiveita kyseltiin laajasti ja niitä on pyritty toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan	Kansalaisopiston rehtori
Liikunta- sekä taito- ja taideaineiden monipuolinen tarjonta. Kursseja sekä päivällä että illalla. Miesten aktivoiminen kansalaisopiston toimintaan. Kuntalaisten digitaitojen kehittäminen ja siihen innostaminen.	Eri ikäisille kuntalaisille sopivien harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen eri aikoihin päivän aikana. Miehille sopivien taito- ja taideaineiden tarjonta. Monipuolinen sähköisten valmiuksien kehittämisen kurssitarjonta. Digitaalisuuden hyödyntäminen monimuoto- ja etäopetuksessa.	Toteutuneiden kurssien määrä, Päiväopetusryhmien määrä. Monimuoto- ja etäopetusryhmien määrä. -Liikuntaryhmien määrä ei toteutunut suunnitellusti, sillä opettajien saamisessa oli haasteita. -monimuoto- ja/tai etäopetusryhmiä toteutui jonkin verran	Kansalaisopiston rehtori
Kaikkien yhteinen kassa-ajattelun lisääminen. Hankerahoitusten hakeminen.	Tuloyksiköiden talousarviovalmistelu ja henkilöstön ajattelun kehittäminen.	Talousarvio ja toteuman seuranta -Taiteen perusopetuksen	Kansalaisopiston rehtori

Suunnitelmallinen talous.	Hankkeiden avulla toiminnan kehittäminen. Riittävä ennakoiminen ja varautuminen talousarviossa.	Nordplus Junior hanke tehtiin loppuun kevään aikana ja toteutui loistavasti sisällöllisesti, mutta ei ihan suunnitellusti taloudellisesti, sillä lapsia /nuoria oli mukana suunniteltua vähemmän. Pielaveden jakson aikana mukaan tuli uusia opiskelijoita.	
Riittävä päätoimisen henkilöstön määrä. Sivutoimisten opettajien määrän lisääminen. Mahdollisuus täydennyskoulutukseen.	Henkilöstömäärän saatavuuden varmistaminen. Opettajien täydennyskoulutuksen tukeminen	Vakituisten ja sivutoimisten henkilöstön määrä. Koulutukseen osallistuneiden opettajien määrä. -Erasmus-Järvisuomalaiset – koulutushankkeeseen osallistui. 6 opettajaa kevät—kesä 2022. Korona on vaikuttanut toteutumiseen.	Kansalaisopiston rehtori
Monipuolinen ja vetovoimainen kurssitarjonta. Opetuksesta kiinnostuneiden henkilöiden työllistyminen. Kansalaisopiston näkyvyyden lisääminen.	Vetovoimaisten kurssien toteuttaminen. Uusien kurssien suunnittelu ja toteutus. Uusien opettajien kartoitus ja hankinta. Uutuuksien, monipuolisuuden ja onnistuneiden oppimistilanteiden esilletuominen sosiaalisessa mediassa. Erilaisen median hyödyntäminen.	Näkyvyys medioissa. Uudet opettajat ja kurssit. -Kansalaisopisto on näkynyt hyvin printtimediassa ja sosiaalisessa mediassa. -erityisesti Nordplus-hankkeessa tuotiin hyvin esiin onnistuneita oppimistilanteita. -Some-kanavat on uudistettu	Kansalaisopiston rehtori

SISÄINEN VALVONTA

<p>Tavoite:</p> <p>Tavoitteena järjestää monipuolista, vetovoimaista opetusta entisellä tasolla 5300 tuntia, josta Pielavedellä 3600.</p>	<p>Toteutuminen:</p> <p>Johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuullaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.</p>
--	--

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TP2022
Opiskelijamäärä: Pielavesi	1110/760	1255/855	648
Opiskelijamäärä; Keitele			308
Opiskelijamäärä (brutto): Pielavesi/miehet	2979/165/520	3182/2112/445	291
Opiskelijamäärä(brutto): Keitele / miehet			126
Opetustunnit: Pielavesi	4592/2912	5300/3600	3243
Opetustunnit: Keitele			1642
Toteutuneiden kurssien määrä: Pielavesi	238/139	265/168	155
Toteutuneiden kurssien määrä; Keitele			80
Liikuntaryhmien määrä Pielavesi	64	74	72
Liikuntaryhmien määrä Keitele			24
Päiväopetusryhmät Pielavesi	55	58	45
Päiväopetusryhmät Keitele			26

370 Pie Kei kansalaisopisto	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	113 108	122 950	0	122 950	95 450	27 500	77,6
Kulut	-387 672	-430 145	1 075	-429 070	-408 986	-20 084	95,3
Netto	-274 564	-307 195	1 075	-306 120	-313 536	7 416	102,4
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-64	-71	0	-71	-76		
Kustannuslaskennalliset erät	-12 119	-11 610	0	-11 610	-11 716	-106	

2.8 Tekninen lautakunta

2.8.1 Ruoka- ja siivouspalvelut

Kustannuspaikat: 4700, 4701

Tilivelvöllinen: Tekninen lautakunta, kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Ruokapalvelut tuottavat tilatut ateriapalvelut kaikille asiakkaille. Siivouspalvelut tuottavat tarkoituksenmukaisen siivouspalvelun sovittuihin kohteisiin.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Ruoka- ja siivouspalvelujen toiminnan kehittäminen tuleville vuosille	Valmistelu soteen siirtymisestä	Toteutuminen: Tukipalveluiden, ruoka- ja siivouspalveluiden osalta jatkettiin vuonna 2021 käynnistettyjä neuvotteluita Servica Oy:n kanssa. Neuvotteluiden lopputuloksena tukipalvelut siirtyivät Servica Oy:lle 1.8.2022 alkaen. Tällä ratkaisulla saatiin työpaikat säilymään Pielavedellä ja pidettyä keskuskeittiö täydessä toiminnassa.	Kunnaninsinööri, ruokapalvelupäällikkö ja siivoustyönohjaaja
Maukkaan lähiruoan valmistaminen ja ruokahävikin pienentäminen	Kotimaisten raaka-aineiden käyttö ja ylijäämäruoan myynti	Mittarit: Kotimaisuusaste elintarvikkeissa ja hävikkiruoan määrä. Toteutuminen: Toiminta siirtynyt Servica Oy:lle 1.8.2022.	Ruokapalvelupäällikkö ja siivoustyönohjaaja
Kohteiden tarpeen mukainen siivous	Siivouspalvelun puhtaustason määrittäminen kohteen toiminnan mukaan	Toteutuminen: Kohdekohtaiset suunnitelmat on saatu laadittua kaikkiin kunnan siivouksessa oleviin kohteisiin. Suunnitelmien pohjalta kehitetään ja muokataan puhtaustasopalveluita tarpeenmukaisemmaksi eri kohteisiin. Jatkossa kohdekohtaisten	Ruokapalvelupäällikkö ja siivoustyönohjaaja

		suunnitelmien pohjalta hankintaan puhtauspalveluita Servica Oy:itä.	
--	--	---	--

TUNNUSLUVUT:

	TP2020	TP2021	TP2022 (31.7.)
Ateriasuoritteet	291543	315936	174973

470 Ruoka ja siivouspalvelut	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	1 639 341	1 688 325	-711 771	976 554	956 298	20 256	97,9
Kulut	-1 571 215	-1 715 014	818 260	-896 754	-935 265	38 511	104,3
Netto	68 125	-26 689	106 489	79 800	21 033	58 767	26,4
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	16	-6	25	18	5		
Poistot ja arvonalentumiset	-3 475	-5 994	0	-5 994	-2 018	3 976	
Kustannuslaskennalliset erät	-47 223	-39 276	0	-39 276	-29 599	9 677	

Liiketoimintasiirto Servicalle 1.8.2022 alkaen

2.8.2 Tila- ja vuokrauspalvelut

Kustannuspaikat: 4716–4731

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Tila- ja vuokrauspalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan omistamien rakennusten sekä osake- ja vuokrahuoneistojen huollon, kunnossapidon ja korjaustoiminnan järjestämisestä.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Tilapalveluihin kohdistuvan sote-uudistuksen valmistelu ja toteuttaminen	Kiinteistöjen vuokraaminen hyvinvointialueelle ja yhtiöittämisen selvittäminen	Toteutuminen: Kiinteistöselvityksiä on toimitettu HVA:lle ja pidetty katselmuksia vuokrattavilla kiinteistöillä. Neuvottelut vuokrauksesta mm. koko vuokrauksen periaatteista, vuokran sisällöistä ja vuokran määrästä jatkuneet vuoden 2022 loppuun saakka. Aluehallitus teki päätöksen	Kunnaninsinööri

		<p>vuokrausperiaatteista 14.11.2022 jonka pohjalta valmisteltiin vuokrasopimusluonnoks et. Lopullisten vuokrasopimusten allekirjoittaminen siirtyi vuodelle 2023.</p> <p>Aluehallituksen vuokrausperiaatteiden päätöksestä on myös valitettu ja sen käsittely jatkuu vuonna 2023.</p> <p>Yhtiöittämisselvitystä ei aloitettu vuonna 2022. Tehtävään yritettiin rekrytoida henkilöä tuloksetta.</p>	
Tilojen pitäminen käyttökunnossa	Tiloja uusitaan ja peruskorjataan suunnitelmallisesti	<p>Toteutuminen:</p> <p>Uusi päiväkotikoti saatu valmiiksi ja otettu käyttöön.</p> <p>Pienempiä kunnostuksia ja käyttäjien toiveista tehtyjä muutoksia toteutettu useilla kiinteistöillä.</p> <p>Kouluhankkeen hankesuunnitelman laadinta käynnistetty vuonna 2022 ja tavoitteena oli saada hankesuunnitelma valmiiksi loppuvuoden aikana. Vuoden loppuun mennessä hankesuunnitelma saatiin pääosin valmiiksi ja se saadaan päätöksen tekoon alkuvuodesta 2023.</p>	Kunnaninsinööri/ rakennusmestari
Ympäristöarvot	Kiinteistöjen toiminnanmukainen energiakulutuksen hallinta ja ympäristöystävälliset energiamuodot	<p>Toteutuminen:</p> <p>Pikonniemen öljylämmityksen muuttamista uusiutuvaan energiaan valmisteltiin ja suunniteltiin. Lopullinen toteutusratkaisu jäi vielä löytämättä. Keskusteluja</p>	Kunnaninsinööri/ rakennusmestari

		on käyty kahden lämmitysratkaisuja toteuttavan yrityksen kanssa ja pyydetty tarjoukset toteutuksesta.	
Maa- ja metsätilojen virkistyskäyttö sekä metsien hyvinvointi	Maa- ja metsätilat ovat vapaassa käytössä mm. metsästysvapaata kaikille kuntalaisille. Maa- ja metsätilojen vuokraus metsästysseuroille. Metsäomaisuutta hoidetaan voimassa olevan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.	Toteutuminen: Metsätilat ovat kaikkien kuntalaisten virkistyskäytössä ja lähes kaikki on lisäksi vuokrattu metsästysseuroille Metsätilojen hoitoa toteutettu voimassa olevan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti ja metsänmyynnin kilpailutusta pyritty kehittämään edelleen.	Kunnaninsinööri/ rakennusmestari

TUNNUSLUVUT

Kiinteistöt	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Kerros-ala m ²	32845,7	32846	33282,7	33275
Metsätalousmaa, ha	1076,8	1076,8	1076,8	1076,8

471 Tila ja vuokrauspalvelut	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	2 928 338	3 114 735	82 194	3 196 929	3 197 544	-615	100
Kulut	-1 852 251	-1 964 108	-31 667	-1 995 775	-2 013 740	17 965	100,9
Netto	1 076 087	1 150 627	50 527	1 201 154	1 183 804	17 350	98,6
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	252	266	12	278	286		
Poistot ja arvonalentumiset	-1 269 732	-868 978	0	-868 978	-1 898 446	-1 029 468	
Kustannuslaskennalliset erät	-28 733	-11 421	0	-11 421	-160 945	-149 524	
<i>Arvonalentumiset: Laurinpurontie 25, 67.035 e</i>							
<i>Lisäpoistot: Puustellin koulu, oppilasarvontola, Säviän koulu, Pohjois-Pielaveden koulu, liikuntahalli ja Puistotie 13-15, yht. n. 997.010 e</i>							

2.8.3 Vesihuoltolaitos

Kustannuspaikat: 4740-4750

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Vesihuoltolaitos käsittää vedenottamot, jätevedenpuhdistamon sekä vesi- ja viemäriverkostot. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa laadukasta talousvettä sekä puhdistaa laitokselle tulevaa jätevettä.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Yhteistyön ja varautumisen kehittäminen vesiosuuskuntien kanssa	Yhteistoiminta palaverit	<p>Toteutuminen:</p> <p>Säviäntaipaleen vesiosuuskunnan yhdysputki kunnostettu ja käyttöön otettu 9-10/22.</p> <p>Laukkalan seudun vesiosuuskunnan yhdysputken kunnan puoleiseen päähän lisätty huuhteluyhde talvella 2021-22. Kesällä 2023 tulossa vielä muutoksia yhteyden nopean käyttöönoton varmistamiseksi.</p>	Kuntatekniikaninsinööri ja laitoksenhoitajat
Laadukkaat vesihuoltopalvelut kuntalaisille	Vaatimukset ja lupaehdot täyttävät talousveden ja jäteveden tarkkailutulokset.	<p>Mittarit:</p> <p>Tarkkailutulokset.</p> <p>Toteutuminen:</p> <p>Talousveden laatua ja jäteveden puhdistustuloksia on tarkkailtu voimassa olevien valvontaohjelmien mukaisesti. Kaikki otetut näytteet ovat täyttäneet niille asetetut vaatimukset.</p> <p>Kesällä asennettiin testikäyttöön kolmeen kiinteistöön etäluettavat vesimittarit. Tavoitteena saada kokemuksia etäluennasta ennen laajempaa muutosta.</p>	Kuntatekniikaninsinööri
Varautuminen ennakolta muuttuviin ja poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Häiriötön toiminta.	Valmiussuunnittelu ja varautuminen. Ennakoivat toimenpiteet	<p>Mittarit:</p> <p>Valmiussuunnitelman päivittäminen ja ajan tasalla pitäminen säännöllisin väliajoin.</p>	Kuntatekniikaninsinööri

		<p>Toteutuminen:</p> <p>Riskien tunnistaminen ja ennakoivat korjaukset.</p> <p>Valmiussuunnitelman päivitys on aloitettu kesällä 2022 ja suunnitelman päivityksen yhteydessä on tullut vielä tarvetta laajentaa varautumista poikkeaviin tilanteisiin esimerkiksi sähkökatkojen varalta.</p> <p>Vuonna 2022 aloitettiin selvitykset automaattisen varavoiman lisäämiseksi Pajuskylän vedenottamolla. Työtä jatketaan vuonna 2023.</p> <p>Valmiussuunnitelmaa edelleen päivitetty syksyn aikana ja saatetaan loppuun talven 2023 aikana.</p>	
Alkaloinnin uudistaminen	Selvitys uudesta alkaloitijärjestelmästä	<p>Mittari: Selvitys ja suunnitelma on tehty</p> <p>Toteutuminen: Alkaloinnin uudistamista on käyty läpi laitoksen hoitajan kanssa ja tehty vierailu Siilinjärvelle, mutta selvitys on vielä kesken.</p>	Kunnaninsinööri ja kuntatekniikaninsinööri

SISÄINEN VALVONTA

<p>Tavoite: Talouden ja toiminnan seuranta</p>	<p>Toteutuminen: Talouden seuranta on jatkuvaa. Toimintaa valvoo oman valvonnan lisäksi eri viranomaiset.</p>
---	--

474 Vesihuoltolaitos	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	705 513	702 800	0	702 800	659 933	42 867	93,9
Kulut	-509 245	-526 726	-2 320	-529 046	-511 399	-17 647	96,7
Netto	196 268	176 074	-2 320	173 754	148 535	25 219	85,5
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	46	41	-1	40	36		
Poistot ja arvonalentumiset	-183 283	-191 470	0	-191 470	-185 756	5 714	
Kustannuslaskennalliset erät	-15 808	-14 801	0	-14 801	-46 503	-31 702	

2.8.4 Kunnallistekniikka

Kustannuspaikat: 4760 – 4780

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Kunnallistekniikan vastuualueeseen kuuluu katujen, tievalaistuksen, kevyen liikenteen väylien, puistojen, torin, leikkikenttien, uimalan, venesatamien, varikon sekä ulkoliikuntapaikkojen ja uimalan ylläpito, kunnossapito ja rakentaminen. Kunnallistekniikan tulosalueelle siirtyi 2016 vuonna taajama-alueen hulevesistä huolehtiminen, hulevesiverkoston kunnossapittäminen ja kehittäminen. Lisäksi tulosalue käsittää haja-asutusalueen osoitejärjestelmän ylläpidon, sekä uudessa yksityistielaisissa tielautakunnalle säädettyistä tehtävistä huolehtimisen.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Nuorten kesätyöllistäminen Kuntouttavan työtoiminnan jatkaminen	Työllistetään nuoria kesäkaudella Tarjotaan kuntouttavan työtoiminnan paikkoja	Mittarit: Kesätyöllistettävien määrä, kuntouttavassa työtoiminnassa olevien määrä Toteutuminen: Nuoria kesätyöntekijöitä ollut 22 henkilöä ja kausityöntekijöitä 5 henkilöä, sekä kuntouttavassa työtoiminnassa jatkuvasti 10-14 henkilöä.	Rakennusmestari ja kuntatekniikaninsinööri
Taajama-alueen katujen ja jalankulkuväylien kunnossapidossa sovitun mukainen laatutaso ympäri vuoden.	Valvonta ja laatumittaukset.	Mittarit: Mittausten tulokset. Saatu palaute. Toteutuminen: Taajamateiden kunnossapito on ollut pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta sovitun mukaista. Poikkeamat on korjattu ripeästi. Teiden lanaaminen viivästyi elokuussa kalustorikon takia.	Kuntatekniikaninsinööri
Liikunta- ja leikkipaikkojen kunnossapittäminen ja kehittäminen, sekä eri käyttäjäryhmien tasapuolinen huomiointi	Vuosittaiset tarkastukset, saneeraukset ja uudistamiset	Mittarit: Saatu palaute. Toteutuminen: Uuden päiväkodin leikkipuisto rakennettu. Savikon leikkipuisto aidattu.	Kuntatekniikaninsinööri

		<p>Teijun leikkipuisto purettu.</p> <p>Rannankylän koululle uusittu ja lisätty leikkivälineitä.</p> <p>Minigolfrata avattu keväällä. Saatua palautteita on ollut pääasiassa positiivista.</p> <p>Frisbeegolfradan radat 3 ja 7 haastavia pitää kunnossa. ko. ratojen siirto pururadalle suunnitelmissa keväällä 2023.</p>	
Kunnossapito-kustannusten pysyminen kohtuullisella tasolla	Urakkakilpailutukset.	<p>Mittarit:</p> <p>Kustannusten nousu yleisen kustannusnousun tasolla</p> <p>Toteutuminen:</p> <p>Taajamateiden ja katujen hoidon ja ylläpidon urakka kilpailutettu. Uusi urakka alkanut 1.10. Hankinnasta pidettiin hankintainfo yrittäjien kanssa hankinnan valmistelu vaiheessa. Infon perusteella hankintaa muokattiin yrittäjäystävällisemmäksi, mm. urakan sisältöä, laajuutta sekä laatuvaatimuksia muutettiin edelliseen kilpailukseen verrattuna, sekä urakka-ajaksi valikoitui 5+2 vuotta</p>	Kunnaninsinööri
Satama-alueen kehittäminen Veneily ja matkailu	Sataman laituri-alueen suunnittelu ja saneeraus	<p>Toteutuminen:</p> <p>Tavoitteena oli uudistunut, veneilyä ja matkailua tukeva laituri-alue. Sataman laituri-alueelle laadittiin suunnitelmat ja kilpailutettiin osurakka, mutta tarjoukset hylättiin kohonneiden kustannusten vuoksi. Urakka siirretty</p>	Kunnaninsinööri ja kuntatekniikaninsinööri

		toteutettavaksi vuodelle 2023.	
Ajantasainen tiedottaminen	Sähköisten palveluiden käyttöönotto ja kehittäminen	Toteutuminen: MSki käytössä laduilla ja luistelupaikoilla. Tiedot näkyvät kunnan nettisivuilla. Käyttöä laajennetaan jatkossa koskemaan kaikkia leikki-, liikunta- ja retkeilypaikkoja.	Kuntatekniikaninsinööri
Varikon ja varikon toiminnan kehittäminen	Varikon siirto Pajatie 4:een	Toteutuminen: Toiminnot siirretty ja järjestelty uudelleen. Raskas kalusto säilytyksessä vanhalla paloasemalla. Tiloissa tehdään myös kaluston huoltoja	Kuntatekniikaninsinööri Rakennusmestari Kunnaninsinööri

476 Kunnallistekniikka	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	45 345	49 420	0	49 420	29 744	19 676	60,2
Kulut	-861 971	-880 449	1 055	-879 394	-922 985	43 591	105
Netto	-816 626	-831 029	1 055	-829 974	-893 241	63 267	107,6
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-191	-192	0	-192	-216		
Poistot ja arvonalentumiset	-314 630	-307 793	0	-307 793	-329 877	-22 084	
Kustannuslaskennalliset erät	-23 643	-19 784	0	-19 784	145 138	164 922	

2.8.5 Yhdyskuntasuunnittelu

Kustannuspaikat: 4785

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Yhdyskuntasuunnitteluun kuuluvat yleiskaavoitus ja asemakaavoitus. Myös maakuntakaavoitus ja ranta-
asemakaavoitus kuuluvat ko. tulosalueeseen siltä osin kuin ne koskevat kuntaa.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Kaikki ranta-alueet yleiskaavoitettu	Kunnan pohjoisosan rantaosayleiskaavan laatiminen	Mittari: Kaavoitustyön loppuun saattaminen vuoden - 22 aikana Toteutuminen: Luonnos saatu valmiiksi, joka on ollut nähtävillä ja siitä on pyydetty mielipiteet ja	Kunnaninsinööri

		lausunnot keväällä 2022. Luonnoksesta saadun palautteen perusteella laadittiin kaavaehdotus ja se saatiin nähtäville loppuvuodesta 2022. Ehdotuksesta saatujen lausuntojen ja muistutusten käsittely jää vuoden 2023 alkuun, jonka jälkeen kaava saadaan hyväksyttäväksi.	
Viihtyisät, toimivat ja tarpeita vastaavat asemakaava-alueet	Asemakaavan ajan tasalla pitäminen ja uudistaminen Asemakaava-alueen rakenteen kehittäminen	Toteutuminen: Pieniä toiminnallisia muutoksia tehty, mutta kokonaistarkastelua ei ole vielä aloitettu.	Kunnaninsinööri
Tuulivoimakaavoitukset	Tuulivoimakaavojen ja selvitysten edistäminen	Mittari: Käynnistyneet kaavat ja selvitykset Toteutuminen: Muntterinkankaan tuulivoimakaava käynnistetty vuonna 2021. Vuonna 2022 OAS on laadittu, ja ollut nähtävillä, josta on pyydetty lausunnot ja mielipiteet. Loppuvuodesta 2022 hyväksyttiin kunnan pohjois-osaan sijoittuva Katajamäen alueen tuulivoiman kaavoitusaloite. Kaavoitus käynnistyy vuoden 2023 aikana.	Kunnaninsinööri

478 Yhdyskuntasuunnittelu	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	6 168	0	0	0	8 505	-8 505	*****
Kulut	-60 561	-56 285	0	-56 285	-42 569	-13 716	75,6
Netto	-54 393	-56 285	0	-56 285	-34 064	-22 221	60,5
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-13	-13	0	-13	-8		
Kustannuslaskennalliset erät	-501	-1 979	0	-1 979	-854	1 125	

2.8.6 Rakennusvalvonta

Kustannuspaikat: 4790

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Rakennusvalvontaan sisältyy rakennus-, toimenpide- ja maisematyöluvien sekä purkulupien myöntäminen, suunnittelutarveratkaisujen tekeminen, viranomaiskatselmuksien tekeminen, ilmoitustenvaraisten rakennushankkeiden käsittely, vastaavien työnjohtajien hyväksyminen, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamispäätökset ja poikkeamispäätösten tekeminen. Lisäksi tulosalueeseen kuuluvat varsinainen rakentamisen ohjaus, valvonta ja neuvonta.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Ylläpidetään kunnan houkuttelevuutta ja positiivista kuntakuvaa	Rakennusluvan käsittelyssä kiinnitetään huomiota soveltuvuuteen rakennettuun ympäristöön, esteettömyyteen, terveellisyyteen ja turvallisuuteen	Mittari: Saatu palaute Toteutuminen: Saatu palaute ollut pääosin positiivista. Ennen kaikkea lupien nopeasta käsittelystä ja lupahakijan neuvonnasta tullut positiivista palautetta.	Rakennustarkastaja
Peruspalvelut ovat helposti saatavilla	Kehitetään sähköisiä palveluja, siirrytään vähitellen sähköiseen lupajärjestelmään rakennusvalvonnassa	Mittari: Uusien järjestelmien käyttöönotto Toteutuminen: Nykyisten järjestelmien toimittaja, CGI, on ilmoittanut ettei enää kehittä rakennusvalvonnan sähköistä lupaohjelmistoa, jonka vuoksi neuvoteltu asiasta muiden ohjelmistotoimittajien kanssa. Neuvottelut jatkuvat vuonna 2023. Lupia on otettu vastaan myös sähköpostin kautta. Lupakäsittelyt pidetty pääsääntöisesti kahden viikon välein.	Rakennustarkastaja
Rakennusvalvonnan kehittäminen	Yhteistyön kehittäminen ja tuleviin muutoksiin varautuminen ennakolta	Toteutuminen: Seurattu aktiivisesti maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen etenemistä ja osallistuttu siihen liittyviin infoihin. Ylä-Savon	Rakennustarkastaja

		yhteistyöpalavereissa oltu mukana. Kouluttauduttu talotekniikkapuolelle, jotta on valmius tehdä tarvittaessa myös sen puolen tarkastuksia.	
--	--	---	--

SISÄINEN VALVONTA

Tavoite: Lupapäätösten tarkastaminen	Toteutuminen: Toteutetaan lupien ja lupaprosessin tarkastuksia satunnaisotannalla.
--	--

TUNNUSLUVUT

	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Myönnettyjen lupien määrä kpl	98	123	150	96
Rakennusluvut	40	63	70	56
Toimenpideluvat	21	28	50	21
Ilmoitukset	37	24	30	19

479 Rakennusvalvonta	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	33 107	30 000	-5 000	25 000	26 947	-1 947	107,8
Kulut	-161 796	-169 494	-260	-169 754	-169 866	112	100,1
Netto	-128 689	-139 494	-5 260	-144 754	-142 919	-1 835	98,7
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-30	-32	-1	-34	-35		
Poistot ja arvonalentumiset	-8 491	-8 346	0	-8 346	-8 347	-1	
Kustannuslaskennalliset erät	-8 190	-6 133	0	-6 133	-7 709	-1 576	

2.8.7 Ympäristönhuolto

Kustannuspaikat: 4800

Tilivelvollinen: Kunnaninsinööri

Tulosalueen kuvaus:

Pielaveden kunnassa ympäristönsuojelu hoidetaan ostopalveluna 1.1.2019 alkaen. Pielaveden kunta on sopinut viranomaistehtävien hoidosta Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän kanssa.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Ympäristönsuojelun tavoitteet asettaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä purkaantuu vuosien 2022–2023 vaihteessa hyvinvointialueuudistuksen takia. Jatkossa ympäristönsuojelupalvelut tuottaa lisälmen kaupunki. Kunta käynyt neuvotteluita lisälmen kaupungin kanssa tulevasta yhteistyöstä vuoden 2022 aikana.

480 Ympäristöhuolto	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-41 569	-47 005	-100	-47 105	-40 632	-6 473	86,3
Netto	-41 569	-47 005	-100	-47 105	-40 632	-6 473	86,3
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-10	-11	0	-11	-10		
Kustannuslaskennalliset erät	-903	-1 662	0	-1 662	-1 693	-31	

2.8.8 Pelastustoimi

Kustannuspaikat: 4805 – 4806

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, kunnaninsinööri / Pohjois-Savon Pelastuslaitos

Tulosalueen kuvaus:

Pelastustoimeen kuuluvat varsinaisten pelastuspalveluiden lisäksi väestönsuojelu, öljyvahinkojen torjunta, nuohoustoimen valvonta, palotarkastusten suorittaminen, koulutus sekä neuvonta ja valistus. Pielaveden kunnassa pelastustoimi hoidetaan ostopalveluna. Kuntien keskinäisellä sopimuksella pelastustoimen hoitaminen on annettu Pohjois-Savon pelastuslaitoksen tehtäväksi.

TULOSALUEEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA:

Väestönsuojelua lukuun ottamatta tavoitteet asettaa Pohjois-Savon pelastuslaitos.

Tavoite:	Toimenpiteet:	Toteutuminen/mittarit:	Vastuutaho:
Väestönsuojelusta huolehtiminen ja varautuminen poikkeustilanteisiin	Valmiussuunnitelmien ajan tasalla pitäminen ja osallistaminen valmiusharjoituksiin	Toteutuminen: Osastot ovat päivittäneet valmiussuunnitelmia. Kunta on osallistunut Digi- ja väestöviraston järjestämään valtakunnalliseen turvallisuusharjoitukseen.	Johtoryhmä

481 Pelastustoimi	TP 2021	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-429 420	-479 387	-20 235	-499 622	-522 513	22 891	104,6
Netto	-429 420	-479 387	-20 235	-499 622	-522 513	22 891	104,6
Asukasluku	4 269	4 321	4 321	4 321	4 140		
Euroa/asukas	-101	-111	-5	-116	-126		
Poistot ja arvonalentumiset	-152	0	0	0	0	0	0

2.9 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMA BRUTTOMENOT/TULOT 1.1. – 31.12.2022

TOIMIELIN/TULOSALUE	MENOT (euroa)				TULOT (euroa)			
	Talousarvio 2022	Toteutuma 31.12.22	Tot. %	Toteutuma 31.12.21	Talousarvio 2022	Toteutuma 31.12.22	Tot. %	Toteutuma 31.12.21
Keskusvaalilautakunta								
Vaalit	14 808	18 280	0,0	27 293	9 707	9 706	0,0	5 019
Tarkastuslautakunta								
Tarkastustoimi	33 369	26 732	80,1	15 395	0	0	0,0	0
Kunnanhallitus								
Yleinen hallinto								
Demokratiapalvelut	176 437	217 023	123,0	151 515	0	0	0,0	0
Poistot ja arvonalentumiset	4 112	4 112		4 112				
Yleisjohtaminen	143 967	158 062	109,8	142 342	0	730		0
Poistot ja arvonalentumiset	152	152	0,0	0				
Yhteensä	320 404	375 085	117,1	293 857	0	730		0
Elinkeinotoimi								
Kehittämisen- ja elinkeinotoimi	404 504	351 511	86,9	323 238	37 700	38 653		38 861
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0,0	0				
Yhteensä	404 504	351 511	86,9	323 238	37 700	38 653		38 861
sis. 1.1.20 alk. alkutuotanto, lomitus ja maaseututoimi								
Hallinto- ja tukipalvelut	1 428 066	1 385 580	97,0	1 425 581	463 991	445 938	96,1	488 484
Poistot ja arvonalentumiset	28 694	26 042	90,8	42 630				
Työllistäminen	227 810	212 127	93,1	164 999	126 980	124 655	98,2	96 258
HALLINTO YHT:	2 428 961	2 369 315	97,5	2 250 363	638 378	619 682	97,1	628 622
Poistot ja arvonalentumiset	32 958	30 306	92,0	46 742				
Perusturvalautakunta								
Sosiaalityö	3 116 459	3 241 104	104,0	2 467 307	556 192	604 769	108,7	316 719
Poistot ja arvonalentumiset	4 399	4 399	100,0	6 871				
Ikäant. palv. ja erityispalvelut	10 689 499	10 800 527	101,0	9 929 514	1 825 130	1 887 738	103,4	2 016 945
Poistot ja arvonalentumiset	5 497	5 495	100,0	5 597				
PERUSTURVA YHT:	13 805 958	14 041 631	101,7	12 396 821	2 381 322	2 492 507	104,7	2 333 664
Poistot ja arvonalentumiset	9 896	9 894	100,0	12 468				
TERVEYDENHUOLTO								
Perusterveydenhuolto	5 195 211	4 873 825	93,8	4 842 581	0	0	0,0	0
Erikoissairaanhoido	7 141 368	6 996 776	98,0	6 851 491	0	0	0,0	0
Ympäristöterveydenhuolto	282 898	315 186	111,4	303 205	0	0	0,0	0
YHTEENSÄ	12 619 477	12 185 787	96,6	11 997 277	0	0	0,0	0
SOTE YHT.	26 425 435	26 227 418	99,3	24 394 097	2 381 322	2 492 507	104,7	2 333 664
Poistot ja arvonalentumiset	9 896	9 894	100,0	12 468				

TOIMIELINTULOSALUE	MENOT (euroa)				TULOT (euroa)			
	Talousarvio 2022	Toteutuma 31.12.22	Tot. %	Toteutuma 31.12.21	Talousarvio 2022	Toteutuma 31.12.22	Tot. %	Toteutuma 31.12.21
Sivistyslautakunta								
Koulutoimi	6 779 001	6 584 552	97,1	6 357 461	472 300	473 911	100,3	451 067
Poistot ja arvonalentumiset	21 910	23 260	106,2	20 241				
Varhaiskasvatus	1 950 517	1 797 648	92,2	1 640 914	125 702	112 575	89,6	188 982
Poistot ja arvonalentumiset	0	2 165	0,0	7				
Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikatoimi:	963 791	893 701	92,7	806 442	104 810	83 148	79,3	55 876
Poistot ja arvonalentumiset	11 755	11 044	94,0	5 757				
Kansalaisopisto	429 070	408 986	95,3	387 672	122 950	95 450	77,6	113 108
SIVISTYSOSASTO YHT:	10 122 379	9 684 887	95,7	9 192 489	825 762	765 084	92,7	809 033
Poistot ja arvonalentumiset	33 665	36 469	108,3	26 005	0	0		0
Tekninen lautakunta								
Ruoka- ja siivouspalvelut	896 754	935 265	104,3	1 571 215	976 554	956 298	97,9	1 639 341
Poistot ja arvonalentumiset	5 994	2 018	33,7	3 475				
<i>- siirtyi 1.1.2020 toimielimeltä kunnanhallitus</i>								
Tila- ja vuokrauspalvelut	1 995 775	2 013 740	100,9	1 852 251	3 196 929	3 197 544	100,0	2 928 338
Poistot ja arvonalentumiset	868 978	1 898 446	218,5	1 269 732				
<i>- lisäpoistot 997.010 ja arvonalentumiset 67.035 e</i>								
Vesihuoltolaitos	529 046	511 399	96,7	509 245	702 800	659 933	93,9	705 513
Poistot ja arvonalentumiset	191 470	185 756	97,0	183 283				
Kunnallistekniikka	879 394	922 985	105,0	861 971	49 420	29 744	60,2	45 345
Poistot ja arvonalentumiset	307 793	329 877	107,2	314 630				
Yhdyskuntasuunnittelu	56 285	42 569	75,6	60 561	0	8 505	0,0	6 168
Rakennusvalvonta	169 754	169 866	100,1	161 796	25 000	26 947	107,8	33 107
Poistot ja arvonalentumiset	8 346	8 347	100,0	8 491				
Ympäristöhuolto	47 105	40 632	86,3	41 569	0	0	0,0	0
Pelastustoimi	499 622	522 513	104,6	429 420	0	0	0,0	0
Poistot ja arvonalentumiset			#JAKO/0!	152				
YMPÄRISTÖÖS. YHT:	5 073 735	5 158 969	101,7	5 488 029	4 950 703	4 878 971	98,6	5 357 813
Poistot ja arvonalentumiset	1 382 581	2 424 444	175,4	1 779 763				
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	44 050 510	43 440 589	98,6	41 324 979	8 796 165	8 756 243	99,5	9 129 131
Poistot ja arvonalentumiset	1 459 100	2 501 113	171,4	1 864 978				

2.10 Tuloslaskelmaosan toteutuminen 31.12.2022

Ulkoinen	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta + muutos 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	5 309 039	358 395	5 667 434	5 701 623	-34 189
Myyntituotot	1 466 445	78 903	1 545 348	1 459 873	85 475
Maksutuotot	1 507 202	100 480	1 607 682	1 670 802	-63 120
Tuet ja avustukset	680 882	4 539	685 421	714 019	-28 598
Muut toimintatuotot	1 654 510	174 473	1 828 983	1 856 929	-27 946
Valmistus omaan käyttöön	7 000	0	7 000	2 165	4 835
Toimintakulut	-40 867 219	-61 560	-40 928 779	-40 388 134	-540 645
Henkilöstökulut	-15 283 771	582 708	-14 701 063	-14 481 821	-219 242
Palkat ja palkkiot	-11 965 512	488 495	-11 477 017	-11 251 305	-225 712
Henkilösivukulut	-3 318 259	94 213	-3 224 046	-3 230 516	6 470
Eläkekulut	-2 863 112	75 578	-2 787 534	-2 763 593	-23 941
Muut henkilösivukulut	-455 147	18 635	-436 512	-466 922	30 410
Palvelujen ostot	-21 610 372	-747 493	-22 357 865	-21 825 635	-532 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 114 355	214 249	-1 900 106	-2 037 496	137 390
Avustukset	-1 074 590	-66 000	-1 140 590	-1 237 101	96 511
Muut toimintakulut	-784 131	-45 024	-829 155	-806 082	-23 073
Toimintakate	-35 551 180	296 835	-35 254 345	-34 684 345	-570 000
Verotulot	14 120 000	780 000	14 900 000	15 114 454	-214 454
Valtionosuudet	22 815 600	119 400	22 935 000	22 937 553	-2 553
Rahoitustuotot ja -kulut	442 480	176 000	618 480	633 452	-14 972
Korkotuotot	12 700	-8 000	4 700	13 082	-8 382
Muut rahoitustuotot	533 330	189 000	722 330	712 426	9 904
Korkokulut	-100 050	0	-100 050	-85 704	-14 346
Muut rahoituskulut	-3 500	-5 000	-8 500	-6 352	-2 148
Vuosikate	1 826 900	1 372 235	3 199 135	4 001 113	-801 978
Poistot ja arvonalentumiset	-1 459 100	0	-1 459 100	-2 501 113	1 042 013
Suunnitelman muk. poistot	-1 459 100	0	-1 459 100	-2 434 078	974 978
Arvonalentumiset	0	0	0	-67 035	67 035
Tilikauden tulos	367 800	1 372 235	1 740 035	1 500 000	240 035
Tilikauden ylijäämä (alij.)	367 800	1 372 235	1 740 035	1 500 000	240 035

2.11 Tuloslaskelmaosan toteutuminen 31.12.2022 (sisäiset erät mukana)

Ulkoiset ja sisäiset erät	Talousarvio 2022	Ta-muutos 2022	Ta+muutos 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	9 171 510	-382 345	8 789 165	8 754 078	35 087
Myyntituotot	3 102 767	-396 912	2 705 855	2 547 975	157 880
Maksutuotot	1 507 202	100 480	1 607 682	1 670 802	-63 120
Tuet ja avustukset	680 882	4 539	685 421	714 019	-28 598
Muut toimintatuotot	3 880 659	-90 452	3 790 207	3 821 282	-31 075
Valmistus omaan käyttöön	7 000	0	7 000	2 165	4 835
Toimintakulut	-44 729 690	679 180	-44 050 510	-43 440 589	-609 921
Henkilöstökulut	-15 283 771	582 708	-14 701 063	-14 481 821	-219 242
Palkat ja palkkiot	-11 965 512	488 495	-11 477 017	-11 251 305	-225 712
Henkilösivukulut	-3 318 259	94 213	-3 224 046	-3 230 516	6 470
Eläkekulut	-2 863 112	75 578	-2 787 534	-2 763 593	-23 941
Muut henkilösivukulut	-455 147	18 635	-436 512	-466 922	30 410
Palvelujen ostot	-23 213 894	-271 678	-23 485 572	-22 882 091	-603 481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 147 155	214 249	-1 932 906	-2 067 926	135 020
Avustukset	-1 074 590	-66 000	-1 140 590	-1 238 430	97 840
Muut toimintakulut	-3 010 280	219 901	-2 790 379	-2 770 321	-20 058
Toimintakate	-35 551 180	296 835	-35 254 345	-34 684 345	-570 000
Verotulot	14 120 000	780 000	14 900 000	15 114 454	-214 454
Valtionosuudet	22 815 600	119 400	22 935 000	22 937 553	-2 553
Rahoitustuotot ja -kulut	442 480	176 000	618 480	633 452	-14 972
Korkotuotot	12 700	-8 000	4 700	14 752	-10 052
Muut rahoitustuotot	533 330	189 000	722 330	712 426	9 904
Korkokulut	-100 050	0	-100 050	-87 374	-12 676
Muut rahoituskulut	-3 500	-5 000	-8 500	-6 352	-2 148
Vuosikate	1 826 900	1 372 235	3 199 135	4 001 113	-801 978
Poistot ja arvonalentumiset	-1 459 100	0	-1 459 100	-2 501 113	1 042 013
Suunnitelman muk. poistot	-1 459 100	0	-1 459 100	-2 434 078	974 978
Arvonalentumiset	0	0	0	-67 035	67 035
Tilikauden tulos	367 800	1 372 235	1 740 035	1 500 000	240 035
Tilikauden ylijäämä (alij.)	367 800	1 372 235	1 740 035	1 500 000	240 035

Verorahoituksen erittely

VEROTULOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama
Verotulot yhteensä	14 120 000	780 000	14 900 000	15 114 454	214 454
Kunnan tulovero	11 100 000	150 000	11 250 000	11 317 689	67 689
Kiinteistövero	1 170 000	30 000	1 200 000	1 250 342	50 342
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 850 000	600 000	2 450 000	2 546 423	96 423

Vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2013	20,75	52,5	2,1
2014	20,75	52,6	0,6
2015	20,75	51,6	-2,1
2016	20,75	50,8	-1,5
2017	20,75	49,2	-3,2
2018	21,75	50,7	3,1
2019	21,75	50,0	-1,4
2020	21,75	49,6	-0,8
2021	21,75	50,8	2,3
2022	21,75	51,7	1,9

VALTIONOSUUDET	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen.valt.osuus	15 135 000	6 900	15 141 900	15 137 502	-4 398
Verotul.perust.valt.os.tasaus	4 621 700	0	4 621 700	4 626 143	4 443
Verotulomenetysten korvaus	3 057 900	98 500	3 156 400	3 156 436	36
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	1 000	14 000	15 000	17 472	2 472
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	22 815 600	119 400	22 935 000	22 937 553	2 553

2.12 Investointien toteutuminen 31.12.2022

Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Ta+muutos	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
10 Korvausinvestoinnit						
111 KI / Rakennukset						
1182 Opinportti,saneeraukset	-100 000	0	-100 000	-20 730	79 270	20,73%
Menot	-100 000	0	-100 000	-20 730	79 270	20,73%
Tulot	0	0	0	0	0	
1183 Kotiseutumuseo;saneeraukset	-30 000	30 000	0	0	0	
Menot	-30 000	30 000	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
1184 Opinportti/pelan tilan muutos	0	-18 160	-18 160	-18 160	-0	100,0%
Menot	0	-18 160	-18 160	-18 160	-0	100,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
1197 Pikonniemi rak.	-60 000	0	-60 000	-60 173	-173	100,29%
Menot	-60 000	0	-60 000	-60 173	-173	100,29%
Tulot	0	0	0	0	0	
1199 Pohjavesilaitos	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Menot	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
111 KI / Rakennukset yhteensä	-220 000	11 840	-208 160	-99 063	109 097	47,59%
Menot	-220 000	11 840	-208 160	-99 063	109 097	47,59%
Tulot	0	0	0	0	0	
113 KI / Kiinteät rakent. ja lait.						
2500 Katujen rakentaminen yleensä	-100 000	0	-100 000	-101 884	-1 884	101,88%
Menot	-100 000	0	-100 000	-101 884	-1 884	101,88%
Tulot	0	0	0	0	0	
2557 Leikkipaikat	-25 000	0	-25 000	-14 363	10 637	57,45%
Menot	-25 000	0	-25 000	-14 363	10 637	57,45%
Tulot	0	0	0	0	0	
2572 Sataman laiturit	-120 000	90 000	-30 000	-22 505	7 495	75,02%
Menot	-120 000	90 000	-30 000	-22 505	7 495	75,02%
Tulot	0	0	0	0	0	

Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Ta+muutos	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
2600 Vesihuollon rakent. yleensä	-25 000	0	-25 000	-10 989	14 011	43,96%
Menot	-25 000	0	-25 000	-10 989	14 011	43,96%
Tulot	0	0	0	0	0	
2611 Jätevedenpumppaamot	-20 000	0	-20 000	-26 964	-6 964	134,82%
Menot	-20 000	0	-20 000	-26 964	-6 964	134,82%
Tulot	0	0	0	0	0	
2614 Viemärisaneeraukset	-80 000	0	-80 000	-68 919	11 081	86,15%
Menot	-80 000	0	-80 000	-68 919	11 081	86,15%
Tulot	0	0	0	0	0	
113 KI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä	-370 000	90 000	-280 000	-245 623	34 377	87,72%
Menot	-370 000	90 000	-280 000	-245 623	34 377	87,72%
Tulot	0	0	0	0	0	
10 Korvausinvestoinnit yhteensä	-590 000	101 840	-488 160	-344 686	143 474	70,61%
Menot	-590 000	101 840	-488 160	-344 686	143 474	70,61%
Tulot	0	0	0	0	0	
30 Uusinvestoinnit						
300 UI / Aineettomat oikeudet						
2810 Sähköisten palvelujen edistämi	-30 000	21 000	-9 000	-8 861	139	98,45%
Menot	-30 000	21 000	-9 000	-8 861	139	98,45%
Tulot	0	0	0	0	0	
300 UI / Aineettomat oikeudet yhteensä	-30 000	21 000	-9 000	-8 861	139	98,45%
Menot	-30 000	21 000	-9 000	-8 861	139	98,45%
Tulot	0	0	0	0	0	
310 UI / Maa- ja vesialueet						
1120 Kiinteistöjen myynti	50 000	0	50 000	5 533	-44 468	11,07%
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	50 000	0	50 000	5 533	-44 468	11,07%
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	5 533	-44 468	11,07%
310 UI / Maa- ja vesialueet yhteensä	50 000	0	50 000	5 533	-44 468	11,07%
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	50 000	0	50 000	5 533	-44 468	11,07%
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	5 533	-44 468	11,07%

Projektiyhmä-Projekti-Menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Ta+muutos	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
311 UI / Rakennukset						
1156 Uusi keskuskeittiö	0	275 072	275 072	275 072	-0	100,0%
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	275 072	275 072	275 072	-0	100,0%
Pysyvien vastaavien myynnit	0	275 072	275 072	275 072	-0	100,0%
1198 Uusi päiväkot	-1 500 000	-32 614	-1 532 614	-1 525 165	7 449	99,51%
Menot	-1 500 000	-62 000	-1 562 000	-1 554 551	7 449	99,52%
Tulot	0	29 386	29 386	29 386	-0	100,0%
Pysyvien vastaavien myynnit	0	29 386	29 386	29 386	-0	100,0%
311 UI / Rakennukset yhteensä	-1 500 000	242 458	-1 257 542	-1 250 093	7 449	99,41%
Menot	-1 500 000	-62 000	-1 562 000	-1 554 551	7 449	99,52%
Tulot	0	304 458	304 458	304 458	-1	100,0%
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien myynnit	0	304 458	304 458	304 458	-1	100,0%
313 UI / Kiinteät rakent. ja lait.						
2558 Liikuntapaikat	-20 000	0	-20 000	-17 522	2 478	87,61%
Menot	-20 000	0	-20 000	-17 522	2 478	87,61%
Tulot	0	0	0	0	0	
313 UI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä	-20 000	0	-20 000	-17 522	2 478	87,61%
Menot	-20 000	0	-20 000	-17 522	2 478	87,61%
Tulot	0	0	0	0	0	
316 UI / Koneet ja kalusto						
2820 Keittiön kalusteet	0	642	642	643	1	100,08%
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	642	642	643	1	100,08%
Pysyvien vastaavien myynnit	0	642	642	643	1	100,08%
2850 Sivistysos.,koneet ja kalusto	-60 000	36 780	-23 220	-18 776	4 444	80,86%
Menot	-60 000	36 780	-23 220	-18 776	4 444	80,86%
Tulot	0	0	0	0	0	
2851 Sivistysosasto/viestintälaitte	0	-18 620	-18 620	-18 618	2	99,99%
Menot	0	-18 620	-18 620	-18 618	2	99,99%
Tulot	0	0	0	0	0	
2900 Ympäristöos.koneet ja kalusto	-60 000	0	-60 000	-55 556	4 444	92,59%
Menot	-60 000	0	-60 000	-55 556	4 444	92,59%
Tulot	0	0	0	0	0	

Projektiyhmä-Projekti-Menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Ta+muutos	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
316 UI / Koneet ja kalusto yhteensä	-120 000	18 802	-101 198	-92 307	8 891	91,21%
Menot	-120 000	18 160	-101 840	-92 950	8 890	91,27%
Tulot	0	642	642	643	1	100,08%
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien myynnit	0	642	642	643	1	100,08%
320 UI / Osakkeet ja osuudet						
3001 Muut osakkeet ja osuudet	0	-235 100	-235 100	-308 695	-73 595	131,3%
Menot	0	-305 100	-305 100	-308 695	-3 595	101,18%
Tulot	0	70 000	70 000	0	-70 000	0,0%
Pysyvien vastaavien myynnit	0	70 000	70 000	0	-70 000	0,0%
320 UI / Osakkeet ja osuudet yht.	0	-235 100	-235 100	-308 695	-73 595	131,3%
Menot	0	-305 100	-305 100	-308 695	-3 595	101,18%
Tulot	0	70 000	70 000	0	-70 000	0,0%
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien myynnit	0	70 000	70 000	0	-70 000	0,0%
30 Uusinvestoinnit yhteensä	-1 620 000	47 160	-1 572 840	-1 671 946	-99 106	106,3%
Menot	-1 670 000	-327 940	-1 997 940	-1 982 578	15 362	99,23%
Tulot	50 000	375 100	425 100	310 633	-114 468	73,07%
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	375 100	425 100	310 633	-114 468	73,07%

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Ta+muutos	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
RAPORTTI YHTEENSÄ	-2 210 000	149 000	-2 061 000	-2 016 632	44 368	97,85%
Menot	-2 260 000	-226 100	-2 486 100	-2 327 264	158 836	93,61%
Tulot	50 000	375 100	425 100	310 633	-114 468	73,07%
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	375 100	425 100	310 633	-114 468	73,07%

2.13 Rahoitusosan toteutuminen 31.12.2022

RAHOITUSLASKELMA	Talousarvio 2022	TaMu 2022	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut 2022	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate+/-	1 826 900	1 372 235	3 199 135	4 001 113	801 978
Satunnaiset erät +/-	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-80 485	-80 485	-81 643	-1 158
Toiminnan rahavirta	1 826 900	1 291 750	3 118 650	3 919 470	800 820
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 260 000	-226 100	-2 486 100	-2 327 264	158 836
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutus	50 000	455 585	505 585	310 633	-194 953
Investoinnit	-2 210 000	229 485	-1 980 515	-2 016 632	-36 117
Toiminnan ja investointien rahavirta	-383 100	1 521 235	1 138 135	1 902 838	764 703
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-50 000	0	-50 000	-19 480	30 520
Antolainasaamisten vähennys	20 000	0	20 000	20 000	0
Antolainauksen muutokset	-30 000	0	-30 000	520	30 520
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-665 252		-665 252	-665 252	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-665 252	0	-665 252	-665 252	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	688 810	688 810
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 078 352	1 521 235	442 883	1 926 916	1 484 033

2.14 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta 2022

	sito- vuus 1) N/B	Määrärahat (tuhat euroa)					Tuloarviot (tuhat euroa)				
		Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	B	15	0	15	18	-3	0	10	10	10	0
Tarkastuslautakunta											
Tarkastustoimi	B	33	0	33	27	7	0	0	0	0	0
Kunnanhallitus											
Yleinen hallinto											
Demokratiapalvelut	B	127	50	176	217	-41	0	0	0	0	0
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		4	0	4	4	0					
Yleisjohtaminen	B	162	-18	144	158	-14	0	0	0	1	-1
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		0	0	0	0	0					
		289	31	320	375	-55	0	0	0	1	-1
Elinkeinoitoimi											
Kehittämisen- ja elinkeinotoimi	B	405	0	405	352	53	38	0	38	39	-1
Hallinto- ja tukipalvelut											
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	B	1 429	-1	1 428	1386	42	507	-43	464	446	18
		29	0	29	26	3					
Työllistäminen											
	B	358	-131	228	212	16	162	-35	127	125	2
HALLINTO YHT.		2 529	-100	2 429	2 369	60	706	-68	601	620	20
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		33	0	33	30	3					
Perusturvalautakunta											
Sosiaalityö	B	2 826	290	3 116	3 241	-125	393	164	556	605	-49
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		4	0	4	4	0					
Ikäant. palvelut ja erityispa	B	10 190	500	10 689	10 801	-111	1 712	113	1 825	1 888	-63
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		5	0	5	5	0					
PERUSTURVAOSASTO											
YHTEENSÄ	B	13 016	790	13 806	14 042	-236	2 105	276	2 381	2 493	-111
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		10	0	10	10	0					

	sito- vuus 1) N/B	Määrärahat (tuhat euroa)					Tuloarviot (tuhat euroa)				
		Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
TERVEYDENHUOLTO											
Perusterveydenhuolto	B	5 495	-300	5 195	4874	321	0	0	0	0	0
Erikoissairaanhoido	B	7 541	-400	7 141	6997	145	0	0	0	0	0
Ympäristöterv.huolto	B	283	0	283	315	-32	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		13 319	-700	12 619	12 186	434	0	0	0	0	0
Sivistyslautakunta											
Koulutoimi	B	6 734	45	6 779	6 585	194	472	0	472	474	-2
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		22	0	22	23	-1					
Varhaiskasvatus	B	1 937	14	1 951	1 798	153	126	0	126	113	13
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		0	0	0	2	-2					
Kultt., nuoriso- ja vapaa	B	925	39	964	894	70	61	44	105	83	22
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		12	0	12	11	1					
Kansalaisopiston johtoku	B	430	-1	429	409	20	123	0	123	95	28
SIVISTYSOSASTO	B	10 026	96	10 122	9 685	437	782	44	826	765	61
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		34	0	34	36	-3					
Tekninen lautakunta				0							
Ruoka- ja siivouspalvelut	B	1 715	-818	897	935	-39	1 688	-712	977	956	20
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		6	0	6	2	4					
Tila- ja vuokrauspalvelut	B	1 964	32	1 996	2 014	-18	3 115	82	3 197	3 198	-1
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		869	0	869	1 898	-1 029					
<i>- lisäpoistot 1 M€, arvonalentumiset 0,07 M€</i>											
Vesihuoltolaitos	B	527	2	529	511	18	703	0	703	660	43
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		192	0	192	186	6					
Kunnallistekniikka	B	880	-1	879	923	-44	49	0	49	30	20
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		308	0	308	330	-22					
Yhdyskuntasuunnittelu	B	56	0	56	43	14	0	0	0	9	-9

	sito- vuus 1) N/B	Määrärahat (tuhat euroa)					Tuloarviot (tuhat euroa)				
		Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus											
AINEETTOMAT OIKEUDET											
Pitkävaikutteiset menot											
Sähköisten palv. edistämisen	B	30	-21	9	9	0					
		30	-21	9	9	0					
AINEELLISET HYÖDYKKEET											
MAA- JA VESIALUEET											
Tontit/maa-alueet											
Kiint./tonttien myynti ja os	B	0	0	0	0	0	50	0	50	6	44
		0	0	0	0	0	50	0	50	6	44
RAKENNUKSET											
Sivistystoimen rakennukset											
Opinortti, suunnittelu	B	100		100	21	79					
Kotiseutumuseo	B	30	-30	0	0	0					
Uusi päiväkot	B	1 500	62	1 562	1 555	7	0	29	29	29	
Yhteensä		1 630	32	1 662	1 575	87	0	0	0	0	0
Ympäristöosaston rakennukset:											
Uusi keskuskeittiö		0	0	0	0		0	276	276	276	
Talonrakennus	B										
Kiinteistöjen energiatal.par	B	0	0	0	0	0					
Pikoniemi rak.	B	60	0	60	60	0					
Pohjavesilaitos	B	30	0	30	0	30					
		90	0	90	60	30	0	276	276	305	
Rakennukset yhteensä	B	1 720	32	1 752	1 635	117	0	276	276	305	0
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET											
Maa- ja vesirakenteet											
Kunnallistekniikka											
Sataman laiturit	B	120	-90	30	23	7					
Liikuntapaikat											
Savikon leikkikenttä	B	25	0	25	14	11					
Rannankylän koulu, kentär	B	20	0	20	18	2					
Katujen rakentaminen											
Katujen rakentaminen ylee	B	100	0	100	102	-2					
Kunnallistekniikka yht.		265	-90	175	156	19	0	0	0	0	0

	sito- vuus 1) N/B						Tuloarviot (tuhat euroa)				
		Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET											
Maa- ja vesirakenteet											
Johtoverkostot ja laitteet											
Jätevedenpumppaamot, lo	B	20	0	20	27	-7					
Viemärisaneeraukset	B	80	0	80	69	11					
Vesihuollon rakentaminen	B	25	0	25	11	14					
Yhteensä	B	125	0	125	107	18	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet yht:	B	390	-90	300	263	37	0	0	0	0	0
KONEET JA KALUSTO											
Sivistystoimen kalusto	B	60	-37	23	19	4					
Sivistysos. Viestintälaitteet	B	0	19	19	19	0					
Opinportti, pelan tilan muu	B	0	18	18	18	0					
Ympäristötoimen kalusto	B	60	0	60	56	4					
Koneet ja kal. Yht.	B	120	0	120	111	9					
SIJOITUKSET											
Osakkeet ja osuudet											
Service Oy		0	305	305	305	0					
Metsäliitto Osuuskunta		0	0	0	4	-4					
As. Oy Rantapuustelli		0	0	0			0	70	70	0	
INVESTOINNIT YHT:	B	2 260	226	2 486	2 327	159	50	375	425	311	-114
Menot		2 260	226	2 486	2 327	159					
Tulot yhteensä:							50	375	425	311	-114
Rahoitusosuudet							0	0	0	0	0
Käyttöom. myynti							50	375	425	311	114
Netto		2 210	-149	2 061	2 017	44					
RAHOITUSOSA											
Määrärahat (tuhat euroa)											
Tuloarviot (tuhat euroa)											
	sito- vuus 1) N/B	Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. TA 2022	TA- muu- tos	Muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäyk	B	50	0	50	19	31					
Antolainasaamisten väh.	B						20	0	20	20	0
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen.lisäykset	B	0	0	0	0	0					
Pitkäaik. Lainojen vähenn.	B	665	0	665	665	0					
Lyhytaik. lainojen muutos	N	0	0	0	0	0					
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0					
Vaikutus maksuvalmiuteen		0	0	0	-689						
Yhteensä		715	0	715	-4	31	20	0	20	20	0

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

PIELAVEDEN KUNTA

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 2022

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Kunnan tuloslaskelma

Ulkoinen	1-12 / 2022		1-12 / 2021	
TOIMINTA TUOTOT				
MYYNTITUOTOT	1 459 873,02		1 426 495,94	
MAKSUTUOTOT	1 670 801,51		1 643 618,83	
TUET JA AVUSTUKSET	714 019,17		772 427,29	
MUUT TOIMINTA TUOTOT	1 856 929,40	5 701 623,10	1 684 934,38	5 527 476,44
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		2 165,30		4 924,00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-11 251 304,94		-11 026 005,42	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-2 763 593,32		-2 746 498,65	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-466 922,29		-435 879,46	
PALVELUJEN OSTOT	-21 825 634,71		-19 703 444,47	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 037 496,08		-2 165 647,19	
AVUSTUKSET	-1 237 100,60		-1 055 016,46	
MUUT TOIMINTAKULUT	-806 081,89	-40 388 133,83	-595 756,69	-37 728 248,34
TOIMINTAKATE		-34 684 345,43		-32 195 847,90
VEROTULOT		15 114 453,76		14 708 500,98
VALTIONOSUDET		22 937 553,00		21 430 639,87
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	13 081,65		9 404,26	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	712 426,04		536 902,81	
KORKOKULUT	-85 704,05		-89 971,26	
MUUT RAHOITUSKULUT	-6 351,92	633 451,72	-5 590,03	450 745,78
VUOSIKATE		4 001 113,05		4 394 038,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 434 077,72		-1 746 338,23	
ARVONALENTUMISET	-67 035,33	-2 501 113,05	-118 639,89	-1 864 978,12
TILIKAUDEN TULOS		1 500 000,00		2 529 060,61
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		1 500 000,00		2 529 060,61

3.2 Kunnan rahoituslaskelma

			2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	4 001 113,05		4 394 038,73	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-81 643,17	3 919 469,88	-223 773,06	4 170 265,67
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-2 327 264,43		-793 323,60	
RAHOITUSOSUJDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0,00		35 000,00	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	310 632,50	-2 016 631,93	17 950,59	-740 373,01
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		1 902 837,95		3 429 892,66
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-19 480,00		0,00	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	20 000,00	520,00	0,00	0,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-665 252,00	-665 252,00	-2 393 823,86	-2 393 823,86
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-36 188,90		-3 194,17	
SAAMISTEN MUUTOS	-60 808,62		-875 648,56	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	785 807,43	688 809,91	-159 653,83	-1 038 496,56
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		24 077,91		-3 432 320,42
RAHAVAROJEN MUUTOS		1 926 915,86		-2 427,76
	RAHAVARAT 31. 12.	8 587 807,05		6 660 891,19
	1. 1.	6 660 891,19	1 926 915,86	6 663 318,95
				-2 427,76

3.3 Kunnan tase

VASTAAVAA	2 022	2 021	VASTATTAVAA	2 022	2 021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	31 623 837,60	32 027 195,55	A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	19 314 067,80	19 314 067,80
1. Aineettomat oikeudet	19 720,48	40 383,56	II Arvonkorotusrahasto	2 612 555,00	2 612 555,00
2. Muut pitkävaikutteiset menc	12 610,34	24 569,48	III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edell. tilikausien ylij.(alij.)	3 409 636,66	880 576,05
	32 330,82	64 953,04	V Tilikauden ylijäämä (alijää)	1 500 000,00	2 529 060,61
II Aineelliset hyödykkeet				26 836 259,46	25 336 259,46
1. Maa- ja vesialueet	3 602 450,38	3 606 824,57	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	14 500 898,77	14 913 078,08	1. Poistoero		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 899 539,17	5 043 339,45	2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto	231 506,61	242 851,98			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	46 080,30	46 080,30	C PAKOLLISET VARAUKSET		
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	52 095,40	159 306,88	1. Eläkevaraukset	0,00	0,00
	23 332 570,63	24 011 481,26	2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
III Sijoitukset			3. KOM-arvonkorotukset	0,00	0,00
1. Osakkeet ja osuudet	7 963 614,49	7 654 919,59		0,00	0,00
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
3. Muut lainasaamiset	273 931,66	285 431,66	1. Valtion toimeksiannot		
4. Muut saamiset	21 390,00	10 410,00	2. Lahjoitusrahastojen pääo	40 534,95	57 236,18
	8 258 936,15	7 950 761,25	3. Muut toimeksiantojen pää	17 161,87	52 834,46
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				57 696,82	110 070,64
1. Valtion toimeksiannot			E VIERAS PÄÄOMA		
2. Lahjoitusrahast. erit.katteet	39 073,02	55 257,94	I Pitkäaikainen		
3. Muut toimeksiantojen varat			1. Joukkovelkakirjalainat		
	39 073,02	55 257,94	2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	10 332 776,14	10 837 142,14
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus			4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	5. Saadut ennakot		
2. Keskenkäynteiset tuotteet			6. Ostovelat		
3. Valmiit tuotteet			7. Muut velat	655,58	1 057,06
4. Muu vaihto-omaisuus			8. Siirtovelat	41 167,29	41 167,29
5. Ennakkomaksut				10 374 599,01	10 879 366,49
	0,00	0,00	II Lyhytaikainen		
II Saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
Pitkäaikaiset saamiset	142 933,57	156 361,99	2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	504 366,00	665 252,00
1. Myyntisaamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lainasaamiset	0,00	5 000,00	4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Muut saamiset	142 933,57	151 361,99	5. Saadut ennakot	270 939,20	183 353,00
4. Siirtosaamiset			6. Ostovelat	1 437 450,75	975 570,51
Lyhytaikaiset saamiset	1 564 484,62	1 490 247,58	7. Muut velat	311 203,81	348 157,05
1. Myyntisaamiset	385 885,39	477 812,72	8. Siirtovelat	2 165 620,81	1 891 925,10
2. Lainasaamiset				4 689 580,57	4 064 257,66
3. Muut saamiset	1 167 932,44	991 364,27	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	41 958 135,86	40 389 954,25
4. Siirtosaamiset	10 666,79	21 070,59			
	1 707 418,19	1 646 609,57			
III Rahoitusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	3 790 806,04	3 789 710,16			
3. Joukkovelkakirjasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
	3 790 806,04	3 789 710,16			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 797 001,01	2 871 181,03			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	41 958 135,86	40 389 954,25			

3.4 Konsernin tuloslaskelma

	1.1.2022 - 31.12.2022	1.1.2021 - 31.12.2021
Toimintatuotot	22 202 664	21 649 871
Toimintakulut	-57 212 432	-53 928 050
Osuus osak.yht.voitosta/tapp.	45 085	35 420
Toimintakate	-34 964 683	-32 242 758
Verotulot	15 087 382	14 682 029
Valtionosuudet	24 499 705	22 925 588
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 016	12 447
Muut rahoitustuotot	714 855	503 642
Korkokulut	-181 573	-180 573
Muut rahoituskulut	-20 084	-9 098
Vuosikate	5 149 618	5 691 278
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk.poistot	-3 586 025	-2 860 382
Tilikauden yli-ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-84 787	-120 629
Satunnaiset erät	-5 702	180 306
Tilikauden tulos	1 473 104	2 890 573
Tilinpäätössiirrot	2 026	4 422
Laskennalliset verot	-26 414	-17 839
Tilikauden verot	-2 191	-1 550
Vähemmistöosuudet	-1 530	-9 054
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	1 444 995	2 866 552

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 149 618	5 691 278
Satunnaiset erät	-5 702	180 306
Tilikauden verot	-2 191	-1 550
Tulorahoituksen korjauserät	-253 912	-73 639
	4 887 813	5 796 395
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 234 927	-2 366 876
Rahoitusosuudet investointimen	8 423	70 531
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	342 926	136 882
	-3 883 577	-2 159 464
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 004 236	3 636 931
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-19 558	-1 182
Antolainasaamisten vähennykset	20 652	3
	1 094	-1 178
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 432 541	865 568
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 302 801	-3 073 907
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-99 836	24 176
	1 029 904	-2 184 163
Oman pääoman muutokset	1 697	11 121
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant.varojen ja pääom.m.	-38 526	-3 145
Vaihto-omaisuuden muutos	7 097	10 967
Saamisten muutos	-539 159	-736 701
Korottomien velkojen muutos	1 138 222	27 104
	567 634	-701 774
Rahoituksen rahavirta	1 600 327	-2 875 994
Rahavarojen muutos	2 604 563	760 937
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 789 134	10 184 571
Rahavarat 1.1.	10 184 571	9 423 634
	2 604 563	760 937

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	19 314 068	19 314 068
Aineettomat oikeudet	278 847	329 009	Säätiöiden ja yhdistysten peruspc	573	573
Muut pitkävaikutteiset menot	32 704	44 576	Arvonkorotusrahasto	2 638 122	2 642 683
Ennakkomaksut	4 974	203	Muut omat rahastot	65 204	66 932
	<u>316 525</u>	<u>373 788</u>	Edell. tilikausien yli-alijäämä	5 069 879	2 226 235
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	1 444 995	2 866 552
Maa- ja vesialueet	4 025 457	4 029 178		<u>28 532 841</u>	<u>27 117 042</u>
Rakennukset	25 759 512	26 169 630	VÄHEMMISTÖOSUUDET	133 461	131 903
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 186 330	5 293 638			
Koneet ja kalusto	1 308 090	1 297 426	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	134 473	117 735	Eläkevaraukset		
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	<u>2 398 197</u>	<u>1 950 559</u>	Muut pakolliset varaukset	463 188	571 170
	<u>38 812 059</u>	<u>38 858 165</u>		<u>463 188</u>	<u>571 170</u>
Sijoitukset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkuusyhteisöosuudet	530 738	463 623	Valtion toimeksiannot	79 155	78 619
Muut osakkeet ja osuudet	3 606 146	3 238 714	Lahjoitusrahastojen pääomat	125 721	121 856
Joukkovelkakirjalainasaamiset	339	903	Muut toimeksiantojen pääomat	33 361	70 732
Muut lainasaamiset	8 500	20 000		<u>238 236</u>	<u>271 207</u>
Muut saamiset	54 655	43 684			
	<u>4 200 378</u>	<u>3 766 925</u>	VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen		
Valtion toimeksiannot	76 495	76 250	Lainat kotim.tall.pankeilta		
Sijoitusrahastojen erit.katteet			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	21 453 498	20 160 251
Lahjoitusrahastojen erit.katteet	121 522	116 855	Lainat julkisyhteisöiltä	47 459	
Muut toimeksiantojen varat	<u>10 237</u>	<u>10 835</u>	Lainat muilta luotonantajilta		
	<u>208 254</u>	<u>203 940</u>	Saadut ennakot		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Ostovelat		
Vaihto-omaisuus			Muut velat	656	1 057
Aineet ja tarvikkeet	138 402	129 618	Siirtovelat	48 059	48 059
Keskeneräiset tuotteet				<u>21 549 672</u>	<u>20 209 368</u>
Valmiit tuotteet/tavarat			Lyhytaikainen		
Muu vaihto-omaisuus	63 133	79 014	Joukkovelkakirjalainat	9 030	36 120
Ennakkomaksut			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 439 870	1 723 582
	<u>201 536</u>	<u>208 633</u>	Lainat julkisyhteisöiltä		
Saamiset			Lainat muilta luotonantajilta		
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot	443 662	364 755
Myyntisaamiset			Ostovelat	2 740 678	1 856 417
Lainasaamiset		5 000	Muut velat	405 702	448 238
Muut saamiset	142 934	151 362	Siirtovelat	3 873 464	3 655 474
Siirtosaamiset	229	233	Laskennallinen verovelka	83 271	56 776
Lyhytaikaiset saamiset				<u>8 995 677</u>	<u>8 141 361</u>
Myyntisaamiset	1 117 083	1 105 042	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	59 913 075	56 442 050
Lainasaamiset	25 044	108 791			
Muut saamiset	1 552 615	1 199 196			
Siirtosaamiset	547 283	276 405			
	<u>3 385 188</u>	<u>2 846 029</u>			
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet					
Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	3 790 806	3 789 710			
Joukkovelkakirjasaamiset					
Muut arvopaperit	192 066	568 525			
	<u>3 982 872</u>	<u>4 358 235</u>			
Rahat ja pankkisaamiset	8 806 263	5 826 336			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	59 913 075	56 442 050			

4 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kuntalain (410/2015) 113 §:ssä on säädetty kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksestä. Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntaan on vuoden 2015 alusta perustettu vesihuoltolaitoksen taseyksikkö, josta tilinpäätökseen on laadittu tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, investointien ja talousarvion toteutumisvertailut sekä toimintakertomus. Taseyksikkö sisältyy kunnan tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksessä ja liitetietojen laadinnassa on noudatettu Kirjanpitolausakunnan kuntajaoston yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille.

4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen esim. verotulot ja metsänmyyntitulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusavustuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on tehty kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa. Rahoitusarvopaperien arvonalentumiset ja niiden palautukset on kirjattu kuukausittain tuloslaskelman rahoituskuluihin ja -tuottoihin.

Johdannaissojimuksia ei kunnalla ole ollut.

Esittämistapa

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolausakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti siten, että liitetiedon kohta, johon ei tule tietoja, on merkitty maininnalla ei tietoja. Liitetietosisitteet ovat numeroitu vastaavasti.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia virheiden korjauksia ei ole ollut.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja esittämistapa

Laatimisperiaatteet

Tytäryhtiöt ja kuntayhtymät toimittavat tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman, liitetiedot ja tarvittavia muita tietoja konsernitilinpäätöksen laatimista varten.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kunnan omistamat tytäryhteisöt hankintamenomenetelmällä ja kuntayhtymät suhteellisesti peruspääomaosuuden mukaan.

Savon koulutus kuntayhtymä, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri sekä Ylä-Savon koulutus kuntayhtymä laativat konsernitilinpäätöksen, joka yhdistellään sellaisenaan kunnan konsernitilinpäätökseen sekä liitetietoihin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Konsernirakenteessa tilikauden aikana tapahtuneet muutokset

Pohjois-Savon Liiton omistusosuus prosentti on pienentynyt vuonna 2022 1,30 -> 1,25 %:in, johtuen maksuunpantua kunnallisveroa vastaavan verotettavan tulon muutoksesta vuonna 2021.

Tilinpäätössiirrot

Kunnan ja kuntayhtymien poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseessa omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli/alijäämiin ja tilikauden yli/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli/alijäämiin. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset kunta merkitsee konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli/alijäämään.

Ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitus on konsernituloslaskelmassa siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Pielaveden Teollisuushallien käyttöomaisuuden poistot vuoteen 2018 saakka on oikaistu poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Pielaveden Teollisuushallit Oy			
Vaikutus yhteensä	sumupoisto	kirjattu tp:ssä	erotus
2002-2003	100 220,70	119 486,16	19 265,46
2004-2010	402 363,68	210 102,05	-192 261,63
2011	69 650,08	37 259,30	-32 390,78
2012	56 120,65	29 089,63	-27 031,02
2013	50 823,64	23 078,84	-27 744,80
2014	64 917,04	30 678,29	-34 238,75
2015	71 504,81	31 158,45	-40 346,36
2016	70 575,28	29 559,38	-41 015,90
2017	67 140,36	25 340,72	-41 799,64
2018	34 631,61	18 304,60	-16 327,01
Yhteensä	987 947,85	554 057,42	-433 890,43

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä, jotka tulisi yhdistää konsernitilinpäätökseen ei kunnalla ole.
(omistusosuus yli 20 % osakepääomasta ja äänimäärä vähintään 20 % - 50 %)

Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely konsernitilinpäätöksessä

Pielaveden Teollisuushallien suunnitelmapoistojen kumulatiivinen määrä vuosilta 2012–2018 on kirjattu edellisten tilikausien yli/alijäämään. Suunnitelmapoistojen oikaisut ovat olleet vuosina 2019–2021 epäolennaisia ja tehdyt kirjaukset (11.253 €) on peruutettu vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä. Vuodelta 2022 poisto-oikaisua ei ole sen vähäisyyden vuoksi enää kirjattu.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6)

Toimintatuotot tehtävääalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	322 930	204 351	268 731	271 223
Sosiaali- ja terveyspalvelut	17 697 583	16 235 953	2 492 506	2 333 664
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 149 168	1 086 905	765 083	809 033
Yhdyskuntapalvelut				
Muut palvelut	3 032 492	3 126 229	2 175 303	2 113 557
Toimintatuotot yhteensä	22 202 173	20 653 438	5 701 623	5 527 476

7)

Verotulojen erittely	2022	2021
Kunnan tulovero	11 317 689	10 812 702
Kiinteistövero	1 250 342	1 196 897
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 546 423	2 698 902
Verotulot yhteensä	15 114 454	14 708 501

Veroprocentit	2022	2021
Tuloveroprocentti	21,75	21,75
Kiinteistöveroprocentit		
Yleinen	0,93	0,93
Vakituiset asuinrakennukset	0,60	0,60
Muut asuinrakennukset	1,10	1,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	2,50	2,50

8)

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtuionosuus	19 763 645	18 646 835
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	4 626 143	4 882 305
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	17 472	-20 179
Verotulomenetysten korvaus	3 156 436	2 803 984
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	22 937 553	21 430 640

Yksikköhintarahoituksen muk. valtionosuus/siirr. konsernin tp:ssä myyntituloista valtionosuksiin	2022	2021
Ylä-Savon amm.koul.kuntayhtymä	1 384 916	1 317 372
Savon koulutus kuntayhtymä	177 236	1 775 577

9)

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	16 032 972	15 290 373
Muiden palvelujen ostot	5 792 663	4 413 071
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	21 825 635	19 703 444

10) Ei tietoja

11)

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	tasapoisto	2 v
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v
Liikearvo	tasapoisto	2 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK-ohjelmat	tasapoisto	2 v
Muut	tasapoisto	2 v
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v
Talouksrakennukset	tasapoisto	10 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v
Kiinteät rakenteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	15 v
Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 v
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 v
Viemäriverkko	tasapoisto	30 v
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15 v
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	tasapoisto	10 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10 v
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3 - 10 v
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	tasapoisto	8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4 v
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	5 v
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 v
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto	5 v
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 v

Koneissa ja kalustossa voidaan käyttää menoajamäpoistoa tapauskohtaisesti erillisellä kunnanhallituksen päätöksellä

Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytönmukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

Pielaveden kunnan poistosuunnitelma 10.6.2013 § 81

Tätä poistosuunnitelmaa noudatetaan 1.1.2013 alkaen.

Pysyviin vastattaviin kirjattavan hankkeen alaraja on 1.1.2009 lukien 10.000,00 euroa.

Tätä pienemmät hankkeet kirjataan vuosikuluiksi.

Kunnan poistosuunnitelma on muutettu vuonna 2014 siten, että siihen sisältyy myös tytäryhtiöt.

Kunnanhallituksen päätös 23.1.2023 § 12, uuden päiväkodin saneeraus- ja laajennusurakanpoistoajan määrittäminen

12)

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Potilasvakuutusmaksuvastuu 1.1. (shp)	544 919	578 327		
Lisäykset tilikaudelle				
Vähennykset tilikaudella	-97 136	-33 408		
Potilasvakuutusmaksuvastuu 31.12. (ky)	447 783	544 919		
Purkutyövaraus 1.1. (Ysao)	24 821	24 821		
Lisäykset tilikaudelle				
Vähennykset tilikaudella	-13 616			
Purkutyövaraus 31.12. (Ysao)	11 205	24 821		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				223 733
Lisäykset tilikaudelle				
Vähennykset tilikaudella				-223 733
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				0
Vahingonkorvausvaraus (Ysao) 1.1.	0	4 487		
Lisäykset tilikaudelle	4 049			
Vähennykset tilikaudella		-4 487		
Vahingonkorvausvaraus (Ysao) 31.12.	4 049	0		
Vuokrakohteen ennallistamisvelvoite (Sakky) 1.1.	1430	0		
Lisäykset tilikaudelle		1430		
Vähennykset tilikaudella	-1279			
Vuokrakohteen ennallistamisvelvoite (Sakky) 1.1.	151	1430		

13)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	101 804	17 452	82 741	
Luovutusvoitot yhteensä	101 804	17 452		
Muut toimintakulut				
Pysyvien vastaavien luovutustappiot	1 147	16 090	1 098	0
Luovutustappiot yhteensä	1 147	16 090	1 098	0

14)

Satunnaisien tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Savon koulutuskuntayhtymä	889			
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri/osakkeiden myyntitulot		180 306		
Satunnaiset tuotot yhteensä	889	180 306	0	0
Satunnaiset kulut; Vaalijala	6 566			
Satunnaiset kulut yhteensä	6 566	0	0	0

15)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä				
Osinkotuotot muista yhteisöistä			707 834	481 017
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			331	487
Yhteensä			708 165	481 504

16) Ei tietoja

4.4 Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Ei tietoja

18)

ARVONKOROTUKSET	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Y-S:n koulutusky 1.1. maa- ja vesialueet	25 567	25 567		
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12.	25 567	25 567		
Rakennukset 1.1.	4 561	4 561		
Arvonkorotusten purku	4 561	0		
Arvo 31.12.	0	4 561		
Osakkeet ja osuudet 1.1.	2 612 555	2 612 555	2 612 555	2 612 555
Arvonkorotukset	0	0		
Arvo 31.12.	2 612 555	2 612 555	2 612 555	2 612 555
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	2 638 122	2 642 683	2 612 555	2 612 555

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineett. oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	40 384	24 569	64 953	3 606 825	14 913 078	5 043 339	242 852	46 080	159 307	24 011 481
Lisäykset tilikauden aikana			0		1 483 951	300 813	181 709		52 095	2 018 569
Rahoitusosuudet tilikaudella										0
Vähennykset tilikauden aikana				-4374	-123 664,00		-100 951			-228 989
Siirrot erien välillä					83 279	76 028			-159 307	0
Tilikauden poisto	-20 663	-11 959	-32 622		-1 788 710	-520 642	-92 104			-2 401 456
Arvonlennukset ja niiden pal.					-67 035					-67 035
Poistamaton hankintameno 31.12.	19 720	12 610	32 331	3 602 450	14 500 899	4 899 539	231 507	46 080	52 095	23 332 571
Olennaiset lisäpoistot/erittely					974 231	22 779				

Arvonalentumiset; Laurinpurontie 25/entinen päiväkotitaruina

Lisäpoisto; Puustellinkoulu, päiväkotitaruina/Laurinpurontie 23 + oppilassalontola, Säviän koulu, Puistotie 13-15, Pohjois-Pielaveden koulu, liikuntahalli

MAA-JA VESIALUEET ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	283 537	283 537	100 153	100 153
Muut maa- ja vesialueet	3 741 920	3 745 640	3 502 297	3 506 671
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 025 457	4 029 177	3 602 450	3 606 824

*) maa-alueisiin kirjatut keskinäiset liittymismaksut on eliminoitu

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Aineettomat hyödykkeet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 466 545	152 810	2 886 695	3 148 869	7 654 920		265 432	30 410	295 842	295 842
Lisäykset**)				308 695	308 695				19 480	19 480
Vähennykset*)					0				-20 000	-20 000
Hankintameno 31.12.	1 466 545	152 810	2 886 695	3 457 564	7 963 614		265 432	29 890	295 322	295 322
Arvonlennukset ja niiden palautukset*)										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 466 545	152 810	2 886 695	3 457 564	7 963 614		265 432	29 890	295 322	295 322

Lisäys muut osakkeet ja osuudet; Servica, Metsäliitto

20-22)

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Kotipaikka	Kuntakonsernin osuus (1000 €)				tilikauden voitosta/ tappiosta
		Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokralatol	Pielavesi	100,00 %	100,00 %	992	1 367	105
Pielaveden Teollisuushallit Oy	Pielavesi	100,00 %	100,00 %	390	14	-47
Kuntayhtymät						
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Kuopio	2,27 %	2,27 %	2 654	13 447	-81
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	1,75 %	1,75 %	557	541	17
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	Iisalmi	7,47 %	7,47 %	1 749	336	-52
Savon koulutuskuntayhtymä	Kuopio	0,30 %	0,30 %	179	244	-11
Pohjois-Savon Liitto	Kuopio	1,25 %	1,25 %	19	11	3
Muut omistusyhteisyhteisöt						
Kehitysyhtiö Savogrow Oy *)	Suonenjoki	21,84 %	21,84 %			
			Yhteensä	6 541	15 961	-67

*) Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on alle 1/5, ei yhdistelty.

Luvut ilmoitettu yhteisöjen erillistilinpäätösten mukaisesti omistusosuus% laskettuna.

23)

Saamisten erittely	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		7 980		2 845
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	7 980	0	2 845
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		650		29 077
Lainasaamiset				
Muut saamiset		636 818		577 114
Siirtosaamiset				
Yhteensä		637 468		606 191
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus- yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		3084		1147
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	3 084	0	1 147
Saamiset yhteensä	0	648 532	0	610 184

24)

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	77 417	40 927		
Rahoitusosuudet ja avustukset	392 133	102 958		
Muut tulojäämät/jaksotukset	76 210	112 280	10 667	21 071
Tulojäämät yhteensä	545 760	256 165	10 667	21 071
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	545 760	256 165	10 667	21 071

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25)

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	19 314 068	19 314 068	19 314 068	19 314 068
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	19 314 068	19 314 068	19 314 068	19 314 068
Yhdistysten ja säätiöiden pääomat 1.1.	573	573		
Lisäykset/vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden pääomat 31.12.	573	573		
Arvonkorotusrahassto 1.1.	2 642 682	2 642 682	2 612 555	2 612 555
Lisäykset			0	0
Vähennykset; Ysao	-4 560		0	0
Arvonkorotusrahassto 31.12.	2 638 122	2 642 682	2 612 555	2 612 555
Muut omat rahastot	66 932	78 093		
Itä-Suomen päihdehuollon purkautuminen		-7 850		
Siirrot rahastosta, Psshp+Sakky	-1 728	-3 312		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	65 204	66 932		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	2 226 235	-1 188 752	880 576	-1 306 488
Edellisten tilik. ali/ylijäämän korjaus v. 2021		29320		
Edellisen tilikauden ylijäämä	2 866 552	3 385 667	2 529 061	2 187 065
Suunnitelmapoistojen oikaisu ed. tilikauteen	-11 253			
Laurinpurontie 25 sisäisen katteen jäännösarvo	-12 864			
Psshp;Islab omistus% muutos poistoeroon ja varauksiin	1209			
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	5 069 879	2 226 235	3 409 637	880 576
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 444 995	2 866 552	1 500 000	2 529 061
Oma pääoma yhteensä	28 532 841	27 117 042	26 836 259	25 336 260

Edellisten tilikausien yli/alijäämässä tapahtuneet muutokset esitetty erillisillä riveillä v. 2022

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kunta	
	2022	2021
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	3 409 637	880 576
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 500 000	2 529 061
Kertynyt poistoero 31.12.		
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.		
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	4 909 637	3 409 637

LIITETIETO YLI- ALIJÄÄMÄERIEN TULKINNASTA

vuosi	Tilikauden ali-ylijäämä	Kertynyt alijäämä	Olellaiset vaikuttavat tekijät
2014	320 952	-1 455 148	Tulosta heikentävä: Terveystuotot yli n. 0,9 milj. euroa
2015	-384 338	-1 839 486	Tulosta parantava: Satunnaisia tuottoja 0,4 milj. euroa (Kehätie 10). Tulosta heikentävä: Terveystuotot alkuperäiseen talousarvioon yli 1,4 milj. euroa.
2016	-252 371	-2 091 858	Tulosta heikentävä: Edelliseen vuoteen verorahoitus heikkeni ja rahoitustuotot olivat pienemmät (Energiaholding), sekä poistojen nousu (terveysaseman peruskorjauksen valmistuminen)
2017	719 685	-1 372 173	Tulosta heikentävä: Arvonlennuskirjaukset 0,52 milj. euroa (ent. vanhustyönkeskus 0,48 milj. euroa (sisäilmaongelmat/Avi/käyttökieltouhka) ja ent. kunnanviraston rakennus Kassankulma) 0,03 milj)
2018	372 041	-1 000 132	Tulosta heikentävä: Pielaveden Teollisuushallit Oy:n osakkeiden arvonlennus -0,3 milj.euroa (svop). Palvelujen ostot (th).
2019	-306 356	-1 306 488	Tulosta heikentävä: Sairaanhoidopiirin alijäämälaskutus -0,31 euroa, verotulot - 0,27 milj. euroa, palvelujen ostot perusterveydenhuolto, ylitys alkup. ta n. - 0,6 milj. euroa. Lisäksi alkuperäisen talousarvion ulkopuolelta tuli rakennusten purkukustannukset n. -0,28 milj. euroa.
2020	2 187 065	880 576	Tulosta heikentävä (vertailu alkup.ta): verotulojen alitus yht. n. -0,4 M€ erikoissairaanhoidon alijäämät -0,4 M€, perusterveydenhuollon ylitys -0,3 M€, Pielaveden Teollisuushallit Oy:n po-lainojen ja osakkeiden arvonlennukset -0,5 M€, koronan aiheuttamat tulojen vähennykset. Tulosta parantava: talouden tasapainotusohjelman vaikutus n. 1,4 M€, Pssh:n palvelujen ostojen alitus n. 0,4 M€, lisätyt valtionosuudet n. 1 M€, sekä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 0,6 M€.
2021	2 529 061	3 409 637	Tulosta heikentävä: Henkilöstökulujen kasvu n. -0,6 M€ Valtionosuudet n. 1 M€ vähemmän kuin ed. tp Lisäpoistot ja arvonalentumiset n. -0,4 M€ Tulosta parantava: Tulojen kasvu n. 0,2 M€ Terveystuotot menojen vähentyminen ed. tilinpäätöksestä n. 1,1 M€ Verotulot n. 1,1 M€ enemmän kuin ed.tp
2022	1 500 000	4 909 637	Tulosta heikentävä (vertailu ed. tilinpäätös): henkilöstökulut -0,3 M€, sairaanhoidopiirin alijäämälaskutus n. 0,2 M€, asiakaspalvelujen ostot -0,7 M€ (perusturva), työvoiman vuokraus - 0,3 M€, kuljetuspalvelut (sivistys) ja yleinen kustannusten voimakas kasvu. Lisäpoistoja tehtiin n. -1 M€ ja arvonalentumisia kirjattiin -0,07 M€. Tulosta parantava: verotulot 0,4 M€ ja valtionosuudet 1,5 M€, sekä rahoitustuotot 0,2 M€ (osinkotuotot).

26) Ei tietoja

27)

Pitkäaikaiset velat (jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen)				
	2022		2021	
	konserni	kunta	konserni	kunta
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rah. ja vakuutuslaitoksilta	18 002 118	8 278 876	24 323 648	8 792 356
Lainat julkisyhteisöiltä				
Lainat muilta luotonantajilta				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Pitkäaikaiset velat yhteensä	18 002 118	8 278 876	24 323 648	8 792 356

28) Ei tietoja

29)

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (PSSHP)	447 783	578 327		
Vahingonkorvausvaraus (Ysao)				
Purkuvaraus Pemon kohteet (Ysao)	15 254	24 821		
Vuokrakohteen ennallistamisvelvoite (Sakky)	151	1 430		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	463 188	604 578	0	0

30)

Vieras pääoma	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 094		0
Yhteensä		1 094		0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		221 612		-192 007
Siirtovelat				
Yhteensä		221 612		-192 007
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyhteisöille				
Ostovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä	0	222 706	0	-192 007

Kuntayhtymien ostovelat - merkkiset, johtuen sairaanhoitopiirin joulukuun tasauslaskuista (hyvitys) v. 2021

31-32) Ei tietoja

33)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	73 984	104 989		
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 667 766	2 614 942	1 441 495	1 482 574
Korkojaksotukset	46 651	30 074	44 001	28 409
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	817 074	602 175	560 306	338 775
Muut menojäämät	251 277	294 730	110 631	41 236
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 782 768	3 541 921	2 156 433	1 890 994
Siirtovelat yhteensä	3 856 752	3 646 910	2 156 433	1 890 994

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34)

VELAT, JOIDEN VAKUUTENA ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset/Vuokratalot				
Vakuuden määrä	2 681 566	5 788 674		
Velkaa jäljellä	65 986	197 628		

35)

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut vakuudet				
Vuokraoikeus (PSSHp)	15 890	15 890		
Shekkilimiittisopimus (PSSHP)	38 227	38 227		
Vakuudet yhteensä	54 117	54 117		

36-37) Ei tietoja

38)

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2022
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	1 550 120	845 973	706 795	134 996
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	270 627	252 227	90 155	97 124
Leasingvuokravastuut				
Leasingvuokravastuut yhteensä	2 894 795	3 174 282	2 630 793	2 846 485
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	278 586	318 238	234 719	270 543
-siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet*)	1 431 253	1 431 253	1 431 253	1 431 253

*) Pelastusaseman kiinteistöleasingisopimukseen sisältyy rakennuksen osto-oikeussopimus, 10 v. kuluttua vuokrauksen alkamisesta sekä myyntisopimus, jos kunta ei ole käyttänyt osto-oikeuttaan vuokrasopimuksen päätyttyä.

39-40)

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 424 466	3 482 351	1 750 000	1 750 000
Jäljellä oleva pääoma	1 855 889	1 992 091	880 000	970 000
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 162 300	2 150 950	2 146 410	2 146 410
Jäljellä oleva pääoma	333 169	402 236	317 279	397 696

Saadut vakuudet		
(tilinpäätöksessä erillinen luettelo)	Kunta	
	2022	2021
Urakoitsijoiden vakuudet ja takaukset	131 427	63 439
Muut vakuudet, Ara 1) Pielaveden Teollisuushallit Oy 2)	5 012 140	5 032 392
Saadut vakuudet yhteensä	5 143 567,17	5 095 831,17

- 1) Suomen Valtion (Ara) myöntämä täytetakausta Kuntarahoituksen myöntämälle korkotukilainalle 5.043.148 e
- 2) Vastavakuus (kiinnitys)Teollisuushallit Oy:lle myönnetystä pääomalinasta
- 3) Vuoden 2021 urakoitsijoiden antamien vakuuksien summa korjattu (aikaisemmassa luvussa ollut mukana vanhentuneita vakuuksia)

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	32 318 969	30 550 418
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus tak. kesk. rah. 31.12.	18 690	20 012

41)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Sitoumus lainan myöntämiseen (Ysao)	22 410	22 410		
Sopimusvastuut yhteensä	22 410	22 410		
Käynnissä olevat oikeudenkäynnit (Psshp)	10 294	16 026		
Per.hankkeiden valt.osuuden palautusvastuu	3 326 174	3 508 123	3 081 351	3 269 327
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 774 375	2 548 875	2 074 864	2 151 928
Eu-hankerahoisiin sis. Palautusvastuu (Ysao)	382 451	395 945		
Koronvaihtosopimus (Psshp)				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	2 077 685	2 767 158		
Käypä arvo	86 137	-124 694		

- 1) Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin konsernilla on 15 eri koronvaihtosopimusta, jotka on tehty joko yksittäisen lainan tai koko lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi.
- 2) Pohjois-Savon pelastuslaitoksella on saapunut varallaolovaatimuksia Korkeimman oikeuden (KKO:2015:48) ratkaisuun perustuen. Vaatimuksissa on vaadittu varallaolon luettavaksi työajaksi. Vaatimusten esittäneiden henkilöiden lukumäärä on 96, vaatimussumma yhteensä 24.816.952 euroa ilman sivukuluja. Lisäksi työtuomioistuin on antanut 3.3.2023 neljä erillistä välituomiota asiassa, jossa on ratkaistavana 26 henkilön vaatimukset, yhteensä 5.799.955 euroa ilman sivukuluja. Välituomioiden ratkaisu kaikkien vaatimusten osalta on, että varallaoloaika on kokonaisuudessaan luettava työajaksi. Työtuomioistuin käsittelee myöhemmin maksettavien korvausten määrää (ns. määrävaiheen käsittely). Määrävaiheessa vastaaja voi esittää ja perustella vaatimusten kohtuullistamista. Lopullisesti maksettavien korvausten määrä tiedetään tuon määrävaiheen jälkeen, mutta käsittelyn aikataulu ei ole vielä tiedossa. Vuonna 2022 varallaolokorvausten palkkasaatavia on maksettu 1.229.116 e, josta Pielaveden kunnan osuus on 26862 e.
- 3) Aravalain ja korkotukilain nojalla tuettuja vuokra-asuntoja (ARA-vuokra-asunnot) koskevat aravarajoituslain (1190/1993) käyttö ja luovutusrajoitukset; Pielakoti/keskuskeittiö rajoitukset päättyvät vuonna 2036
- 4) Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratalot omistaa ja isännöi kolmea kerrostaloa ja kahdeksaa rivitaloa. Rakennukset ovat valmistuneet 1977 - 1993, ja kaikki niistä ovat käyttö- ja luovutusrajoitusten alaisia aravavuokrataloja.

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42)

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022		
	2022	2021
Hallinto- ja tukipalvelut	14	13
Perusturvaosasto	130	126
Sivistysosasto	108	102
Ympäristöosasto	22	48
Yhteensä	274	289

*) lisäksi sivutoimisia kansalaisopiston opettajia 31.12.2022 oli 11 henkilöä

*) sisältää myös avoimen viran/toimen väliaikaiset hoitajat sekä oppisopimussuhteiset

43)

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	14 481 821	14 208 384
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	24 951	43 439
Henkilöstökulut yhteensä	14 506 772	14 251 823

44)

Luottamushenkilön palkkioista puolueelle tai puolueyhdistykselle perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut					
	2022	2021	2020	2019	2018
Pielaveden Kokoomus ry	1 725,00	1 545,67	1 280,00	1 370,00	930,00
Keskustan Pielaveden kunnallisjärjestö ry	10 211,25	6 174,25	3 037,00	3 474,00	3 660,50
Pielaveden Sosiaalidemokraatit ry	297,50	392,00	394,00	491,00	408,00
Pielaveden Vasemmisto ry	970,00	949,50	785,00	954,00	919,00
Pielaveden Perussuomalaiset ry	368,50				
Ylä-Savon Kristillisdemokraatit ry	252,00	233,00	84,00	143,00	185,00
Ylä-Savon Vihreät ry		12,00	36,00	36,00	24,00
Sininen sitoutumaton Pielavesi	75,50	544,33	707,00	861,00	909,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	13 899,75	9 850,75	6 323,00	7 329,00	7 035,50

45)

Tilintarkastajan palkkiot		
	2022	2021
Audiator Bdo Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	11 160,80	8 262,00
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät		
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot	2 510,00	0,00
Palkkiot yhteensä	13 670,80	8 262,00

46)

LIITETIETO KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VALISISTA LIIKETOIMISTA:	
Katainen Pekka -yrittäjä on kunnanvaltuuston jäsen, kunnanhallituksen varajäsen sekä perusturvalautakunnan jäsen	kuljetuspalvelut
Monitaitokset ry, 31.3.2022 saakka - toiminnanjohtaja on sivistyslautakunnan varapuheenjohtaja ja kunnanvaltuuston jäsen	Pitkäaikaistyöttömien toiminnanohjaus
Pielaveden Maaseudun Kotipalvelu ja Kuljetus - yrittäjä on sivistyslautakunnan jäsen sekä kansalaisopiston johtokunnan puheenjohtaja	kotipalvelu ja kuljetus
Jonnet Oy - omistaja on kunnan rakennustarkastaja	vuokraustoiminta
Kunnanjohtaja Johanna Viita, johtajasopimus	6 kk:n palkan suuruinen erokorvaus

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

PIELAVEDEN VESIHUOLTOLAITOS

TOIMINTAKERTOMUS

2022

Sisällys

1. Katsaus vuoteen 2022
 - 1.1. Pohjavesilaitos ja vedenottamot
 - 1.2. Jätevedenpuhdistamo
 - 1.3. Viemäriverkosto
 - 1.4. Vesijohtoverkosto
 - 1.5. Organisaatio ja henkilöstö
 - 1.6. Toiminta
2. Talous
 - 2.1. Taksat
 - 2.2. Vuoden 2022 talous
3. Vedenvalmistus ja -jakelu
4. Vesi- ja jätevesiverkostot
 - 4.1. Verkostot
 - 4.2. Verkostojen kunnossapito
 - 4.3. Varastotoiminta
5. Jätevesien käsittely
6. Liitteet

1 Katsaus vuoteen 2022

Pielaveden kunnan vesihuoltolaitos on ympäristöosaston tulosalue.

Vesihuoltolaitos jakaantuu neljään osa-alueeseen:

- pohjavesilaitos ja vedenottamot
- jätevedenpuhdistamo
- viemäriverkosto
- vesijohtoverkosto.

1.1 Pohjavesilaitos ja vedenottamot

Pohjavesilaitoksen ja vedenottamoiden toimintaa on tarkkailtu voimassa olevan valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Talusvesinäytteitä otettiin vuoden aikana raakavedestä 4 kappaletta, verkostoon lähtevästä vedestä 2 kappaletta ja verkostonäytteitä 3 kappaletta. Säviäntaipaleen vesiosuuskunnan yhdysvesiputken saneerauksen yhteydessä otettiin myös yksi ylimääräinen verkostonäyte ja Pajuskylän vedenottamolta otettiin yhden ylimääräiset näytteet raakavedestä ja verkostovedestä.

Toimintavuoden aikana vesihuoltolaitoksen toimittama talusvesi on ollut tutkittujen ominaisuuksien suhteen asetettujen laatuvaatimusten ja –suositusten mukaista.

Vedenkulutuksessa on selvästi havaittavissa aleneva suuntaus. Ilmiö on valtakunnallinen ja johtuu suurelta osin nykyaikaisten vesikalusteiden ja kodinkoneiden veden käytön tehokkuudesta, mutta meidän alueellamme myös väestön vähenemisestä. Vuodesta 2010 vuoteen 2022 lasketun veden määrä alentui noin 12 000 m³ ja se on noin 11 % lasketun talusveden kokonaisvesimäärästä. Tämä on asettanut osaltaan taluspaineita vesihuoltolaitokselle vähenevien tulojen takia. Lasketun veden määrä oli vuonna 2022 114 392 m³, mikä on 7 279 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Pumpatun veden määrässä on laskutettua enemmän vuosittaisia heittoja, johtuen vesijohtoverkoston ilmaantuvista vuodoista ja niiden korjauksista. Pääsääntöisesti pumpatun vedenmäärä on ollutkin laskeva. Tulevina vuosina onkin syytä tarkkailla vesijohtoverkoston kuntoa ja yrittää löytää siitä mahdolliset vuotavat osuudet. Huonokuntoiset ja vuotavat osuudet tulee saneerata tai vähintäänkin korjata niistä löytyvät vuodot pikaisesti. Verkostoon pumpatun veden määrä väheni vuonna 2022 edelliseen vuoteen verrattuna 1 677 m³, kokonaismäärän ollessa 149 594 m³.

Talusveden hukkaprosentin laskemisessa on arvioitu veden laskuttamatonta käyttöä olevan arviolta noin 5 100 m³ (esim. paloautot, kenttien kastelut ja jäädytykset, viemäreiden huuhtelut) vuosittain. Talusveden hukkaprosentti vuonna 2022 oli 20,83 %, mikä on 4,07 %-yksikköä suurempi kuin edellisenä vuotena.

Pohjavesilaitoksen tai vedenottamoiden toiminnassa ei vuoden aikana ole ollut laajoja asiakkaisiin päin näkyneitä tai toimintaan vaikuttaneita toimintahäiriöitä.

1.2 Jätevedenpuhdistamo

Pikonniemen jätevedenpuhdistamon toimintaa tarkkailtiin voimassa olevan kuormitustarkkailuohjelman mukaisesti. Kuormitustarkkailunäytteitä on otettu ohjelman mukaisesti 4 ja ne otetaan tasaisesti vuoden aikana helmi-, touko- elo- ja marraskuussa.

Pikonniemen jäteveden puhdistamon automaation uusiminen saatiin loppuvuodesta valmiiksi. Urakka aloitettiin vuonna 2021 palvelimen uusimisella ja alakeskusten uusimisella. Vuonna 2022 uusimista jatkettiin tietoliikenne yhteyden rakentamisella ja pumppaamoiden ohjausten uusimisella ja liittämällä valvontajärjestelmään sekä sakokaivolietteen vastaanoton automaation uusimisella. Palvelin on uusittu, ja uusi tietoliikenne yhteys rakennettu, testattu ja otettu käyttöön. Alakeskusten ja pumppaamoiden ohjausten uusimista jarrutti osien saatavuus. Automaation komponenttien saatavuudessa oli isoja ongelmia ja todella pitkiä toimitus aikoja. Viimeiset osat saapuivat loppuvuodesta 2022, jolloin päästiin viimein toteuttamaan loput saneeraukset pumppaamoilla.

Laitoksella tehtiin vuonna 2020 saneerausta ammoniumtyypeen ja virtauksen ohjaukseen liittyen. Saneerauksessa uusittiin ilmastuslaitteistoa, jolla pyritään parantamaan ammoniumtyypeen puhdistusta, sekä muutettiin ja korjattiin altaiden virtauksen ohjauslaitteita. Virtauksen paremmalla hallitsemisella pyrittiin parantamaan lietteen laskeutumista ja näin ollen kiintoaineen puhdistustulosta. Saneerauksen takia puhdistustulos parantui huomattavasti, kun saneerauksessa tehdyt korjaukset ja muutokset osoittivat toimivuutensa. Ammoniumtyypeen osalta ongelmana on edelleen suuret vuotovesimäärät ja pitkät siirtoviemäriinjat, jotka viilentävät jätevettä. Tyypin poisto on viileästä jätevedestä hankalampaa ja jopa mahdotonta lämpötilan laskiessa liian alas. Kuitenkin saneerauksen jälkeen tyypin poistoa on onnistuttu tekemään hyvin myös kylmän veden aikaan. Kesällä lämpötilat ovat korkeammat ja tällöin tyypin poisto on ollut aina erinomaisella tasolla ja nyt saatiinkin nitrifikaatio toimimaan niin hyvin, että puhdistustulos oli lähes 100 %. Tyypin poiston lupaehdon täyttymistä tarkastellaan koko vuoden keskiarvolla. Vuonna 2022 kaikki analyysitulokset alittivat reilusti luparajat. Toisaalta tämän kokoluokan laitoksissa tyypelle ei valtioneuvoston asetuksessa ole asetettu ollenkaan tyypin poisto velvoitetta, mutta Pikonniemen ympäristöluvan lupaehtoihin se on kuitenkin asetettu ja raja-arvo on vielä kohtalaisen tiukka. Ympäristön ja vesistöjen kannaltahan on hyvä, että vesistöön takaisin laskettavasta vedestä saadaan mahdollisimman puhdasta, vaikka se vaatiikin jäteveden monimutkaisemman käsittelyprosessin ja aiheuttaa jonkin verran enemmän kustannuksia. Fosforin osalta puhdistustulos oli hyvä ja alitti selvällä marginaalilla sekä ympäristöluvan, että valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen vaatimustason liukoisen fosforin jäännöspitoisuuden ollessa välillä 0,018 – 0,21 mg/l (luparaja 0,60 mg/l).

Puhdistusprosessissa eroteltu kiintoaine kuivataan laitoksella ja toimitetaan sen jälkeen Gasum Oy:lle Kuopioon. Kuivatusta lietteestä otettiin ja tutkittiin vuoden aikana yksi näyte. Gasumille toimitetun kuivatun lietteen määrä oli 413,4 t, mikä on normaali määrä laitokselle, eikä poikkeaa edellisistä vuosista.

Puhdistetun jäteveden määrät vaihtelevat vuosittain runsaasti, mikä johtuu osaltaan eri vuosien sademäärien ja talvien erilaisuuksista. Kuivina vuosina ja kylminä talvina vuotovesimäärät ovat alhaisemmat ja se näkyy selkeästi puhdistetun jäteveden määrässä. Kuluneena vuonna sademäärät olivat Pielavedellä hieman keskiarvoa korkeammat. Puhdistetun jäteveden määrä on laskenut tasaisesti vuodesta 2012 lähtien pois lukien vuotta 2020, jolloin poikkeuksellisen sateinen vuosi nosti vuotovesien määrää etenkin loppuvuodesta.

Puhdistetun jätevedenmäärä oli 190 947 m³, mikä on 9 643 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna ja tästä laskutettua jätevettä oli 102 472 m³, mikä taas on 6 606 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Laskuttamatonta jätevettä oli näin ollen 87 875 m³, joka on 3 037 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Jätevesimääriin on huomioitu 1994 m³ sako- ja umpikaivolietettä, mikä otettiin vastaan jätteenkuljettajilta suoraan jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi, sekä laskuttamatonta käyttöä, jota on arvioitu olevan noin 600 m³ (esim. matonpesupaikka). Näin ollen vuotovesiprosentti vuonna 2022 oli 46,02 %. Vuotovesimäärä on edelleen liian korkealla tasolla ja ylittää tavoitteena olevan 30 % selkeästi. Ylimääräisen jäteveden siirrot ja puhdistaminen kuluttaa energiaa ja kemikaaleja, mikä on ympäristöllinen ja taloudellinen rasite laitokselle. Tavoitteen saavuttamiseksi on tehty paljon töitä useana viime vuonna. Linjastosta on etsitty vuotoja ja niitä on korjattu sitä mukaa kun on löydetty. Lisäksi teiden peruskorjauksien yhteydessä on myös uusittu tiesuudella olleet vanhat viemäriinjat. Vuotovesimäärä tavoitteen saavuttamiseksi joudutaan tulevana vuosinakin tekemään paljon töitä vuotojen paikallistamisessa ja niiden korjaamisessa. Vesihuoltolaitoksen vesimäärät on esitetty liitteessä 1.

Jäteveden johtamisessa tai puhdistamisessa ei ollut kuluneena vuonna merkittävästi toimintaan vaikuttaneita toimintahäiriöitä.

1.3 Viemäriverkosto

Vanhoja viemäriinjoja on kartoitettu ja pyritty paikallistamaan huonokuntoisimmat linjat ja kohdentamaan tulevat saneeraukset näihin kohtiin. Viemärisaneerauksia tehtiin vuonna 2022 Jussintiellä. Kohde tehtiin sujuttamalla betonisen putken sisään uusi muoviputki sekä saneerattiin betonisia viemärikaivoja muovisiksi kaivoiksi Puustellin koulun ja Teollisuustien sekä Kehätien ja Virteläntien välisissä linjoissa ja Saraheinän alueella.

1.4 Vesijohtoverkosto

Vesijohtoverkoston vuotomäärät nousivat vuonna 2022 edelliseen vuoteen verrattuna. Aiemmin lisääntyneisiin vuotomääriin on pyritty reagoimaan paikallistamalla vuotoja ja suunnittelemalla tulevia saneerauksia huonokuntoisimpiin linjoihin. Tulevien vuosien tavoitteeksi on otettu vuotojen paikallistaminen ja korjaaminen, sekä huonokuntoisten linjojen saneeraukset, jotta vuotovesimäärät saadaan edelleen laskuun ja hallintaan.

1.5 Organisaatio ja henkilöstö

Vesihuoltolaitoksen toimintaa hoitaa ympäristöosaston henkilöstö. Osastopäällikkö vastaa taloudesta sekä hallinnosta ja kuntatekniikaninsinööri laitoksen toiminnasta ja työnjohdon tehtävistä. Laitoksella työskentelee kokoaikaisesti 2 laitoksen hoitajaa ja yksi henkilö työskentelee puoleksi myös toisilla kunnan tulosalueilla ja on ns. varahenkilö vesihuoltolaitoksella mm. lomien ja poissaolojen tuuraamisessa. Kaksi muuta kunnan ammattimiestä on suorittanut ympäristöalan ammattitutkinnon, joka antaa hyvät perustiedot ja -taidot vesihuoltolaitoksella toimimiseen, ja he voivat tarvittaessa toimia myös vesihuoltolaitoksen hoitajan tehtävissä. Tämä antaa turvaa laitokselle poikkeusoloissa. Lisäksi vesihuoltolaitos käyttää ympäristötoimen toimistopalveluiden palveluita mm. vesilaskutuksessa. Organisaatiokaavio on liitteenä 2.

1.6 Toiminta

Vesihuoltolaitoksen toimintaa ohjaavat lakien, asetusten ja viranomaisohjeiden lisäksi seuraavat erityisohjeet ja suunnitelmat:

- valvontatutkimusohjelma 2011
- vesihuollon kehittämissuunnitelma 2011
- pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2013
- vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma 2017, päivitys aloitettu -22

Vesihuoltolaitoksella vuosi 2022 oli hyvin aikaisempien vuosien kaltainen ja toiminnan muutokset pieniä. Edellisvuotisten sähkökatkojen kokemusten perusteella, jotta vastaavista tilanteista selvitäisiin jatkossa paremmin, on hankittu laitokselle siirrettäviä varavoimakoneita. Lisäksi terveysaseman vanha varavoimakone on asennettu konttiin ja sillä turvataan jätevedenpuhdistamon ja kunnallisteknisen valvomon toimiminen sähkökatkosten aikana. Varavoimakoneiden turvin on toiminta saatu pidettyä yllä sähkökatkosten yllättäessä, eivätkä vedenjakelukatkokset ole olleet niin pitkiä kuin sähkökatkokset.

Valvontajärjestelmien avulla valvotaan järjestelmien toimintaa ja voidaan ennakoida mahdollisia häiriöitä ja toimia siten, että asiakkaille koitua haitta on mahdollisimman pieni. Järjestelmät ovat myös etävalvonnassa kokonaisuudessaan, millä osaltaan saadaan tehostettua valvontaa ja nopeutettua mahdollisten häiriöiden havaitsemista ja tarvittavien toimenpiteiden käynnistämistä.

Vesihuoltolaitoksen verkostot on pääosin tarkemittattu gps-mittauksella ja viety mittaustulokset karttaohjelmiin, jotka ovat käytettävissä laitoksen kaikissa laitteissa myös maasto-olosuhteissa. Tällä varaudutaan ongelma- ja häiriötilanteisiin ja tuleviin saneerauksiin.

Vesihuoltolaitoksen nykyverkostojen vanhimmat osat ovat -60 luvulta ja tulevina vuosina onkin varauduttu investointiohjelmassa huonokuntoisimpien linjojen saneerauksiin vuosittain.

2 Talous

2.1 Taksat

Vesilaitoksen taksa on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 27.10.2020.

Perusmaksut määräytyvät vesimittarikoon mukaan kolmeen luokkaan. Perusmaksua peritään käyttöveden ja jäteveden osalta.

Vuonna 2022 käyttömaksut olivat (ALV 0%):

Vesi 1,55 / m³

Jätevesi 3,20 / m³

Vesihuoltolaitoksen palvelumaksut on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 12.11.2013.

Vuonna 2022 sakokaivo- ja umpisäiliölietteiden yksikköhinnat (ALV 0%) määräytyivät seuraavasti:

Sakokaivoliete 6,00 €/m³

Umpisäiliöliete 6,00 €/m³

2.2 Vuoden 2022 talous

Vesihuoltolaitoksen taloudellisenä tavoitteena on kattaa toimintakatteella oman toiminnan poistot.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vesilaitoksen tuloslaskelma vuodelta 2022 vertailuna vuosiin 2020 ja 2021.

	TA2022	TP2022	TP 2021	TP2020
Toimintatuotot	702 800	659 933	705 513	671 310
Toimintakulut	-529 046	-511 399	-509 245	-511 238
Toimintakate	173 754	148 535	196 268	160 072
Poistot	-191 470	-185 756	-183 283	-181 437
Tilikauden tulos	-17 716	-38 892	11 675	-21 364

Vuonna 2021 vesihuoltolaitoksen tulos oli 8 537 € plussalla, mutta vuonna 2022 laskutettu vesimäärä pieneni 7 279 m³ ja laskutettu jätevesimäärä pieneni 6 606 m³ samalla kun polttoaineiden ja muiden kulutushyödykkeiden hinnat nousivat voimakkaasti eikä toimintakate ei riittänyt kattamaan poistoja.

Tarkemmat tiedot vuoden 2022 taloudesta on esitetty Pielaveden kunnan vuoden 2022 tilinpäätöksessä kohdissa 5.2 vesilaitoksen tuloslaskelma, 5.3 vesilaitoksen rahoituslaskelma ja 5.4 vesilaitoksen tase.

3 Vedentulo ja -jakelu

Vesihuoltolaitoksella on vedenkäsittelylaitoksia kaksi, Honkamäen- ja Pajuskylän laitokset. Honkamäen vedenkäsittelylaitos sijaitsee Honkamäen pohjavedenottamon yhteydessä. Laitos on rakennettu 1985 ja saneerattu 1994. Raakavetensä laitos saa Honkamäen ja Pajuskylän pohjavedenottoilta. Raakaveden laatu on hyvää ja vedenkäsittelylaitoksella raakavesi ainoastaan alkaloidaan kalkkimaitoliuksella. Veden desinfiointia ei normaalitilanteessa tarvita, mutta laitoksella on kuitenkin jatkuvassa käytössä UV-suodin ja lisäksi mahdollisuus veden desinfiointiin natriumhypokloriitilla.

Pajuskylän pohjavedenottamolta pumpataan raakavettä Honkamäen laitokselle. Pajuskylästä johdetaan vettä myös Panganrantaan ja Löytynrinteen vesiosuuskunnalle. Raakavesi on hyvälaatuista ja se ainoastaan alkaloidaan kalkkivirouheella. Desinfiointia ei täälläkään normaalitilanteessa tarvita, mutta laitoksella on kuitenkin valmius natriumhypokloriitin syöttöön. Talousvettä toimitetaan myös Säviän vesiosuuskunnalle ja valmius on olemassa Laukkalan- ja Säviäntaipaleen vesiosuuskunnille.

4 Vesi- ja jätevesiverkostot

4.1 Verkostot

Vesihuoltolaitoksella on 23 jätevesipumppaamaa ja 3 käyttöveden paineenkorotusasemaa.

Verkostojen pituudet 31.12.2022:

- Talousvesiverkoston pituus on noin 82 km. Tästä muovin osuus on 99 % ja raudan noin 1 %.
- Jätevesiverkoston pituus on noin 45 km. Muoviputken osuus on yli 98,5 % ja betoniviemärin osuus noin 1,5 %.

4.2 Verkostojen kunnossapito

Verkostojen kunnossapito on paitsi jatkuvaa, päivittäistä toimintaa, mutta myös investoinneilla suoritettavaa isompaa kunnossapito- ja korjaustoimintaa. Verkostoilla ja pumppaamoilla on oma valvontajärjestelmänsä. Vesihuoltolaitoksen valvomo sijaitsee Pikonniemen jätevedenpuhdistamolla, mistä toimintaa seurataan siellä sijaitsevalta pääteeltä. Lisäksi laitoksenhoitajat pystyvät kaukovalvontaan tableteilla. Päivystys toimii laitoksenhoitajien voimin 24/7.

4.3 Varastotoiminta

Pielaveden kunnan varikko sijaitsee Oikopolulla ja siellä sijaitsee myös vesihuoltolaitoksen varastoja. Varastoissa säilytetään ongelmatilanteiden varalle korjaustarvikkeita, uusien liittymien rakentamiseen tarpeellisia osia, sekä muuta mahdollisesti nopeasti tarvittavaa materiaalia. Varastossa säilytetään vesilaitoksen tarvikkeiden lisäksi myös työkaluja ja -välineitä. Pajatiellä vanhalla paloasemalla säilytetään varavoimakoneita ja liikkuvaa kalustoa. Lisäksi entisellä jätevedenpuhdistamolla varastoidaan viemäriverkoston ja pumppaamoiden varaosia ja tarvikkeita.

5 Jätevesien käsittely

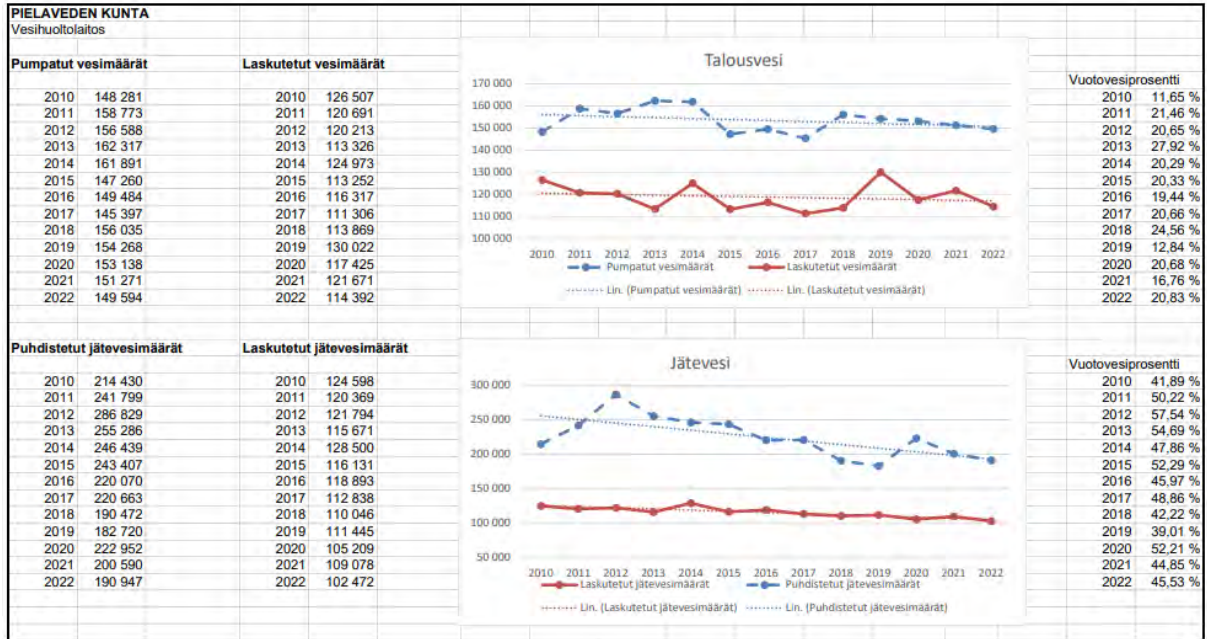
Vesihuoltolaitoksen jätevedenpuhdistamo sijaitsee nimensä mukaisesti Pikonniemessä ja se on rakennettu 1988 ja peruskorjattu vuosina 1999-2000 ja 2011-2012. Ensimmäisessä korjauksessa laitosta korjattiin nitrifikaatioon ja kokonaistypenpoistoon soveltuvaksi ja toisessa rakennettiin kuivatun lietteen varastosiilo sekä sako- ja umpikaivolietteen vastaanottoasema ja lietteen välivarasto. Laitos on kaksilinjainen, kokonaan sisätiloissa oleva biologis-kemiallinen rinnakkaissaostuslaitos. Tuleva jätevesi välpätään, johdetaan rasvan- ja hiekanerotukseen, kemikaloidaan ferrosulfaatilla, alkaloidaan kalkilla, ilmastetaan aktiivilietteen kanssa ja selkeytetään, minkä jälkeen puhdistettu vesi johdetaan purkuputkea pitkin Pielavesi -järven Murtoselälle. Laitoksen toiminnan kuvaus on liitteessä 3. Kuivattu liete on toimitettu Kuopioon biotehtaalle.

Pikonniemen puhdistamolle johdetaan jätevesiä taajama-alueelta entisellä puhdistamolla olevan pääpumppaamon kautta. Lisäksi jätevesiä johdetaan pumppaamoiden ja jätevesiverkoston kautta Säviän kylältä, Säviän vesiosuuskunnalta ja Sammalisen alueen jätevesiyhtymältä. Laitos ottaa myös vastaan sakokaivo- ja umpisäiliölietteitä.

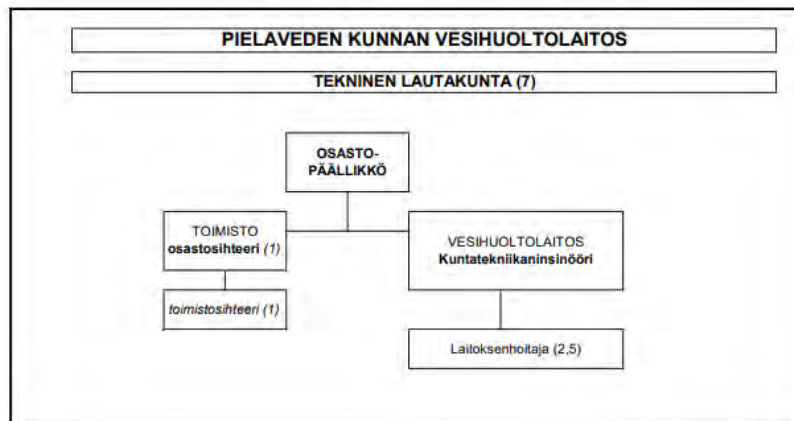
Laitoksen toiminta on ollut pääosin ongelmatonta ja puhdistustulokset hyviä. Laitos on pysynyt kunnossa jatkuvalla päivittäisellä kunnossapidolla, eikä suurempia investointeja tehty kuluneena vuonna.

6 Liitteet

1. Vesi- ja jätevesimäärät

2. Organisaatiokaavio

3. Pikonniemen jätevedenpuhdistamon toiminnan kuvaus

PIELAVEDEN KUNTA PIKONNIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

Pielaveden kirkonkylän ja Säviän taajaman jätevedet puhdistetaan Pikonniemeen vuonna 1988 rakennetussa jätevedenpuhdistamossa. Puhdistetut jätevedet johdetaan Pielaveden Murtoselälle. Puhdistamoa on saneerattu vuosina 1999-2000, jossa yhteydessä puhdistusprosessia on myös tehostettu siten, että jätevedessä oleva ammoniumtyppi pystytään nyt hapettamaan tehokkaasti ympäri vuoden ja suuri osa kokonaistypestäkin saadaan poistettua kokonaan jätevedestä.

Puhdistetulle jätevedelle on Itä-Suomen vesioikeuden päätöksellä nro 24/98/1 asetettu seuraavat vaatimukset:

Orgaaninen aines	BOD ₇ -arvo	< 15 mg/l
Kokonaisfosfori	P	< 0,7 mg/l
Ammoniumtyppi	NH ₄ -N	< 8,0 mg/l

Puhdistustehon tulee BOD:n ja fosforin osalta olla vähintään 90 % ja ammoniumtypen osalta vähintään 85 %. Käytännössä puhdistustulos on vielä aina jonkin verran vaatimustasoa parempi.

Pikonniemen jätevedenpuhdistamo on tyypiltään kaksilinjainen aktiivilietelaitos, jossa fosfori poistetaan rinnakkaissaostuksella ferrosulfaattia käyttäen. Saneerauksen jälkeen aktiivilieteprosessia voidaan ajaa niin pitkällä lieteikäällä, että siinä tapahtuu myös ammoniumtypen hapettuminen nitraatiksi, mitä kutustaan nitrifikaatioksi. Aktiivilietteen ilmastusaltaat on osastoitu siten, että ainakin lämpimänä aikana voidaan ensimmäisiä osastoja käyttää ilmastamattomina denitrifikaatio-osastoina, jolloin nitraattitypestäkin yli 60 % saadaan poistetuksi ilmaan nousevaksi typpikaasuksi.

Nitrifikaation toteuttamiseksi on ilmastuskapasiteettia lisätty ja rakennettu kalkin varastosilo ja syöttölaitteet. Itse prosessialtaita ei tarvinnut laajentaa; mutta altaiden vedenpintaa nostettiin noin puoli metriä. Saneerauksen yhteydessä on prosessimuutosten lisäksi uusittu tai parannettu jäteveden esikäsittelylaitteita, lietteen kuivauslaitteita, saostuskemikaalin varastoalaita sekä prosessin ohjaus- ja automaatiojärjestelmää.

Puhdistamo on mitoitettu käsittelemään seuraavanlaisen keskimääräisen jätevesikuorman, minkä on arvioitu vastaavan kuormitusta vuonna 2020.

Virtaama	Q _{dkesk}	= 900 m ³ /d
	Q _{mit}	= 65 m ³ /h
	Q _{max}	= 150 m ³ /h
Lika-ainekuorma	BOD _{7-ATU}	= 140 kg/d
	kok-N	= 45 kg/d
	NH ₄ -N	= 35 kg/d
	kok-P	= 7 kg/d
	Kiintoaine	= 190 kg/d

PIELAVEDEN KUNTA
PIKONNIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

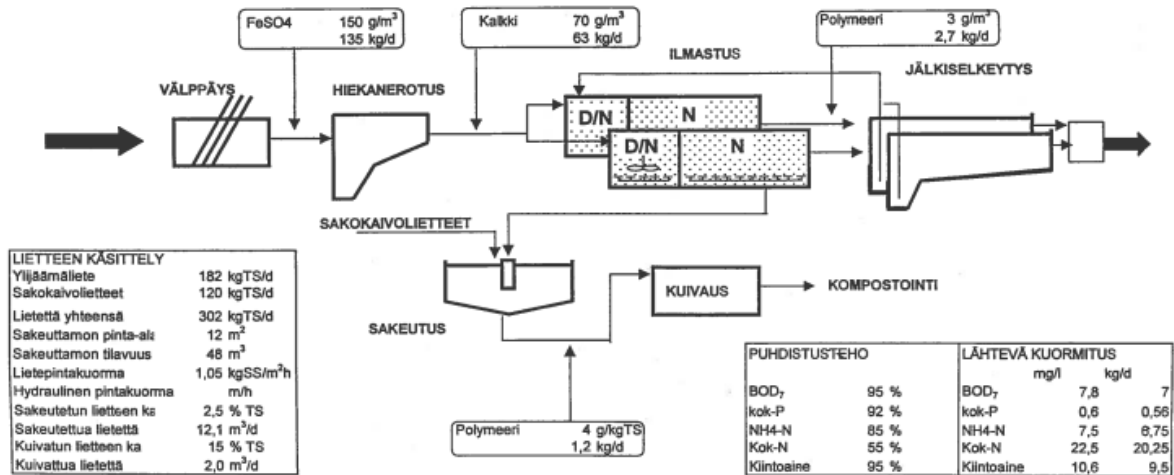
PROSESSIMITOITUS

D = DENITRIFIKAATIO (ANOKSINEN)
N = NITRIFIKAATIO (ILMASTETTU)

TULEVA KUORMITUS	
Lämpötila	6 C
$Q_{2,keskim.}$	900 m ³ /d
$q_{h,mit}$	65 m ³ /h
$q_{h,max}$	150 m ³ /h
BOD ₇	140 kg/d
kok-P	7 kg/d
kok-N	45 kg/d
NH ₄ -N	35 kg/d
Kiintoaine	190 kg/d

BIOLOGINEN KÄSITTELY, 2 linjaa	
Lietekuorma	0,045 kgBOD/kgMLSSd
Tilakuorma	0,34 kgBOD/m ³ d
MLSS	7,6 kg/m ³
Lietteen tuotto	1,3 kgSS/kgBOD
Lietettä	17,1 d
SVI	100 ml/g
Tilavuus	410 m ³
Anoksinen	0 110 m ³
Aerobinen	300 400 m ³
Vilpymä, mit.	6,3 h
Hapentarve, max	331 kgO ₂ /d D - N
	474 kgO ₂ /d N - N

JÄLKISELKEYTYS	
Pinta-ala	138 m ²
Tilavuus	538 m ³
Sh, mit	0,47 m/h
Sh, max	1,09 m/h
Sh, keskim	0,27 m/h
Vilpymä	8,28 h
Lietepintak	3,57 kgSS/m ² h
Lietetilav.k	0,36 m ³ /m ² h

Kiuru & Rautainen Oy
20.4.1999

5.2 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA 1-12/2022

	1-12 / 2022	1-12 / 2021
LIKEVAIHTO	659 895,80	705 512,95
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	37,50	0,00
MATERIAALIT JA PALVELUT	-250 069,55	-258 052,05
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-121 461,92	-106 181,89
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-121 461,92	-106 181,89
PALVELUJEN OSTOT	-128 607,63	-151 870,16
HENKILÖSTÖKULUT	-257 023,94	-241 513,32
PALKAT JA PALKKIOT	-208 945,50	-195 049,38
HENKILÖSIVUKULUT	-48 078,44	-46 463,94
ELÄKEKULUT	-40 044,30	-38 557,29
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-8 034,14	-7 906,65
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-185 756,43	-183 282,90
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-185 756,43	-183 282,90
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-4 305,29	-9 679,70
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	-37 221,91	12 984,98
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 670,00	-1 310,00
KUNNALLE MAKSETUT KORKOKULUT	-1 670,00	-1 310,00
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHTEENSÄ	-38 891,91	11 674,98
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-38 891,91	11 674,98
LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,1	0,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-1,1	0,4
Voitto,%	-5,9	1,7

5.3 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA 1-12/2022

	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
LIIKEYLJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-37 221,91	12 984,98
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	185 756,43	183 282,90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 670,00	-1 310,00
	146 864,52	194 957,88
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-167 045,30	-131 284,00
	-167 045,30	-131 284,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-20 180,78	63 673,88
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS KUNNALTA/KY:LTÄ	167 045,00	131 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
SAAMISTEN MUUTOS KUNNALTA/KY:LTÄ	-91 873,40	-246 300,82
SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	14 725,76	-10 561,26
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA	-69 716,58	62 188,20
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	20 180,78	-63 673,88
LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	228,07	465,80
Investointien tulorahoitus, %	87,9	148,5
Laskennallinen lainanhoitokate	3,8	11,1
Quick ratio	0,3	0,3
Current ratio	0,3	0,3

5.4 Vesihuoltolaitoksen tase

	12/2022	12/2021		12/2022	12/2021
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 227 422,01	2 246 133,14	PERUSPÄÄOMA	2 955 060,98	2 955 060,98
MAA- JA VESIALUEET	56 579,00	56 579,00	EDELLISTEN TILIK. YLI/ALIJÄÄMÄ	204 362,69	192 687,71
RAKENNUKSET	396 199,41	419 190,35	TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-38 891,91	11 674,98
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 774 643,60	1 694 335,77	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 120 531,76	3 159 423,67
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	0,00	76 028,02			
SIJOITUKSET	6 940,00	6 940,00	VIERAS PÄÄOMA		
MUUT SAAMISET	6 940,00	6 940,00	PITKÄAIKAINEN	298 045,00	131 000,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 234 362,01	2 253 073,14	LAINAT KUNNALTA/ KUNTAYHTYMÄLTÄ	298 045,00	131 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
SAAMISET	1 254 930,14	1 177 782,50	LYHYTAIKAINEN	70 715,39	140 431,97
PITKÄAIKAISET SAAMISET	1 232 950,18	1 141 076,78	OSTOVELAT	18 196,56	76 506,48
SAAMISET KUNNALTA/KUNTAYHTYMÄL	1 232 950,18	1 141 076,78	MUUT VELAT/ LIITTYMISMAKSUT JA	22 094,17	31 953,61
LYHYTAIKAISET SAAMISET	21 979,96	36 705,72	SIIRTOVELAT	30 424,66	31 971,88
MYYNTISAAMISET	21 664,27	28 046,89	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	368 760,39	271 431,97
MUUT SAAMISET	315,69	8 658,83			
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 254 930,14	1 177 782,50			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 489 292,15	3 430 855,64	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 489 292,15	3 430 855,64
			LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
			Omavaraisuusaste, %	89,4	92,1
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	55,9	38,5
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	165	204
			Lainakanta 31.12., 1000 euroa	298	131
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	298	131

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnuslukuja ovat:**Sijoitetun pääoman tuotto, %**

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asian kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= $100 * \text{Yli-/alijäämä ennen varauksia/Liikevaihto}$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnuslukuja ovat:**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €**

Tunnusluvun positiivinen (yli-jäämäinen) määrä (tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä) ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot ja arvonalentumiset- Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus %-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja)

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun luokitusasteikko; hyvä: yli 1, tyydyttävä; 0,5 – 1, heikko; alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun luokitusasteikko; hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1 – 2, heikko: alle 1

Liikelaitoksen taseen tunnuslukuja ovat:**Omavaraisuusaste, %**

= 100 x (Omapääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä.

Suhteellinen velkautuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseeseen.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

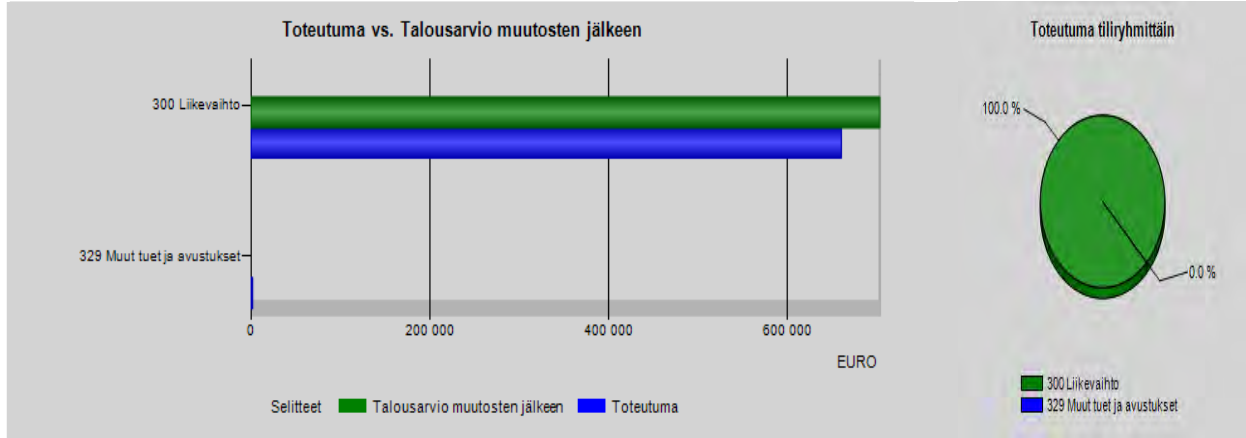
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitokselle on kertynyttä ylijäämä tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

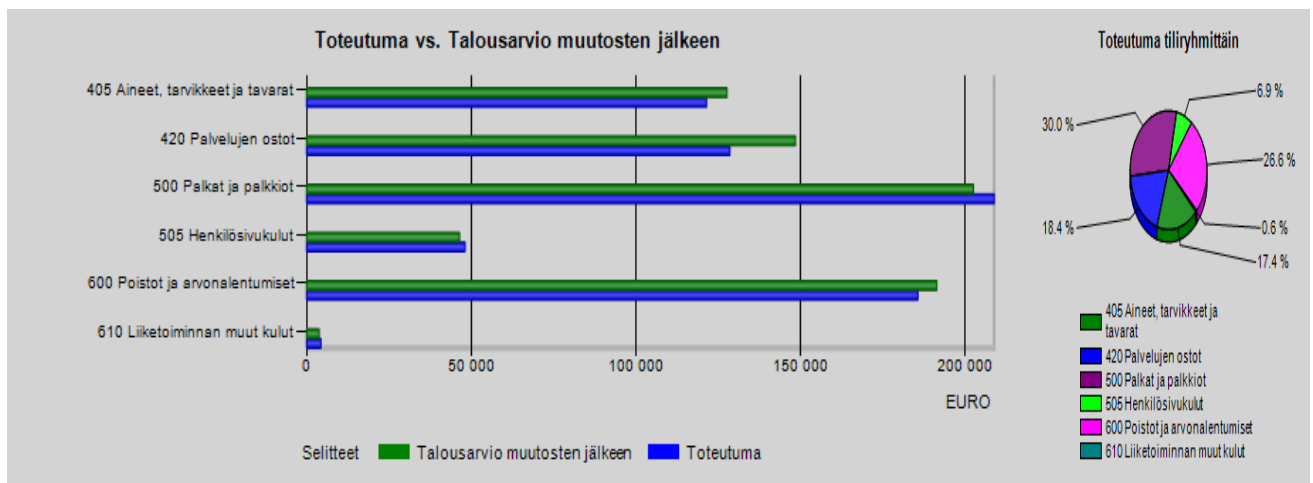
5.5 Talousarvion toteutumisvertailu

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2022

LIIKETUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%	Edellinen vuosi
300 Liikevaihto	702 800	0	702 800	659 896	-42 904	93,9%	705 513
329 Muut tuet ja avustukset	0	0	0	38	38		0
YHTEENSÄ	702 800	0	702 800	659 933	-42 867	93,9%	705 513

LIIKEKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%	Edellinen vuosi
405 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-127 750	0	-127 750	-121 462	6 288	95,08%	-106 182
420 Palvelujen ostot	-146 215	-2 320	-148 535	-128 608	19 927	86,58%	-151 870
500 Palkat ja palkkiot	-202 596	0	-202 596	-208 946	-6 350	103,13%	-195 049
505 Henkilösivukulut	-46 415	0	-46 415	-48 078	-1 663	103,58%	-46 464
600 Poistot ja arvonalentumiset	-191 470	0	-191 470	-185 756	5 714	97,02%	-183 283
610 Liiketoiminnan muut kulut	-3 750	0	-3 750	-4 305	-555	114,81%	-9 680
YHTEENSÄ	-718 196	-2 320	-720 516	-697 155	23 361	96,76%	-692 528

LIKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-15 396	-2 320	-17 716	-37 222	-19 506	210,1%	12 985
--------------------------------	----------------	---------------	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------

5.6 Investointien toteutumisvertailu

Projekti-Menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
1197 Pkonniemi rak.	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-60 173,00	-173,00	100,29%
Menot	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-60 173,00	-173,00	100,29%
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1199 Pohjavesilaitos	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	30 000,00	0,0%
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	30 000,00	0,0%
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2600 Vesihuollon rakent. yleensä	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-10 989,11	14 010,89	43,96%
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-10 989,11	14 010,89	43,96%
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2611 Jätevedenpumpppaamot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-26 963,76	-6 963,76	134,82%
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-26 963,76	-6 963,76	134,82%
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2614 Viemärisaneeraukset	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-68 919,43	11 080,57	86,15%
Menot	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-68 919,43	11 080,57	86,15%
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
RAPORTTI YHTEENSÄ	-215 000,00	0,00	-215 000,00	-167 045,30	47 954,70	77,7%
Menot	-215 000,00	0,00	-215 000,00	-167 045,30	47 954,70	77,7%
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

5.7 Vesi- ja viemärlaitoksen liitetiedot

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liitetieto 6

Toimintatuottojen erittely (ulkoiset ja sisäiset)		
Vesi- ja viemärlaitos	2022	2021
Vesi- ja jätevesimaksut	485 266	520 073
Vesihuollon liittymismaksut	459	7 253
Vesihuollon perusmaksut	161 108	162 211
Muut liiketoiminnan tuotot	13 062	15 804
Palveluiden myyntitulot		172
Muut tuotot	38	
Toimintatuotot yhteensä	659 933	705 513

Palvelujen ostojen erittely

Muiden palvelujen ostot	2022	2021
Vesilaitos	34 706	42 323
Viemärlaitos	93 902	109 547
Yhteensä	128 608	151 870

TASEEN LIITETIEDOT

Liitetieto 19

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet					
Vesi- ja viemärlaitos					
	Aineelliset hyödykkeet				
	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	56 579	419 190	1 694 336	76 028	2 246 133
Lisäykset tilikauden aikana			167 045		167 045
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikauden aikana					0
Siirrot erien välillä			76 028	-76 028	-76 028
Tilikauden poisto		-22 991	-162 765		-185 756
Arvonalennukset ja niiden pal.					
Poistamaton hankintameno 31.12.	56 579	396 199	1 774 644	0	2 227 422

Liitetieto 25 Oma pääoma

Vesi- ja viemärlaitos	2022	2021
Peruspääoma	2955061	2955061
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	204363	192688
Tilikauden alijäämä	-38892	11675
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 120 532	3 159 424

Liitetieto 33 Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Vesi- ja viemärlaitos		
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	29 507	31 972
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	0	0
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	29 507	31 972

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2022	2021
Vesi- ja viemärlaitos	2	2

Liitetieto 43

Henkilöstökulut; vesi- ja viemärlaitos	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	257 024	241 513
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	19 103	7 138
Henkilöstökulut yhteensä	276 127	248 651

5.8 Muut eriytetyt laskelmat

Ulkopuolisille vuokrattujen tilojen eriyttäminen

Kilpalulaki 30 d §

Kilpailutilanteessa markkinoilla eriytettävä

Vuokratut tilat	TP 2022
Toimintatuotot	207 943
Myyntituotot	88
Tuet ja avustukset	575
Muut toimintatuotot	207 280
Toimintakulut	-341 807
Henkilöstökulut	-97 113
Palkat ja palkkiot	-72 643
Henkilösivukulut	-24 470
Eläkekulut	-21 452
Muut henkilösivukulut	-3 018
Palvelujen ostot	-53 492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-151 621
Muut toimintakulut	-39 581
Toimintakate	-133 864
Vuosikate	-133 864
Poistot ja arvonalentumiset	-173 628
Suunnitelman muk. poistot	-162 701
Arvonalentumiset	-10 927
Tilikauden tulos	-307 492
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-307 492

Poistoissa on huomioitu poistot kohteista (rakennukset), sekä ko. kohteita koskevat lisäpoistot.

Ulkoiset vuokratulot eriytetty prosenttiperusteella (16,3 %) alla olevan mukaisesti. Prosentti laskettu suhteessa ulkoisiin vuokratuloihin yhteensä. Kohteet Rrantapuustelli, Koivuranta, urheilukentän huoltorakennus, Laurinpurontie 23, Liiketalo, Ikälä, Kalasatama, Puistotie 13-15, Terveysaseman kanttiini, lukio, Säviän koulu, kirjasto, Koulutie 1, Pirttiranta, vanha pelastusasema.

- edelliset vuokratulot kohteilta yhteensä	191 610
- vuokratulot kohteilta P-Pielaveden koulu, yhtenäiskoulu, lukio, vapaa-aikatoimi ja kansalaisopisto, joiden vuokratulot eivät ole rakennusten kohdalla	9 658
Yhteensä	201 268

6 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pielavedellä 31. päivänä maaliskuuta 2023

Pielaveden kunnanhallitus

Mia Simpanen
khall.puheenjohtaja

Pentti Virolainen
khall. 1. varapuheenjohtaja

Veli-Tuomas Hakulinen
khall.jäsen

Mika Hartikainen
khall.jäsen

Elvi Kukkonen
khall.jäsen

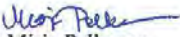
Juha Partanen
khall.jäsen

Eero Oravainen
khall.jäsen

Mirka Parviainen
khall. 2 varapuheenjohtaja

Mirja Pelkonen
khall.jäsen

Johanna Viita
kunnanjohtaja

Tilintarkastajan merkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pielavedellä 8. tammikuuta 2023

BDO Auditor Oy

Jarmo Raati
KHT, JHT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSAJOISTA

Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	sähköinen arkisto
Tasekirja (Tilinpäätös)	sidottuna + sähköisessä muodossa
Tase-erittely	atk-tuloste/paperitosite
Toteutumisvertailut	atk-tuloste
Käyttöomaisuuskirjanpito	atk-tuloste/paperitosite
Myyntireskontra	sähköinen arkisto/paperituloste
Ostoreskontra	sähköinen arkisto/paperituloste
Palkkalaskennan tulosteet	atk-tuloste/sähköinen arkistp

Kirjanpitokirjat säilytetään vähintään 10 vuotta ja tositteet vähintään 6 vuotta kirjausjärjestyksessä tai laskulajeittain, tasekirja pysyvästi.

Tositelajit

Sähköinen arkisto

ALKUSA	Alkusaldot	
KLALKU	Konsernin alkusaldot	
BUD	Talousarvio	
BUDL	Talousarvio muutokset	
MUIST1	Muistiotositteet/ulkoinen Raintance	
MUIRO2	Muistiotositteet/ulkoinen Rondo	x
MUISIS	Muistiot/sisäinen Raintance	
MUIRS2	Muistiotositteet/sisäinen Rondo	x
KLKIRJ	Konsernikirjaukset	
KLYHT	Konserniyhteisöjen yhdistely	
KOMMUI	Käyttöomaisuudenmuistiot	
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	
MRPLL	Myyntilaskut laskulajeittain	x
MRPHYV	Hyvityslaskun kuittaus	
MRPK	Tileistä poisto	
MRPMAN	Manuaalisuoritukset	
MRPVII	Viitesuoritukset	
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	
OSTOT	Ostolaskut	x
PANKKI	Kassatositteet	x
PALKAT	Palkkatositteet	
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	x
SOSTYO	Sosiaalityö	
VYÖR	Vyörytystositteet	
MUISTP	Tilinpäätösarvion kirjaustositteet	

TILINPÄÄTÖS 2022

LIITTEET

7 LIITTEET

7.1 Liite 1 Talouden kehitys 2021–2022 ja taloussuunnitelma 2023–2025

TUOSLASKELMA	TP 2021 -0,2	TA 2022 10,4	TA+TaMu 2022 9,5	TP 2022 7,7	TA 2023 -63,9	SV 2024 -2,0	SV 2025 2,4
TOIMINTAKATE	-32 195 848	-35 551 180	-35 254 345	-34 684 345	-12 505 592	-12 258 400	-12 552 250
VEROTULOT	14 708 501	14 120 000	14 900 000	15 114 454	8 380 000	8 025 000	8 130 000
VALTIONOSUUEDET	21 430 640	22 815 600	22 935 000	22 937 553	5 415 100	5 415 100	5 415 100
KORKOTUOTOT	10 714	12 700	4 700	14 752	7 700	7 700	7 700
KORKOKULUT	-91 281	-100 050	-100 050	-87 374	-240 000	-280 000	-405 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	536 903	533 330	722 330	712 426	495 950	495 950	495 950
MUUT RAHOITUSKULUT	-5 590	-3 500	-8 500	-6 352	-2 000	-2 000	-2 000
VUOSIKATE	4 394 039	1 826 900	3 199 135	4 001 113	1 551 158	1 403 350	1 089 500
POISTOT JA ARVONALENTUMISE	-1 864 978	-1 459 100	-1 459 100	-2 501 113	-1 421 608	-1 441 830	-1 392 710
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-223 773			-81 643			
TILIKAUDEN TULOS	2 529 061	367 800	1 740 035	1 500 000	129 550	-38 480	-303 210
Yli-/Alijäämä	2 529 061	367 800	1 740 035	1 500 000	129 550	-38 480	-303 210
RAHOITUSTARVE							
VUOSIKATE (+KORJ.ERÄT)	4 170 266	1 826 900	3 199 135	3 919 470	1 551 158	1 403 350	1 089 500
INVESTOINTIEN NETTO	-740 373	-2 210 000	-2 061 000	-2 016 632	-1 481 000	-4 665 000	-4 385 000
ANTOLAINAT	0	-30 000	-30 000	520	-41 500	-50 000	-50 000
LAINOJEN LYHENNYKSET	-2 393 824	-665 252	-665 252	-665 252	-504 400	-513 480	-758 480
LYHYTAIK. LAINOJEN MUUTOS							
OMAN PÄÄOMAN MUUTOS							
SAAMISTEN MUUTOS	-1 038 497			688 810			
RAHOITUSTARVE	-2 428	-1 078 352	442 883	1 926 916	-475 742	-3 825 130	-4 103 980
LAINANOTTO	0	0	0	0	0	3 825 130	4 103 980
NETTOVELKA	-2 393 824	-665 252	-665 252	-665 252	-504 400	3 311 650	3 345 500
KASSAVARAT	-2 428	-1 078 352	442 883	1 926 916	-475 742	0	0

		eur/asukas	asukasta			eur/asukas/vuosi	
ED.TILIK. YLI-ALIJÄÄMÄT 31.12.2021	3 409 637						
-Ylijäämää 2022 tp	1 500 000						
YHTEENSÄ 31.12.2022	4 909 636	1186		NETTOVELKA 31.12.2022	10 837 142	2618	
vuosilta 2023 - 2025	-212 140			Nettovelan lisäys 2023-2025	6 152 750	1486	
YHTEENSÄ suunnittelukaudella	4 697 496	1135		YHTEENSÄ	16 989 892	4104	
asukasluku 31.12.2022			4140				

7.2 Liite 2 Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratilojen toimintakertomus

KIINTEISTÖ OY PIELAVEDEN VUOKRATALOT TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2022

1. YLEISTÄ YHTIÖSTÄ

Perustiedot

Kaupparekisterinumero	530.522
Osakepääoma	736 545,39 €
Osakkeen nimellisarvo	16,8187928 €
Osakkeiden lukumäärä	43 793 kpl
Y-tunnus	0879629-3

Toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratilat on kokonaan Pielaveden kunnan omistama vuonna 1991 perustettu vuokratilayhtiö. Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa ja vuokrata asuntoja Pielaveden kunnan alueella.

Rakennukset ovat valmistuneet vv. 1976–1993. Tavoitteena on tarjota terveellisiä ja turvallisia koteja hyvin hoidetussa ympäristössä.

2. TOIMINTA

2.1. Yleistä toiminnasta

Yhtiön tilikausi sujui pääosin suunnitelmanmukaisesti. Merkittävimmät tapahtumat olivat kiinteistöhuolto- ja siivousyrityksen vaihtuminen kesken sopimuskauden sopimuksen purkamisen takia sekä vakuutusten kilpailuttaminen.

Kiinteistöhuolto-, siivous- ja rakentamispalveluiden sopimus L&T kiinteistöhuollon kanssa purettiin yhtiön hallituksen päätöksen mukaisesti päättymään 31.7.2022 tilaajan tekemien reklamaatioiden ja sopimuksenmukaisten palveluiden sujumattomuuden johdosta. Kiinteistöhuolto- ja siivouspalvelut ovat yhtiön toiminnan kannalta ehdottoman välttämättömiä päivittäisiä toimintoja, joten edellä mainitut palvelut valittiin suoraan suorahankintana toimittamaan Kiinteistöhuolto Hirvasoja Oy 1.8.2022 alkaen siksi aikaa, että uudesta kilpailutuksesta saadaan toimija valittua tähän palvelukokonaisuuteen.

Uutta kiinteistöhuolto-, siivous ja rakentamispalveluiden kilpailutusta alettiin valmistella syksyllä.

Yhtiö teki sopimuksen vakuutusmeklaripalveluista Novum Oy:n kanssa. Sopimus kattaa vakuutusten kilpailuttamisen ja vakuutusten ja vahinkojen hoitopalvelun. Yhtiön vakuutukset kilpailutettiin yhdessä Pielaveden kunnan sekä Pielaveden Teollisuushallit Oy:n kanssa. 1.12.2022 alkaen yhtiön vakuutukset siirtyivät Fennialle.

Asuntojen käyttöaste jäi hieman alle tavoitellun 95 % asunnonhakijoiden vähentyessä. Hakijoita oli koko vuoden aikana vain 21. Asuntoja oli keskimäärin tyhjiään yhdeksän. Hakijamäärärien vähentymiseen on eniten vaikuttanut kunnan väkimäärän voimakas väheneminen. Hakijoille on pääsääntöisesti aina ollut tarjota asuntoa ja mikäli käypäistä asuntoa ei yhtiöllä ole sillä hetkellä ollut tarjota on tehty yhteistyötä alueen muiden vuokra-asuntotoimijoiden kanssa.

Huoneistojen ja rakennusten korjauksia on tehty edelleen runsaasti. Remonteissa on mm. parannettu useiden huoneistojen kuntoa ja asumisviihtyvyyttä, korjattu IV- järjestelmiä ja remontoitu sauna- ja pesulaosastoja. Asuntojen remontit toteutettiin yleensä asukkaan vaihtumisen yhteydessä.

Remontteihin varatut määrärahat ylitettiin, mutta tämä tehtiin tietoisesti, koska asunnoissa ja rakennuksissa oli remonttitarvetta, sekä taloutta seuraamalla havaittiin meillä olevan taloudellisesti mahdollista toteuttaa remontit.

Virteläntie 13 rivitaloyhtiöön on valmistunut hankesuunnitelma juuri ennen joulua. Taloyhtiön kuntoa on tutkittu lisää MittaVaT Oy:n toimesta, ja saatuja tutkimustuloksia on hyödynnetty hankesuunnitelman teossa. Ratkaisut peruskorjaukselle ja sen laajuudelle tullaan tekemään alkuvuonna 2023.

2.2. Kokoukset ja organisaatio

Kokoukset

Yhtiökokouksia on ollut yksi ja hallituksen kokouksia kaksi.

Yhtiön hallitus

27.4.2022 saakka

Mika Hartikainen, puheenjohtaja,
jäsen Juha Partanen,
varapuheenjohtaja, jäsen Reijo
Hyvärinen, jäsen
Irma Sorvali, asukasjäsen
Varajäsenet: Tuomo Karhunen ja Eija Hult

27.4.2022 alkaen

Mika Hartikainen, puheenjohtaja,
jäsen Juha Partanen,
varapuheenjohtaja, jäsen Reijo
Hyvärinen, jäsen
Hannu Voutilainen, asukasjäsen
Varajäsenet: Tuomo Karhunen ja Eija Hult

Tilintarkastaja

BDO Audiator Oy

Hallinto

Toimitusjohtaja Juha Vainikainen

Kiinteistöhoito

31.7.2022 saakka

L&T kiinteistöhuolto Oy

1.8.2022 alkaen

Kiinteistöhuolto Hirvasoja Oy

Taloushallinto/kirjanpito

Asuntosihtööri Laura Anttonen

Tietosuojarekisterin pitäjä

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot

Rekisteriasioita hoitava henkilö

Asuntosihtööri Laura Anttonen

3. TALOUS

Tuloksen muodostumisen keskeisiä lukuja:

Liikevaihto	938 782,16 €
Poistot	88 162,28 €
Kiinteistön hoitokulut	-701 248,15 €
Luottotappiot ja jälkiperintätuotot	-4 597,49 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 115,60 €
Varausten muutos	130 658,64 €
Tulos	0 €
Hallituksen palkkiot	2 130,00 €

Hallitus esittää tilikauden tuloksen 0,00 € kirjaamista vapaaseen omaan pääomaan eikä osinkoa jaeta.

4. MUUT TIEDOT

Kiinteistöjen täysarvovakuutukset

30.11.2022 saakka Pohjola Vakuutus Oy

1.12.2022 alkaen Fennia

Tiedot

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT	TP 2020	TP2021	TA 2022	TP2022
Asuntojen lukumäärä	150	150	150	150
Kiinteistöjä	11	11	11	11
Pinta-ala m ²	8045	8045	8045	8045
Asukkaita	207	211	205	198
Hakijamäärä	30	25	55	21
Käyttöaste	97,35%	97,2%	95%	94,11%
Keskivuokra	9,39	9,39	9,65	9,39
Vuokrasaamiset	24 466	32 299	< 29 199	33 022
Veden kulutus l/hlö/vrk	143	145	<150	138
Lämmönkulutus MWh	1 587,47	1745,96	1 600	1648,88
Sähkönkulutus kWh	192 996	188 961	200 000	173 718
Korjaukset	-91 910	-203 238	50 000	-96 413
Korjaukset € / m ²	-11,42	-25,26	-6,22	-11,98
Lainat 31.12.	1 295 678	1 067 628	949 857	945 986
Lainanhoitokulut (korot+lyh)	- 276 547	-240 229	-245975	-235 548
Lainaa € / m ²	186	133	118	118

Tietosuoja

Yksityisyydensuojakäytäntömme ja -ohjeemme perustuvat EU-direktiivin 95/46/EU 2016/679 ja Suomessa voimassa olevaan yksityisyydensuojalainsäädäntöön.

Hallitus on kokouksessaan 18.6.2018 § 42 merkinnyt tiedokseen yhtiön tietoturva-asiat. (tietosuojaselosteen ja riskienkartoituksen)

Henkilöstö on suorittanut arjen tietosuojakoulutuksen ja siihen liittyvän testin hyväksytysti.

5. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE 2022

Tavoite	Toteutuma
Pitkän tähtäimen (10v) strategian laatiminen	<i>Toteutettu vuonna 2020</i>
Huoneistojen peruskuntoa pintojen osalta kohennetaan vuokralaisten vaihtumisen yhteydessä.	<i>Toteutunut</i>
Pitkäaikaisten vuokralaisten (yli 10v samassa asunnossa asuneiden) asuntojen tarkistukset ja korjaukset	<i>Yli 10v kestäneet vuokrasuhteet kartoitettu</i>
Talous tasapainossa	<i>Toteutunut</i>

Tavoite Toteutuma Selite poikkeamista

Toiminnan laajuutta koskeva tavoite

Käyttöaste vuokrattavista huoneistoista > 97 % 94,11 %

Investoinnit

Toteutunut 0

6. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Toimitusjohtajan tehtävät siirtyivät kunnaninsinööriltä rakennustarkastajalle 1.1.2023 alkaen. Toimitusjohtaja uuden tilikauden alkaessa on Jouni Tissari.

Kiinteistöhuolto-, siivous- ja rakentamispalvelut on kilpailutettu hankintailmoitukset.fi -sivustolla. Määräaika tarjouksien jättämiselle 6.3.2023.

Savikontie 16 ikkuna ja parvekeviremontti toteutetaan mahdollisesti kevään 2023 aikana.

7.3 Liite 3 Pielaveden teollisuushallit Oy:n toimintakertomus

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2022

1. YLEISTÄ YHTIÖSTÄ

Perustiedot

Kaupparekisterinumero	1748961-5
Osakepääoma	630 000,00 €
Osakkeen nimellisarvo	1 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	630 kpl
V-tunnus	1748961-5

Toiminta-ajatus

Pielaveden Teollisuushallit Oy on vuonna 2002 perustettu yhtiö, jonka tarkoituksena on hankkia, omistaa ja vuokrata teollisuushalleja Pielaveden kunnan alueella erilaisten yritysten käyttöön. Pielaveden teollisuushallit Oy on Pielaveden kunnan 100 % omistama yhtiö. Yhtiö omistaa kaksi hallikiinteistöä, joiden rakennukset ovat valmistuneet vuosina 1982 - 1991.

2. TOIMINTA

2.1. Yleistä toiminnasta

Pajatie 5 hallissa lopetti Monitaitoiset ry. toimintansa, jonka jälkeen ns. matalan osan tilat sekä toimistorakennus jäivät tyhjilleen. Matalan osan perimmäinen entinen puuntyöstöhalli on saatu vuokrattua vuokrahotellina, eli tilassa on kausivuokralaisia, jotka säilyttävät siinä talvikauden ajan veneitä, asuntovaunuja ja -autoja. Etuosa hallista on vuokrattu kolmelle eri toimijalle ja autotalliosa pienkonekorjauksia tekeväälle yritykselle. Korkea osa ja sen viereinen matala osa on lähes kokonaan vuokrattuna.

Toimistorakennus oli vuoden lopussa tyhjillään. Vuoden alussa 2023 on siitä pieni osa tulossa vuokratyöskäyttöön. Puustellintie 37 halli on ollut vuokrattuna 100 % käyttöasteella. Toimitusjohtajan, kiinteistöjen kunnossapidon valvonnan/rakennuttamisen ja kiinteistön hoidon palveluiden hankinta jatkui ostopalveluna kunnan ympäristöosastolta.

Suuria investointeja tai korjauksia ei tehty. Puustellintie 35 vaihdettiin kolmen hallin ovet ja Pajatie 5 autotallin ovi. Muut toimet olivat lähinnä normaaleja huoltotoimenpiteitä, sekä toimintaa ylläpitäviä korjauksia tai huoltoja. Yhtiön taloudellinen tilanne on huono ja se ei mahdollista kaikkien tarvittavien huoltojen ja korjauksien tekoa. Vuokratuotot eivät riitä kattamaan ylläpitokustannuksia.

2.2. Kokoukset ja organisaatio

Kokoukset

Yhtiökokouksia on ollut yksi ja hallituksen kokouksia kolme.

Yhtiön hallitus

Pekka Katainen	puheenjohtaja
Reijo Hyvärinen	varapuheenjohtaja, jäsen
Tuomo Karhunen	jäsen
Juha Partanen	jäsen
Mika Hartikainen	jäsen

Tilintarkastaja

BDO Audiator Oy

Hallinto

Toimitusjohtaja Juha Vainikainen

Kiinteistöhoito

Pielaveden kunta, Ympäristöosasto

Kirjanpito

Pielaveden Tilipalvelu Oy/ Raija Jauhiainen

Tietosuojarekisterin pitäjä

Pielaveden Teollisuushallit Oy

Rekisteriasioita hoitava henkilö

Juha Vainikainen

3. TALOUS**Tuloksen muodostumisen keskeisiä lukuja:**

Liikevaihto	67 534,97
Poistot (sis. Pajatie 7 ja Puustellintie 37 kertapoistot)	10 066,26
Muut hoitokulut	0
Kiinteistön hoitokulut	104172,28
Luottotappiot ja perintätuotot	-36 980,82
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,74
Varausten muutos Tulos	- 47 093,89
Hallituksen palkkiot	1 420,00

Hallitus esittää tilikauden tuloksen -47 093,89 € kirjaamista yhtiön vapaaseen omaan pääomaan eikä osinkoa jaeta.

4. MUUT TIEDOT**4.1. Kiinteistöjen täysarvovakuutukset**

Op-Vakuutus Oy

Tiedot

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2021	TA2022	TP 2022
Kiinteistöjä	2	2	2	2
Pinta-ala m ²	3124	3124	3124	3124
Vuokrasaamiset	24 902,49	31325,01	<5000	18052,08
Lämmönkulutus MWh	358,98	388,8	382	307,4
Lämpöindeksi, kk	21,71	20,53	26	20,1
Sähkönkulutus kWh	58 256,90	57 087,5	57000	64528
Korjaukset	1824,91	5 266,45	5000	33 324,46
Korjaukset€/ m ²	0,58	1,69	>1	10,7
Hoitokulut (/ m ² / kk	1,63	1,88	1,6	2,8
Omavaraisuusaste%	98	98	>50	98
Hoitokulut/vuosi		70 613		104172

Tietosuoja

Yksityisyydensuojakäytäntömme ja -ohjeemme perustuvat EU-direktiivin 95/46/EU 2016/679 ja Suomessa voimassa olevaan yksityisyydensuojalainsäädäntöön.

Hallitus on kokouksessaan 20.6.2018 § 29 merkinnyt tiedokseen yhtiön tietoturva-asiat (tietosuojaselosteen ja riskienkartoituksen).

Henkilöstö on suorittanut arjen tietosuojakoulutuksen ja siihen liittyvän testin hyväksytysti.

5. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE

Tavoite	Toteutuma
Rakennuskantaan tehdään PTS-ehdotuksen mukaisia kunnostuksia.	<i>Siirrettiin seuraavalle vuodelle Pajatie 5 korkeanhallin katon ja varusteiden uusiminen.</i>
Tarpeen mukainen kiinteistökanta	<i>Kiinteistökanta pysynyt ennallaan.</i>
Talous tasapainossa	<i>Ei. Kate ei riitä kattamaan poistoja ja käyttöpääoman muutos oli negatiivinen</i>

Palvelun laatu

uusina sopimuksia 12, joista 5 määräaikaista ja 7 toistaiseksi voimassa oleva.

6. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pajatie 5:ssä on jonkin verran tyhjiä tiloja. Varsinkin toimistorakennus on lähes täysin tyhjiällä. Tyhjät tilat aiheuttavat taloudellista painetta yhtiölle. Pajatie 5 vuokrien neliöhinta on sen verran pieni, ettei nykyisillä vuokratuotoilla pystytä investointeja tekemään eikä kattamaan syntyviä kuluja.

Kiinteistöjen kunnossapidossa tehdään ainoastaan välttämättömiä korjauksia ja kunnostuksia, sekä peruskuntoarvion PTS-ehdotuksen mukaisia toimenpiteitä.

Sähkön- ja lämmityksen nousevat kustannukset näkyvät ainakin seuraavan vuoden tuloksessa edelleen tulosta huonontavana. Jos Pajatie 5 tiloja ei saada vuokrattua tai vuokrahintaa reilusti korotettua, ei yhtiö tule olemaan enää tulevaisuudessa kannattava eikä normaaleja huolto- ja korjaustoimenpiteitä voida toteuttaa. Tästä seuraa, että kiinteistöjen korjausvelka ja tulevien remonttien laajuus kasvaa.

7.4 Liite 4 luottamushenkilöluettelo

TOIMIELINTEN KOKOONPANO 2022

luottamushenkilöiden yhteystieto etunimi.sukunimi@pielavesi.fi

Pielaveden kunnanvaltuusto 1.1. – 31.12.2022

Luomi Harri-Pekka	Puheenjohtaja	KESK
Saastamoinen Aku	I Varapuheenjohtaja	KESK
Nousiainen Risto	II Varapuheenjohtaja	KESK
Hakulinen Veli-Tuomas	Jäsen	KESK
Hartikainen Mika	Jäsen	KOK
Katainen Pekka	Jäsen	KESK
Kiukkonen Jyrki	Jäsen	SDP
Kukkonen Arto	Jäsen	KD
Leppänen Paavo	Jäsen	KESK
Masalin Kari	Jäsen	VAS
Nousiainen Mari	Jäsen	KESK
Oravainen Eero	Jäsen	PS
Partanen Juha	Jäsen	KESK
Parviainen Mirka	Jäsen	VAS
Pelkonen Mirja	Jäsen	KESK
Pennanen Timo	Jäsen	VAS
Raitanen Titta	Jäsen	KOK
Simpanen Mia	Jäsen	KESK
Tikka Hannu	Jäsen	PS
Tossavainen Pekka	Jäsen	PS
Virolainen Pentti	Jäsen	KESK

Kunnanhallitus 1.1. – 31.12.2022

Simpanen Mia	Puheenjohtaja	KESK
Virolainen Pentti	I Varapuheenjohtaja	KESK
Parviainen Mirka	II Varapuheenjohtaja	VAS
Hakulinen Veli-Tuomas	Jäsen	KESK
Hartikainen Mika	Jäsen	KOK
Kukkonen Elvi	Jäsen	KD
Oravainen Eero	Jäsen	PS
Partanen Juha	Jäsen	KESK
Pelkonen Mirja	Jäsen	KESK

Tarkastuslautakunta 1.1. – 31.12.2022

Kiukkonen Jyrki	Puheenjohtaja	SDP
Tossavainen Pekka	Varapuheenjohtaja	PS
Hakulinen Lahja	Jäsen	KESK
Katainen Hannu	Jäsen	KESK
Poussu Pippa	Jäsen	KOK

Perusturvalautakunta 1.1. – 31.12.2022

Pennanen Timo	Puheenjohtaja	VAS
Leppänen Paavo	I Varapuheenjohtaja	KESK
Jokipii-Ruuskanen Marja	Jäsen	SIT
Katainen Pekka	Jäsen	KESK
Kumpulainen Sari	Jäsen	PS
Rantala Erja	Jäsen	KESK
Väänänen Auli	Jäsen	KESK

Sivistyslautakunta 1.1. – 31.12.2022

Nousiainen Mari	Puheenjohtaja	KESK
Raitanen Titta	Varapuheenjohtaja	KOK
Berg Tomi	Jäsen	KESK
Jokelainen Mika	Jäsen	PS
Mönkkönen Minna	Jäsen	KESK
Pääkkönen Keijo	Jäsen	VAS
Rönkkö Matti	Jäsen	KESK

Tekninen lautakunta 1.1. – 31.12.2022

Kolehmainen Pasi	Puheenjohtaja	KESK
Masalin Kari	Varapuheenjohtaja	VAS
Hirvasoja Marja-Riina	Jäsen	KOK
Paananen Roosa	Jäsen	KESK
Partanen Susan	Jäsen	KESK
Ruotsalainen Juha	Jäsen	PS
Rytkönen Onni	Jäsen	KESK

Keskusvaalilautakunta 1.1. – 31.12.2022

Kahelin Kalevi	Puheenjohtaja	KESK
Pääkkönen Juha	Varapuheenjohtaja	SIT
Tikka Saila	Jäsen	PS
Toivainen Paula	Jäsen	SDP
Väänänen Mari	Jäsen	VAS

7.5 Tilintarkastuskertomus

Keskus 020 743 2920
www.bdo.fi

BDO Auditor Oy
Vattuniemenranta 2
00210 Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2022

Pielaveden kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Pielaveden kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kuopiossa 8. toukokuuta 2023

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Jarmo Raati
JHT, KHT

7.6 Arviointikertomus vuodelta 2022, tarkastuslautakunta

1

PIELAVEDEN KUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

Pielaveden kunnanvaltuustolle

Sisällysluettelo

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely	2
2. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi.....	3
3. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	3
3.1 Toimintakertomuksessa raportoitujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ...	3
3.1.1 Yleistä kunnan taloudesta.....	3
3.1.2 Talousarvion toteutuminen	3
3.1.3 Keskeisten toimintojen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	5
3.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen.....	8
3.3 Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	9
4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	9
5. Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta.....	10

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Valtuusto on valinnut toimikaudelle 2021–2025 seuraavan tarkastuslautakunnan

1.8.2021 alkaen 31.05.2025 asti:

Varsinainen jäsen

Jyrki Kiukkonen, puheenjohtaja
Pekka Tossavainen, varapuheenjohtaja
Lahja Hakulinen, jäsen
Hannu Katainen, jäsen
Pippa Poussu, jäsen

Varajäsen

Jari Nuutinen
Sami Kumpulainen
Elena Mikhailova
Liisa Salmi
Alla Räisänen

Lautakunnan sihteerinä on vuonna 2022 toiminut toimistos sihteeri Tuula Tervonen.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä valmisteltava hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, joista valtuuston on päätettävä.

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi perehtynyt mm. valtuuston, hallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoihin, vuoden 2022 talousarvioon, talousarvion toteutumisraportteihin sekä tilinpäätökseen ja tilintarkastusraportteihin. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja seuraavat kaikkien toimielinten asioita ja lisäksi tarkastuslautakunnan työnjako seurattavista asioista on seuraava:

Pippa Poussu (perusturvaltk), Lahja Hakulinen (sivistysltk ja kansalaisopiston jk) ja Hannu Katainen (tekninen ltk).

Lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Lilja Koskelo 26.9.2022 saakka ja 27.9.2022 alkaen JHT, KHT Jarmo Raati. Tilintarkastusyhteisö on kilpailutettu vuosille 2020–2023 ja myös tulevana vuonna tilintarkastusyhteisönä jatkaa BDO Audiator Oy, sopimus sisältää kaksi optiovuotta.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on laatinut koko toimikauden 2021 - 2025 kattavan arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen ja vuotta 2022 koskevan tarkemman työohjelman.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut arviointia varten vuoden 2022 aikana kaksitoista kertaa.

Tarkastuslautakunta on tutustunut kunnan eri vastuualojen toimintaan viranhaltijoiden esittelyjen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pöytäkirjojen avulla. Osastopäälliköitä on kuultu vastuualueittensa taloudesta ja toiminnasta.

Samoin henkilöstöjärjestöjen edustajilla on ollut mahdollisuus esittää näkemyksiään tilinpäätöksestä ja arvioitaan tulevasta vuodesta.

Kunnanjohtaja, hallintopäällikkö ja talouspäällikkö ovat informoineet tarkastuslautakuntaa ajankohtaisista asioista.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden, As. Oy Pielaveden Vuokratalojen ja Pielaveden Teollisuushallit Oy:n asioista on toimitusjohtaja/kunnaninsinööri raportoinut tarkastuslautakuntaa.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain noudattamista lain mukaisten sidonnaisuusilmoitusten tekemisessä. Tarkastuslautakunta on käsitellyt saapuneet sidonnaisuusilmoitukset sähköisen Silmu-verkkopalvelun välityksellä ja saattanut ne valtuustolle tiedoksi 24.10.2022 § 73.

Sisäisten ohjeiden mukaisesti tarkastuslautakunta antoi valtuustolle lausuntonsa talousarvion II

(30.6.2022) seurantaraportista 12.9.2022 § 62.

Sisäistä valvontaa tarkastuslautakunta on suorittanut seuraamalla, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja päätöksiä noudatetaan.

2. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunnan arviointikertomukset eivät edellisinä vuosina ole sisältäneet havaintoja, jotka antaisivat aihetta yksittäisiin toimenpiteisiin.

Tarkastuslautakunta totesi vuonna 2022 kunnan taseeseen kertyneen ylijäämää 1.500.000€. Kun se lisätään vuoden 2021 lopussa kertyneeseen ylijäämään 3.409.636€, taseen ylijäämä oli 31.12.2022 4.909.636€.

Voidaan todeta, että Pielaveden kunnan talous on juuri nyt hyvällä mallilla. Tulos olisi vieläkin parempi ilman lisäpoistoja, jotka toteutettiin varautumalla tiukkenevaan tulevaisuuteen.

Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2020–2023 on tuottanut tulosta.

Tulevaisuus ei kuitenkaan tule jatkumaan yhtä voitollisissa merkeissä, Hyvinvointialueen mukanaan tuomat talouden muutokset aiheuttanevat sen, että uuden tasapainottamisohjelman 2024-2027 käynnistäminen lienee aiheellista.

3. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

3.1. Toimintakertomuksessa raportoitujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

3.1.1. Yleistä kunnan taloudesta

Tuloslaskelman tehtävä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat n. 0,2M€. Eniten kasvua oli muissa toimintatuotoissa (vuokrat). Toimintakulut kasvoivat 2,7M€. Merkittävimmät erät olivat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Palvelujen ostoissa huomattavaa oli 0,4M€ työvoiman vuokramenot. Toimintakate kasvoi 7.7% ja oli 34,7M€.

Verotulot olivat yhteensä 15,1 M€ (kasvua 0,4 M€). Vuosikatteen loppusumma oli 4M€ (vähennystä 0,4M€). Poikkeamaa alkuperäiseen talousarvioon on 2.382.746 M€. Valtionosuudet olivat yhteensä 22,9 M€ (kasvua 7.7% verrattuna v.2021).

Ylimääräisiä poistoja ja arvonalennuksia tehtiin 1,1M€ eurolla. Poistoja kohdistettiin ennakkoon rakennuksiin, jotka poistetaan käytöstä lähitulevaisuudessa. Poistot ja arvonalennukset yhteensä olivat 2,5 M€.

Kunnan asukasmäärä oli 31.12.2022 4140 henkilöä, jossa vähennystä vuoteen 2021 on 129 henkilöä. Vaikutuksia on paitsi verotuloihin, muun muassa esimerkiksi veden kulutukseen ja taloyhtiön asuntojen käyttöasteeseen. Mikäli kunnan asukasluku vähenee tätä vauhtia, on paineita hintojen korotuksiin.

Kuluneen vuoden aikana otettiin käyttöön uusi päiväkotitaru linna. Kustannukset toteutuivat suunnitellusti. Päiväkoti maksoi 1,5M€. Ylimääräisiä kuluja tuli kalusteiden hankinnan yhteydessä. Erityisesti piha-alue ja leikkikenttä ovat saaneet henkilöstöltä ja käyttäjiltä kiitosta.

3.1.2. Talousarvion toteutuminen

Käyttötalousosa

Toimintakulut eli käyttötalousmenot (ulkoiset) alittivat alkuperäisen talousarvion 479.085 eurolla ja muutetun talousarvion 540.645 eurolla ollen 40.388.134 euroa. Vuoteen 2021 verrattuna ulkoiset toimintakulut kasvoivat 2.659.886 eurolla. Perusturvan ja terveydenhuollon käyttötalouden

nettomenot ylittivät vuoden 2021 tason n. 1,8 M€. Käyttötalouden ulkoiset tulot kasvoivat vuodesta 2021 n. 174.000 euroa.

Henkilöstöstä vakinaisten työntekijöitten osuus on 76,4% ja määräaikaisia 22,6%. Miesten osuus on 16,4% ja naisten osuus on 83%. Työterveyskustannukset ovat 127.331.26€. Eniten kasvua oli palvelujen ostoissa muilta, mm. ikääntyneiden ja lasten palveluissa. Vuokratyövoiman käyttö perusturvassa oli n. 360.000€.

Investointiosa

Investoinnit kasvoivat 1,5M€ ja olivat tilinpäätöksessä 2,3M€ Suurimpana investointina oli uusi päiväkotitaru Tarulinna 1,5M€. Ylimääräisiä menoja aiheuttivat kalusteet ja pihatyöt.

Kolmen tuulivoimapuiston (Muntteri, Löytänä ja Vormankorpi) suunnittelu vaati myös paljon palaveri- ja suunnittelu-aikaa. Sataman laiturihanke ei toteutunut kustannusten voimakkaan nousun takia. Viimeistä rantaosayleiskaavaa valmisteltiin kunnan pohjoisosaan. Rakennusvalvontaan hankittu CGI:n toimittama Kuntanet palvelu jouduttiin vaihtamaan uuteen kehittämisen loppumisen myötä.

Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään ½ päiväisesti kunnan varikolla 10-14 henkilölle.

Rakennusten pienet vuosikorjaukset ovat kirjautuneet käyttötalousmenoihin eivätkä näy investointeina.

Investointien määrä on huomattavasti alhaisemmalla tasolla kuin poistot. Ylimääräisiä poistoja tehtiin yhteensä n. 1M€ edestä. Lisäpoistoja tehtiin oppilasarvontolasta, Puustellin koulusta, Säviän koulusta, Puistotie 13-15 (Aravatalot), Pohjois-Pielaveden koulusta ja liikuntahallista. Arvonlennus kirjattiin Laurinpurontie 25:stä (vanha päiväkotitaru).

Lainakanta 31.12.2022

Pielaveden kunta alensi lainakantaansa 0,7 M€ vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 lopussa sitä oli 10,8 M€ eli 2618 euroa asukasta kohden, kun edellisenä vuonna määrä oli 2694 euroa/asukas. Asukasta kohden laskettu lainamäärä alittaa valtakunnallisen keskiarvon, joka vuonna 2021 oli 3465 euroa/asukas. Kuntakonsernin tasolla lainakanta oli 22.9 M€ eli 5543 euroa asukasta kohden.

3.1.3. Keskeisten toimintojen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yleistä

Pielaveden kunta on toteuttanut talouden tasapainottamisohjelmaa 2020-2023. Pielaveden kunnan talousarviota tehdessä vuodelle 2022 tilanne oli hyvän tuloksen myötä helpompi. Vuodesta muodostui taloudellisesti normaali vuosi. Siirtyminen uudelle hyvinvointialueelle aiheutti viranhaltijoille paljon ylimääräistä valmistelutyötä. Vuonna 2022 kunnan ei tarvinnut lomauttaa eikä irtisanoa henkilöstöä. Kunta aloitti "Uusi kunta" toimintamallin, jonka tarkoituksena on miettiä eri osastojen toimintojen järjestelyitä ja henkilöstön paikkaa siinä.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toimintakertomusten ja saadun informaation perusteella suurelta osin pystytty turvaamaan. Suurimmat henkilöstön riittävyyteen liittyvät ongelmat ovat olleet varhaiskasvatuksessa (lastentarhaopettajat) ja vanhustenhuollossa (laitosapulaiset ja sh)

Kulunut vuosi 2022 oli jo kolmas koronavuosi. Epidemian voimakkuus vaihteli vuoden aikana ollen hallinnassa. Korona avustusta kunta sai 2022 vielä 51.228€. Kasvokkain tapahtuvia kokouksia ja tapaamisia sekä erilaisia toimintoja pystyttiin pitämään. Aina on ollut mahdollisuus osallistua kokouksiin myös etäyhteyksien kautta.

Vuonna 2022 verotuloja kertyi 15,1M€ euroa ja valtionosuudet olivat 22,9M€ Verotulot kasvoivat 0,4M€ verrattuna tilinpäätökseen 2021 ja valtionosuudet 1,5 M€. 51% kunnan kokonaistuloista on valtionosuutta.

Hyvin toteutuneen verorahoituksen (verot ja vos), sekä terveydenhuollon maltillisen menokehityksen sekä lisääntyneiden toimintatulojen myötä tilikauden tulos muodostui erinomaiseksi. Vaalijalan ylijäämän palautus (n. 200.000€) ei toteutunut vielä 2022 vaan valitusten myötä päätös siirtyy vuodelle 2023.

Lähitulevaisuudessa toteutetaan Opinportin saneeraus, joka asettaa haasteita Pielaveden kunnan taloudelle. Suunnitteilla olevat tuulivoimapaistot (Muntteri, Löytänä ja Vornankorpi) lisäävät tulevaisuudessa kunnan verotuloja.

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalveluiden vastuualueeseen kuuluu useita erilaisia toimintaloja hallinto- ja taloustoimesta demokratiapalveluihin ja työllistämiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön. Kunnan ruokapalvelut siirtyi Servicalle 1.8.2022 alkaen. Pohjois-Savon Hyvinvointialueen aluevaalit järjestettiin ja Pielavedeltä valituksi tuli kaksi henkilöä: Mia Simpanen ja Kari Haring.

"Kuuseen kurkottelua jo vuodesta 1863" tuli valituksi sloganiksi Pielaveden brändiuudistuksessa. 150v. juhluvuoden valmisteluja vuodelle 2023 käytiin ja kerättiin teemaan sopivia tapahtumia.

Uusi suunta -hanke on Pielaveden kunnan työllisyyspalvelujen kehittämisen hanke. Kesätyötä tarjottiin 61 henkilölle ja erityisen hyvää oli, että 5 nuorta yrittäjää työllisti itsensä tuen avulla. Valtuuston kokouksia pidettiin 7 kertaa ja valtuustoseminaareja poikkeuksellisen paljon, eli 8. Hallinto-organisaation uudelleenjärjestelyitä aloitettiin ja keskusteluja myös luottamushenkilöorganisaation uudistamisesta käytiin. Uutena luottamushenkilöitä sitovana asiana päätettiin luottamushenkilöiden ja luottamusmiesten hyvän käytöksen toimintamalli.

Työttömyysprosentti Pielavedellä oli vuoden lopussa 8,4 %. Kunnan alueella toimineen Monitaitoiset ry:n toiminta lakkasi 31.3.2022. Kuntouttava työtoiminta siirtyi Monitaitoisilta kunnan hoidettavaksi.

Sosiaali- ja terveystalot

Perusturvaosastolla vuosi 2022 oli viimeinen toimintavuosi. Perusturvalautakunta lakkasi myös olemasta. Vastuut, tilat ja henkilöstö siirtyivät hyvinvointialueelle. 1.1.2023 alusta. Tilojen vuokrausprosessi on vielä kesken. Tavoitteisiin ei olla päästy ja talous on ylitetty. Perusturva +perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido ja pela kasvovat 8% edellisvuoteen verrattuna. Systeeminen toimintamalli lastensuojeluun ei myöskään ole käynnistynyt. Yksi merkittävä lisäys menoihin ovat olleet oikeudenkäyntikulut (n. 70.000 euroa). Paljon aikaa ja voimavaroja on jouduttu käyttämään hyvinvointialueen muutosta valmisteleviin toimenpiteisiin.

Kysteri sai valtiolta koronakorvauksia 2,7M€ joista Pielaveden osuus oli 0,4M€

Sosiaalityössä Perhekeskusmallin kehittämistä on käynnistetty. Perheperjantait Ikälän salissa ovat koonneet lapsiperheitä. Yhteistyötä on tehty mm. yhdistysten ja seurakunnan kanssa.

Sosiaalihuoltolain mukaisten lapsiperhepalvelujen asiakasmäärä on ollut laskussa. Asiakkaiden sijaishuolto on noussut yhdeksästä kuuteentoista.

Ikääntyneiden palveluissa arviointia on tehty laajasti. Kriteerit ovat nousussa ja omaishoidon tuki laskee. Samalla omaishoitajien määrä väheni alle tavoitteen.

Rekrytointiin on yritetty kiinnittää huomiota. Oppisopimuskoulutus on alkanut lupaavasti. Pielavedellä on kuitenkin 7 lähihoitajan ja 1 sairaanhoitajan vaje vuoden lopussa.

Kotihoidon asukasmäärä on lisääntynyt kymmenellä asiakkaalla ja käynnit vähentyneet (3900). Syynä maaseudun pitkät etäisyydet. Lääkerobotteja oli käytössä 5-13. Välimuotoiselle asumiselle olisi tarvetta.

Päiväkeskuksen toiminta vakiintui Ikälän talossa. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden määrä on ollut 10-22.

Sivistysosasto

Koronaepidemia ei vaikuttanut enää merkittävästi koulujen toimintaan. Palkoissa on tullut säästöä 254.005€. Sijaisten käyttö on ollut normaalia suurempaa.

Varhaiskasvatuksessa ryhmät ovat täynnä. Pulaa on erityisesti lastentarhaopettajista.

Etsivät nuorisotyöntekijät siirtyivät Monitaitosilta kunnan sivistystoimen alaisuuteen 2022.

Kirjastotoimen johtajan lähdettyä, vastuuta on siirtynyt vs. sivistystoimenjohtajalle. "Uusi Pielavesi" toimintamallin myötä suunnittelut uudesta vapaa-ajan päälliköstä on käynnistetty yhteistyössä Keiteleen kunnan kanssa.

Lapsiparlamentti ja nuorisovaltuusto ovat kokoontuneet suunnittelemaan toimintaa.

Lukion kansainvälisyysprojektit eivät toteutuneet 2022 kohdemaitten ongelmien vuoksi.

Pielavedellä on selvitetty tulevaisuuden kouluverkkoa jo vuodesta 2019 lähtien. Asiaa valmisteleva työryhmä konsultin avustuksella valmisti 2022 valtuuston päätettäväksi vaihtoehdot uuden Opinportin koulukeskuksesta. Asiaa käsiteltiin myös useassa seminaarissa ja yleisötilaisuudessa. Myös Säviän koulun tulevaisuudesta on käyty seminaareja ja kuulemistilaisuuksia Säviän koululla.

Sivistysosaston vastuualueeseen kuuluu myös varhaiskasvatus, joka sisältää päiväkodit, ryhmä-

perhepäivähoidot, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä palvelusetelin ja lasten kotihoidontuen. Varhaiskasvatuksessa on pulaa vapaista paikoista.

Yksityiset palveluntuottajat tuottavat osan varhaiskasvatuksen palveluista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen tulosalueeseen kuuluvat vastualueet; kirjasto, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyö. Liikunta- ja nuorisopuolella on järjestetty runsaasti monipuolista toimintaa. Nuorisoparlamentti järjesti mm. Vappupiknik –tapahtuman linja-autoaseman takapihalla..

Kansalaisopiston opetustunteja ja kursseja on järjestetty mahdollisuuksien mukaan. Opetusryhmien määrässä on pientä laskua.

Sivistysosaston (sivistyslautakunta ja kansalaisopisto) budjetin toimintakate (ulkoiset ja sisäiset erät) oli 9.296.617 euroa ja toteutuma 8.919.804 euroa, joten alitus oli 376.813 euroa. Toimintakatteen kasvu edelliseen vuoteen oli n. 536.348 euroa.

Tekninen osasto

Ympäristöosastolla ruoka- ja siivouspalvelut siirtyivät Servicalle elokuun alusta. Olisi hyvä, että uuden toimijan myötä jollain aikavälillä voitaisiin kerätä kokemuksia niin työntekijöiltä kuin käyttäjiltäkin.

Neuvottelut tilojen vuokraamisesta hyvinvointialueelle olivat vuoden 2022 lopussa vielä kesken. Eräät Ylä-Savon kunnat ovat riitauttaneet asian.

Vuonna 2022 nousivat myös sähkön, lämmityksen ja polttoaineiden hinnat, jotka ylittivät budjetin (80.000€).

Vesihuoltolaitos

Vuonna 2022 otettiin käyttöön yhdysvesiputket Säviäntaipaleen ja Laukkalan alueella. Mahdollisen häiriön sattuessa vedensaanti on varmistettu. Etäluettavia mittareita on koekäytetty muutamissa kohteissa, ja ne otetaan käyttöön 2024 loppuun mennessä.

Tulevaisuuden haasteena on vesilaitoksen talous. V.2022 vesilaitos sai tuloja 40.000€ vähemmän kuin edellisenä vuonna. 10 vuodessa talouksien määrä on laskenut 600. Hinnankorotuksille on paineita.

Henkilöstö

Vuoden 2022 lopussa palveluksessa oli 274 henkilöä. Henkilöstöstä vakinaisia oli 210 henkilöä, määräaikaista/sijaisia 55 henkilöä ja oppisopimussuhteessa olevia 7 henkilöä. Palkkatuella palkattuja oli 2 henkilöä. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstön kokonaismäärä vähentyi 14 henkilöllä.

Henkilöstöstä 31.12.2022 oli naisia 83,6 % ja miehiä 16,4 %. Vakinaisesta henkilöstöstä naisia oli 84,3 % ja miehiä 15,7 %. Määräaikaista ja sijaisista naisia oli 82,3 % ja miehiä 17,7 %.

Eläköitymisennuste vuosille 2023–2032 perustuu Kevan tilastopalvelusta saatavaan ennusteeseen. Ennusteen mukaan em. ajalla vanhuuseläkkeelle jää 30 henkilöä.

Henkilöstömenot olivat vuonna 2022 yhteensä 14,5 milj. euroa.

Sairauspoissaoloja vuonna 2022 oli yhteensä 4420 kalenteripäivää, josta työtaturmien osuus oli 91 kalenteripäivää. Edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot lisääntyivät 15,8 %. Sairauspoissaoloprosentti oli 5,86 % (v.2021 5,26 %). Suurin sairauspoissaoloja aiheuttanut diagnosoitua ryhmä oli tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöistä johtuvien sairauspoissaolojen määrä jatkoi laskuaan.

Työterveyshuollon palvelujen tuottajana toimi Pihlajalinna Terveys Oy. Työterveyshuollon sopimus jouduttiin irtisanomaan hyvinvointialueuudistuksen takia ja sopimus neuvoteltiin uudelleen vuoden 2023 alusta toteutettavien palvelujen osalta.

Henkilöstöä kannustetaan pitämään huolta omasta työmarkkinakelpoisuudestaan. Henkilöstön osaamista kehitetään mahdollistamalla osallistuminen koulutuksiin ja järjestämällä tarvittavaa ammattitaitoa ylläpitävää ja lisäävää koulutusta myös itse.

Työsuojelutoimikunta kokoontui säännöllisesti. Yhteensä pidettiin kahdeksan virallista kokousta vuoden aikana. Työsuojelutoimikunnan kokouksiin osallistuu asiantuntijajäsenenä työterveyshuollon edustaja, työterveyshoitaja.

Työterveyden kustannukset olivat 127,331,24€

Kunnan tarjoamasta ePassista kannattaa vielä informoida työntekijöitä.

Työhyvinvointikysely toteutettiin ajalla 31.10. - 13.11.2022 Kevan tarjoamalla verkkotyökalulla. Kokonaisuudessaan kyselyyn vastasi yhteensä 87 työntekijää. Kyselyn vastausprosentti oli noin 34,7 %. Vastausprosentti oli noussut hieman edellisestä kyselystä vuodelta 2021.

3.2. Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kunnanhallitus on 1.6.2020 § 133 hyväksynyt Pielaveden kunnan sisäisen valvonnan ohjeet, joiden mukaan kunnanhallituksen, lautakuntien ja osastopäälliköiden sekä esimiesten tulee valvontaa suorittaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä sekä sisäisen valvonnan ohjeessa hallitukselle, esimiehille ja henkilöstölle.

Sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa, jonka pitäisi tapahtua koko ajan kaikessa kunnan toiminnassa. Osana sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa hallintokunnat ovat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä arvioineet erikseen mahdollisia riskejä ja epävarmuustekijöitä. Kaikilta osin hallintokuntien kuvaama sisäinen valvonta ei kerro yhteismitallisesti ja konkreettisesti, miten sisäinen valvonta toimii. Tältä osin sisäisen valvonnan kuvausta tilinpäätöksessä olisi mahdollista kehittää.

Osaltaan käytössä olevat sähköiset tietojärjestelmät luovat haasteen riskien hallinnalle ja tietoturvalle. Pielaveden kunnassa on hyväksytty kunnan tietoturvapoliittikkaa koskeva dokumentti sekä erikseen henkilöstön tietoturvaohjeet. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnassa toimitaan näiden dokumenttien mukaisesti.

3.3. Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntakonsernia koskevat konserniohjeet on päivitetty ja hyväksytty valtuustossa 11.9.2017. Konsernitiilinpäätökseen on yhdistetty kunnan omistamat tytäryhteisöt (Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot ja Pielaveden Teollisuushallit Oy) sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konserniohjeen mukaan tytäryhtiöt raportoivat taludestaan vähintään kaksi kertaa vuodessa kunnan talousohjeiden mukaisesti. Kunnanhallituksen kokouksissa käsitellään ajankohtaisia omistajaohjaukseen liittyviä asioita säännöllisesti, ja toimitusjohtaja vierailee kokouksissa pyynnöstä.

Vuokrataloyhtiössä on vaihtunut 2022 aikana kiinteistöhuolto- ja siivousyritys. Asuntojen korjauksia on tehty runsaasti asukkaiden vaihtumisen yhteydessä.

Toinen merkittävä tapahtuma oli vakuutusten kilpailuttaminen, 1.12.2022 alkaen yhtiön vakuutukset siirtyivät Fenniale.

Asuntojen käyttöaste jäi hieman alle 95% asunnonhakijoiden vähentyessä. hakijoita oli koko vuoden aikana vain 21. Asuntoja oli keskimäärin tyhjiillään yhdeksän. Yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa – osa hakijoista on ohjautunut sinne, jos vuokrataloilta ei ole löytynyt sopivaa kotia. Edelleen tulijoita olisi saunallisiin rivitaloasuntoihin.

Halliyhtiön tilanne on heikompi Monitaitoisten lopetettua toimintansa. Tiloihin ei ole saatu uusia vuokralaisia. Saatavia jäi kaikkiaan 40.000€. Pieniä investointeja on voitu tehdä, mm. ovia on uusittu. Sähkön kallistuminen on myös ollut rasittamassa taloutta.

Toimitusjohtaja oli vuoden 2022 loppuun Kunnaninsinööri Juha Vainikainen. 2023 tehtäviä jatkaa insinööri Jouni Tissari.

Tarkastuslautakunnan mielestä yhtiöitten yhteinen toimitusjohtajamalli toimii. Vuokrataloyhtiö on pystynyt lyhentämään velkaansa odotettua nopeammin. Teollisuushallin osalta tyhjätilat aiheuttavat taloudellista painetta yhtiölle eikä normaaleja huolto- ja korjaustoimenpiteitä voida toteuttaa. Seurauksena on kiinteistöjen korjausvelan ja tulevien remonttien laajuuden kasvu.

4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kunnan tehtäviin läpileikkaavana kaikessa toiminnassa. Lähtökohtana on väestön terveiden elämäntapojen edistäminen, kansansairauksien ehkäisy, ihmisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä ympäristön terveys ja arjen turvallisuus. "Hyvinvointikertomus on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline". (THL)

Hyvinvointisuunnitelman 2021-2024 painopisteet:

- PAINOPISTE 1: EHKÄISEVÄ MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖ
- PAINOPISTE 2: OSALLISUUDEN JA YHTEISÖLLISYYDEN LISÄÄMINEN
- PAINOPISTE 3: TERVEYSTOTTUMUSTEN PARANTAMINEN
- PAINOPISTE 4: ASUINYMPÄRISTÖN KOHENTAMINEN

Koronaepidemia on osaltaan tuonut mukanaan uusia elementtejä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Monet koronaan liittyvistä rajoitustoimista ja toiminnan muutoksista voidaan nähdä suoraan HYTE-toimintana ja perustettua epidemiavalmiusryhmää voi pitää tässä

tilanteessa merkittävänä toimijana. Korona ei ole edelleenkaan voitettu, ja tilanteen kehitystä pitää seurata.

Sen lisäksi eri hallintokunnat ovat normaalissa palvelutuotannossaan tehneet perinteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Esimerkiksi teknisellä osastolla on ollut lähtökohtana pienten toimenpiteiden tekeminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mahdollistamiseksi.

Tällaisina voi pitää sisäurheilu-, leikki-, ja ulkoliikuntapaikoista huolehtimista, latuvalaistuksen lisäämistä tai uusien liikuntapaikkojen suunnittelua ja rakentamista unohtamatta sivukyliä.

5. Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2022 toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet ennakoitua paremmin.

Vuoden 2022 tulos mahdollisti lisäpoistojen tekemisen ja silti tulos jäi ylijäämäiseksi. Tällä varaudutaan kiinteistöjen pienenevään tasearvoon.

Huolimatta vuoden 2022 hyvästä tilinpäätöksestä, tarkastuslautakunta pitää tärkeänä taloudellista varautumista tulevien vuosien odotettavissa oleviin investointeihin sekä hyvinvointialueen mukanaan tuomiin haasteisiin.

Pielavedellä 08.5.2023

Pielaveden kunnan tarkastuslautakunta

Jyrki Kiukkonen
puheenjohtaja

Lahja Hakulinen
jäsen

Pekka Tossavainen
varapuheenjohtaja

Hannu Katainen
jäsen

Pippa Poussu
jäsen